

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Національний університет
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

Наукова бібліотека

ЮРИДИЧНИЙ РЕФЕРАТИВНИЙ ЖУРНАЛ

№ 4, 2010

Виходить 4 рази на рік

Заснований у 2003 році

РУБРИКИ ВИДАННЯ

12.00.01 Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень

12.00.02 Конституційне право; муніципальне право

*12.00.03 Цивільне право та цивільний процес; сімейне право;
міжнародне приватне право*

12.00.04 Господарське право; господарсько-процесуальне право

12.00.05 Трудове право; право соціального забезпечення

12.00.06 Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право

12.00.07 Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

12.00.08 Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право

*12.00.09 Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза;
оперативно-розшукова діяльність*

12.00.10 Судовустрій; прокуратура та адвокатура

12.00.11 Міжнародне право

12.00.12 Філософія права

Містить реферати та анотації видань книг, монографій, навчальних посібників, збірників наукових праць, матеріалів конференцій, авторефератів дисертацій, періодичних видань та ін., що відповідають навчальному та науковому плану діяльності вищого навчального закладу юридичного профілю.

Розрахований на науковців, викладачів та студентів юридичних вузів та юридичних факультетів, фахівців у галузі держави та права.

Засновник: Національний університет «Одеська юридична академія» (НУ ОЮА)

Редакційна колегія:

С. В. Ківалов, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрІІ України (*головний редактор*);

В. М. Дрьомін, д-р юрид. наук, проф. (*заступник головного редактора*);

В. О. Туляков, д-р юрид. наук, проф.;

О. К. Вишняков, д-р юрид. наук, проф.;

Є. В. Додін, д-р юрид. наук, проф.;

О. А. Івакін, д-р філос. наук, проф.;

Л. І. Кормич, д-р іст. наук, проф.;

Ю. М. Оборотов, д-р юрид. наук, проф.;

М. П. Орзіх, д-р юрид. наук, проф.;

О. П. Подцерковний, д-р юрид. наук, проф.;

Є. О. Харитонов, д-р юрид. наук, проф.;

Г. І. Чанишева, д-р юрид. наук, проф.;

М. М. Солодухіна, директор Наукової бібліотеки НУ ОЮА

Укладачі співробітники бібліотеки:

Т. М. Стефанчишена, зав. інформ.-бібліогр. від.;

С. І. Єленич, голов. бібліограф;

Л. В. Березюк, зав. сектора 12.00.02, 12.00.03, 12.00.05, 12.00.06;

Л. М. Войтюк, бібліотекар I кат. 12.00.01, 12.00.08;

Т. Ю. Іванійчук, пров. бібліограф — 12.00.04, 12.00.07, 12.00.12;

О. М. Кожевникова, пров. бібліотекар 12.00.09, 12.00.10, 12.00.11;

Н. О. Красницька, пров. бібліотекар 12.00.02, 12.00.03, 12.00.05, 12.00.06;

В. І. Радченко, голов. бібліотекар;

А. В. Ракул, зав. сектора каталогів

Автори рефератів:

к.ю.н., доцент *Н. С. Гавриш*; к.ю.н., доцент *О. М. Гладенко*; асистент *М. В. Грушко*;

к.ю.н., доцент *Т. Р. Короткий*; асистент *Е. В. Мануїлова*; к.ю.н., доцент *С. С. Нестеренко*;

здобувач *Н. В. Сажієнко*; асистент *А. В. Трояновський*; к.ю.н., доцент *Ю. В. Чайковський*

Технічний редактор

Т. В. Іванова

Адреса редакції: 65009, м. Одеса, вул. Піонерська, 2.
Телефони (0482) 63-34-04, (048) 719-88-01, 719-88-29, 32-25-10
Факс: (482) 63-97-64
www.nla.od.ua
E-mail: library@nla.od.ua

Свідectво про державну реєстрацію серія КВ № 8169 від 28.11.2003 р.
Підписний індекс у Каталозі періодичних видань України № 09812

ПЕРЕДМОВА

Національний університет «Одеська юридична академія» — сучасний вищий навчальний заклад у галузі юридичної освіти і науки, на базі якого створений Південний регіональний центр Національної академії правових наук України, в діяльності якого органічно поєднуються найвищі досягнення національної вищої школи України з прогресивними тенденціями світової правової освіти.

З перших років свого існування академія стала провідним науково-дослідним закладом. Наукова діяльність Національного університету «Одеська юридична академія» здійснюється за основними та пріоритетними напрямками розвитку науки, яка є своєрідною рушійною силою соціально-політичних та соціально-економічних перетворень, спрямованих на подальший розвиток сучасної Української держави.

Ефективність та комплексність здійснення наукової діяльності багато в чому залежить від інформованості спеціалістів з усіх питань юридичної науки. З метою розвитку освіти, підвищення інформованості з питань державотворчої та правотворчої діяльності та визначення місцезнаходження джерел інформації з цих питань з 2003 року вперше в Україні почав видаватися спеціалізований юридичний реферативний журнал, засновник якого — Національний університет «Одеська юридична академія».

«Юридичний реферативний журнал» є інформаційним періодичним виданням у сфері юриспруденції, метою якого є оперативне інформування юридичного загалу про зміст навчальних, наукових та періодичних видань, що надійшли до фондів наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія».

У його підготовці беруть участь науково-педагогічний колектив та співробітники наукової бібліотеки академії.

У даному випуску проаналізовані матеріали, які опубліковані у 2009—2010 роках та зберігаються у фондах бібліотеки академії.

Реферати та анотації, що ввійшли до журналу, мають аналітичний бібліографічний опис джерела інформації. Кожному запису присвоюється номер, який включає такі елементи: шифр спеціальності, номер журналу, рік видання та порядковий номер запису.

Матеріали розміщені відповідно до переліку юридичних спеціальностей. Даний номер містить інформацію з усіх дванадцяти спеціальностей.

Допоміжний апарат видання складається з переліку використаних періодичних видань, покажчика імен та переліку скорочень.

Видання «Юридичного реферативного журналу» в Національному університеті «Одеська юридична академія», насамперед, свідчить про те, що наша бібліотека на сьогоднішній день є дійсно науковою бібліотекою за змістом здійснюваної багатогранної діяльності, пов'язаної як з комплектуванням фондів, так і з інформуванням читачів з питань юридичної науки і практики.

Помітно, що з виходом кожного нового номеру реферативного журналу анотації і реферати все глибше відображають зміст книг, статей, авторефератів. Сподіваюся, що користувачі нашої бібліотеки не тільки будуть частіше звертатися до реферативних видань, а й стануть авторами рефератів, що публікуються в цьому виданні.

Сергій КІВАЛОВ,

*доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України,
ректор Національного університету
«Одеська юридична академія»,
голова Комітету Верховної Ради України
з питань правосуддя*

12.00.01 ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Книги

01.04.10.1.

340.12(073) Джураєва О. О. Функції сучасної держави : навч.-метод. посіб. / О. О. Джураєва ; НУ ОЮА. — О. : Фенікс, 2010. — 32 с.

У навчально-методичному посібнику зібрано необхідні розробки щодо викладання студентам вищих юридичних навчальних закладів проблем теорії держави та права — однієї із нормативних навчальних дисциплін професійної підготовки фахівців з вищою юридичною освітою. Запропоновано методичні розробки, апробовані багаторічним викладацьким досвідом на різних факультетах та інститутах юридичної академії як за традиційною, так і за модульною системами викладання курсу «Теорія держави та права» та «Проблеми теорії держави та права».

01.04.10.2.

340.(477)(063) Правове життя сучасної України : тез. доп. Міжнар. наук. конф. проф.-викл. і аспірант. складу, м. Одеса, 21–22 трав. 2010 р. / відп. ред. Ю. М. Оборотов ; МОН України, ОНЮА. — О. : Фенікс, 2010. — 810 с.

До збірника увійшли матеріали, представлені у вигляді тез учених-юристів на засіданні Міжнародної наукової конференції «Правове життя сучасної України». Матеріал розташований за розділами: філософські та соціально-економічні основи розвитку права в Україні; загальнотеоретичні та історичні дослідження держави і права; питання реформування публічного права; питання становлення та розвитку приватного права України; сучасні досягнення у сфері правоохоронної діяльності; актуалізація міжнародного права та європейського права; правове удосконалення деяких інших сфер життя сучасної України.

01.04.10.3.

340.12(075.8) Цвік М. В. Загальна теорія держави і права : підруч. для студ. юрид. виш. закл. / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко. — Х. : Право, 2010. — 584 с.

Підручник підготовлено відповідно до навчальної програми з теорії держави і права для юридичних вищих навчальних закладів України. У монографії відображено останні досягнення юридичної науки. Навчальний матеріал викладено з урахуванням узагальнень законодавства та юридичної практики. Підручник розраховано на студентів, аспірантів та викладачів навчальних закладів юридичного профілю, а також тих, хто цікавиться проблемами загального вчення про державу і право.

Автореферати

01.04.10.4.

34(043.3) Богачов С. В. Теоретико-правові засади правової освіти в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Богачов Сергій Валерійович ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2010. — 19 с.

З'ясовано сутність, особливості становлення і розвитку правової освіти в Україні, її утвердження як складової вітчизняної освітньої системи. Проаналізовано вплив різних чинників соціально-політичних, економічних, правових, культурологічних, психолого-педагогічних на процес становлення правової освіти населення в Україні. Запропоновано системне бачення сутності правової освіти населення в Україні, її теоретико-методологічних підвалин. Обґрунтовано сутність базових понять щодо проблематики дослідження. Показано елементний склад правової освіти населення, особливості його підпорядкування по вертикалі та горизонталі. Висвітлено статусні та функціональні характеристики правової освіти населення. Визначено й обґрунтовано основи управління правовою освітою населення. З'ясовано теоретико-методологічний потенціал, можливості та перспективи, тенденції розвитку правової освіти населення в Україні.

01.04.10.5.

340.1 Васянович О. А. Правовий звичай як форма права у сучасних правових системах : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Васянович Ольга Анатоліївна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. — К., 2010. — 18 с.

Визначено умови виникнення правового звичаю в архаїчному суспільстві. Розглянуто мононорми як основи правового звичаю. Досліджено формування правового звичаю як форми права, що закріплюється на державному рівні. Окреслено суб'єкти формування звичаєвого права. Визначено поняття правового звичаю через дослідження його ознак. Розкрито видову класифікацію правового звичаю у різних галузях права, у різних правових системах та у різних просторово-часових координатах. Встановлено чіткі уявлення про поняття звичаю як форми права та звичаю як джерела права. Розкрито місця правового звичаю у канонічному праві (на прикладі Ватикану). Окреслено роль звичаю у мусульманській правовій системі. Проаналізовано правовий звичай у сучасних країнах індуського та іудейського права. Відображено засади правового звичаю у країнах традиційної правової системи. Аргументовано існування правового звичаю у англосаксонській та романо-германській сучасних правових системах. Виокремлено правовий звичай у правовій системі України.

01.04.10.6.

340.132(477) Голосніченко Д. І. Теорія повноважень, їх регулювання та розподіл у процесі міжнародної інтеграції: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.01 / *Голосніченко Дмитро Іванович*; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 40 с.

Розкрито сутність повноважень як загально-правового явища. Обґрунтовано методологію дослідження повноважень. Визначено та систематизовано методи дослідження. Здійснено класифікацію повноважень за суб'єктами правовідносин, їх юридичною характеристикою, видами інтересів, правовим функціональним призначенням і правовими актами встановлення. Дано обґрунтування генезису владних повноважень. Прослідковано їх виникнення ще за стародавніх часів, взявши за основу найважливіші історичні пам'ятки права. Показано місце повноважень у механізмі правового регулювання суспільних відносин, обґрунтовано принципи їх встановлення. З'ясовано особливості встановлення повноважень відносно різноманітних їх видів. Обґрунтовано розподіл повноважень у Євросоюзі, оскільки Україна прагне інтегруватися до цього Європейського співтовариства. З'ясовано сутність судових повноважень, здійснено їх класифікацію залежно від видів юрисдикційної діяльності органів судової влади.

01.04.10.7.

340.12:303.725.2(485) Коструба В. В. Шведська модель соціально-правової держави (історико-правовий аналіз): автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.01 / *Коструба Владислава В'ячеславівна*; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 19 с.

Всебічно досліджено шведську модель соціально-правової держави як державно-правове явище. Визначено фактори, що вплинули на формування шведської моделі соціально-правової держави. Виявлено на підставі системного історико-теоретичного аналізу особливості шведської моделі соціально-правової держави. Сформульовано поняття «шведська модель соціально-правової держави». Досліджено співвідношення понять «соціальна держава» та «держава загального добробуту», виявлено їх відмінність та спорідненість. Встановлено та охарактеризовано основні тенденції функціонування соціально-правової держави у Швеції на сучасному етапі.

01.04.10.8.

346.22:351.82 Титич В. М. Державно-правові форми впливу на економічні відносини: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / *Титич Віталій Миколайович*; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 22 с.

Висвітлено етапи еволюції теоретико-правових підходів до розуміння державно-правових форм впливу на економіку. Систематизовано наукові позиції авторів, методологічні підходи щодо висвітлення взаємозв'язків держави, права

та економіки. Розкрито поняття і зміст державно-правового впливу на економічні відносини та визначено найбільш ефективні правові форми здійснення економічного впливу на ці відносини. Доповнено систему наукових знань щодо основних властивостей та змісту економічної функції держави, як напряду державно-правового впливу на економіку. Охарактеризовано особливості методів та засобів державно-правового впливу на економічні відносини. Визначено об'єкт та коло суб'єктів державно-правового впливу на економічні відносини.

01.04.10.9.

340.11:(342.534.2+347.174) Ткаля О. В. Правовий імунітет в Україні: загальнотеоретичне дослідження: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / *Ткаля Олена Вікторівна*; ОНЮА. — О., 2010. — 20 с.

Визначено дефініції правового імунітету на підставі виділення адитивних ознак зазначеної правової реалії. Здійснено аналіз історії інституалізації і розвитку правового імунітету в законодавстві, яке діяло на українських землях в умовах різних історичних епох. Встановлено особливості загальноправових проявів та змісту спеціальних принципів застосування правових імунітетів. Встановлено розмежувальні ознаки між правовими імунітетами і суміжними правовими реаліями. Досліджено проблеми класифікації правових імунітетів з метою їх подолання у процесі застосування імунітетів. Здійснено аналіз функціональних особливостей правових імунітетів. Надано характеристику форм правових імунітетів та їх змістовні особливості на підставі визначення юридичної природи правових виключень. Надано телуричні, темпоральні і персональні характеристики застосування правових імунітетів у процесі реалізації правових виключень.

01.04.10.10.

340.134:347.7.001.36 Цуркан Т. Ю. Правова політика сучасної держави у сфері міграції: теоретико-компаративістське дослідження: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / *Цуркан Тетяна Юріївна*; ОНЮА. — О., 2010. — 24 с.

Проаналізовано проблеми, пов'язані з міграційно-правовою політикою сучасної держави. Визначено категоріальний ряд, який розкриває зміст міграційно-правової політики сучасної держави. Розглянуто основні фактори, які обумовлюють еволюцію міграційно-правової політики сучасної держави. Виявлено особливості міграційно-правової політики сучасної держави на основі компаративістського вивчення міжнародного, наднаціонального і національного досвіду. Сформовано концептуальне бачення перспектив випереджального регулювання міграційних процесів. Вироблено концептуальні положення щодо модернізації міграційно-правової політики України, які сприятимуть її адаптації до змін, що відбуваються. Обґрунтовано законодавчі пріоритети української міграційно-правової політики.

Статті

01.04.10.11.

340.114(470) Бабай А. Н. Становление и развитие отечественной концепции источников права / А. Н. Бабай // История государства и права. 2010. № 14. С. 44–48.

Исследуется проблема источников права. Рассматривается процесс становления современной отечественной концепции источников права. Обнаружены элементы преемственности и обновления в системе источников права. Выявлены закономерности их эволюции. Определены пути решения дискуссионных вопросов.

01.04.10.12.

340.132:17 Бондаренко Л. К. Моральные нормы права как основа позитивного правосознания / Л. К. Бондаренко // Современное право. 2010. № 8. С. 3–6.

Анализируются проблемы правосознания в современном российском обществе. Показано, что проблемы, связанные с моральными нормами права, зрели параллельно с накоплением материальных благ. Сделан вывод, что анония, толерантность, позитивное правосознание, представляющие собой элементы обыденного сознания, являются источниками моральных норм права.

01.04.10.13.

340.15(477) Горленко В. В. Влияние государства на формирование украинского гражданского общества / В. В. Горленко // Часопис Київського університету права. 2010. № 3. С. 36–38.

Висвітлено основні проблемні питання, які постають перед Українським народом і державою на шляху побудови громадянського суспільства. Наведено шляхи їх вирішення. Запропоновано розробити і прийняти нормативно-правові акти, які б закріплювали статус громадянського суспільства та його взаємодію із державою, а також створити науково-дослідний інститут, який буде займатися питаннями впровадження ідей громадянського суспільства в Україні.

01.04.10.14.

340.132 Горова О. Функції спеціалізованих норм права: поняття та види / О. Горова, Ю. Кривицький // Юридична Україна. 2010. № 7. С. 15–20.

Розглянуто важливі теоретичні аспекти поняття та видів функцій спеціалізованих норм права. Сформульовано дефініцію поняття функцій спеціалізованих норм права. Досліджено систему функцій останніх у межах трьох рівнів загального, особливого та конкретного. Обґрунтовано позицію, згідно з якою функції спеціалізованих норм права є невід'ємною складовою загальнотеоретичної концепції цього типу норм права.

01.04.10.15.

340.134 Грималюк П. О. Делегована правотворчість у зарубіжних країнах / П. О. Грималюк // Часопис Київського університету права. 2010. № 3. — С. 39–43.

Розкрито теоретичні аспекти та особливості делегованої правотворчості у зарубіжних країнах. Визначено певні тенденції її розвитку, що дає можливість враховувати як позитивний, так і негативний зарубіжний досвід у сфері удосконалення вітчизняного нормотворчого процесу та правової діяльності загалом. Проведене дослідження пов'язане з безперервним процесом розвитку теорії держави і права, а також спрямоване на удосконалення механізму реалізації норм права у системі соціально-правового регулювання суспільних відносин.

01.04.10.16.

342.3/5 Дроботова Т. Б. Проблеми типологізації державно-правових режимів: теорія і методологія / Т. Б. Дроботова // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. С. 36–44.

Досліджено теоретичні та методологічні проблеми типологізації державно-правових режимів. Визначено основні підходи до їх розв'язання. Надано характеристику основних типів державно-правових режимів у контексті визначення місця і ролі права у функціонуванні та організації державної влади. Встановлено, що в основі дослідження типів державно-правових режимів лежить процедура виявлення їх базисних і невід'ємних ознак. Розглянуто феномен легітимності. Розкрито зміст співвідношення держави і права.

01.04.10.17.

340.12:342.5 Друцун Т. Органи виконавчої влади в системі поділу державної влади / Т. Друцун // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 7. С. 10–13.

Розглянуто теоретико-історичні аспекти формування виконавчої влади як складової частини державного апарату. Розкрито принципи поділу державної влади. Визначено місце та роль органів виконавчої влади у системі органів державної влади. З'ясовано значення категорії «виконавча влада».

01.04.10.18.

340.134 Зінченко О. В. Деякі аспекти розуміння юридичних конструкцій / О. В. Зінченко // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. — С. 16–21.

Розглянуто питання теоретико-правового аналізу поняття і сутності юридичних конструкцій у сучасних умовах. Визначено особливості юридичних конструкцій як складової юридичної (правотворчої) техніки. Звернено увагу на питання їх місця і ролі як засобу правотворчої техніки.

Проведено аналіз значення юридичних конструкцій у процесі пізнання правових явищ.

01.04.10.19.

342.72(574) Ибраева А. С. Проблемы реализации права на свободное перемещение в свете председательства Казахстана в ОБСЕ в 2010 году: международный и национальный опыт / А. С. Ибраева, В. В. Нездемковский // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 53. — С. 17–29.

Исследованы вопросы усовершенствования правового регулирования демографической и миграционной политики Казахстана в преддверии председательства в ОБСЕ. Проанализировано законодательство, обеспечивающее репатриацию этнических казахстанцев. Рассмотрены причины и способы решения проблемы незаконной миграции.

01.04.10.20.

340.130 Кармаліта М. Значення правової доктрини в контексті джерел права / М. Кармаліта // Юридична Україна. 2010. № 6. С. 17–21.

Досліджено категорію «правова доктрина». Розглянуто характеристику сутності правової доктрини як різновиду джерела права, яку здійснено на підставі аналізу її особливостей та переваг. Визначено її місце і роль у системі права. Обґрунтовано зазначену категорію у сучасній теорії права.

01.04.10.21.

340.12 Кельман М. Теоретико-методологічні підходи до аналізу співвідношення громадянського суспільства і держави / М. Кельман // Право України. 2010. № 6. С. 93–100.

З'ясовано суть співвідношення методу і методологічного підходу у дослідженні. Розглянуто різноманітний арсенал дослідницьких інструментів. Висловлено різні тлумачення щодо визначення поняття «громадянське суспільство». Звернуто увагу на множинність теоретичних утворень у межах загальної теорії права, а також на необхідність єдиної теоретико-методологічної основи таких досліджень, на важливість синтезу наукових напрямів у цілісній теоретичній системі.

01.04.10.22.

35.08:174 Клименко О. Деонтологія державної служби як наука про обов'язок та гідну поведінку державних службовців / О. Клименко // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 6. — С. 119–121.

Проаналізовано значення категорії «деонтологія». Досліджено роль деонтології державної служби в удосконаленні морального обліку державного службовця. Визначено об'єкт, предмет дослідження деонтології. Наведено деонтологічні принципи та норми.

01.04.10.23.

340.132 Малента В. С. Вимоги до неофіційного тлумачення норм права / В. С. Малента // Наше право. 2010. № 3. С. 5–9.

Розглянуто теоретичні аспекти неофіційного тлумачення норм права та пропозицій щодо тренувань, які можуть їх стосуватися достовірність, чіткість, обмеженість і повнота. Розкрито зміст цих тренувань щодо неофіційного тлумачення норм права. Обґрунтовано позицію, згідно з якою ці вимоги є необхідними, оскільки сприяють правильному та доступному поясненню змісту норм права.

01.04.10.24.

342.24/25(470) Малько А. В. Федеральный, региональный и муниципальный уровни правотворческой политики в современной России: пути оптимизации взаимодействия / А. В. Малько, А. П. Мазуренко, А. Ю. Лаврик // Современное право. 2010. № 4. С. 30–33.

Рассмотрены проблемы взаимодействия основных уровней правотворческой политики в РФ. Представлены различные точки зрения по поводу путей оптимизации такого взаимодействия в условиях правовой реформы. Высказаны предложения, направленные на совершенствование действующего законодательства и правотворческой политики, осуществляемой на федеральном, региональном и муниципальном уровнях.

01.04.10.25.

340.113 Олійник О. Б. Становлення юридичної риторики як теоретико-прикладної спеціально-юридичної науки / О. Б. Олійник // Часопис Київського університету права. 2010. № 3. С. 22–25.

Розглянуто юридичну риторику у системі правових дисциплін як комплексну міждисциплінарну теоретико-прикладну спеціально-юридичну науку. Показано розвиток юридичної риторики як науки про способи доказування, аргументації. Висвітлено способи застосування правового мовлення для переконання окремої групи людей, населення певного регіону, держави або суспільства загалом. Досліджено специфіку юридичної мови. Розглянуто промову юриста як інструмент і засіб правозастосовчої діяльності.

01.04.10.26.

340.142 Пархета А. А. Полеміка розуміння поняття правового прецеденту / А. А. Пархета // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. Вип. 53. — С. 411–417.

Визначено поняття і роль правового прецеденту як джерела права у рамках української правової системи. Зауважено, що недостатня увага, що приділяється цьому напрямку у сучасній правовій доктрині, вже призвела до ряду проблем. Розглянуто нові правоположення, що приміняються у рішенні суду з конкретної справи.

01.04.10.27.

340.111 Родионова А. С. Правовое наказание: понятие, признаки, цели / А. С. Родионова // Современное право. 2010. № 6. С. 18–20.

Исследуются теоретические основы категории «правовое наказание». Рассматриваются базовые признаки и цели, определяющие правовое наказание, анализируются правовые последствия. Затрагивается вопрос о соотношении данной категории со смежными понятиями.

01.04.10.28.

342.72/73(477) Руднева О. Економічні, соціальні і культурні права людини та механізми їх захисту / О. Руднева // Юридична Україна. 2010. № 6. С. 22–26.

Проаналізовано сутність економічних, соціальних і культурних прав і свобод людини. Розтлумачено три основні підходи до визначення сутності аналізованої групи прав людини: класичний, соціалістичний та синтетичний. На основі проведеного аналізу розкрито їх міжнародно-правову регламентацію. Досліджено механізми їх захисту, що напрацьовані міжнародним співтовариством та визнаються Україною.

01.04.10.29.

340.12.008 Скурко Е. В. Некоторые историко-философские аспекты генезиса права как элемента культуры / Е. В. Скурко // История государства и права. 2010. № 19. С. 39–47.

Рассматриваются отдельные историко-философские аспекты генезиса права как элемента культуры. Приводится мысль о том, что роль, а равно ценность права в определенных конкретно-исторических условиях и различных условиях жизнедеятельности различных обществ варьируется в зависимости от общих культурных оснований и представлений, формулируемых в ходе жизнедеятельности соответствующих обществ, а в настоящее время — также и в ходе взаимодействия.

01.04.10.30.

351.71 Харко Д. Поняття координації та взаємодії у правоохоронній діяльності: теоретичний погляд / Д. Харко // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8. С. 125–128.

Проаналізовано юридичну сутність поняття «координація» та «взаємодія» у правоохоронній діяльності. Досліджено поняття та значення координації і взаємодії у правоохоронній діяльності як невід'ємної складової забезпечення ефективного та якісного виконання покладених на правоохоронні органи функцій та завдань щодо боротьби зі злочинністю. Виділено форми взаємодії правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю.

Див. також: 01.04.10.59, 01.04.10.73,
02.04.10.93, 02.04.10.181,
03.04.10.234, 10.04.10.940.

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА УКРАЇНИ

Книги

01.04.10.31.

347.97/99(477)(091)(073) Аракелян М. Р. Історія суду і судочинства в Україні: навч.-метод. посіб. та плани семінар. занять / М. Р. Аракелян, П. П. Музиченко, Н. В. Єфремова; ОНЮА. — О.: Фенікс, 2010. — 107 с. — (Навч.-метод. посібники та плани семінар. занять).

Викладено основні науково-теоретичні та практичні положення курсу «Історія суду і судочинства в Україні» відповідно до навчальних програм юридичних вищих навчальних закладів. Надано зміст програми курсу «Історія суду і судочинства в Україні», плани семінарських занять з темами рефератів та списками літератури. Вміщено загальні напрямки самостійної роботи та питання до заліку з даної дисципліни.

01.04.10.32.

340/15(477)(0758) Середа А. М. Історія держави і права України: навч. посіб. Ч. 1 / А. М. Середа; МОН України. Запоріжжя: ФОП Зеленкевич Л. П.; Суми: Унів. кн., 2010. 332 с.

У навчальному посібнику відповідно до програми курсу «Історія держави і права України» за допомогою схем розкрито основні етапи формування суспільно-політичного устрою, судової та правової системи України від її витоків до початку ХХ ст. Посібник містить також термінологічний словник, хронологію історичних подій, літературу до курсу. Запропоновано як доповнення при вивченні відповідних тем з дисципліни «Історія держави і права України».

Автореферати

01.04.10.33.

340.15:342.8(477) Пономарьова Г. П. Становлення парламентської виборчої системи в Україні (1991–2006 рр.): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Пономарьова Ганна Павлівна; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. 20 с.

Охарактеризовано сучасний стан наукової розробки проблеми становлення парламентської виборчої системи України в період з 1991 до 2006 р. у правовій історіографії, проаналізовано джерельну базу дослідження. Виявлено історичні обставини, які впливали на запровадження конкретного виду виборчої системи, політичну та правову аргументацію доцільності певних її видів під час ухвалення законів України «Про вибори народних депутатів України» 1993, 1997, 2001 та 2004 рр. Охарактеризовано положення законів, які закріплювали парламентську виборчу систему та деякі інші норми, що впливали на її застосування. З'ясовано результати застосування виборчих систем (мажоритарної, змішаної та пропорційної) в Україні під час виборів до

Верховної Ради України в 1994, 1998, 2002 та 2006 рр., їх вплив на склад і структурування парламенту. Установлено й оцінено вплив заго-роджувального бар'єру як інституту пропорцій-ної виборчої системи на результати парламен-тських виборів в Україні.

01.04.10.34.

343.349:(470+571):"18+19" Щербак Н. М. Правові засади діяльності цензурних установ в Україні (XIX — початок XX ст.): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / *Щербак Ніна Миколаївна*; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2010. 20 с.

Проаналізовано та узагальнено наявні істори-ко-правові дослідження з даної теми, з'ясовано ступінь її наукової розробки. Виявлено та введе-но до наукового обігу нові джерельні матеріали з досліджуваної проблеми, що дають змогу за-повнити наявні прогалини у її вивченні. Показа-но процес становлення та розвитку цензурного законодавства в Російській імперії у першій половині XIX ст. та з'ясовано причини його по-стійного перегляду з метою підвищення ефектив-ності діяльності цензури. Проаналізовано норма-тивно-правову базу реформування цензури та суперечливі тенденції у розвитку цензурного законодавства у другій половині XIX ст., його особливості щодо україномовних друкованих видань. Висвітлено процес впровадження цен-зурного законодавства, створення та функціону-вання органів цензури в українських губерніях у першій половині XIX ст. Показано діяльність цензурних установ та її антиукраїнську спрямо-ваність у другій половині XIX ст. Проаналізова-но цензурну реформу 1905—1906 рр. та її вплив на розвиток преси в Україні.

01.04.10.35.

340.11:(342.534.2+347.174) Яцишин М. М. Історично-правові засади кримінально-виконавчої політики України: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.01 / *Яцишин Михайло Михайлович*; Нац. акад. внутр. справ. К., 2010. 32 с.

Розкрито джерельну базу та з'ясовано істо-ричний доробок національної наукової думки щодо становлення й розвитку кримінально- вико-навчої політики України як цілісного соціально-правового явища. Визначено поняття, завдання та цілі вітчизняної кримінально-виконавчої полі-тики, встановлено її джерела, типи, внутрішні та зовнішні складові, принципи реалізації. Доведе-но історичну наступність, встановлено склад-ність і непередбаченість процесу перетворення радянського виправно-трудового права на сучас-не кримінально-виконавче право. Обґрунтовано соціальну та правову зумовленість кримінально-виконавчої політики. Розкрито загальні історико-правові закономірності розвитку кримінально-виконавчої політики у співвідношенні теорії та практики виконання й відбування кримінальних покарань, ресоціалізації засуджених. Визначено статус та компетенцію керівних органів і струк-турних підрозділів ДКВС України, запропонова-

но альтернативний варіант концепції реформу-вання ДКВС України.

Див. також: 01.04.10.44, 11.04.10.973.

Статті

01.04.10.36.

340.15(477)"1836/1900":342.84:352 Александров О. Вибори і діяльність Київської міської думи у 1870-х рр. (за матеріалами оглядів Олек-сандра Кониського) / *О. Александров* // Юри-дична Україна. 2010. № 6. С. 12—16.

Проаналізовано погляди відомого українсько-го письменника, правознавця Олександра Ко-ниського (1836—1900). Розкрито питання удоско-налення діяльності органів місцевого самовряду-вання. Розкрито виступи О. Кониського проти канцеляризму, бюрократизму, суміщення посад, раціонального використання фінансів, гласності і публічності у розгляді справ. Його позиції акти-візували громадську думку, показували реакцію виборців на дії міської влади, демонстрували зміни у суспільстві.

01.04.10.37.

340.15(477)"1918/20":331.105.44 Верес М. Правові засади організації та діяльності профе-сійних спілок за часів Директорії / *М. Верес* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 7. С. 22—25.

Досліджено особливості правового станови-ща професійних спілок за часів Директорії. Про-аналізовано діяльність професійних організацій та їх взаємодію з державними органами УНР. Розглянуто основні положення робітничої полі-тики Української держави у відносинах із робіт-ничими організаціями.

01.04.10.38.

340.15(477)"1920":334.736 Гладкий С. Право-вий статус житлових кооперативів в УСРР у 20-х роках XX ст. / *С. Гладкий* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8. С. 129—132.

Проаналізовано законодавче регулювання правового статусу житлових кооперативів у Ра-дянській Україні у 20-х роках XX ст. Дослідже-но законодавчі акти тієї доби, матеріали тогочас-ної періодики та деякі інші джерела. Розглянуто характеристику відносин житлових кооперативів з державою.

01.04.10.39.

340.15(470)"16":348 Глухов В. А. Генезис эле-ментов системы церковного (канонического) пра-ва древнерусского государства / *В. А. Глухов* // Юридическая наука и правоохранительная прак-тика. 2010. № 3. С. 13—20.

Обосновывается наличие в правовой системе Древнерусского государства, находящейся в тес-нейшем взаимодействии с отечественной систе-мой светского права, самостоятельной системы

церковного (канонического) права. Рассматривается модель генезиса элементов, ее образующих, включающая четыре этапа. Построена теоретическая конструкция функционального механизма взаимодействия систем светского и церковного права в период с конца X по 60-е гг. XVII в.

01.04.10.40.

340.15(477)“1918/23”:355 Кравчук М. В. Держава та армія УНР в період Тимчасового уряду та їх правове закріплення / М. В. Кравчук // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. С. 69–75.

Висвітлено особливості формування війська УНР та його правове забезпечення у період Тимчасового уряду. Розглянуто правовідносини держави та армії, що виникли у даний період, визначено їх правове закріплення. Проведено класифікацію нормативно-правових актів, що регулюють відносини між державою та армією. Особливу увагу акцентовано на значенні армії у державотворчих та правотворчих процесах вказаного періоду.

01.04.10.41.

340.15(477.8):349.41 Мацькевич М. Земельне право ЗУНР (Західноукраїнської Народної республіки) / Микола Мацькевич // Юридична Україна. 2010. № 8. С. 79–83.

Досліджено особливості правового регулювання земельних відносин у ЗУНР. Рекомендовано правове регулювання у зазначеній сфері розділити на два етапи: дореформений та реформаційний. Узагальнено позитивні риси та недоліки земельного права ЗУНР на кожному етапі правового регулювання земельних відносин.

01.04.10.42.

340.15“1917/22”(477):349.41 Петлюк Ю. Соціалізація землі як принцип реформування земельних відносин в Україні (1917–1921рр.) / Ю. Петлюк // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8. С. 137–140.

Зроблено спробу вивчення на основі аналізу законодавства та програмних документів різних політичних партій історичного досвіду розвитку земельного законодавства в Україні у період з 1917 по 1921 рік. Зроблено акцент на розгляді соціалізації землі як одного із основних принципів реформування земельних відносин, якого намагалися дотримуватися різні політичні режими. Розкрито ідеї щодо втілення земельних перетворень на засадах соціалізації, їх законодавче закріплення, практичні кроки щодо реалізації планів.

Див. також: 05.04.10.501.

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Книги

01.04.10.43.

340.15(37)(073) Глиняна К. М. Основи римського приватного права : навч.-метод. посіб. / К. М. Глиняна ; ОНЮА. О. : Фенікс, 2010. 122 с.

Робочу програму дисципліни «Основи римського приватного права» розроблено у відповідності до Освітньо-професійної програми вищої освіти за професійним спрямуванням «Правознавство». Навчальна програма дисципліни містить: вступ до навчальної дисципліни, тематичний план та зміст навчальної дисципліни, плани практичних (семінарських) занять (методичні вказівки; запитання до теми; контрольні завдання; першоджерела, література), теми рефератів, орієнтований перелік запитань, рекомендовану літературу, додаток.

Автореферати

01.04.10.44.

347.23(093)(477:437.6:437.1/2) Головка Л. О. Розвиток інституту права власності в Україні, Словаччині та Чехії (історико-правовий аналіз) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Головка Людмила Олександрівна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. — К., 2010. — 20 с.

Визначено власність як об'єкт дослідження суспільних наук і права. Виявлено та досліджено джерельні (нормативно-правові, монографічні та архівні) матеріали, які характеризують процес становлення і розвитку інституту права власності в Україні, Словаччині та Чехії. Досліджено вплив іноземних традицій права на становлення і розвиток інституту права власності в Україні, Словаччині та Чехії. Здійснено порівняльне історико-правове дослідження звичаєвого права як джерела права власності в Україні, Словаччині та Чехії. Охарактеризовано акти кодифікації права, які регулювали відносини власності в добу середньовіччя. Здійснено порівняльний аналіз норм права власності у пам'ятках земського та міського права на теренах України, Словаччини та Чехії. Розкрито зміст регулювання інституту права власності в Українській РСР та Чехословаччині. Виявлено досвід реформування інституту права власності в Україні, Словаччині та Чехії у процесі постсоціалістичної трансформації. Узагальнено досвід адаптації національного законодавства про власність Словаччини та Чехії до європейського правового простору. Запропоновано позитивний досвід Словаччини та Чехії для вдосконалення регулювання інституту права власності для України.

Статті

01.04.10.45.

340.15(653) Анисимов А. П. Магдебургское право и его значение для развития правовой системы Западной Руси / А. П. Анисимов // История государства и права. 2010. № 19. С. 26–29.

Проанализирован процесс формирования и содержание памятников права западных русских земель. На примере магдебургского права показаны механизмы влияния немецких правовых актов на западнорусское право, сложившееся на землях, вошедших после окончания феодальной раздробленности на территории Киевской Руси в состав Великого княжества Литовского, а затем Речи Посполитой. Рассмотрен вопрос: что из магдебургского права хотя бы косвенно воспринято в современной правовой системе России.

01.04.10.46.

340.15(47+57):349.3 Братановская М. С. Правовая организация управления социальным обеспечением в СССР в довоенный период / М. С. Братановская // История государства и права. 2010. № 19. С. 5–9.

Анализируются правовые основы зарождения социального обеспечения в Советском государстве. Исследуются правовые акты компетентных органов, регламентирующие деятельность системы социального обеспечения, выплаты пенсий, а также организацию медицинского страхования. Отражены аспекты, связанные с предоставлением социальных гарантий различным категориям граждан в различные периоды становления советской государственности.

01.04.10.47.

340.15(37):340.116 Горбунов М. А. Влияние правопонимания древнеримских юристов на систематику римского права / М. А. Горбунов // Закон и право. 2010. № 8. С. 27–29.

Рассматривается вопрос о влиянии особенностей правопонимания римских юристов на систему римского права. Обосновывается, что в основе системы римского права лежало его деление на право публичное и частное, а также право общее и исключительное, вызванное динамическим пониманием права римской юридической мыслью. Исследованы критерии данного деления.

01.04.10.48.

340.15(37):340.11 Горбунов М. А. Интегративная функция *interpretatio iuris* как элемент римского юридического правопонимания / М. А. Горбунов // Закон и право. — 2010. — № 6. — С. 37–39.

Дается анализ представлений римских юристов о сущности права как явления объективной действительности. Рассмотрены фундаментальные особенности правопонимания римских юристов, а также их представления о системе права. Посредством анализа отдельных форм права рас-

крыты факторы системности римского права и правопорядка.

01.04.10.49.

340.15(470)“1861”:347.97/99 Демичев А. А. Судебная реформа 1861 г. в российской ментальности пореформенного периода (по материалам исторических анекдотов) / А. А. Демичев // История государства и права. 2010. № 17. С. 21–25.

На основе изучения комплекса дореволюционных анекдотов анализируется влияние судебной реформы 1864 г. на российскую ментальность пореформенного периода. Уделяется внимание отражению в анекдотах фактических знаний о принципах и институтах судебной реформы. Реконструируется отношение населения к принципам и институтам судебной реформы.

01.04.10.50.

340.15(470)“17”:347.952 Захаров В. В. Эволюция имущественных способов принудительного исполнения судебных решений по гражданским делам в Российской империи XVIII в. / В. В. Захаров // История государства и права. 2010. № 16. С. 19–22.

Проанализирована институционализация имущественных способов принудительного исполнения судебных решений по гражданским делам в России в XVII в. Выявлены и объяснены причины принятия различных законодательных актов, которые были призваны оптимизировать правовое регулирование данной группы общественных отношений. Указаны не только достижения в части регламентации имущественных взысканий, но и серьезные проблемы, сдерживавшие экономический рост в XVII в.

01.04.10.51.

340.15(470):261.7 Иванченко С. В. Русская православная церковь как элемент государственного механизма Российской империи / С. В. Иванченко // История государства и права. 2010. № 13. С. 35–37.

Рассмотрены исторические предпосылки трансформации правового положения Русской православной церкви в эпоху Российской империи. Анализируется статус Русской православной церкви в контексте государственно-зависимых отношений. Указаны причины несложившейся вероисповедной политики.

01.04.10.52.

340.15(470)“921/22”:351.778.2 Кузин В. Н. Качество государственного управления и решение «зерновой проблемы» в 1920-е гг. / В. Н. Кузин // История государства и права. — 2010. — № 15. — С. 32–36.

Опираясь на историко-правовой анализ различных источников, показано, что под влиянием голода 1921–1922 гг. в России уже к середине 20-х годов были разработаны методики расчета норм потребления населения и армии, объема переходящих запасов хлеба, была подготовлена

сеть элеваторов, началось создание государственного хлебного фонда. То есть были заложены материальные слагаемые того, что сегодня мы называем продовольственной безопасностью. Анализируются управленческие ошибки, разрушившие перспективные начала.

01.04.10.53.

340.15(470):343.2/7 Кулыгин В. В. Становление русского уголовного права с древнейших времен до крещения Руси: историко-лингвистические аспекты / В. В. Кулыгин // История государства и права. 2010. № 14. С. 2–8.

Рассматривается проблематика правогенеза восточнославянского этноса с точки зрения развития уголовно-правовых идей и представлений, нашедших отражение в памятниках мифопоэтического народного творчества. Обращается внимание на общность правовой терминологии древнерусского права и санскрита. Утверждается, что, несмотря на некоторые элементы рецепции византийского права, отечественная правовая культура развивалась в целом на местной самобытной основе, подтверждением чему служит этнолингвистический анализ текстов договора Руси с Византией и Закона Русского.

01.04.10.54.

340.15(470)«18/19»:342.3 Лапшина Н. С. Антропологический подход к изучению вопросов власти и права в России конца XIX – начала XX в.: обзор современной историографии / Н. С. Лапшина // История государства и права. — 2010. — № 17. — С. 2–5.

Изучено наиболее популярное направление, в котором работают многие современные американские историки России, — политическая антропология, что отображает общие изменения в интеллектуальном оснащении западной гуманитарной науки в целом. Проведен анализ монографий и статей американских исследователей, посвященных истории России конца XIX – начала XX в., выполненных в рамках данного подхода.

01.04.10.55.

340.15(470)“17”:347.77:004.738.5 Ларина О. Г. Эволюция горной регалии и использование промышленного домена в России и зарубежных государствах: историко-правовой анализ исключительных прав / О. Г. Ларина // История государства и права. — 2010. — № 18. — С. 28–31.

Рассматривается развитие горной регалии и правовое регулирование промышленных имуществ на различных этапах развития России и иностранных государств. Делается вывод о положительных результатах установления горной регалии в начале XVIII в. Обращено внимание на эффективность управления казенными заводами в дореволюционной России.

01.04.10.56.

340.15(470)“19”:343.121.5 Марковичева Е. В. Уголовное судопроизводство по делам несовер-

шеннолетних в России второй половины XX в. / Е. В. Марковичева // История государства и права. 2010. № 15. С. 37–40.

Раскрываются отдельные аспекты истории ювенального уголовного судопроизводства в России второй половины XX в. Охарактеризовано уголовно-процессуальное законодательство советского периода. Выделены особенности производства по уголовным делам в отношении несовершеннолетних. Производство по уголовным делам несовершеннолетних рассматривается как особый вид уголовного судопроизводства.

01.04.10.57.

340.15(470)“19”:351.851-056.26 Матюшева Т. Н. Правовое регулирование образования детей-сирот, детей-инвалидов и детей с девиантным поведением в дореволюционной России и в СССР / Т. Н. Матюшева // Современное право. 2010. № 6. С. 147–151.

Проводится анализ нормативно-правового обеспечения образования детей-сирот, детей-инвалидов и детей с девиантным поведением в дореволюционной России и в СССР. Определено, что основной задачей образования, по терминологии первых лет советской власти, «дефективных» детей была «перековка» их в полезных граждан с обучением при изолированности. Рассмотрены изменения правового регулирования образования данных субъектов до начала 90-х гг. XX в., которые связываются с определенными периодами отношения государства и общества.

01.04.10.58.

340.141(470)“8/19” Минникес И. В. Обычай как источник русского права: историко-правовой анализ / И. В. Минникес // История государства и права. 2010. № 15. С. 7–10.

Рассматривается вопрос о понятии и роли обычая в правовой системе Российского государства. Выделены важнейшие этапы развития обычая как источника права на протяжении длительного периода времени (IX–XX вв.). Указаны отличительные черты и место обычая в жизни Российского государства на конкретном историческом этапе.

01.04.10.59.

340.15(470):340.134 Михеева И. В. Законодательные «амбиции» правового акта в истории (вопросы общеизвестности) / И. В. Михеева // История государства и права. — 2010. — № 16. С. 7–10.

Статья посвящена исследованию юридического значения акта обнародования закона в Российской империи. Рассматриваются существовавшие в дореволюционной доктрине подходы к содержанию данного понятия, оценке значимости его как стадии законодательного процесса. Особое внимание уделено временным характеристикам института обнародования. Выявлены проблемы, связанные с определением момента начала действия закона.

01.04.10.60.

340.15(470):347.62.001.11 Павлова И. Е. Дефиниция брака в истории российского законодательства / И. Е. Павлова // История государства и права. — 2010. — № 16. — С. 11–13.

Анализируется понятие брака, данное в дореволюционных источниках права, таких как закон и кормчая книга. Выделяются существенные признаки брака. Делается анализ подходов к определению брачного союза в советской юридической литературе. Делается вывод о необходимости закрепления дефиниции брака в современном семейном законодательстве РФ.

01.04.10.61.

340.15(470) Скворцова Ю. В. Исторические аспекты развития правовой системы в России / Ю. В. Скворцова // История государства и права. — 2010. — № 12. — С. 30–32.

Проанализированы проблемы исторической модернизации российской правовой системы. Уделено внимание древнерусской мифологии, юридическим текстам, народной устно-поэтической традиции, проникшей в русскую мифологию и дающей представление о правильном и неправильном в русской исторической традиции. Выявлены особенности российской правовой системы X–XIX в.

01.04.10.62.

340.15(470):351.762“.../1717” Сохан А. В. Правовое регулирование азартных игр в России с древнейших времен до конца XVIII в. / А. В. Сохан // История государства и права. — 2010. — № 20. — С. 47–48.

Рассматривается становление и развитие законодательства, регулирующего и устанавливающего меры по борьбе с азартными играми. Подробно исследованы правовые источники, которые запрещают азартные игры и устанавливают меру ответственности за нарушение запрета. Отмечено, что самостоятельное правовое регулирование и система запретов начинают складываться, главным образом, с изданием указа Петра I в 1717 г.

01.04.10.63.

340.15(470)“1917/30”:351.74 Шабельникова Н. А. Милиция в системе исполнительной власти в 1917–1930 гг.: теоретические и организационно-правовые аспекты / Н. А. Шабельникова // История государства и права. — 2010. — № 14. — С. 25–29.

Рассматривается роль милиции в системе исполнительной власти Советского государства в 1917–1930 гг. Анализируются теоретические и организационно-правовые аспекты формирования и становления милиции, причины и последствия изменения ее государственно-правового статуса. Обобщаются особенности взаимосвязи политического режима и правоохранительной системы.

01.04.10.64.

340.15:351.746.1 Шаталов Е. А. Организационно-правовое положение местных чрезвычайных

комиссий и их органов по борьбе с контрреволюцией, спекуляцией и преступлениями по должности / Е. А. Шаталов // История государства и права. — 2010. — № 20. — С. 18–22.

Рассмотрено организационно-правовое положение чрезвычайных комиссий и их органов по борьбе с контрреволюцией, спекуляцией и преступлениями по должности. Описано создание организационно-правовых условий для становления и полномасштабного функционирования органов борьбы с контрреволюцией, которое сопровождалось некоторыми сложностями. Сделан вывод, что в условиях Гражданской войны объем и содержание компетенции, установление границ юрисдикции зависели от вида административно-правового режима.

01.04.10.65.

340.15(470):347.734“1922/28” Ядрышников К. С. Принцип «государственной банковской монополии» в советском законодательстве и его реализация в период нэпа / К. С. Ядрышников // История государства и права. — 2010. — № 20. — С. 22–25.

Рассмотрен декларируемый в первых законах советской власти принцип государственной банковской монополии, предлагающий исключительное право деятельности государства в банковской сфере. Рассмотрена эволюция взглядов советского руководства, и в частности В. И. Ленина, на роль и функции банковской системы в период новой экономической политики и их отражение в декретах большевиков.

01.04.10.66.

340.15(470):347.7 Яруллин С. М. История возникновения и развития государственного заказа в России / С. М. Яруллин // История государства и права. — 2010. — № 20. — С. 26–29.

Рассмотрено развитие государственного заказа начиная с XVII в. и до вступления в силу в 2005 г. Федерального закона № 94-ФЗ «О размещении заказов на поставки товаров, выполнение работ, оказание услуг для государственных и муниципальных нужд». Затронуты основные исторические этапы развития института удовлетворения государственных нужд, дана их характеристика. Также упомянуты мнения практикующих юристов и юристов-теоретиков касательно существовавших систем государственных закупок.

Див. також: 02.04.10.166.

ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

Книги

01.04.10.67.

340.123(675.8) Осауленко О. І. Історія вчень про державу і право: посіб. для підготовки до іспитів / О. І. Осауленко, А. О. Осауленко,

В. К. Гіжевський ; МОН України. К. : Ліпкан О. С., 2010. 196 с.

У навчальному посібнику розглянуто питання юридичної дисципліни історико-теоретичного циклу — історії вчень про державу і право. Ця наука досліджує теорії, концепції, доктрини, у яких порушуються проблеми виникнення, становлення і розвитку світової державно-правової думки. Названі теми передбачені навчальною програмою курсу «Історія вчень про державу і право» для вищих закладів освіти.

Автореферати

01.04.10.68.

340.124 Ковтонюк А. М. Генезис праворозуміння Ганса Кельзена: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Ковтонюк Алла Михайлівна; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2010. 18 с.

Здійснено теоретико-правовий аналіз основних концепцій права, що існували у ХІХ ст. у Західній Європі. Досліджено, на базі яких саме концепцій права формувалося праворозуміння Г. Кельзена та які з цих концепцій справили основний вплив на генезис праворозуміння вченого. Визначено, які положення юридичного позитивізму були взяті Г. Кельзенем за основу при створенні його вчення про право. Відстежено відмінності, які відрізняють учення про право Г. Кельзена від класичного юридичного позитивізму. Досліджено, як інтерпретують праворозуміння Г. Кельзена науковці сьогодні, та показано, яким чином праворозуміння вченого вплинуло на розвиток сучасної юриспруденції. Розкрито, що саме розумів учений під поняттям «право» та чи відповідало його розуміння права визначенню права, яке давала теорія юридичного позитивізму. З'ясовано витоки й історичні чинники, що спонукали Г. Кельзена до створення ним «чистої» теорії права та вплинули на формування його праворозуміння.

01.04.10.69.

340.12(477) Павлов С. С. Правові традиції України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Павлов Сергій Сергійович; ОНЮА. О., 2010. 20 с.

Осмислено й узагальнено концептуальні засади напрацювань науковців, які займалися питаннями дослідження правових традицій та правової спадщини України. Окреслено зміст та надано наукове визначення поняття «правова традиція», висвітлено її природу та визначено різницю між правовим звичаєм, правовим обрядом і правовим ритуалом. Визначено теоретичну відмінність між поняттями «правова традиція» і «традиція права». На засадах інтегративної юриспруденції досліджено основні тенденції спадкоємності права в Україні. Визначено ідейні засади українського права у правових традиціях України. Узагальнено за допомогою правових традицій характерні риси правової системи України, чим визначено її прина-

лежність до відповідної традиції права. Узагальнено у ракурсі правових традицій висновки про соціокультурну ідентичність українського права.

Статті

01.04.10.70.

340.15(470):261.7 Васильев А. А. Концепция славянофилов о взаимодействии государства, церкви и общества / А. А. Васильев // Современное право. 2010. № 7. С. 154—157.

Статья посвящена взглядам славянофилов (А. С. Хомякова, И. В. Киреевского, И. С. и К. С. Аксаковых, Ю. Ф. Самарина) на проблемы взаимодействия государства, церкви и общества. Рассматриваются концепции симфонии государственной и церковной властей, сословного единства общества, минимизации государственного вмешательства в дела общества. Отмечается необходимость актуализации достижений славянофилов с точки зрения определения сфер и функций государственного регулирования общественных процессов в современной России.

01.04.10.71.

34:008(470+4:15) Васильев А. А. Славянофилы о западноевропейской и русской правовых культурах / А. А. Васильев // История государства и права. 2010. № 19. С. 32—34.

Рассматривается практически неизвестное учение славянофилов о соотношении западноевропейской и русской правовых культур. На основе работ представителей славянофильства отмечаются ценностные, духовные расхождения между русской и европейской правовыми культурами. Отстаивается мысль о глубоких нравственных основаниях русской правовой культуры.

01.04.10.72.

342.53(470)“18/19” Ерыгина В. И. Теоретические проблемы парламентаризма в истории политико-правовой мысли России конца XIX начала XX в. / В. И. Ерыгина // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 7. — С. 24—30.

Отмечено, что теория парламентаризма зародилась и получила свое научное обоснование в России в конце XIX—XX в. благодаря крупным исследованиям выдающихся ученых-юристов в области государственоведения и конституционного права А. А. Алексеева, А. И. Елистратова, А. А. Жилина, М. М. Ковалевского, С. А. Котляревского, Н. И. Лазаревского, К. Н. Соколова и др. В статье проведен теоретико-правовой анализ различных моделей парламентаризма в России, выявлен вклад российских мыслителей в формирование теории парламентаризма: они разработали понятийный аппарат, раскрыли сущность данного явления, его характерные признаки и черты, на примере западноевропейских стран оценили факторы, определяющие эффективность деятельности парламента и правитель-

ства, сделали выводы о том, что от расстановки политических партий в стране зависит вид парламента, а от взаимоотношений последнего с правительством — тип политического режима.

01.04.10.73.

340.15(470)“19”:342.7:321.7 Золотухина Е. К. Права человека в программных документах российских либеральных партий начала XX в. / *Е. К. Золотухина* // История государства и права. — 2010. — № 18. — С. 19–22.

Рассматривается проблема реализации в либеральных партийных программах начала XX в. прав человека. Проводится сравнительный анализ партийных программ трех основных партий начала XX в. На его основе формулируется положение о степени включенности в либеральные партийные программы прав человека. Делается вывод о том, что институт прав человека выступает в качестве одного из базовых элементов программных партийных документов российского либерализма.

01.04.10.74.

340.15(470):340.134 Луцык С. М. А. Я. Вышинский о понятии и видах законности / *С. М. Луцык* // История государства и права. 2010. № 19. С. 16–19.

Описываются работы и идеи известного деятеля советской юридической науки А. Я. Вышинского, посвященные законности. Рассматриваются такие понятия, как революционная и буржуазная законность, советская защита, описаны работы и рассуждения А. Я. Вышинского. Сделан вывод, что А. Я. Вышинский не дал логичного определения законности, а только разделил это понятие на революционную и буржуазную, нанеся непоправимый вред правоприменительной практике и юридической науке в целом.

01.04.10.75.

340.15(470)“1851/1916”(092) Ніколаєнко Н. Роль вчених-правознавців Харківського університету у формуванні наукового світогляду Максима Ковалевського / *Н. Ніколаєнко* // Юридична Україна. 2010. № 8. С. 19–24.

Розглянуто український період життя М. М. Ковалевського, який охоплює роки дитинства та навчання на юридичному факультеті Харківського університету. Йдеться про зустріч майбутнього блискучого вченого з видатними вченими-правознавцями, викладачами Харківського університету Д. І. Каченовським, К. К. Гаттенбергером, П. П. Цитовичем, які, ставши його першими вчителями, відіграли визначну роль у формуванні наукового світогляду молодого Максима Ковалевського, залишивши глибокий слід у його подальшому житті й науковій діяльності.

01.04.10.76.

340.12:1(44+450)“12/13” Полдников Д. Ю. От философии и права к философии права? (Конфликт двух правовых школ *ius commune* XIII–XIV вв.) / *Д. Ю. Полдников* // История государства и права. — 2010. — № 20. — С. 44–46.

Дается уточненная оценка значения философских идей для правовой доктрины французских и итальянских профессоров (комментаторов) средневекового римского права (*ius commune*) XIII–XIV вв. Указано, что изучение оригинальных трактатов средневековых правоведов обнаруживает безосновательность упреков представителей обеих школ в чрезмерном увлечении философией.

01.04.10.77.

340.15(470):342.7:321.7 Прокопов Д. Є. Теорія «гарантійної держави» М. Алексєєва в контексті проблеми забезпечення прав людини / *Д. Є. Прокопов* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 7. С. 9–19.

Досліджено теорію «гарантійної держави» М. Алексєєва у контексті вирішення проблеми забезпечення прав людини, а також формування державно-правової теорії, що є альтернативою класичному правовому лібералізму. Розроблено у практичному функціонуванні напрями діяльності чи обов'язки гарантійної держави. Проаналізовано основи теорії держави і права М. Алексєєва та напрямки критики теорії природного права.

01.04.10.78.

340.15(450)“18/19”:323.39 Ткач Т. Основні ідеї теорії еліт Гаєтано Москі та Вільфредо Парето / *Т. Ткач* // Юридична Україна. — 2010. № 7. С. 27–34.

На основі порівняльного аналізу розглянуто основні теоретичні поняття, висунуті вченими-соціологами, засновниками теорії еліт, Гаєтано Москою та Вільфредо Парето. Детально висвітлено термінологічні проблеми «правлячого класу» Москі та «еліти» Парето. Досліджено проблему циркуляції еліт і оновленняправлячого класу. Зроблено відповідні узагальнення стосовно ідентичності теорій вчених і основних розбіжностей та висновки щодо можливості використання концепції у теоретико-правовій науці.

01.04.10.79.

340.123(470):342.33“18” Чепус А. В. Идеиные основы политико-правовой доктрины М. М. Сперанского / *А. В. Чепус* // История государства и права. — 2010. — № 12. — С. 32–34.

Рассмотрены основы политико-правовой концепции развития Российской империи в трудах М. М. Сперанского. Проанализирован план государственного устройства, в котором «ограничивалась» бы власть императора, через систему разделения властей, воплощенную в основных государственных законах. Обобщены итоги реформ и идеи конституционных преобразований, выдвигаемые М. М. Сперанским. Сделан вывод, согласно которому система государственного управления начала XIX в. имела много общего с реализацией проектов конституционного строительства Российской Федерации на современном этапе.

Див. також: 06.04.10.575.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Книги

02.04.10.80.

342.4(177) Крусян А. Р. Сучасний український конституціоналізм : монографія / Анжеліка Романівна Крусян. — К. : Юрінком Інтер, 2010. 560 с.

Із використанням історичного підходу розкрито генезис науково-практичної парадигми конституціоналізму. Представлено та обґрунтовано демократично-правову сутність та принципи конституціоналізму. На основі аналізу конституційного законодавства України, судової та адміністративної практики, науково-теоретичних і прикладних робіт розкрито зміст конституціоналізму та надано його системно-структурну характеристику. Досліджено мету та соціально-правові передумови сучасного українського конституціоналізму. Особливу увагу приділено ролі та значенню Конституції та законів України в інституційно-нормативній системі українського конституціоналізму.

02.04.10.81.

342.573(177) Янчук А. О. Теоретичні засади референдумного процесу в Україні : монографія / А. О. Янчук. — К. : Київ. ун-т, 2010. — 207 с.

Обґрунтовано доцільність вживання категорії «референтний процес» для характеристики діяльності уповноважених суб'єктів щодо ініціювання, організації та проведення референдумів. Проаналізовано становлення, розвиток та сучасний стан наукової розробки проблематики референдумного процесу. Визначено конституційно-правову природу відносин референдумного процесу, з'ясовано місце правового інституту референдумного процесу в системі конституційного права України. Розглянуто правовий статус суб'єктів референдумного процесу, акти референдумного процесу, порядок їх оскарження. Запропоновано шляхи вдосконалення правового регулювання стадій референдумного процесу, сформульовано ряд висновків теоретичного та практичного характеру.

Автореферати

02.04.10.82.

342.25(177)(043.3) Бринь Т. О. Конституційний Суд України в механізмі захисту та забезпечення прав і свобод людини і громадянина : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Бринь Тетяна Олександрівна ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — 19 с.

Розглянуто правову природу конституційної юрисдикції, історію виникнення Конституційного Суду України, його повноваження, місце та роль у державному механізмі забезпечення встановле-

них прав і свобод громадян. Досліджено теоретико-методологічні аспекти конституційного регулювання прав і свобод людини і громадянина (історичний аспект та європейський досвід). Приділено увагу запровадженню індивідуальної конституційної скарги у системі конституційного судочинства, а також стану законодавства та практиці застосування конституційних скарг в іноземних державах і вітчизняних перспектив їх запровадження у правову систему України стосовно впровадження міжнародних стандартів прав людини. Акцентовано увагу на проблемах забезпечення прав і свобод людини і громадянина в сучасних умовах.

02.04.10.83.

342.56(043.3) Василевич М. В. Конституційно-правові гарантії незалежності судової влади: теорія та практика реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Василевич Марина Віталіївна ; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2010. 17 с.

Проаналізовано конституційно-правові гарантії незалежності влади, розкрито систему гарантій незалежності судів та суддів. Проаналізовано зарубіжний досвід незалежності судової влади. Проведено аналіз вітчизняної практики реалізації конституційно-правових гарантій незалежності судової влади. Досліджено генезис конституційно-правових гарантій незалежності судової влади. Сформульовано визначення судової влади та її ознаки, конституційно-правові гарантії незалежності судової влади, суть яких розкривається через призму гарантій незалежності суддів та судів. Обґрунтовано внесення змін до законодавства з метою зміцнення конституційно правового статусу судової влади у державі.

02.04.10.84.

342.7(177)(043.3) Дір І. Ю. Захист громадянських прав людини в Україні у рамках Ради Європи : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Дір Ігор Юрійович ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2010. 20 с.

Досліджено поняття захисту громадянських прав людини в Україні у рамках Ради Європи та його ознаки, систему захисту громадянських прав людини в Україні у рамках Ради Європи, еволюцію захисту громадянських прав людини в Україні у рамках Ради Європи, розвиток політико-правової думки щодо захисту громадянських прав людини в Україні у рамках Ради Європи, нормативну систему захисту громадянських прав людини в Україні у рамках Ради Європи за внутрішньодержавним та міжнародним правом, інституційну систему захисту громадянських прав людини в Україні у рамках Ради Європи за внутрішньодержавним та міжнародним правом, захист громадянських прав людини в Україні

у рамках Ради Європи Європейським судом з прав людини. Проаналізовано чинні нормативно-правові акти України та документи Ради Європи у сфері захисту громадянських прав людини, практики діяльності уповноважених суб'єктів у сфері захисту громадянських прав людини в Україні у рамках Ради Європи, процесу формування органів Ради Європи, що здійснюють діяльність у сфері захисту громадянських прав людини. Сформульовано практичні пропозиції щодо вдосконалення системи захисту громадянських прав людини в Україні у рамках Ради Європи.

02.04.10.85.

342.571:328.184(477)(043.3) Дягілев О. В. Правовий інститут лобіювання: конституційно-правовий аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Дягілев Олексій Володимирович ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. — 20 с.

З'ясовано особливості конституційно-правового регулювання лобістських відносин у контексті розвитку громадянського суспільства. Запропоновано визначення категоріально-понятійного апарату лобізму. Здійснено системну класифікацію його видів. Розглянуто організаційно-правові форми та методи лобістської діяльності, позитивні та негативні риси явища лобізму. Проаналізовано зарубіжний конституційно-правовий досвід регулювання лобістської діяльності, а також генезис вітчизняного лобіювання. Проаналізовано положення законодавства України з питань взаємодії влади та громадськості, аргументовано необхідність ухвалення системно узгодженого законодавства з питань лобістської діяльності. Розроблено науково обґрунтовані практичні рекомендації щодо законодавчого регулювання лобістської діяльності в Україні.

02.04.10.86.

342.565.2(477)(043.3) Кадикало О. І. Офіційне тлумачення норм Конституції і законів конституційними судами (на прикладі України та країн СНД) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Кадикало Оксана Ігорівна ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 20 с.

Проаналізовано генезис теорії і практики офіційного тлумачення у державно-правовій думці, поняття, види, принципи, суб'єкти та об'єкти тлумачення. З огляду на проблеми сьогодення комплексно досліджено проблеми тлумачення норм Конституції та законів України, його загальнотеоретичних засад, юридичної природи, місця у правовій дійсності, методології, його видової характеристики тощо. Розроблено концепції тлумачення норм Конституції та законів, яке здійснюється конституційними судами. Розроблено теоретичні та практичні рекомендації щодо вдосконалення методики тлумачення Конституції, вдосконалення чинного законодавства та впровадження більш досконалих форм і методів тлумачення Конституції у сферу юридичної практики на основі узагальненого позитивного світового і вітчизняного досвіду.

02.04.10.87.

342.736(477)(043.3) Лазаренко Л. А. Конституційне право на звернення людини і громадянина та його забезпечення в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Лазаренко Леся Анатоліївна ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 21 с.

Розкрито зміст категорії конституційного права на звернення людини і громадянина та його забезпечення в Україні як суб'єктивного права. Сформульовано його дефініцію, розглянуто питання конституційного регулювання його забезпечення: форм, процедур та механізмів звернення до державних органів та суб'єктів громадського суспільства. Сформульовано положення та висновки, обґрунтовано пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства щодо практики забезпечення звернень людини й громадянина в Україні за захистом прав і свобод до державних органів та суб'єктів громадського суспільства.

02.04.10.88.

342.56(477)(043.3) Нечипорук С. В. Конституційні засади організації та функціонування судової влади в Україні (питання теорії і практики) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Нечипорук Світлана Володимирівна ; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2011. — 17 с.

Досліджено питання місця судової влади в системі влади України. Проаналізовано етапи становлення, розвитку, реформування судової влади на території України. Ґрунтовно проаналізовано конституційні засади (принципи) організації та функціонування судової влади. Запропоновано визначення таких понять, як «конституційні засади (принципи) організації та функціонування судової влади в Україні», «судова влада». Удосконалено питання гарантій здійснення конституційних засад судової влади. Запропоновано виділяти загальні гарантії та спеціальні (правові) гарантії (правові засоби, які забезпечують нормальну організацію та функціонування всіх елементів судової влади: конституційні, законодавчі, адміністративні гарантії).

02.04.10.89.

342.70(477)(043.3)+351.74(477)(043.3) Плахотнік О. В. Конституційне право громадян брати участь у всеукраїнських та місцевих референдумах і його забезпечення в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Плахотнік Олег Віталійович ; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2010. — 22 с.

Розглянуто наукові і нормативні джерела щодо виникнення та розвитку конституційного права громадян брати участь у всеукраїнських та місцевих референдумах та його забезпечення. Здійснено порівняльний аналіз закріплення названого права в міжнародних документах, конституціях зарубіжних країн та в Україні. Запропоновано визначення, ознаки, зміст і види конституційного права громадян України брати участь у всеукраїнських і місцевих референдумах. Визначено поняття забезпечення вказаного

конституційного права, його ознаки і елементи змісту.

02.04.10.90.

342.7(477)(043.3) Подима Я. В. Конституційно-правові принципи громадянства України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Подима Яніна Василівна ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. К., 2010. 20 с.

Досліджено поняття громадянства, провідні підходи до його розуміння, поняття та сутність конституційно-правових принципів громадянства. Встановлено ознаки України конституційно-правових принципів громадянства як принципів права, їх особливості. Проведено систематизацію конституційно-правових принципів громадянства України, у процесі якої виокремлено три групи конституційно-правових принципів громадянства України: загальні (конституційні), загальноінституційні принципи громадянства України як інституту основ правового статусу людини і громадянина, спеціальні принципи громадянства. Досліджено комплекс питань історичного розвитку, змісту, міжнародно-правових стандартів, практики та проблем реалізації конституційно-правових принципів громадянства України. Викладено ряд загальнотеоретичних висновків, розроблено науково обґрунтовані пропозиції з вдосконалення механізму реалізації низки конституційно-правових принципів громадянства України, їх системи та термінологічного апарату інституту громадянства України.

02.04.10.91.

342:340.12(477)9043.3) Сліденко І. Д. Конституційний контроль в механізмі сучасної правової держави : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.02 / Сліденко Ігор Дмитрович ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. К., 2010. — 40 с.

На основі методологічного підходу досліджено особливості генези, природи, позиціонування конституційного контролю. Проведено класифікацію існуючих різновидів та підходів до реалізації конституційного контролю. Проаналізовано кількісні та якісні параметри функціональної сторони конституційного контролю, проблеми, вади та загрози цього інституту. Досліджено особливості конституційного контролю у пострадянських країнах. На цій основі запропоновано нові підходи, удосконалення та новації з метою створення несуперечливої теорії та оптимізації і підвищення ефективності функціонування конституційного контролю у національній правовій системі.

02.04.10.92.

342.06.07(043.3) Темех І. Т. Конституційно-правовий статус правозахисних громадських організацій : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Темех Ігор Теодозійович ; Київ. нац. економ. ун-т ім. Вадима Гетьмана. К., 2010. 20 с.

Досліджено поняття правозахисних громадських організацій, розкрито його характеристики

за суттю, змістом та формою. Наведено види правозахисних громадських організацій. Визначено особливості становлення та розвитку правозахисних громадських організацій в Україні. Досліджено сутність, зміст та форму конституційно-правового статусу правозахисних громадських організацій. Здійснено класифікацію принципів правозахисних громадських організацій. Проаналізовано теоретичні та практичні проблеми конституційно-правового статусу правозахисних громадських організацій його окремих елементів. Здійснено комплексний аналіз законодавства України про правозахисні громадські організації. Обґрунтовано пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства України про правозахисні громадські організації.

Див. також: 07.04.10.730.

Статті

02.04.10.93.

351.746(477) Антонов В. О. Поняття та зміст системи національної безпеки / В. О. Антонов // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. — С. 137—144.

Здійснено науковий аналіз існуючих підходів до визначення базової категорії теорії національної безпеки. Розглянуто проблемні питання, пов'язані з визначенням поняття і змісту системи національної безпеки. Запропоновано уточнити і доповнити певні об'ємні характеристики поняття «система національної безпеки».

02.04.10.94.

342.33 Бабенко К. А. Конституційно-правовий вимір реалізації принципу поділу державної влади / К. А. Бабенко // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 7. — С. 19—29.

Проаналізовано сучасні підходи щодо тлумачення конституційного змісту принципу поділу влади як у загальнотеоретичному аспекті, так і з огляду на стан сучасної конституційної практики демократичних держав. Визначено та досліджено проблеми конституційно-правового забезпечення принципу поділу державної влади. З'ясовано питання щодо регулювання відносин між різними ланками та органами державної влади.

02.04.10.95.

342.565.2(477) Барабаш Ю. Преюдиціальність рішень Конституційного Суду України: проблемні питання теорії та практики / Ю. Барабаш // Право України. 2010. № 6. С. 45—53.

Проаналізовано наслідки надання Конституційним Судом України преюдиціального характеру своїм рішенням. Досліджено практику застосування судами загальної юрисдикції правила про преюдиціальність рішень Суду. Розглянуто зарубіжне законодавство з питань зворотної дії рішень органів конституційної юрисдикції.

Зроблено висновки про можливі шляхи усунення неоднозначностей у розумінні преюдиційного характеру рішень Конституційного Суду України.

02.04.10.96.

342.72/73:504.05 Булеца С. В. Право особи на безпечне довкілля для життя та здоров'я / С. В. Булеца // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. — Вип. 53. — С. 29—33.

Відмічено, що право громадян на охорону здоров'я та право на медичне обслуговування безпосередньо пов'язане з правом на сприятливе навколишнє середовище. Проаналізовано чинники, які впливають на безпечне довкілля. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення законодавства у сфері екології, особливе визначення підстав звільнення медичних працівників від відповідальності при здійсненні медичної діяльності за несприятливих умов навколишнього середовища. Зазначено, що стан навколишнього середовища і медицина тісно пов'язані і переплітаються у своєму існуванні та розвитку.

02.04.10.97.

342.5(477) Веніславський Ф. Правове обмеження державної влади — необхідна передумова стабільності конституційного ладу / Ф. Веніславський // Право України. 2010. № 6. С. 108—116.

Досліджено проблеми правового обмеження державної влади в аспекті забезпечення стабільності та непорушності конституційного ладу України. Відмічено, що межі державно-владної діяльності визначаються суверенітетом українського народу, правами та свободами людини та громадянина, а також утілення у державно-правову практику принципу поділу державної влади на законодавчу, виконавчу й судову. Проаналізовано практичні проблеми організації та функціонування системи органів державної влади України.

02.04.10.98.

342.26:911.373/374 Гафурова О. Сільські території: поняття, ознаки, класифікація / Олена Гафурова // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8. С. 84—87.

На підставі аналізу нормативно-правових актів і теоретичних досліджень визначено ознаки сільських територій. З метою диференціації обсягів та напрямів державної підтримки таких територій з'ясовано критерії їх класифікації.

02.04.10.99.

342.8(477) Гудзь Л. Механізм забезпечення виборчих прав громадян України та його основні елементи / Людмила Гудзь // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 7. С. 129—131.

Проаналізовано загальне розуміння механізму забезпечення виборчих прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Сформульовано

авторський варіант дефініції щодо механізму забезпечення виборчих прав громадян України та його основних елементів.

02.04.10.100.

342.511.3(477) Діус Н. І. Конституційно-правове регулювання підстав дострокового припинення повноважень глави держави в Україні та країнах СНД / Н. І. Діус // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 49. — С. 175—183.

Шляхом порівняльного аналізу Конституцій України та ряду інших країн СНД досліджено проблеми правового врегулювання питань дострокового припинення повноважень Президента на підставах відставки, за станом здоров'я та в порядку імпідменту. З'ясовано специфічні риси конституційних положень та положень законодавства з питань дострокового припинення повноважень президентів країн Співдружності, які потрібно усунути в процесі законотворення. Внесено конкретні пропозиції щодо законодавчого врегулювання конституційних норм дострокового припинення повноважень Президента за кожною із зазначених підстав.

02.04.10.101.

342:34.03.001.11 Кафарський В. І. Політична і конституційно-правова відповідальність суб'єктів державно-політичних відносин / В. І. Кафарський // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 48. — С. 124—131.

Досліджено співвідношення політичної і конституційно-правової відповідальності у взаємозв'язку політичної, правової і морально-етичної системи. Визначено теоретичні проблеми взаємодії моралі, політики, права у діяльності суб'єктів конституційних правовідносин. Встановлено загальні риси та конкретні відмінності між політичною і конституційно-правовою відповідальністю.

02.04.10.102.

342:34.03.001.11 Книш В. В. Методологічні проблеми визначення дефініції «конституційно-правова відповідальність суб'єктів державно-політичних відносин» / В. В. Книш // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 48. — С. 131—137.

Узагальнено основні наукові підходи до розуміння перспективного (позитивного) і ретроспективного (негативного) аспектів конституційно-правової відповідальності. Проаналізовано їх співвідношення і вплив на визначення дефініції конституційно-правової відповідальності. Базуючись на органічному поєднанні перспективного (позитивного) і ретроспективного (негативного) аспектів відповідальності, враховуючи взаємозв'язок конституційно-правової відповідальності з відповідальністю соціальною і юридичною,

а також беручи за основу її специфічні ознаки, обґрунтовано власне визначення конституційно-правової відповідальності.

02.04.10.103.

342.728:061.2 Кравчук В. М. Сутність громадської організації та її місце в політичній системі суспільства / В. М. Кравчук // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 48. — С. 151–156.

Розглянуто законодавчо закріплену дефініцію громадських організацій. Досліджено традиційний підхід до громадських організацій як елемента політичної системи суспільства. Здійснено визначення громадських організацій як інституту громадянського суспільства, виходячи зі змісту їх діяльності.

02.04.10.104.

342.565.2(477) Кузьменко О. Про вплив Конституційного Суду України на процес законотворчості в Україні / Олена Кузьменко // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 7. С. 132–134.

Досліджено деякі аспекти ролі Конституційного Суду України у формуванні законотворчості та інститутів правової держави. Визначено їх зв'язок з результатами діяльності Конституційного Суду України. З'ясовано функції, повноваження, порядок організації і діяльності Конституційного Суду України. Висвітлено процедури розгляду ним справ, а також положення законів та інших правових актів, що були предметом офіційного тлумачення або перевірки їх на відповідність Конституції України.

02.04.10.105.

342.531.1(477) Погребняк Н. Апарат Верховної Ради України: основні напрями діяльності у порівнянні із зарубіжними країнами світу / Наталія Погребняк // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 6. С. 109–111.

Досліджено основні напрями діяльності Апарату Верховної Ради України у порівнянні із зарубіжними країнами світу. З'ясовано доцільність виконання окремими структурними підрозділами певних подібних функцій. Визначено вплив діяльності Апарату Верховної Ради України на ефективність функціонування парламенту.

02.04.10.106.

342.01(477) Селіванов А. Конституційне правосуддя і конституційна юрисдикція в Україні (доктринальне визначення) / А. Селіванов // Право України. 2010. № 6. С. 34–44.

Розглянуто актуальні проблеми щодо змісту і співвідношення понять «конституційне правосуддя» та «конституційна юрисдикція», які доктринально не досліджувалися у сучасній науковій літературі України та РФ. Звернуто увагу на теоретичні проблеми, які мають глибоке науково-практичне значення. Проаналізовано сучасні наслідки надання Конституційним Су-

дом України преюдиціального характеру своїм рішенням. Досліджено практику застосування судами загальної юрисдикції правила про преюдиціальність рішень Суду. Розглянуто зарубіжне законодавство з питань зворотної дії рішень органів конституційної юрисдикції. Сформульовано висновки про можливі шляхи усунення неоднозначностей у розумінні преюдиціального характеру рішень Конституційного Суду України.

02.04.10.107.

342.4(477) Скрипнюк О. Специфіка статусу Конституції як Основного Закону України / Олександр Скрипнюк // Юридична Україна. 2010. № 8. С. 4–8.

Висвітлено специфічний статус Конституції України як Основного Закону держави і суспільства, пріоритетного джерела національного конституційного та інших галузей права, їх легітимності. Наголошено, що в демократичній і правовій державі конституція завжди залишається максимально точним і цілісним відображенням права як міри справедливості. Розглянуто сутність, юридичні ознаки, призначення, універсальний характер Основного Закону України.

02.04.10.108.

342.72/73(477) Стащенко О. До питання про вдосконалення механізму забезпечення прав і свобод людини та громадянина в Україні / Олеся Стащенко // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 6. С. 115–117.

Розглянуто питання щодо удосконалення механізму забезпечення прав і свобод людини та громадянина в Україні. Стверджується, що використання розробленої методики дасть можливість удосконалити механізм забезпечення прав і свобод людини та громадянина в Україні, встановити певну тенденцію його ефективності, аналізувати вплив правових засобів та заходів на досягнення позитивного результату.

02.04.10.109.

342.565.2(477) Стецюк П. Конституційний Суд України як суб'єкт формування сучасного українського конституціоналізму (до постановки проблеми) / П. Стецюк // Право України. 2010. № 6. С. 70–74.

Висвітлено питання змісту категорії «конституціоналізм». З'ясовано місце Конституційного Суду України у системі органів державної влади. Визначено його можливості у процесі формування сучасного українського конституціоналізму.

02.04.10.110.

342.565.2(477) Стрижак А. Конституційний Суд України як гарант дотримання конституційних принципів демократичної, правової держави / А. Стрижак // Право України. 2010. № 6. С. 4–11.

Висвітлено роль Конституційного Суду України у системі стримування і протидії між органа-

ми державної влади та створення розумного балансу між інтересами індивіда і держави. Зроблено акцент на необхідності додержання основоположного принципу діяльності правової та демократичної держави — людина, її права та свободи є головною соціальною цінністю. На конкретних прикладах з практики конституційного судочинства автор наглядно демонструє необхідність ретельного системного підходу до законодавчої діяльності, оскільки поспішне прийняття правових актів без урахування наслідків їх правозастосування може призвести до порушення конституційних прав громадян, що є неприпустимим у правовій та демократичній державі.

02.04.10.111.

342.26(477) Тварковська Л. І. До питання щодо науково-теоретичного визначення поняття «територіальний устрій держави» / Л. І. Тварковська // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. — Вип. 48. — С. 211—217.

Розглянуто окремі наукові точки зору теоретичного положення щодо поняття і ролі територіального устрою держави. Проаналізовано науково-теоретичний аспект визначення поняття правової категорії «територіальний устрій держав». Обґрунтовано думку щодо зв'язку поняття, що розглядається, з адміністративно-територіальною реформою в Україні.

02.04.10.112.

342.51(477) Тернавська В. Політико-правові засади відповідальності уряду в Україні / В. Тернавська // Право України. — 2010. — № 7. — С. 88—93.

Розглянуто питання публічної відповідальності уряду як елемента системи стримувань і противаг. Проаналізовано різні форми дострокового припинення повноважень уряду й урядовців. Досліджено загальні положення політичної, конституційно-правової, колективної та індивідуальної відповідальності.

02.04.10.113.

342.565.2(477) Тимченко І. Механізм конституційної юрисдикції в Україні: становлення і розвиток / І. Тимченко // Право України. — 2010. — № 6. — С. 12—25.

Висвітлено питання про становлення конституційного контролю в Україні, створення органу конституційної юрисдикції за часів незалежності України. Звернуто увагу на ті проблемні питання, які виникають з формування складу Конституційного Суду, організацією та діяльністю. Наголошено на складових механізмі конституційної юрисдикції. Розглянуто проблемні питання призначення, складання присяги та звільнення суддів з посади, а також виконання рішень Конституційного Суду України.

02.04.10.114.

342.725(477) Ткаченко Є. Принципи мовної політики України: державно-правовий аспект / Євген Ткаченко // Юридична Україна. — 2010. — № 8. — С. 32—38.

Розглянуто механізм реалізації, встановлено та розкрито зміст принципів державної мовної політики. До основних принципів державної мовної політики віднесено: заборону будь-яких обмежень (дискримінація) громадян за ознаками їх мовної належності; забезпечення державного функціонування державної мови та гарантування вільного використання мов національних меншин; врахування, з одного боку, особливостей мовної ситуації, що склалася в цілому у державі, з іншого — особливостей мовної ситуації, що склалася в окремих регіонах, та ін.

02.04.10.115.

342(477+4) Чернопишук Я. В. Конституціоналізація процесів європейської інтеграції України: етимологія змісту / Я. В. Чернопишук // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. — Вип. 49. — С. 158—163.

Відмічено, що динамічне взаємозближення правових систем країн — членів ЄС актуалізує необхідність конституційно-правової регламентації конвергенції норм права та дослідження сутності процесів конституціоналізації у європейському правовому просторі. Виходячи з доктрини та правозастосовчої практики ЄС, резюмовано висновки щодо поняття та змісту конституціоналізації процесів євроінтеграції.

Див. також: 07.04.10.648, 09.04.10.816,
10.04.10.920.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Книги

02.04.10.116.

342.4(3/9)(075.8) Конституции зарубежных государств: Великобритания, Франция, Германия, Италия, Соединенные Штаты Америки, Япония, Бразилия : учеб. пособие / сост. В. В. Маклаков. — 7-е изд., перераб. и доп. — М. : Волтерс Клувер, 2010. — 656 с.

Сборник включает переводы официальных текстов конституций ряда ведущих государств современного мира — Великобритании, Франции, ФРГ, Италии, США, Японии и Бразилии. Содержит общую вступительную статью, вступительные статьи к каждой конституции и алфавитно-предметный указатель. Сборник составлен в соответствии с программой учебного курса конституционного (государственного) права зарубежных стран, преподаваемого в МГЮА. Настоящее 7-е издание сборника переработано, устаревший правовой материал исключен и заменен новей-

шим. Наибольшим изменениям подверглась Конституция Франции, в которую было включено 62 поправки в результате реформы 23 июля 2008 г. и проведена заметная «репарламентаризация» в системе центральных органов государственной власти. Учтены последние поправки к конституциям Италии 1947 г. и Бразилии 1988 г. Вступительные статьи к конституциям подверглись корректировке и дополнению.

Реферати

Див.: 06.04.10.566.

Статті

02.04.10.117.

342.734(470) Авдеева А. В. Регулирование социальных прав личности: проблема реализации положений Конституции РФ о разграничении предметов ведения / А. В. Авдеева // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 6. С. 38–42.

Рассмотрены проблемы практического применения конституционного положения о том, что регулирование прав и свобод человека и гражданина находится в ведении РФ. На основе анализа федерального законодательства сделан вывод о том, что некоторые нормотворческие полномочия, касающиеся содержания социальных прав, трактуются как относящиеся к предметам совместного ведения. Подобный подход может привести к необоснованному сужению понятия «регулирование», используемого в Конституции РФ.

02.04.10.118.

342(470):349.41 Аверьянова Н. Н. Развитие положений о земле и других природных ресурсах в конституционном законодательстве России / Н. Н. Аверьянова // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 5. С. 44–46.

Исследована история развития конституционных положений о земле и других природных ресурсах. Обращено внимание на то, что в России во все времена природоресурсные отношения подвергались постоянному реформированию, поскольку земля и другие природные ресурсы являются экономической основой функционирования любого государства. Отмечено, что, несмотря на то, что данные отношения в большей степени имеют отраслевую направленность, основные направления развития природоресурсного законодательства должны быть заложены именно конституцией страны.

02.04.10.119.

342.417(470) Андреева Г. Н. К вопросу о понятии экономической конституции / Г. Н. Андреева // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 7. С. 9–13.

Выявлены сходства и различия между российской и зарубежной наукой конституционного

права в вопросе об определении понятия экономической конституции. Обобщены имеющиеся в России и за рубежом определения. В трактовке понятия экономической конституции за рубежом выделены понятия экономической конституции в социологическом, экономическом и правовом смысле, отдельно рассмотрены дескриптивные и функциональные определения понятия в конституционно-правовом смысле. В их числе особое внимание уделено определениям понятия экономической конституции, в центре которых находятся конституционно установленные границы регулирования экономики, акцентирующие внимание на экономическом порядке, отражающие феномен социализации и вмешательства государства в экономику, а также децизионистские определения.

02.04.10.120.

342.515 Барабаш Ю. Г. Про політичну складову статусу глави держави в напівпрезидентських республіках / Ю. Г. Барабаш // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 6. — С. 27–36.

Проаналізовано особливості політико-правового статусу глави держави у напівпрезидентських республіках. Звернуто увагу на необхідність врахування фактора первинної легітиматії президента народом. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення юрисдикційно-доктринальних підходів до розуміння ролі глави держави у механізмі взаємодії вищих органів влади.

02.04.10.121.

342.417(470) Билалова Ж. Ж. Концепция «экономическая конституция» и ее практическая значимость / Ж. Ж. Билалова // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 8. С. 2–13.

Исследована концепция «экономической конституции» в ее практическом преломлении. Проанализированы основные структурные компоненты этой теории, смежные научные направления. Затронуты проблемные вопросы экономической конституции зарубежных стран и РФ.

02.04.10.122.

342.565.2(470) Бондарь Н. Конституционный Суд России — генератор «живого» (судебного) конституционализма / Н. Бондарь // Право України. 2010. № 6. С. 75–86.

Обосновано такое качественно новое политико-правовое явление государственности, как судебный конституционализм. Отмечено, что посредством судебного («живого») конституционализма актуализируются, с учетом конкретно-исторических условий, все основные компоненты современного российского конституционализма. Проанализированы основные направления преобразовательного воздействия Конституционного Суда РФ на институционно-функциональную систему российского конституционализма, в частности с точки зрения его доктринальных начал, конституционализации отраслевого законодатель-

ства и расширения сферы конституционно-правового пространства, преодоления конституционных деформаций в современной правотворческой и правоприменительной практике и т. д.

02.04.10.123.

342.26(470) Брежнев О. В. Административно-территориальные единицы с особым правовым статусом в объединенных субъектах Российской Федерации: опыт, проблемы, перспективы развития / О. В. Брежнев // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 7. — С. 30—36.

Исследован институт административно-территориальных единиц с особым правовым статусом как новых национально-территориальных образований, появившихся вследствие объединения некоторых краев, областей и автономных округов. В сравнительном плане рассмотрены нормы, регламентирующие статус соответствующих образований. Показаны присущие данному правовому регулированию противоречия и проблемы, а также существующие тенденции в развитии регионального законодательства об административно-территориальных единицах с особым правовым статусом.

02.04.10.124.

342.734 Бутаев Г. Р. Конституционные социальные права. Проблемы теории и практики / Г. Р. Бутаев // Закон и право. 2010. № 8. С. 13—15.

Исследована актуальная проблема науки конституционного права — задача реализации конституционных социальных прав. По мнению автора, конституционные социальные права обладают определенными реализационными особенностями, отличающими их от гражданских и политических прав. Предложена идея принятия государственных социальных стандартов, которые позволят практически реализовать конституционные социальные права.

02.04.10.125.

342.565.2 Гаврюсов Ю. В. О некоторых взглядах на правовую природу решений органов конституционной юстиции / Ю. В. Гаврюсов // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 7. С. 51—55.

Исследована правовая природа и юридическая сила решений органов конституционной юстиции. Установлено их место в системе источников права. Отмечена гетерогенность (многообразие) источников права, формируемых органами конституционной юстиции. Определена особенность такого юридического феномена, как «правовая позиция» конституционного суда.

02.04.10.126.

342.565.2(470+430).001.36 Герасимова Е. Конституционная жалоба как полномочие Конституционного Суда России и Федерального конституционного суда Германии: сравнительно-правовой анализ / Евгения Герасимова // Сравнительное

конституционное обозрение. 2010. № 4. С. 87—101.

Проанализированы полномочия Конституционного Суда России и Федерального конституционного суда Германии по рассмотрению конституционной жалобы. Изучение практики Федерального конституционного суда Германии показывает, что в ряде случаев для защиты прав и свобод человека оправдано принимать к рассмотрению жалобы, поданные «абстрактно», вне связи с конкретным делом, обращающие внимание на потенциальную возможность причинения существенного ущерба правам и свободам неопределенного круга лиц. Как следует из решения Федерального конституционного суда Германии по проверке конституционности закона об авиационной безопасности, нет необходимости ждать применения этого нормативно-правового акта в конкретном деле (совершение террористического акта с захватом воздушного судна с заложниками и последующего пресечения полета судна вооруженными силами), если основные права были признаны нарушенными.

02.04.10.127.

342.51(470) Гончаров В. В. Проблемы выбора оптимальной системы исполнительной власти в Российской Федерации / В. В. Гончаров // Современное право. — 2010. — № 6. — С. 42—46.

Исследована проблема выбора модели построения оптимальной системы исполнительной власти в РФ. Сохранение и развитие российской государственности во многом зависит от того, произведет ли объединение усилий общества и государства на пути модернизации экономики страны и качественного улучшения уровня жизни ее граждан. Немаловажную роль в достижении успеха в данном процессе играет вопрос восстановления эффективности исполнительной вертикали власти в России. Однако выбор оптимальной модели системы исполнительной власти в РФ отягощен рядом объективных и субъективных проблем, препятствующих проведению оптимизации государственного и муниципального управления в стране. Проведено детальное исследование указанных проблем и разработан ряд мероприятий, которые будут способствовать построению алгоритма действий, необходимых при формировании оптимальной системы исполнительной власти в России. Проведен анализ возможных сценариев развития процесса по оптимизации системы государственного и муниципального управления в РФ в зависимости от степени и качества решения проблем, препятствующих данному процессу.

02.04.10.128.

342.57(470) Гончаров В. В. Проблемы организации и деятельности Общественной палаты Российской Федерации / В. В. Гончаров // Современное право. 2010. № 4. С. 50—54.

Проведено исследование процессов организации и деятельности Общественной палаты РФ. Выявлены современные проблемы организации

и деятельности данного института гражданского общества, осуществлен анализ причин и условий, их порождающих. Изучены взаимосвязи Общественной палаты РФ с органами государственной власти. Разработаны предложения по совершенствованию и развитию этого органа.

02.04.10.129.

342 Денисов С. А. Неконституционные нормы конституционных актов / С. А. Денисов // Конституционное и муниципальное право. — 2010. № 4. С. 5–7.

Отмечено, что нормы конституционных актов могут не соответствовать конституционным идеалам, не выполнять своей главной функции: ограничение власти государственной бюрократии. Перечислены типичные отклонения от конституционных идеалов, которые содержатся в конституционной современности.

02.04.10.130.

342.725(470.67) Джамалова Э. К. Конституционно-правовые основы равноправия языков народов России как фактор развития правовой культуры народов Дагестана / Э. К. Джамалова, З. М. Курбанова // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 8. — С. 20–22.

Отмечено, что равноправие и самоопределение народов в России согласно ч. 3 ст. 5 Конституции РФ являются одной из основ федеративного устройства России. Указано на то, что гарантированное на конституционном уровне всем народам Российской Федерации право на сохранение родного языка, создание условий для его изучения и развития (ч. 3 ст. 68 Конституции РФ) выступает весомым свидетельством сохранения стабильности государства и гражданского общества. Обращено внимание на то, что формирование правовой культуры народов Дагестана и культуры межнационального общения основывается на признании равноправия языков и культур народов Дагестана, опирается на диалог культур.

02.04.10.131.

342.5(470) Добрынин Н. М. Новое в законодательном регулировании вопросов государственного строительства / Н. М. Добрынин // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 5. — С. 25–32.

Отмечено, что 2009 и 2010 гг. стали временем появления новых законов в РФ, которые по определенным параметрам можно рассматривать как знаковые. Проведен анализ наиболее показательных актов из области государственного строительства, принятых за последнее время. Комплексное рассмотрение этих актов во взаимосвязи со всей правовой и политической системой страны позволило сделать выводы об основных тенденциях законодательного процесса в указанной сфере.

02.04.10.132.

342.1/3(470) Ереклинцева Е. В. Проблемы определения суверенитета в России / Е. В. Ереклинцева // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 5. — С. 3–8.

Рассмотрены проблемы понимания народного, национального и государственного суверенитета в РФ различными субъектами политико-правовых отношений. Для определения специфики отношения к российскому суверенитету автор обращается к истории трансформации взглядов на данный предмет в России. Отмечено, что кризис понятия суверенитета в российской науке и реальности исходит не только из многогранности данного явления, но и из противоречия его классических принципов современному правовому содержанию.

02.04.10.133.

342.745 Звечаровский И. Э. Приоритеты деятельности по обеспечению законности и правопорядка в сфере защиты конституционного строя / И. Э. Звечаровский, В. П. Рябцев // Вестник Российской правовой академии. — 2010. — № 3. — С. 66–72.

На основе комплексного анализа структуры и динамики преступлений, обстоятельств, приводящих к их совершению, выделены наиболее значимые факторы, способствующие посягательствам на основе конституционного строя, требующие приоритетного внимания. Среди них: коррупция, незаконная миграция и оборот наркотиков. Указано на необходимость совершенствования системы конституционных (уставных) судов и их деятельности по обеспечению единства правового пространства страны. Обоснованы меры правового и организационного характера, направленные на улучшение системы координации деятельности правоохранительных и иных органов, институтов гражданского общества.

02.04.10.134.

342.56(438) Здзенниcki Б. Эффективность права с точки зрения Конституционного Трибунала Польской Республики / Богдан Здзенниcki // Журнал конституционного правосудия. — 2010. — № 4. — С. 25–30.

В статье Председателя Конституционного Трибунала Польской Республики подробно рассмотрены особенности деятельности Конституционного Трибунала в деле конституционализации правового порядка, с которым связывается эффективность действия Конституции. Автор приводит теоретические и практические подходы к методологии принятия Конституционным Трибуналом решений, их действию во времени, изучает иные материалы и процессуальные аспекты польского конституционного правосудия. В частности, Трибунал должен стараться безошибочно оперировать достижениями всех трех типов юриспруденции (методов юридического мышления), которые автор подробно рассматривает: юриспруденции понятий, юриспруденции интересов и юриспруденции ценностей. Отдельно ана-

лизируется роль судей Трибунала в процессе конституционализации права, подчеркиваются особенности выработки правовой позиции Трибунала и роли особого мнения судьи. Отмечены недостатки нормативного регулирования польской модели конституционного правосудия и предложены пути их совершенствования.

02.04.10.135.

342.731(470) Исаева К. М. Конституционный принцип идеологического многообразия в соотношении с политическим плюрализмом и свободой вероисповедания / К. М. Исаева // Закон и право. 2010. № 8. С. 19–20.

Рассмотрена проблема формирования идеологического и политического многообразия в России. Проанализированы мнения российских ученых по поводу определения понятий «идеологическое, политическое многообразие» и «свобода совести и вероисповедания», а также соотношение конституционного принципа идеологического многообразия с политическим плюрализмом и свободой вероисповедания.

02.04.10.136.

342.537(470) Ишеков К. А. Некоторые направления парламентского контроля: уровень субъектов Российской Федерации / К. А. Ишеков // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 5. С. 60–63.

В исследовании сфокусировано внимание на двух наиболее важных направлениях парламентского контроля в регионе: контроле за соблюдением и исполнением законов субъекта РФ и контроле за исполнением регионального бюджета. По результатам анализа сделан вывод о том, что вопросы, по которым обязаны отчитываться органы исполнительной власти субъекта и их руководитель, должно быть четко и прозрачно определены и зафиксированы в конституциях и уставах субъектов РФ.

02.04.10.137.

342.51 Калинина Л. А. К вопросу о принципах организации и функционирования исполнительной власти / Л. А. Калинина // Административное право и процесс. 2010. № 4. С. 12–14.

Развивается позиция в отношении того, что принципы организации и функционирования исполнительной власти являются правовой основой установления пределов должного и дозволенного поведения субъектов, осуществляющих исполнительную власть, позволяют с той или иной точностью прогнозировать развитие событий в обществе и государстве. Указано на необходимость одновременного учета и организационного, и политического начал принципов исполнительной власти. Проанализирован генезис научного знания о принципах исполнительной власти в России.

02.04.10.138.

342.525(470) Калугина Т. В. О конституционно-правовой формуле наименования законодательных (представительных) органов государственной власти субъектов Российской Федерации, входящих в состав Дальневосточного федерального округа / Т. В. Калугина // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 6. С. 55–60.

Проанализировано законодательство дальневосточных субъектов РФ в части наименования их законодательных (представительных) органов государственной власти. Выявлены достоинства и недостатки анализируемых норм, внесены предложения по их совершенствованию. Рассмотрено соотношение терминов «представительный орган», «парламент», «законодательный (представительный) орган государственной власти субъекта РФ». Сделан вывод о том, что законодательные (представительные) органы государственной власти субъектов РФ парламентами в классическом понимании данного термина считать нельзя.

02.04.10.139.

342.26(470) Княгинин К. Н. «Административно-территориальные единицы с особым статусом»: под силу ли юриспруденции «искусство невозможного» после «искусства возможного» политики? / К. Н. Княгинин // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 8. С. 41–46.

Рассмотрены юридические проблемы административно-территориальных единиц с особым статусом, образованных на территориях бывших автономных округов в составе края или области РФ. Проанализированы сложности юридического оформления этого статуса. Определены перспективы развития законодательства об административно-территориальных единицах с особым статусом.

02.04.10.140.

342.813(470) Ковальчук О. Подготовка управленческих кадров как форма реализации права на образование / Оксана Ковальчук // Сравнительное конституционное обозрение. 2010. № 3. С. 29–35.

Отражено современное состояние одного из основополагающих конституционных прав личности в РФ — права на высшее образование и обозначены проблемы его реализации. Освещено значение государственной молодежной политики в получении высшего образования по подготовке конкурентоспособных квалифицированных управленческих кадров для инновационного развития общества. Рассмотрены вопросы по созданию условий для развития личности и самореализации молодых граждан. Отмечено, что обучение в сфере подготовки управленческих кадров требует взвешенной государственной молодежной политики, реализуемой через систему образования.

02.04.10.141.

342.26(470) Коломейцева Т. А. Проблемы укрупнения субъектов Российской Федерации / Т. А. Коломейцева // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 6. — С. 42–46.

Отмечено, что в настоящее время на политической повестке дня в России актуальное место занимает проблема дальнейшего развития федерализма. Проанализированы современные проблемы укрупнения субъектов РФ. Указано, что с правовой точки зрения происходящие изменения в территориальном устройстве РФ и установленный порядок их проведения характеризуется значительным числом дефектов и недоработок.

02.04.10.142.

342.511(470+479.25).001.36 Конджакулян К. М. Президент в системе и структуре органов исполнительной власти (сравнительно-правовой анализ на примере России и Армении) / К. М. Конджакулян // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 5. С. 55–56.

Проведен сравнительно-правовой анализ по вопросам системы и структуры органов исполнительной власти России и Армении. Понятия «система» и «структура» определены как взаимосвязанные элементы. Предложено принять в Республике Армения специальный закон «Об органах исполнительной власти Республики Армения».

02.04.10.143.

342.1 Кондратьева М. А. Политические отношения в предмете конституционного права / М. А. Кондратьева // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 7. С. 2–5.

Рассмотрены особенности общественных отношений, составляющих предмет конституционного права. Анализ качественных характеристик этих общественных отношений способствует определению роли и значения данной отрасли в системе российского права и специфики ее регулятивного воздействия на различные области жизнедеятельности общества и государства. Отмечено, что предмет конституционного права соприкасается с политикой, подвержен политическому влиянию, при этом он в основном состоит из политических отношений, часть которых это всегда властеотношения. Его главным источником является Конституция, которая сочетает в себе правовые и политические начала, это выражается в том, что она «прямо» закрепляет основы государственной политики и выступает регулятором политической деятельности в обществе и государстве.

02.04.10.144.

342.3 Кондратьева М. А. Правовое и политическое регулирование в конституционном праве: некоторые проблемы соотношения / М. А. Кондратьева // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 5. С. 14–18.

Рассмотрены роль и значение правовых и политических документов в конституционно-пра-

вовом регулировании политических отношений в государстве. Отмечено, что в последние годы заметно возрос интерес к проблеме соотношения правовых и политических характеристик в таких документах, как доктрины, концепции, стратегии и т. д. Анализ основных положений этих документов позволил выделить неразрывную взаимосвязь правового и политического начал в современном конституционном праве.

02.04.10.145.

342:34.03 Кондрашов А. А. Меры конституционно-правовой ответственности в современном конституционном праве: основания классификации и виды санкций / А. А. Кондрашов // Конституционное и муниципальное право. 2010. — № 7. — С. 45–50.

Проанализированы современные классификации конституционных санкций, имеющиеся в теории конституционного права, а также авторское видение системы мер конституционно-правовой ответственности и различные основания классификации конституционных санкций. Научное осмысление и выстраивание четкой системы конституционных санкций позволит законодательно уточнить основания и процедуру применения мер конституционно-правовой ответственности в РФ.

02.04.10.146.

342.53 Крамской В. В. К вопросу об определении понятия «парламентаризм» / В. В. Крамской // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 7. С. 69–71.

Исследована содержательная часть понятия «парламентаризм» в контексте его политико-правовой природы. Для осуществления анализа проведен обзор собранных формулировок парламентаризма. Выделены конституирующие принципы парламентаризма. Изложено предложение по его трактовке.

02.04.10.147.

342.8(430):329.17 Красинский В. В. Национализм как элемент идеологии ультраправых партий и его использование на выборах в Германии / В. В. Красинский // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 4. — С. 74–76.

Проанализирован национализм как элемент идеологии ультраправых партий и его использование на выборах в Германии. Рассмотрены программы основных националистических партий Германии. Изучены особенности конституционно-правового развития этих партий. Показано влияние национализма на внутреннюю и внешнюю политику государств Евросоюза.

02.04.10.148.

342.565.2(470) Маврин С. П. Некоторые соображения о понятии правовых позиций Конституционного Суда Российской Федерации / С. П. Маврин // Журнал конституционного правосудия. 2010. № 4. С. 12–18.

Проанализировано новое явление в российской правовой системе — понятие правовой по-

зиции Конституционного Суда РФ. Автор на основе имеющихся дискуссий предлагает свою интерпретацию природы, содержания и роли этой категории. Отмечено, что под правовыми позициями Конституционного Суда РФ понимаются высказанные в его решениях аргументированные точки зрения, мнения, суждения, умозаключения и выводы относительно конституционно-правовых принципов, правовых идей и иных фундаментальных правовых конструкций, которыми руководствовался Суд, принимая решения по конкретному делу, и которыми надлежит руководствоваться в дальнейшем субъектам правотворчества и правоприменения при регулировании соответствующих общественных отношений.

02.04.10.149.

342.52(470) Магомедов Ш. Б. Качество законотворческой деятельности субъектов Российской Федерации как фактор обеспечения единого правового пространства / Ш. Б. Магомедов // Закон и право. 2010. № 7. С. 10–15.

Конкретизировано понятие «единое правовое пространство», проанализированы причины нарушения единого правового пространства, основной из которых является несовершенство законодательного процесса в РФ и ее субъектах. Анализируя законотворческую деятельность субъектов Федерации, авторы предлагают комплексный подход к решению проблем в указанной сфере правоотношений. Отмечено, что федеральное законодательство и законодательство субъектов РФ должно совершенствоваться, руководствуясь научно обоснованным прогнозом развития отношений людей в обществе и соответствующего действительности экономического и финансового состояния государства.

02.04.10.150.

342.4(470) Магомедов Ш. Б. Конституционно-правовые проблемы обеспечения единого правового пространства в Российской Федерации: мониторинг регионального законодательства / Ш. Б. Магомедов // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 5. С. 39–43.

Проанализирован ряд статей Конституции РФ, содержащих требования конституционно-правовой целостности РФ, а следовательно, единого правового пространства. Отмечено, что правовое пространство РФ характеризуется наличием юридических коллизий, основной причиной которых является отсутствие должного нормативного регулирования правотворческой деятельности субъектов Федерации. Предложено совершенствовать механизмы обеспечения единого правового пространства РФ путем проведения правовой экспертизы законодательства, которая может осуществляться в рамках правового мониторинга.

02.04.10.151.

342.4(470)“1993” Малько А. В. Конституционная политика как особая разновидность правовой политики / А. В. Малько // Конституцион-

ное и муниципальное право. 2010. № 4. С. 2–5.

Рассмотрена новая категория конституционной политики, которая выступает определенной разновидностью политики правовой. Исходя из анализа Конституции 1993 г., анализа конституционного законодательства, предложена научно обоснованная, последовательная и системная деятельность по оптимизации конституционного развития России. Обоснована необходимость данной политики и раскрыто ее содержание.

02.04.10.152.

342.511.3(470) Марино И. Отрешение Президента РФ от должности: разработки, концепции, позиции участников Конституционного совещания 1993 г. / И. Марино // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 5. — С. 47–54.

Отмечено, что все вопросы рассмотрены в данной статье с научных конституционно-правовых и частично политологических позиций. Исследованы разработки и концепции отрешения Президента РФ от должности в процессе обсуждения на заседаниях Конституционного совещания, которое предшествовало принятию Конституции РФ. Проанализированы правовые позиции его участников создателей нормы института импичмента в России.

02.04.10.153.

342.565.2(470) Несмеянова С. Э. Понятие и структура конституционно-правового статуса органа государственной власти (на примере Конституционного Суда РФ) / С. Э. Несмеянова // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 7. — С. 5–9.

На примере Конституционного Суда РФ проанализированы понятие и структура конституционно-правового статуса органа государственной власти. Выделены и рассмотрены следующие элементы конституционно-правового статуса органа конституционного судебного контроля: конституционно-правовая характеристика органа конституционного судебного контроля, влияющая на определение места органа конституционного судебного контроля в системе органов государственной власти, в системе судебных органов; порядок учреждения, формирования и организации деятельности органа конституционного судебного контроля; принципы и гарантии деятельности органа конституционного судебного контроля; компетенция и ответственность соответствующего органа; взаимоотношения органа конституционного судебного контроля с иными органами государственной власти.

02.04.10.154.

342.537.5(73) Нестерович В. Ф. Конституційно-правові засади інституту лобювання у США на рівні суб'єктів федерації / В. Ф. Нестерович // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 6. С. 37–47.

Із ціллю урегулювання лобістських відносин в Україні на регіональному рівні проаналізовано

конституційно-правові засади інституту лобювання у США на рівні суб'єктів федерації. Пояснено та прокоментовано статистичні дані, вкладені у таблицях та діаграмах. Стверджено, що інститут лобювання в американських штатах не має уніфікованої форми. Кожен штат має своє регулювання цього інституту, яке засноване на правових традиціях штату.

02.04.10.155.

342.511(470) Осетров С. А. Организационные основы президентской власти в Российской Федерации / С. А. Осетров // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 7. С. 41–44.

Рассмотрены организационные основы президентской власти в Российской Федерации. Выделена структура президентской власти, в которую помимо главы государства входят его аппарат, органы, содействующие реализации президентской власти, а также органы исполнительной власти двойного подчинения. По мнению автора, формирование и функционирование устойчивого, организационного обособленного механизма президентской власти является важным аргументом в пользу самостоятельности президентской власти в системе разделения властей в РФ.

02.04.10.156.

342.5(47+57) Петренко Д. С. Взаимодействие органов власти Союза и Союзных Республик в сфере конституционного нормоконтроля на этапе становления СССР / Д. С. Петренко // Журнал конституционного правосудия. — 2010. — № 4. — С. 1–11.

Рассмотрена организация и функционирование российского института нормоконтроля в первые годы советской власти. Определено понятие конституционного нормоконтроля. Показано его соотношение с «конституционным нормонадзором», «административным нормоконтролем» и «административным нормонадзором».

02.04.10.157.

342.417(470) Пирбудагова Д. Ш. К вопросу об обеспечении единого правового и экономического пространства в Российской Федерации / Д. Ш. Пирбудагова, З. М. Мусалова // Закон и право. 2010. № 6. С. 19–21.

Проанализированы проблемы обеспечения единства правового и экономического пространства. Данные вопросы исследуются в рамках российской правовой действительности с учетом специфики федеративного государства. Обозначена проблема противоречия регионального законодательства федеральному, предложены некоторые механизмы его преодоления.

02.04.10.158.

342.51/52(470) Попова Ю. Ю. Взаимодействие органов законодательной (представительной) и исполнительной власти субъектов Российской Федерации как необходимое условие государственного строительства в регионах /

Ю. Ю. Попова // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 8. С. 28–30.

Рассмотрено влияние взаимодействия органов законодательной (представительной) и исполнительной власти субъектов РФ на государственное строительство в регионах. Обозначены главные проблемы взаимоотношений органов публичной власти субъектов РФ, а также проанализированы основы их правового регулирования и принципы, которыми руководствуются высшие органы региональной власти в своей деятельности и взаимодействии друг с другом.

02.04.10.159.

342.8(470-25М+470.343) Порошин Е. Н. Избирательное законодательство и результаты выборов: взаимосвязь и взаимозависимость / Е. Н. Порошин // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 6. С. 24–30.

Проведен анализ зависимости итогов выборов от внесения изменений в используемую формулу распределения депутатских мандатов (изменение порядка определения результатов выборов, величины заградительного порога). Возможность целенаправленного существенного искажения волеизъявления избирателей доказывается на примере результатов выборов депутатов законодательных собраний города Москвы и Республики Марий Эл 11 октября 2009 г. и проведенных на их основе модельных расчетов. Подчеркнуто, что возможность и вектор данных искажений закладывается в избирательное законодательство, т. е. включается в правовое поле вопреки нормам принципам избирательного права.

02.04.10.160.

342.24(470):336.7 Постников А. Е. О полномочиях органов государственной власти субъектов Российской Федерации в сфере инвестиционной деятельности / А. Е. Постников, А. В. Павлушкин, А. Е. Помазанский // Журнал российского права. 2010. № 7. С. 18–26.

Проанализировано федеральное законодательство в части установления полномочий субъектов РФ в сфере инвестиционной деятельности, а также оценивается уровень реализации этих полномочий. Исследован объем и содержание полномочий органов государственной власти субъектов РФ. Подготовлены предложения по совершенствованию правового регулирования государственно-частного партнерства на уровне субъектов РФ. Исследованы механизмы государственно-частного партнерства.

02.04.10.161.

342.721 Преснякова А. В. Право на неприкосновенность частной жизни в системе конституционных прав и свобод человека и гражданина / А. В. Преснякова // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 8. С. 18–19.

Отмечено, что поскольку право не может носить абсолютный характер, неизбежно существуют пределы, границы осуществления прав, которые носят название ограничения прав и сво-

бод. Приведены существующие в конституциях зарубежных стран виды ограничений прайвеси. Рассмотрены возможные способы их формулирования. Автор отмечает важность и необходимость ограничений для осуществления права на неприкосновенность частной жизни, подчеркивая при этом, что ограничения должны быть соразмерны сохраняемому общественному интересу и строго регламентированы. Также указано на существенную роль судебных органов в решении вопросов ограничений права на неприкосновенность частной жизни и отдельных его аспектов.

02.04.10.162.

342.53 Прохоров К. В. О необходимости усиления подконтрольности правительства Федеральному Собранию / К. В. Прохоров // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 6. — С. 52–54.

Рассмотрен один из наиболее актуальных вопросов взаимоотношений законодательной и исполнительной ветвей власти в РФ. Проанализированы нормы конституции Республики Казахстан об ответственности правительства перед парламентом. Предложены способы усиления парламентского контроля.

02.04.10.163.

342(470):338.246 Решетников С. Н. Конституционно-правовые аспекты обеспечения экономической безопасности Российской Федерации и пути их совершенства / С. Н. Решетников // Закон и право. 2010. № 6. С. 26–29.

Рассмотрены аспекты конституционно-правового регулирования экономической безопасности РФ. Отмечены проблемы конституционного и текущего законодательства в указанной сфере. Предложены возможные пути их решения.

02.04.10.164.

349.414(477):332.334 Ріпенко А. Деякі проблемні питання правового забезпечення зміни меж міст в Україні / А. Ріпенко // Земельне право України: теорія і практика. 2010. № 7. С. 8–15.

Відмічено, що зміна меж міст, насамперед, у бік їх збільшення завжди відбувається за рахунок включення територій, що входять до меж інших адміністративно-територіальних одиниць (утворень), але не обов'язково населених пунктів, за виключенням, мабуть, включення до міських меж земель, зайнятих внутрішніми водами та територіальним морем України. Проблема ускладнюється тим, що перетинаються площини регулювання конституційного, адміністративного, земельного, містобудівного, цивільного, господарського та інших галузей вітчизняного законодавства, які не мають гармонізаційної узгодженості в цій частині. Розглянуто проблеми, які можна найбільш часто зустріти на практиці при зміні (збільшенні) меж міст: неможливість (складність) отримання погодження на зміну меж міста від органів влади суміжних до нього адміністративно-територіальних одиниць чи на-

ступне «відкликання» таких погоджень (у вигляді скасування відповідних рішень тощо) цими органами; неврегульованість на законодавчому рівні процедури здійснення «відшкодувань» і «компенсацій» за втрату певними адміністративно-територіальними одиницями «своїх» територій, що призводить до судових спорів; включення до меж «приморських» населених пунктів земель, зайнятих внутрішніми водами та територіальним морем України. Запропоновано шляхи їх подолання.

02.04.10.165.

342:343.31:343.232 Рогов А. С. Классификация конституционных правонарушений / А. С. Рогов // Закон и право. 2010. № 8. — С. 16–18.

Рассмотрены классификация конституционных правонарушений, в основу которой были положены признаки состава конституционного правонарушения, а также основные имеющиеся в юридической литературе подходы к классификации конституционных правонарушений. По признакам состава конституционного правонарушения автором выделены виды конституционных правонарушений и приведены примеры каждого из них.

02.04.10.166.

342.56(470.661) Сайдумов Д. Х. Судебная власть в Чечне и ее отражение в конституции республики на различных исторических этапах / Д. Х. Сайдумов // Современное право. 2010. — № 7. — С. 38–41.

Раскрываются этапы становления судебной власти в Чечне в различные исторические периоды. Сделан анализ конституционного закрепления положений о судах в различные временные периоды. Отображено современное состояние судов в Чеченской Республике.

02.04.10.167.

342(470) Семёнов А. В. Конституционно-правовая природа оговорок / А. В. Семёнов // Известия высших учебных заведений. Правоведение. — 2010. — № 3. — С. 90–98.

Проанализирована проблема применения оговорок в конституционной практике. Использование оговорок в конституционной практике рассмотрено автором как одна из тенденций развития современного конституционного права РФ. Обобщены условия детерминации оговорок в конституционно-правовых отношениях. Приведена характеристика юридического значения оговорки и сформулировано определение конституционной оговорки. Поставлен вопрос о разработке проблемы конституционных оговорок в конституционной доктрине, поскольку существенно возрастает их роль в условиях дифференциации конституционной практики.

02.04.10.168.

342.537.5(73) Ситникова А. В. Конституционность законодательства, регулирующая лоббист-

скую деятельность в США / *А. В. Ситникова* // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 8. С. 71–73.

Отмечено, что с тех пор как Россия встала на демократический путь развития, начала обсуждаться возможность законодательного регулирования лоббистской деятельности. По мнению автора, значимым представляется обращение к опыту зарубежных стран, в частности США, где соответствующая практика уже существует и имеет богатую историю. Признав лоббирование как официальный правовой институт и урегулировав его законодательно, США столкнулись с проблемой соответствия нормативно-правовых актов в данной области Конституции. На современном этапе закон выдержал проверку на конституционность. Но рассмотрение фактов ее оспаривания имеет огромное практическое значение, поскольку именно в них определяются направление дальнейшего развития и улучшения законодательства в сфере регулирования лоббистской деятельности.

02.04.10.169.

342.736(470).001.73 Соловьев С. Г. Необходимость реформирования законодательства об обращениях граждан / *С. Г. Соловьев, И. Е. Попов* // Конституционное и муниципальное право. 2010. — № 6. — С. 34–37.

Проведен анализ обращений граждан в органы власти как взаимного диалога между обществом и государством. Подчеркнута особая важность обращений граждан в условиях мирового финансово-экономического кризиса, распространившего свое влияние и на территорию России. Рассмотрены вопросы, наиболее часто волнующие граждан, обратившихся в органы власти страны. На основе анализа выявлены существенные недостатки текущего законодательства, регулирующего обращение граждан в органы власти, а также предложены конкретные рекомендации по его дальнейшему совершенствованию.

02.04.10.170.

342.53:342.51(470+44) Стародубцева И. А. Конституционно-правовая ответственность правительства перед парламентом в России и Франции / *И. А. Стародубцева* // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 8. С. 47–49.

Исследован парламентский контроль в России. Рассмотрена конституционная ответственность правительства РФ перед парламентом, определены и проанализированы ее формы. Выявлены особенности конституционного института парламентского контроля за исполнительной властью России и предложено ее совершенствование.

02.04.10.171.

342.72/73(470) Субуханкулова Л. Р. Права человека в современном мире: логика и парадоксы развития / *Л. Р. Субуханкулова* // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 8. — С. 14–17.

Проведено исследование развития конституционных прав и свобод человека и гражданина. Проанализированы основные исторические этапы и современные тенденции развития конституционных прав и свобод человека и гражданина: расширение каталога конституционных прав и свобод; изменение объема и содержания конституционных прав и свобод (на примере частной собственности); ограничение и нарушение основных прав и свобод (свободы совести, права на неприкосновенность) в зарубежных странах и в России.

02.04.10.172.

342.417(470+430):346.545/546 Сухоруков А. С. Экономическая конституция как основа конституционно-правового регулирования конкурентных отношений в Российской Федерации и Федеративной Республике Германии / *А. С. Сухоруков* // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 6. С. 20–23.

Исследованы проблемы экономической конституции в РФ и Федеративной Республике Германии. По мнению автора, в данное время конституционное регулирование конкурентных отношений наиболее актуально. Приведено различие экономической конституции и конституционной экономики. Отмечено, что данные категории взаимодополняют друг друга. Это необходимо для всестороннего исследования конкурентных отношений. Дано сравнение конституционных норм РФ и Федеративной Республики Германия, которые регулируют конкурентные отношения. Признано существование экономических конституций РФ и Федеративной Республики Германия.

02.04.10.173.

342.565.2(470) Татаринов С. А. Некоторые вопросы размежевания компетенции между Конституционным Судом Российской Федерации и судами общей и арбитражной юрисдикции в сфере осуществления нормоконтроля / *С. А. Татаринов* // Журнал конституционного правосудия. 2010. № 4. С. 19–23.

Рассмотрены дискуссионные теоретические и практические вопросы разграничения полномочий между Конституционным Судом РФ и судами общей и арбитражной юрисдикции в сфере реализации нормоконтроля. Выявлены правовые основания и пределы такого размежевания, их отличительные особенности. Внесены конкретные предложения по совершенствованию законодательного регулирования нормоконтрольных полномочий Конституционного Суда РФ, а также обеспечения исполнения вынесенных им итоговых решений и правовых позиций в указанной сфере применительно к деятельности судов общей и арбитражной юрисдикции.

02.04.10.174.

342.72/73(470) Усольцева А. Г. Международно-правовое закрепление прав и свобод человека и гражданина / *А. Г. Усольцева* // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 5. — С. 70–72.

Приведен краткий исторический обзор международных соглашений по правам человека. Проанализированы права и свободы человека и гражданина в различные исторические периоды, приведена классификация международных соглашений в данной сфере. Составлен список базовых международных договоров по правам человека, участником которых является РФ. В статье права и свободы человека и гражданина рассмотрены как один из важнейших институтов международного и конституционного права.

02.04.10.175.

342.53(470) Фатьянова Е. В. Раскрытие сущности понятия «компетенция Федерального Собрания Российской Федерации». Разграничение понятий «полномочия» и «функции» Федерального Собрания РФ / Е. В. Фатьянова // Закон и право. 2010. № 7. С. 28-30.

Раскрывается сущность понятия «компетенция». Рассмотрены различные точки зрения ученых относительно разграничения функций и полномочий Федерального Собрания РФ. Автор высказывает свое понимание сути данных категорий.

02.04.10.176.

342.537.7(470) Федотова Ю. Г. Конституционно-правовое закрепление института парламентского расследования в Российской Федерации / Ю. Г. Федотова // Современное право. 2010. № 7. С. 33–37.

Отмечено, что отечественные и зарубежные исследователи признают, что парламентское расследование является общеправовым институтом, необходимым для любого государства. Вместе с тем практика показывает, что эффективность данного института зависит от регулирования его основных положений конституционными актами. По мнению автора, в Конституции РФ должна быть закреплена возможность проведения парламентского расследования в России.

02.04.10.177.

342:35.75.1 Филиппова Н. А. Право публично-представительства / Н. А. Филиппова // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 7. — С. 17–23.

Право публичного представительства рассматривается как совокупность принципов и норм конституционного права, объединенных общим предметом правового регулирования: системой публичного представительства. Право публичного представительства является сложной подотраслью конституционного права. Определены юридические свойства публичного представительства в современном государстве в их сопоставлении с ранними формами представительства.

02.04.10.178.

342.565.2(470):342.24 Хаптаев А. Р. О статусе конституционных (уставных) судов субъектов Российской Федерации / А. Р. Хаптаев // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 7. — С. 56–58.

Определен статус конституционных уставных судов РФ. Проанализированы нормативные правовые акты, регулирующие деятельность региональных конституционных (уставных) судов. Предложены отдельные рекомендации по дальнейшему развитию конституционной юстиции в субъектах РФ.

02.04.10.179.

342.565.2:347.91/95 Холиков К. Н. О некоторых аспектах соотношения конституционного и гражданского судопроизводства / К. Н. Холиков, С. Ш. Болтуев // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 7. С. 72–78.

Отмечено, что конституционное судопроизводство, как особый способ осуществления судебной власти и самостоятельный вид судопроизводства, существенно отличается от других видов судопроизводства. Дано сравнение принципов правового регулирования конституционного и гражданского судопроизводства, поскольку гражданское судопроизводство, будучи классической процессуальной формой осуществления правосудия, за свою многовековую историю становления и развития сумело отшлифовать почти все шероховатости этой специальной формы государственной деятельности.

02.04.10.180.

342.34 Цесар І. Роль конституції і конституціоналізму у функціонуванні сучасних демократій / Інна Цесар // Юридична Україна. 2010. № 7. С. 35–41.

Проаналізовано роль конституції і конституціоналізму у функціонуванні сучасних демократичних держав. Автор доводить значущість правового принципу верховенства конституції для утвердження демократії, забезпечення верховенства права і законності, налагодження взаємодії між державою і громадським суспільством. Окреслено основні теоретико-методологічні підходи до визначення поняття конституційної держави, а також її взаємозв'язку з реалізацією основних принципів демократичного врядування.

02.04.10.181.

342.72/73.001.32 Чуксина В. В. Национальные институты по содействию и защите прав человека: генезис и тенденции развития / В. В. Чуксина // Академический юридический журнал. 2010. — № 3. — С. 25–29.

Рассмотрена проблема эффективности функционирования национальных институтов, занимающихся содействием и защитой прав человека. Сделан вывод о трансформации компетенций современных моделей национальных институтов в сторону превентивной защиты прав. Отмечено, что общие международные требования по правам человека не определяют многообразие форм организации и функционирования внутригосударственных механизмов защиты прав человека. Указано, что одинаковыми должны оставаться основные черты и принципы функционирования

таких институтов, соответствующие международным критериям.

02.04.10.182.

342(170) Югов А. А. О методах отрасли российского конституционного (кратологического) права / А. А. Югов // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 4. С. 8—13.

Проанализированы специфические способы воздействия конституционных норм на общественные отношения. Выделены следующие методы конституционно-правового регулирования: метод основополагающего (сущностного) правового регулирования; политический (сугубо властно-волевой или экстракратологический) метод; метод первоучредительного правового регулирования; экстраординарное (исключительное) правовое регулирование; метод комплексного регулирования; метод универсального правового регулирования; метод макросистемного правового регулирования; метод интерполяции; метод конституционно-правового определения мер поощрения и стимулирования.

02.04.10.183.

342.721(170) Юркова Т. Н. Реализация иностранным гражданином конституционного права на въезд и выезд с территории Российской Федерации / Т. Н. Юркова // Северо-Кавказский юридический вестник. 2010. № 3. С. 61—68.

Исследуя соответствие запретов и ограничений прав иностранцев, установленных законодательством РФ, международным и конституционным принципам, автор рассматривает специальные правовые нормы, а также материалы судебной практики судов РФ и международных судов. Поскольку закон должен устанавливать пределы свободы усмотрения компетентных органов власти с достаточной ясностью, учитывая законную цель устанавливаемых ограничений, автором внесены предложения по усовершенствованию норм законодательства РФ.

02.04.10.184.

342.24(470).001.73 Юсубов Э. С. Модернизация федеративных отношений и субъекты Российской Федерации / Э. С. Юсубов // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 8. — С. 23—27.

Проанализированы проблемы модернизации федеративных отношений в России. Автор считает, что модернизация политической и экономической жизни государства не может осуществляться в отрыве от поддержки и участия субъектов РФ как самостоятельных институтов развития. Допуская возможность различных темпов и направлений развития, субъектам РФ необходимо предоставить право разработать собственные организационно-правовые механизмы участия в общегосударственных программах модернизации.

02.04.10.185.

342.3 Яхьяева А. М. К вопросу о конституционных принципах гражданского общества / А. М. Яхьяева // Закон и право. 2010. № 7. — С. 19—23.

Рассмотрена проблема становления и развития гражданского общества. Предпринята попытка выработать правильное представление о конституционных принципах гражданского общества. На основе анализа конституционных норм автор предлагает свой вариант классификации конституционных принципов гражданского общества.

МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Книги

02.04.10.186.

342.553(177) Батанов О. В Муніципальна влада в Україні: проблеми теорії та практики: монографія / Олександр Васильович Батанов ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К. : Юрид. думка, 2010. 656 с.

Висвітлено концептуальні проблеми теорії муніципальної влади в Україні. Показано генезис становлення наукових знань про муніципальну владу у вітчизняній та зарубіжній політико-правовій думці. Розкрито правову природу муніципальної влади як інституту сучасного конституційного права. Проаналізовано основні чинники виникнення муніципальної влади та муніципалізму в Україні у контексті світового досвіду. Дано понятійну, суб'єктивно-об'єктивну та функціональну характеристику муніципальної влади. Досліджено теоретичні та практичні проблеми співвідношення муніципальної та державної влади. Розглянуто політико-правові аспекти взаємодії муніципальної влади та людини у світлі вітчизняного досвіду та міжнародних стандартів місцевого самоврядування. Висвітлено проблеми становлення муніципальної влади у контексті реалізації принципу верховенства права у місцевому самоврядуванні в Україні.

Див. також: 01.04.10.63, 02.04.10.100.

Автореферати

02.04.10.187.

352.001.36(043.5) Мішина Н. В. Органи самоорганізації населення: порівняльно-правове дослідження : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.02 / Мішина Наталя Вікторівна ; ОНЮА. О., 2009. 36 с.

Вивчено природу органів самоорганізації населення (СОН), їх роль у суспільстві, виявлено їх аналоги в зарубіжних країнах. Визначено, що вони або включаються до муніципальної системи, або є інститутами добровільного неприбуткового сектора. Досліджено обидва сучасні підходи до визначення місця органів СОН у суспільстві. Визначено, що в Україні органи

СОН включено до системи місцевого самоврядування. З'ясовано, що нині у нормативно-правових актах не існує єдності щодо природи органів СОН, їх місця у суспільстві. Встановлено, що це гальмує розбудову громадянського суспільства, розвиток системи місцевого самоврядування та негативно впливає на розкриття потенціалу органів СОН. Запропоновано для України альтернативні напрями подальшого розвитку СОН і виключення цих органів із системи місцевого самоврядування.

Статті

02.04.10.188.

342.26(477).001.73 Бойко Ю. В. Раціоналізація адміністративно-територіального устрою України як необхідна передумова реформування місцевого самоврядування / Ю. В. Бойко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 48. — С. 176—183.

Проведено аналіз стану адміністративно-територіальної реформи України. Виявлено складності та небезпеки, які супроводжують реформу. Визначено шляхи їх подолання. Внесено пропозиції щодо вдосконалення концептуальних засад, інституційного забезпечення, практичної реалізації реформи адміністративно-територіального устрою.

02.04.10.189.

342.553(477+4) Бойко Ю. В. Становлення та розвиток сучасних концепцій місцевого самоврядування в Україні та країнах членах ЄС / Ю. В. Бойко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 49. — С. 169—175.

Розглянуто існуючі теорії місцевого самоврядування. Відображено періодизацію і зроблено аналіз основних концепцій місцевого самоврядування в українській та зарубіжній науці. Відмічено, що місцеве самоврядування за своєю природою є децентралізованою формою державного управління. Стверджено, що неможливо однозначно визначити теоретичну модель місцевого самоврядування в Україні, оскільки місцеве самоврядування одночасно поєднує у собі як державні, так і громадські елементи, а органи місцевого самоврядування займаються як місцевими справами, так і виконують повноваження, надані їм органами державної виконавчої влади.

02.04.10.190.

342.565.5(476) Василевич Г. А. Конституционность (законность) актов органов местного управления и самоуправления в Республике Беларусь / Г. А. Василевич // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 4. С. 67—69.

Отмечено, что обязанность участвовать в укреплении законности лежит на всех государ-

ственных органах. Обращено внимание на то, что контроль за конституционностью нормативных правовых актов в государстве возложен на Конституционный Суд Республики Беларусь. Исследована практика осуществления судебного конституционного контроля и проанализирован вклад государственных органов в обеспечение законности актов органов местного управления и самоуправления.

02.04.10.191.

342.8(470):342.553 Васильев В. И. Законодательное регулирование избирательных систем, применяемых на муниципальных выборах / В. И. Васильев, А. Е. Помазанский // Журнал российского права. 2010. № 8. С. 16—26.

Осуществлен анализ федерального законодательства в части установления полномочий субъектов РФ в определении видов избирательных систем, которые могут применяться при проведении муниципальных выборов. Приводится существующая в настоящий момент практика функционирования различных избирательных систем в субъектах РФ. Выявлены коллизии и противоречия избирательного закона и закона о местном самоуправлении, а также подготовлены предложения по совершенствованию правового регулирования применения избирательных систем на местном уровне.

02.04.10.192.

342.84:352 Вискулова В. В. О гарантиях избирательных прав граждан при проведении муниципальных выборов вследствие преобразования муниципальных образований / В. В. Вискулова // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 7. С. 58—64.

Учитывая, что муниципальные выборы находятся под двойным правовым воздействием избирательного законодательства и законодательства о местном самоуправлении, — в статье проанализирован комплекс возникающих при этом правовых связей. Признавая гарантирование прав граждан избирать и быть избранными в органы местного самоуправления совместной задачей избирательного и муниципального законодательства, автор формирует понятийную сетку, отражающую оптимальную, на его взгляд, взаимосвязь категорий «выборы» и «местное самоуправление». Кроме того, в статье предложены пути нормативного совершенствования таких взаимосвязей.

02.04.10.193.

352:342.72/73 Гончаренко В. Аспекты обеспечения прав и свобод особи в системе местовой публичной власти / Валерій Гончаренко // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 5. — С. 118—123.

Проаналізовано сучасні тенденції забезпечення прав і свобод людини та громадянина органами та посадовими особами місцевого самоврядування через призму їх специфічної діяльності, що передбачає створення певних умов, за яким

реалізація прав і свобод є безперешкодною та максимально ефективною.

02.04.10.194.

342.553(470) Гончаров В. В. Взаимодействие региональной исполнительной власти с исполнительными органами местного самоуправления. Современные проблемы и перспективы развития / В. В. Гончаров // Закон и право. 2010. № 6. С. 15–18.

Рассмотрены современные проблемы взаимодействия и перспективы развития региональной исполнительной власти и исполнительных органов местного самоуправления. Обоснована необходимость обеспечения тесного взаимодействия и сотрудничества органов исполнительной власти субъектов РФ и исполнительных органов власти муниципальных образований. Проведен анализ основных форм и методов подобного сотрудничества. Разработан ряд мероприятий, способствующих разрешению проблем, препятствующих эффективному объединению усилий органов регионального и муниципального управления, в части реализации задач и функций, стоящих перед системой исполнительной власти в стране.

02.04.10.195.

342.553 Девяткина А. И. Конституционно-правовая сущность организации взаимодействия системы органов государственной власти и местного самоуправления в условиях экономического кризиса / А. И. Девяткина // Закон и право. 2010. № 6. С. 40–45.

Проведен анализ конституционно-правового регулирования взаимодействия органов государственной власти и местного самоуправления. Рассмотрены основные направления и формы взаимоотношений, сложившихся в условиях экономического кризиса, а также проблемы, препятствующие формированию эффективного конституционно-правового механизма взаимодействия. Даны практические рекомендации и предложения по совершенствованию этого механизма с учетом характерных особенностей и специфики, места и роли в системе российского управления.

02.04.10.196.

342.553(477) Делія Ю. В. Юридична природа правотворчої діяльності суб'єктів місцевого самоврядування в Україні / Ю. В. Делія // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 49. — С. 128–133.

Досліджено теоретичні й практичні питання юридичної природи правотворчої діяльності суб'єктів місцевого самоврядування в Україні. Розглянуто вплив природного права на правотворчу діяльність суб'єктів місцевого самоврядування, а також залежність такої діяльності від норм Конституції та законів України в сучасних умовах формування держави та правотворення. Сформульовано рекомендації щодо вдосконалення законодавства в зазначеній сфері.

02.04.10.197.

342.553(470-25М) Ежукова О. А. Публичные слушания по вопросам местного значения в городе Москва: основы правового регулирования и практика / О. А. Ежукова // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 4. — С. 63–66.

Дан общий обзор проблематики, связанной с организацией и проведением публичных слушаний во внутригородских муниципальных образованиях в городе Москве. Отмечена важность публичных слушаний как формы участия граждан в осуществлении местного самоуправления. Сделан вывод о нереализованности демократического потенциала данного правового института.

02.04.10.198.

342.553 Елисеева С. В. Предмет контроля за целесообразностью и эффективностью в сфере местного самоуправления / С. В. Елисеева // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 8. С. 57–62.

Отмечено, что ни законодательство, ни юридическая наука четко не раскрывают предмет контроля за целесообразностью решений в сфере местного самоуправления, не выделяют критерии, определяющие их целесообразность. Изучен опыт дореволюционной России. Указано, что контроль за целесообразностью в сфере местного самоуправления включает в себя проверку результативности, эффективности и качества, т. е. оптимальности и общественной полезности решений, принятых органами и должностными лицами местного самоуправления в рамках усмотрения, представленного им законом.

02.04.10.199.

342.84(477):352.001.73 Кафарський В. І. Проблеми і перспективи реформування законодавства України про місцеві вибори / В. І. Кафарський // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 49. — С. 106–112.

Досліджено проблеми законодавчого забезпечення виборів до органів місцевого самоврядування. Проаналізовано проблеми діючої системи виборів та перспективи впровадження нової системи обрання місцевих депутатів та голів територіальних громад. Вказано на необхідність перейти від дозвільного до повідомлювального принципу легалізації різноманітних об'єднань громадян, починаючи від сільських громад. Зазначено, що оптимальним способом удосконалення порядку проведення місцевих виборів як дієвого механізму розвитку громадського суспільства є запровадження мажоритарної виборчої системи.

02.04.10.200.

342.553(470)“1995/2008” Мисроков Т. З. Метаморфозы законодательства о местном самоуправлении в Российской Федерации (1995–2008 гг.) / Т. З. Мисроков // Конституционное

и муниципальное право. 2010. № 4. С. 60—62.

Обоснованы закономерности становления современного российского законодательства об организации и деятельности местного самоуправления. Определены профилирующие черты и как позитивные, так и негативные тенденции его развития, обусловленные особенностями местного самоуправления как динамично меняющегося, эволюционирующего правового явления в 1995—2008 гг.

02.04.10.201.

342.846(470) Митин Г. Н. Отдельные особенности обеспечения избирательных комиссий муниципальных образований в Российской Федерации / Г. Н. Митин // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 7. — С. 65—68.

Отмечено, что в последнее время возрастает внимание к деятельности избирательных комиссий муниципальных образований, о чем свидетельствуют соответствующие поправки в Федеральный закон «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации». Упорядочен и разъяснен порядок их формирования. Указано на то, что остается нерешенным ряд вопросов, касающихся их обеспечения, в первую очередь финансово. Предложены решения отдельных таких вопросов.

02.04.10.202.

342.72/73(571.14):347.235 Михайлов А. Г. Реализация полномочий исполнительно-распорядительного органа муниципального образования в сфере управления и распоряжения муниципальной собственностью (на материалах города Искитима Новосибирской области) / А. Г. Михайлов // Современное право. 2010. № 5. С. 54—56.

Рассмотрены проблемы в сфере управления и распоряжения земельными участками, расположенными на территории муниципального образования. На примере г. Искитима Новосибирской области проанализирована ситуация по предоставлению земельных участков для индивидуального жилищного строительства, сформулированы предложения по внесению изменений в действующее законодательство.

02.04.10.203.

342.553(410-25Лондон) Момонт Ю. А. Организационно-правовые аспекты реформирования системы городского управления міста Лондона / Ю. А. Момонт // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. С. 171—176.

Розглянуто процес становлення сучасної системи міського управління Лондоном. Охарактеризовано правовий статус окружних рад міста Лондона. Обґрунтовано сучасні зміни у системі міського управління Лондоном.

02.04.10.204.

342.553(477) Носова В. М. Проблеми становлення і розвитку муніципального процесу в Україні / В. М. Носова // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. С. 204—211.

Розглянуто доктринальні підходи до проблеми становлення розвитку муніципального процесу в Україні. Звернуто увагу на цілу низку проблем у сфері матеріального права, яке б чітко регулювало статус місцевого самоврядування. Наголошено, що реалізація конституційно-правових засад місцевого самоврядування України зумовлює потребу у створенні відповідної системи законодавчих актів, які б забезпечували впровадження принципів місцевого самоврядування у життя. Запропоновано авторський підхід розвитку місцевого самоврядування в Україні на сучасному етапі.

02.04.10.205.

342.55(470).001.73 Онохова В. В. Региональные программы развития муниципальной службы / В. В. Онохова // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 8. С. 65—70.

Проанализированы региональные программы развития муниципальной службы. Отмечено, что в целях обеспечения единого подхода субъектов РФ к разработке региональных целевых программ развития муниципальной службы возникает необходимость подготовки специальных методических рекомендаций по их разработке. При этом должны быть учтены приоритетные направления развития муниципальной службы.

02.04.10.206.

342.553(470) Пешин Н. Л. Правовое регулирование местного самоуправления: проблемы теории и практики / Н. Л. Пешин // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 8. С. 49—56.

Исследованы теоретические и практические проблемы правового регулирования местного самоуправления как на федеральном уровне, так и на уровне субъектов РФ. Выявлены соотношения пределов федерального и регионального регулирования отношений в названной сфере. Дано сопоставление фактически сложившейся модели регулирования с конституционной моделью местного самоуправления. Обращено внимание на пробелы и противоречия в действующем законодательстве, регулирующем местное самоуправление.

02.04.10.207.

342.553(470) Полещенко Д. А. Государственная власть и местное самоуправление в системе осуществления власти в Российской Федерации / Д. А. Полещенко // Политика и общество. 2010. № 8. С. 38—46.

Рассмотрены основные подходы к соотношению местного самоуправления и государственной власти в РФ в системе осуществления власти

в РФ. Выделены признаки, характеризующие единство публичной власти, а также базовые отличия государственной власти и местного самоуправления. В свете отнесения местного самоуправления и государственной власти к единой публичной власти проанализированы система народовластия и представительный характер власти современного государства, его производность от гражданского общества, в том числе в территориальном аспекте.

02.04.10.208.

342.553(470) Полещенко Д. А. Публично-властная природа местного самоуправления и государственной власти как основа их соотношения / Д. А. Полещенко, А. Н. Чертков // Политика и общество. — 2010. — № 7. — С. 61–73.

Рассмотрены основные подходы к содержанию категорий «государственная власть» и «местное самоуправление» с точки зрения их соотношения, базовые подходы к определению природы данных категорий. Сквозь призму исторических этапов развития представлений о власти в государстве и практических задач властвования в современной России предпринята попытка определить общие тенденции осуществления публичной власти и предложить теоретические обобщения об их соотношении и взаимодействии, пути совершенствования их конституционно-правового регулирования.

02.04.10.209.

342.553(470) Сергеев Д. Б. Термины «местное самоуправление», «органы местного самоуправления» и «муниципальное образование»: противоречия при использовании в понятийном аппарате российского права / Д. Б. Сергеев // Современное право. 2010. № 6. С. 26–28.

Анализируются ст. 12 Конституции РФ, положения научной и учебной литературы по муниципальному праву. Обосновывается вывод о том, что понятия о местном самоуправлении, приведенные в Федеральном законе от 06.10.2003 г. № 131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления», не согласуются с пониманием авторами текста Основного закона России термина «местное самоуправление», так как в некоторых положениях Конституции РФ между данной дефиницией и терминами «муниципальное образование», «органы местного самоуправления» ставится знак равенства.

02.04.10.210.

342.8:352 Турищев С. В. О расширении прав местных сообществ на муниципальных выборах / С. В. Турищев // Закон и право. 2010. № 8. — С. 21–23.

Статья посвящена поиску решения современных проблем, возникающих на уровне местного самоуправления, а также возможных перспектив его развития. На основе анализа местного государственного управления в советский период и местного самоуправления в настоящий момент его развития автор приходит к выводу о возможности использования советской модели на муниципальных выборах.

02.04.10.211.

342.951(470+4):352:911.375 Шарий В. І. Територіальна організація місцевого самоврядування: ефективність управління надвеликими агломераціями та мегаполісами / В. І. Шарий // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 2. — С. 261–269.

Досліджено підходи до організації публічної самоврядної (муниципальної) влади у державах зі значним досвідом організації суспільного життя, формування громадянського суспільства, правової держави та визнання недержавних інтересів на центральному рівні. Проаналізовано принципи територіальної (муниципальної) організації місцевого самоврядування у європейських державах і РФ. Висвітлено основні проблеми управління надвеликими мегасистемами розселення (агломераціями та мегаполісами): відповідність організації місцевого самоврядування адміністративно-територіальному устрою держави; взаємозв'язок систем між собою та їх прагнення набуті певної автономії всередині системи вищого порядку та ін. Запропоновано у межах цілісних міських систем формувати змішану структуру системи управління, комбінуючи елементи децентралізації, деконцентрації, а також централізації реалізації функцій, однаково важливих для всього міста.

Див. також: 01.04.10.36, 03.04.10.262,
04.04.10.386, 06.04.10.582.

12.00.03 ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

Книги

03.04.10.212.

347(477)(075.8) Харитонов Е. О. Гражданское право Украины : учебник / Е. О. Харитонов, А. В. Старцев, Е. И. Харитонova ; ОНЮА. 5-е изд. Х. : Одиссей, 2010. 920 с.

Учебник отвечает новым программам по гражданскому и семейному праву, подготовленным в национальных высших юридических учебных заведениях. Он построен в форме последовательного изложения вопросов гражданского права в соответствии с модернизированной пандентной (синкретической) системой: 1. Введение в гражданское право; 2. Гражданское правоотношение; 3. Субъекты гражданских прав; 4. Объекты гражданских прав; 5. Осуществление гражданских прав и исполнение обязанностей; 6. Вещные права. Право интеллектуальной собственности; 7. Общие положения обязательственного права; 8. Отдельные виды договоров; 9. Недоговорные обязательства; 10. Наследование.

Автореферати

03.04.10.213.

347.122:351.745.5(477)(043.3) Бондаренко Л. О. Участь юридических осіб системы МВС Украины у цивільно-правових відносинах : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Бондаренко Леонід Олександрович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2010. 16 с.

Розкрито основні ознаки та поняття МВС України як юридичної особи публічного права, на підставі яких сформовано поняття МВС України як юридичної особи публічного права. Здійснено класифікацію юридичних осіб публічного права МВС України за принципом ієрархічності та функціональною спрямованістю. Визначено особливості участі МВС України у речово-правових та зобов'язально-правових відносинах, зокрема, пов'язуються з можливістю закріплення майна за окремими юридичними особами системи МВС України як на праві оперативного управління, так і на праві повного господарського відання. Здійснено аналіз порядку укладення та виконання договорів за участю МВС України, а також особливостей його цивільно-правової відповідальності, що пов'язано з його подвійним правовим статусом (правовою природою зобов'язань). На підставі аналізу норм чинного законодавства та наукових праць розроблено пропозиції щодо внесення змін до ч. 2 п. 30 ст. 10 ЗУ «Про міліцію» та п. 20 розд. 4 Положення про МВС України, спрямованих на підвищення ефективності правового регулювання питань участі МВС України у зобов'язаннях, передбачених

гл. 80 ЦК України, що має назву «Рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи».

03.04.10.214.

347.725(477)(043.3) Денисенко К. В. Корпоративні майнові відносини закритих акціонерних товариств : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Денисенко Катерина Валеріївна ; ОНЮА. — О., 2010. — 20 с.

Досліджено історичні та економічні засади виникнення та діяльності акціонерних товариств в Україні та зарубіжних країнах. Проаналізовано норми чинного законодавства, які регулюють майнові корпоративні відносини ЗАТ. Приділено увагу дослідженню ЗУ «Про акціонерні товариства» та визначено положення, які потребують уточнення та узгодження з іншими нормативними актами. Обґрунтовано доцільність збереження поділу акціонерних товариств на закриті та відкриті, а не публічні та приватні, як передбачено в ЗУ «Про акціонерні товариства». Розкрито наукові підходи до визначення правової природи корпоративних майнових відносин ЗАТ. Визначено особливості корпоративних майнових відносин ЗАТ, які обумовлені їх суб'єктивним складом та змістом.

03.04.10.215.

347.728.2(477+470+571)(043.3) Заборовський В. В. Правова природа акцій та процедура їх конвертації в Україні та Російській Федерації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Заборовський Віктор Вікторович ; ОНЮА. — О., 2010. — 19 с.

Проаналізовано фундаментальні ознаки акції як різновиду цінних паперів. Визначено цивільно-правову сутність бездокументарних цінних паперів. Досліджено способи захисту власників таких цінних паперів. Розглянуто основні критерії класифікації акцій (прості акції і привілейовані акції публічних та акції приватних акціонерних товариств; іменні акції та акції на пред'явника).

03.04.10.216.

347.44(477)(043.3)+347.44(478)(043.3) Проценко В. В. Агентський договір: порівняльно-правовий аналіз за законодавством України та Республіки Молдова : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Проценко Володимир Васильович ; НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України. — К., 2010. — 19 с.

Розроблено теоретичні положення, що розкривають юридичну природу агентського договору в Україні та Республіці Молдова й вироблено конкретні пропозиції щодо вдосконалення нормативного врегулювання агентського договору в Україні та Республіці Молдова. Здійснено порівняльно-правове дослідження питань правового

го регулювання агентського договору в сучасних умовах підприємницької діяльності, господарювання, міжнародної інтеграції; розкрито спільні та відмінні особливості законодавчого закріплення інституту агентування. Визначено у законодавстві загальні ознаки та специфіку агентських договорів у законодавстві України та Республіки Молдова. З'ясовано динаміку агентських договорів, визначено їх місце в системі договорів. З'ясовано особливості відповідальності за агентським договором у цивільному праві України та Республіки Молдова. На основі дослідження нормативного матеріалу й аналізу літературних джерел сформульовано висновки, а також рекомендації щодо подальшого удосконалення цивільного, господарського законодавства України та міжнародного приватного права з питань правового регулювання агентських відносин.

03.04.10.217.

347.19(043.3) Скоропис О. М. Цивільно-правове регулювання ліквідації юридичних осіб: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Скоропис Олена Миколаївна; НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України. К., 2010. 20 с.

Визначено поняття ліквідації юридичної особи, що відображає зміст процесу припинення юридичної особи без правонаступництва. Встановлено підстави та основні етапи ліквідації юридичних осіб різних видів. Їстотне значення приділяється значенню питання черговості задоволення вимог кредиторів у процесі ліквідації юридичних осіб різних видів. Доведено необхідність вироблення уніфікованих підходів до процесу ліквідації, а саме: до підстав ліквідації юридичних осіб, прийняття рішення про ліквідацію, процедури ліквідації, черговості задоволення вимог кредиторів. Проаналізовано спеціальні підстави ліквідації юридичної особи, що встановлені законодавством для окремих видів юридичних осіб. Обґрунтовано необхідність визначення чіткого переліку юридичних осіб, для яких допускається встановлення особливих підстав ліквідації, притаманних тільки особам вказаної організаційно-правової форми.

Статті

03.04.10.218.

347.66(470) Абраменков М. С. Ответственность наследников по долгам наследодателя в российском и иностранном праве / Михаил Сергеевич Абраменков, Олег Евгеньевич Блинков // Наследственное право. 2010. № 3. С. 19–23.

Дана сравнительная характеристика института ответственности наследников по долгам наследователя в праве России и других стран. Описаны правила отыскания правопорядка, компетентного регулировать данные отношения в случае связи наследования с несколькими национальными правовыми системами.

03.04.10.219.

347.66 Антощенко-Оленева О. И. К вопросу об ответственности наследника по долгам наследодателя / Олеся Игоревна Антощенко-Оленева // Наследственное право. — 2010. — № 3. — С. 9–11.

На основе догматического и исторического анализа рассмотрены проблемы определения понятия и сущности ответственности наследников по долгам наследователя. Исследуя порядок возмещения расходов, вызванных смертью наследователя, и расходов на охрану наследства и управление им, автор предлагает включать их в состав наследства.

03.04.10.220.

347.453.3:347.416 Балан Я. В. До питання розірвання договору найму житла / Я. В. Балан // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 263–267.

Досліджено особливості розірвання договору найму житла. Проаналізовано підстави розірвання договору найму житла з ініціативи наймача. Розглянуто наслідки розірвання договору найму житла.

03.04.10.221.

347.440:349.442:347.122 Балашова Н. А. Правовой статус участника долевого строительства / Н. А. Балашова // Закон и право. 2010. № 7. С. 51–53.

Представлен анализ положений действующего законодательства, науки гражданского права, судебной практики по вопросам содержания договора участия в долевом строительстве. Подробно изложены основные подходы, выработанные в доктрине гражданского права относительно понятия существенных условий гражданско-правового договора. Проанализированы проблемы разграничения понятий «предмет» и «объект» договора участия в долевом строительстве, права и обязанности участников рассматриваемого договора и последствия нарушения ими своих обязательств.

03.04.10.222.

347.66 Бегичев А. В. Ответственность наследников по обязательствам умершего собственника предприятия / Александр Валерьевич Бегичев // Наследственное право. 2010. № 3. С. 4–8.

Рассмотрены как общие, так и специальные проблемы наследства и ответственности наследников по долгам наследователя. Особое внимание уделено ответственности наследников по обязательствам умершего собственника предприятия, которую автор рассматривает в качестве исключения в общих правилах наследования.

03.04.10.223.

347.426.6+347.415/416 Березовський Р. С. Співвідношення регресних зобов'язань та суброгації / Р. С. Березовський // Актуальні проблеми

держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 53. — С. 291—296.

Досліджено поняття регресних зобов'язань у цивільному законодавстві України. Проаналізовано зміст, підстави виникнення регресних зобов'язань. Визначено їх відмінності від суміжних інститутів цивільного права. Розглянуто ознаки регресних зобов'язань.

03.04.10.224.

347.265 Бобровская О. Н. Необходимость установления сервитута при использовании общего имущества собственников многоквартирного дома / О. Н. Бобровская // Современное право. — 2010. — № 7. — С. 60—63.

Отмечено, что при осуществлении деятельности по управлению общим имуществом собственников помещений в многоквартирном доме, товарищества собственников жилья нередко встречается необоримое сопротивление третьих лиц, обладающих законными правами собственников на те же объекты. При этом и сами товарищества собственников жилья в рамках предоставленных законом правомочий фактически действиями значительно усложняют использование легитимных прав (возникших в силу договора) третьими лицами в отношении общего имущества собственников многоквартирного дома. Автор раскрывает проблемы практического характера, требующие установления сервитутов при использовании общего имущества собственников многоквартирного дома, на основе материалов судебной практики.

03.04.10.225.

347.77.03.028.7.001.36 Борисова Н. К. Сравнительный анализ прав третьих лиц, гарантируемых нормами отечественного и зарубежного патентного законодательства. К вопросу о гармонизации отечественного и зарубежного патентного законодательства / Н. К. Борисова // Закон и право. — 2010. — № 7. — С. 47—50.

Рассмотрены права третьих лиц при патентовании изобретений, гарантируемые частью 4 ГК РФ, Европейской патентной конвенцией, Законом Испании о патентах. Методом сравнительно-правового анализа проанализированы различия. Доказана необходимость гармонизации патентного законодательства РФ, даны рекомендации по устранению выявленных недостатков.

03.04.10.226.

347.65 Внуков Н. А. Ответственность наследников по обязательствам наследодателя индивидуального предпринимателя с участием граждан-потребителей / Николай Александрович Внуков // Наследственное право. — 2010. — № 3. — С. 11—14.

Рассмотрены особенности ответственности наследников по обязательствам наследодателя индивидуального предпринимателя с участием

граждан-потребителей, на основе анализа которых обозначены проблемы правового регулирования данных правоотношений и предложены пути их решения. Исследованы вопросы, связанные с очередностью удовлетворения требований кредиторов.

03.04.10.227.

347.232 Воронина Н. В. Подстави та способи набуття права власності / Н. В. Воронина // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 53. — С. 179—185.

Досліджено співвідношення понять «спосіб набуття права власності» та «підстави набуття права власності». Визначено поняття «способу набуття права власності» та «підстави набуття права власності». Обґрунтовано зміст відповідних понять. Відмічено, що для виникнення права власності потрібна сукупність способів та підстав набуття права власності.

03.04.10.228.

349.6+349.41 Выпханова Г. В. Информационно-правовые проблемы экологического и земельного законодательства в условиях реформирования гражданского законодательства / Г. В. Выпханова // Экологическое право. — 2010. — № 4. — С. 20—26.

Рассматривается концепция развития гражданского законодательства, а также наиболее важный и неурегулированный концептуальный вопрос о соотношении гражданского, экологического, земельного и иных природоресурсных отраслей законодательства. Исследованы и проанализированы различные информационно-правовые проблемы экологического, земельного, других природоресурсных и природоохранительных отраслей законодательства, возникающие в связи с реформированием гражданского законодательства.

03.04.10.229.

347.4(477) Габріадзе М. Р. Формування категорії зобов'язань, що виникають у зв'язку зі створенням загрози охоронюваним законом правам та інтересам у цивільному законодавстві / М. Р. Габріадзе // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 53. — С. 481—488.

Проведено аналіз особливостей формування концепції зобов'язань, що виникають у зв'язку зі створенням загрози (небезпеки) життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Наведено огляд історичних витоків цього правового інституту, а також закордонного законодавчого досвіду з цього питання. Розглянуто судову практику радянських часів. Сформульовано висновки щодо доцільності спеціального законодавчого врегулювання відповідних відносин і передбачення у чинному ЦК України спеціальних зобов'язань, що виникають внаслідок створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.

03.04.10.230.

347.66(470) Гаврилов В. Н. Ответственность наследников по российскому и зарубежному законодательству / *Владимир Николаевич Гаврилов* // Наследственное право. — 2010. — № 3. — С. 23—31.

Рассмотрены вопросы ответственности наследников по долгам наследователя и приобретения наследства. Проведен сравнительно-правовой анализ по законодательству ряда зарубежных стран, на основании которого сделан ряд теоретических и практических выводов.

03.04.10.231.

347.19.122(470) Ганижев А. Я. Проблема правового статуса органа юридического лица и пути ее разрешения в российском гражданском законодательстве / *А. Я. Ганижев* // Журнал российского права. 2010. № 7. С. 110—117.

Исследована проблема правового статуса органа юридического лица, по сей день дискуссионная в российской цивилистике. Рассмотрены точки зрения российских ученых-правоведов, а также проведен анализ зарубежной правовой науки. Сделан вывод о том, что ст. 53 ГК РФ требует серьезных концептуальных изменений в части закрепления статуса исполнительного органа юридического лица как его особого представителя, а также в части уточнения критериев грубой неосмотрительности (неосторожности) исполнительного органа и допущенного этим органом риска, не оправданного по условиям оборота.

03.04.10.232.

347.65/68 Гончаренко В. О. Охорона спадкового майна / *В. О. Гончаренко* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 212—217.

Розглянуто теоретичні і практичні питання, пов'язані з правовим регулюванням охорони спадкового майна у цивільному праві України. На підставі проведеного дослідження нотаріальної практики сформульовано конкретні пропозиції, спрямовані на вдосконалення правового регулювання відносин з охорони спадкового майна.

03.04.10.233.

347.78.023(477) Гончарова О. В. Здійснення колективного управління авторськими і суміжними правами / *О. В. Гончарова* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 308—314.

З'ясовано основні тенденції розвитку національного законодавства про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав. Виявлено суперечності між національним та міжнародним законодавством. Сформульовано пропозиції щодо подолання вказаних суперечностей та внесено пропозиції щодо створення та діяльності в Україні єдиної організації, яка б опікувалась проблемами захи-

сту авторських і суміжних прав, справедливо контролювала не тільки збір, а й розподіл відрахувань за авторськими і суміжними правами.

03.04.10.234.

347.1:340.13 Григорьева М. А. Соотношение понятий «правовой порядок» и «позитивное право»: цивилистический аспект / *М. А. Григорьева* // Современное право. 2010. № 7. С. 55—59.

Отрицая возможность отождествления позитивного права с правопорядком, автор настаивает на том, что рассмотрение правопорядка с позиции системного подхода дает основание для наглядного представления о его соотношении с позитивным правом. При изучении правопорядка в качестве системы позитивное право предстает одним из элементов этой системы.

03.04.10.235.

347.27(477)(091) Грищенко А. Розвиток заставного права на території України в дожовтневу добу / *Андрій Грищенко* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 6. С. 32—35.

Розкрито низку проблемних питань, пов'язаних із регулюванням застави у староруському праві та за часів Російської імперії. Досліджено еволюцію правового становища заставодавця. Проаналізовано зміни в процедурі звернення стягнення на предмет застави.

03.04.10.236.

347.41:17.026.1 Гужва А. М. Роль і місце категорії інтересу у договірних зобов'язаннях / *А. М. Гужва* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 267—274.

Здійснено огляд категорії інтересу стосовно договірних зобов'язань. Визначено роль і місце категорії інтересу у договорі. На підставі аналізу норм вітчизняного законодавства розглянуто прояв категорії інтересу на різних стадіях розвитку договірних правовідносин: укладанні договору, його виконанні. Звернуто увагу на питання про немайновий інтерес у договорі, а також значення інтересу для деяких його умов.

03.04.10.237.

347.441.048 Давидова І. В. До питання про правову природу недійсності правочину / *І. В. Давидова* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 82—87.

Проаналізовано точки зору вчених-правників щодо правової природи недійсності правочинів. Висвітлено теоретичні визначення недійсності правочинів, запропонованих юристами з часів Стародавнього Риму і до сучасності. Аналіз наведених пропозицій та чинної нормативної бази щодо регулювання зазначеного питання надав можливість автору сформулювати висновки стосовно ознак недійсних правочинів, підстав класифікації недійсних правочинів та визначити пра-

вову природу і сутність правочинів, які слід визнавати недійсними.

03.04.10.238.

347.78.023-053.6 Дербакова Ю. А. Неповнолітні (малолітні) як суб'єкти авторських правовідносин / Ю. А. Дербакова // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 191–196.

Визначено основні аспекти статусу неповнолітніх (малолітніх) осіб як суб'єктів авторського права. Розглянуто загальні теоретичні проблеми участі неповнолітніх (малолітніх) осіб в авторських правовідносинах. Вказано на стислу взаємодію норм цивільного права і спеціальних норм, які регулюють авторські правовідносини.

03.04.10.239.

346.545(477) Джуринський О. Цивільно-правовий захист від недобросовісної конкуренції за законодавством України та міжнародно-правовими нормами / Олег Джуринський // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8. С. 109–112.

Проведено порівняльно-правовий аналіз чинного законодавства України щодо захисту від недобросовісної конкуренції з вимогами міжнародних норм та стандартів. Окреслено його недоліки і сформульовано висновки, спрямовані на вдосконалення системи нормативно-правового регулювання відносин у сфері недобросовісної конкуренції.

03.04.10.240.

347.91/95:347.4 Дзера О. В. Деякі проблемні питання інституту правочину / О. В. Дзера // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 8. С. 56–66.

Розглянуто правові ознаки правочину. Обґрунтовано поділ їх на односторонні, двосторонні та багатосторонні. Запропоновано критерії відмежування правочинів від інших юридичних фактів. Висвітлено спірні недійсності правочинів. Проаналізовано судову практику розгляду цивільних справ про визнання правочину недійсним.

03.04.10.241.

347.67(477) Жилінкова І. В. Реалізація прав спадкоємців на відмову від прийняття спадщини / І. В. Жилінкова // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 8. С. 67–75.

Проаналізовано проблеми правового регулювання спадкових відносин, зокрема тих, що пов'язані з відмовою спадкоємців від прийняття спадщини. Розглянуто положення щодо адресної та безадресної відмови від спадщини, конструкцію «відмови від відмови», правові наслідки відмови спадкоємців від прийняття спадщини. Проаналізовано норми нового цивільного законодавства та практику їх застосування. Продемонстровано найбільш спірні новели ЦК України. Доведено недоречність деяких положень чин-

ного законодавства та запропоновано шляхи подолання існуючих проблем.

03.04.10.242.

347.77.025 Жилінкова О. Співвідношення понять «інформація» та «об'єкт права інтелектуальної власності» / Олена Жилінкова // Юридична Україна. 2010. № 8. С. 68–72.

Проаналізовано особливості інформації як об'єкта цивільного права в ракурсі співвідношення її з об'єктами права інтелектуальної власності. Особливу увагу приділено комерційній таємниці. Досліджено роботи провідних фахівців у сфері права інтелектуальної власності стосовно зазначеного об'єкта та його місця у системі об'єктів права інтелектуальної власності.

03.04.10.243.

347.7 51(470) Жуков Ф. Ф. Происхождение договора поставки в российском гражданском праве / Федор Федорович Жуков // Гражданское право. — 2010. — № 3. — С. 38–40.

Описан генезис категорий «поставка» и «договор поставки» в российском гражданском праве. Сравнены подходы к определению поставки и договора поставки в российском праве, международном праве, праве иностранных государств. Выделены основные особенности договора поставки, отличающие его от других видов договоров. Обосновано его существование в гражданском праве.

03.04.10.244.

347.19:341.96 Зеліско А. Правовий статус наукових парків як юридичних осіб приватного права / Алла Зеліско // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 7. С. 89–92.

Проаналізовано правовий статус наукових парків у якості юридичних осіб приватного права. Особливу увагу звернуто на дослідження спеціальної правоздатності наукових парків, специфічне коло засновників та їх правовий статус, правову сутність засновницького договору як основного документа наукового парку.

03.04.10.245.

347.133/135 Иванов В. И. Сделка как действие и юридический факт / Вячеслав Игоревич Иванов // Гражданское право. 2010. № 3. С. 3–6.

Рассмотрен вопрос о пересмотре системы юридических фактов, в том числе определены роль и значение односторонних действий как юридических фактов. Отмечено, что группа односторонних действий нуждается в самостоятельной классификации в качестве юридических фактов. Перечислены отрицательные моменты отождествления односторонних действий и односторонних сделок. Предложено исключить из закона понятие односторонней сделки.

03.04.10.246.

347.154(477) Ізарова І. О. Місце договорів підряду на проведенні проектних робіт серед

цивільно-правових договорів / *І. О. Азарова* // Юриспруденція: теорія і практика. 2010. № 7. С. 27–32.

Досліджено історію виникнення та становлення у законодавстві договору підряду на проведення проектних робіт. Проаналізовано його правову природу. Визначено його місце серед цивільно-правових договорів, що дозволить краще зрозуміти природу цього договору, а також правильно застосувати норми чинного законодавства. Обґрунтовано доцільність виділення договорів про підготовку проектної документації у самостійну групу, окрему главу ЦК України та визначити їх як проектні договори.

03.04.10.247.

347.218.4 Камышанский В. П. Осуществление преимущественных прав в отношениях по отчуждению имущества / *В. П. Камышанский, Е. В. Волкова* // Современное право. 2010. № 6. С. 61–63.

Рассмотрено осуществление преимущественных прав по отчуждению имущества участниками корпоративных отношений. За преимущественным правом признаются свойства ограничения свободы усмотрения у обладателя объекта преимущественного права при осуществлении принадлежащего ему субъективного права. Преимущественным правом нельзя считать право требования стороны предварительного договора о принуждении другой стороны к заключению основного договора, которое дает ей преимущество по отношению ко всем третьим лицам.

03.04.10.248.

347.454:346 Канашевский В. А. Договоры международного подряда в коммерческой практике / *В. А. Канашевский* // Журнал российского права. 2010. № 7. С. 85–91.

Отмечено, что договоры международного подряда относятся к наиболее сложным видам внешнеэкономических сделок. В статье договоры международного подряда исследованы с учетом норм ГК РФ, посвященных договору подряда. Рассмотрено нормативное регулирование договора, заключение договора, основные структурные элементы договора, финансирование работ по договору международного подряда, разбирательство споров и применимое право, а также требования к участникам тендера.

03.04.10.249.

346.91(477):347.24:355 Карпенко Л. В. Про необхідність залучення Кабінету Міністрів України до участі у справі щодо розпорядження військовим майном та її виключну підсудність / *Л. В. Карпенко* // Вісник господарського судочинства. — 2010. — № 4. — С. 72–74.

Вказано, що правовий режим майна, закріплений за військовими частинами, закладами, установами та організаціями Збройних Сил України, і повноваження органів військового управління та посадових осіб щодо управління цим майном визначено спеціальним законодавством — ЗУ

«Про правовий режим майна у Збройних Силах України» і Положенням про порядок відчуження та реалізації військового майна Збройних Сил, затвердженим постановою КМ України від 28 грудня 2000 р. № 1919. Зазначено, що згідно з діючим законодавством розгляд справ щодо припинення права власності на військове майно без залучення КМ України до участі у ній є порушенням норм процесуального права, що тягне скасування прийнятих у справі судових рішень.

03.04.10.250.

347.66(470) Кассо Л. А. Круг ответственных лиц / *Лев Аристидович Кассо* // Наследственное право. 2010. № 3. С. 34–40.

В отрывке из книги известного российского юриста и государственного деятеля Л. А. Кассо (1865–1914) рассмотрены вопросы круга лиц, которые могли быть привлечены к ответственности по долгам наследователя в соответствии с нормами российского дореволюционного наследственного права.

03.04.10.251.

347.447.5:347.447.7:347.77.043 Кирилюк А. В. Відповідальність за майнову шкоду, заподіяну невиконанням умов ліцензійного договору / *А. В. Кирилюк* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. Вип. 53. С. 172–179.

Досліджено правове регулювання відповідальності за майнову шкоду, заподіяну невиконанням умов ліцензійного договору. Обґрунтовано питання про посилення відповідальності за порушення авторських прав. Рекомендовано передбачити нові, більш суворі, покарання за порушення авторських прав або внести зміни до чинних законів з метою встановлення більш жорстких санкцій.

03.04.10.252.

347.453:347.441.84 Ківалова Т. С. До питання про визначення підстав зміни договору найму житла / *Т. С. Ківалова, О. С. Омельчук* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 53. — С. 325–332.

Розглянуто питання визначення підстав зміни договору найму житла. Визначено підстави та порядок зміни договору найму житла. Проаналізовано способи забезпечення прав та інтересів його учасників. Сформульовано висновки щодо підстав зміни договору найму житла.

03.04.10.253.

347.19 Кисель В. Й. До питання про організаційно-правову форму юридичних осіб публічного права / *В. Й. Кисель* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. Вип. 53. С. 50–55.

Проведено теоретичне дослідження проблем, пов'язаних із організаційно-правовою формою юридичних осіб приватного права. Подано огляд характерних ознак установ приватного права та

установ публічного права. Проаналізовано погляди окремих правників та викладено аргументи щодо поділу права на публічне та приватне.

03.04.10.254.

317.19(470) Клешев С. Е. Гражданская правосубъектность бюджетных учреждений (в аспекте реформы системы публичных учреждений) / *Сергей Евгеньевич Клешев* // Гражданское право. 2010. № 3. С. 14–18.

Рассмотрена конструкция обновленной в российской системе юридических лиц организационно-правовой формы бюджетного учреждения. Определены особенности правосубъектности и правового режима имущества бюджетного учреждения, а также новые правила об ответственности бюджетного учреждения по своим обязательствам.

03.04.10.255.

317.454 Ковров Н. Н. Субподряд в подрядных отношениях / *Николай Николаевич Ковров* // Гражданское право. — 2010. — № 3. — С. 41–43.

Проанализирована правовая природа договора субподряда, его соотношение с договором подряда и другими субдоговорами. Рассмотрено действующее законодательство и материалы судебной практики о субподряде. Предложены собственные пути решения проблем, которые возникают в связи с заключением обозначенного договора.

03.04.10.256.

317.472 Косенчук В. Застосування переважного права купівлі при відчуженні частки у праві спільної часткової власності за договорами дарування, ренти та міни / *Вікторія Косенчук* // Юридичний журнал. 2010. № 7. С. 28–32.

Розглянуто існуючі підходи до застосування переважного права купівлі при відчуженні частки у праві спільної часткової власності за цивільно-правовими угодами, відмінними від купівлі-продажу. Охарактеризовано переважне право купівлі та наведено проблемні аспекти реалізації переважних прав у випадку відчуження одним із співвласників своєї частки. З'ясовано доцільність встановлення переважних прав під час відчуження частки у праві спільної часткової власності за договором дарування, міни, ренти. Запропоновано шляхи вирішення проблем, що виникають на практиці.

03.04.10.257.

317.235:348.723 Кривенко Ю. В. Право власності на землю релігійних організацій / *Ю. В. Кривенко* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 152–156.

З'ясовано питання особливостей набуття права власності на землю релігійними організаціями в різні історичні періоди. Розглянуто відносини, пов'язані з використанням землі зазначеними

організаціями, оскільки такі відносини безпосередньо залежать від того, на яких правах релігійні організації використовують земельну ділянку. Виявлено суть і значення гарантій права власності на землю в Україні. Проаналізовано стан та визначено перспективи розвитку і вдосконалення права власності на землю релігійних організацій.

03.04.10.258.

317(477).001.73 Кузнецова Н. С. Цивільне законодавство України: проблеми й перспективи вдосконалення / *Н. С. Кузнецова* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 8. С. 44–55.

Розглянуто найбільш актуальні проблеми вдосконалення цивільного законодавства, розвитку основоположних принципів цивільного права: диспозитивності, добросовісності, розумності, справедливості. Особливу увагу приділено таким важливим інститутам цивільного права, як правочин, юридичні особи, особисті немайнові блага, захист цивільних прав. Рекомендовано весь спектр особистих немайнових прав розширити й наповнити новим змістом, а також включити у процес правового регулювання з метою формування повноцінних цивільних правовідносин, створити реальні правові гарантії для належного правового захисту. Звернуто увагу на роль нотаріальної діяльності в процесі здійснення захисту цивільних прав.

03.04.10.259.

317.781 Кулініч О. О. Правова охорона персонажу літературного твору як «юридично значимого» елемента твору / *О. О. Кулініч* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 126–131.

Розглянуто проблемні питання щодо надання правової охорони персонажам літературних творів. Визначено структурні елементи літературного твору. Обґрунтовано визначення категорій «персонаж», «образ», «художній образ». Сформульовано визначення категорії «персонаж». Визначено спеціальні умови надання правової охорони.

03.04.10.260.

317.63(477) Кухар А. О. Юридичні аспекти застосування сурогатного материнства / *А. О. Кухар* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 314–321.

Досліджено правові аспекти використання програм сурогатного материнства в Україні. Виявлено проблемні питання, які пов'язані з застосуванням сурогатного материнства. Проведено порівняльну характеристику національного регулювання правовідносин щодо сурогатного материнства з досвідом іноземних держав. Визначено перспективи подальшого розвитку законодавчої бази у відповідній сфері.

03.04.10.261.

347.122:351.824.11 Лалетина А. С. Сложная вещь, главная вещь и принадлежность, имущественный комплекс в газовой промышленности: содержание юридических понятий и их соотношение / А. С. Лалетина // Политика и общество. 2010. № 6. С. 4–12.

Рассмотрены соотношения юридических понятий «главная вещь» и «принадлежность», «сложная вещь», «имущественный комплекс» в гражданском законодательстве. Исследовано предложение проблем гражданского законодательства в сфере правового регулирования газоснабжения в РФ. Проанализированы предложения по реформированию действующего гражданского законодательства в данной области и последствия их реализации в действующем законодательстве о газоснабжении.

03.04.10.262.

347.19 Лесняк Н. А. О целесообразности наделения органов местного самоуправления правами юридического лица / Наталья Анатольевна Лесняк // Гражданское право. — 2010. — № 3. С. 18–19.

Дана критическая оценка практике наделения органов публично-правовых образований правами юридического лица. В качестве основных недостатков названо неизбежное возникновение условий для многочисленных коррупционных злоупотреблений и ограничение ответственности таких юридических лиц по своим обязательствам.

03.04.10.263.

347.19(477) Майданик Р. Види юридичних осіб публічного права в Україні / Р. Майданик // Юридична Україна. 2010. № 6. С. 4–11.

Розглянуто питання класифікації та видів юридичних осіб публічного права в Україні. Визначено поняття та особливості державних та комунальних установ, закладів, фондів публічного права, унітарних державних і комунальних підприємств, інших юридичних осіб публічного права за українським законодавством. Висвітлено питання співвідношення юридичних осіб публічного права з публічно-правовими утвореннями і державними акціонерними товариствами у вітчизняному праві.

03.04.10.264.

347.45/47(477):347.25 Майданик Р. Договір управління майном: правова природа, місце в праві України / Роман Майданик // Юридична Україна. 2010. № 8. С. 60–67.

Розглянуто питання правової природи договору управління майном. Висвітлено доктринальні підходи і визначено договір управління майном як підставу речово-зобов'язального титулу управителя на договірне майно в чужому інтересі і різновид договорів про ведення чужих справ. З'ясовано місце зазначеного договору в системі вітчизняного цивільного права як договору на підставі речово-зобов'язального права довіреної особи в чужому інтересі.

03.04.10.265.

347.77.028.001.76 Макода В. Є. Цивільно-правові аспекти систематизації та удосконалення законодавства у сфері охорони об'єктів інтелектуальної власності / В. Є. Макода // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 117–125.

Розглянуто питання охорони та використання об'єктів інтелектуальної власності в сучасних умовах, проблеми, які виникають у авторів (власників майнових прав) щодо належного їх захисту. Висвітлено питання, які тісно переплітаються з проблемами, які виникають в Україні щодо охорони авторських і суміжних прав, зокрема літературних, художніх та музичних творів, а також незаконного використання творчих марок різними суб'єктами господарської діяльності.

03.04.10.266.

347.122:007 Матійко М. В. Засоби реалізації інформаційної функції цивільного права / М. В. Матійко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 66–71.

Проаналізовано засоби реалізації інформаційної функції цивільного права. Обґрунтовано ефективність інформаційної функції суб'єктивного цивільного права. Визначено класифікацію елементів структури функції цивільного права.

03.04.10.267.

347.133.2(477):614.253.8 Миронова Г. Цивільно-правовий інститут попереднього волевиявлення щодо медичного втручання / Галина Миронова // Юридичний журнал. 2010. № 8. С. 38–46.

Наголошено на відсутності жодного нормативного юридичного акта щодо інституту попереднього волевиявлення, зокрема медичної довіреності, в Україні. Стаття містить результати ініціативного дослідження прав пацієнта. Визначено проблеми реалізації доктрини згоди пацієнта на медичне втручання. Здійснено напрацювання правових конструкцій попереднього волевиявлення пацієнта щодо методів лікування.

03.04.10.268.

347.426.6(470) Михайлова И. А. Некоторые вопросы возмещения вреда, причиненного жизни и здоровью, в новом постановлении Пленума Верховного Суда РФ / Ирина Александровна Михайлова // Гражданское право. 2010. № 3. С. 33–37.

Проаналізовано новое постановление Пленума Верховного Суда РФ о возмещении вреда, причиненного жизни и здоровью, ставшее результатом длительной и масштабной работы по изучению, анализу и обобщению практики рассмотрения российскими судами дел данной категории.

03.04.10.269.

347.191(470) Моисеева Е. В. Современное состояние и тенденции развития российского законодательства о некоммерческих организациях / *Екатерина Валерьевна Моисеева* // *Гражданское право*. — 2010. — № 3. — С. 20—24.

Проанализированы противоречия в действующем законодательстве РФ о некоммерческих организациях. Сделан вывод о неоднозначности правового положения таких некоммерческих организаций, как государственные корпорации, адвокатские палаты, нотариальные палаты, другие, а также о необходимости дальнейшего исследования возможных путей совершенствования законодательства РФ в связи с одобрением Концепции развития гражданского законодательства РФ.

03.04.10.270.

347.65 Мусаев Р. М. Ответственность обязательного наследника / *Рашид Мамедович Мусаев* // *Наследственное право*. — 2010. — № 3. — С. 14—16.

Рассмотрены вопросы ответственности обязательных наследников по долгам наследователя. Проведен сравнительно-правовой анализ советского и российского гражданского законодательства, который позволил сделать ряд теоретических и практических выводов.

03.04.10.271.

347.462 Назаренко В. Рецепція договору доручення / *В'ячеслав Назаренко* // *Підприємництво, господарство і право*. 2010. № 6. С. 15—19.

Досліджено поняття, сутність і правову природу договору доручення. З'ясовано тенденції до змін договору доручення залежно від існуючих правовідносин і впливу на його розвиток процесу рецепції.

03.04.10.272.

347.77 Нерсисян А. Форми захисту інтелектуальної власності в Україні: теоретичні аспекти / *Армен Нерсисян* // *Юридичний журнал*. 2010. № 6. С. 39—42.

Розглянуто питання щодо способів інтелектуальної власності та виокремлено два основних адміністративний (припинення порушення права здійснюється органами державного управління, їх службовцями і посадовими особами) та судовий (припинення порушення прав здійснюється судом). Стверджено, що цивільно-правова охорона прав інтелектуальної власності є базовою, основною, а всі інші мають наставати за наявності певних умов (склад злочину, склад адміністративного або митного правопорушення тощо). Підкреслено, що в основі судового захисту прав інтелектуальної власності лежать перш за все приватно-правові інтереси суб'єктів відповідних прав.

03.04.10.273.

347.191.4 Николичев Д. Н. Об исторических предпосылках формирования отношений управленческого представительства / *Денис Николаевич Николичев* // *Гражданское право*. — 2010. — № 3. — С. 24—27.

Проанализированы частные случаи отношений представительства, позволяющие представителю осуществлять деятельность по управлению имуществом, имущественными правами и обязанностями представляемого (принципала) благодаря особому объему полномочий. Обоснована самостоятельность и особенность формирования представительского отношения, которое возможно именовать как управленческое представительство.

03.04.10.274.

346.24(470) Оболонкова Е. В. Перспективы сохранения унитарных предприятий в действующем российском законодательстве / *Е. В. Оболонкова* // *Журнал российского права*. 2010. — № 6. — С. 13—19.

Рассмотрена проблема сохранения унитарных предприятий в условиях правовой реформы гражданского законодательства. Статья помимо анализа действующего законодательства содержит анализ законопроектов и правоприменительной практики. На этом основании автор формулирует предложения по совершенствованию действующего российского законодательства, в частности о необходимости отказа от создания казенных унитарных предприятий.

03.04.10.275.

347.214 Ольшанецька О. Б. Виникнення права власності на майно / *О. Б. Ольшанецька* // *Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління*. — Хмельницький, 2010. — Вип. 2. — С. 99—106.

Розглянуто теоретичні та практичні питання, що виникають при визначенні моменту виникнення та переходу права власності на нерухоме майно. Визначено наявні колізійні положення законодавства. Запропоновано порядок їх вирішення.

03.04.10.276.

347.51 Отраднава О. О. Критерії протиправності та правомірності в деліктних зобов'язаннях / *О. О. Отраднава* // *Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА*. — О., 2010. — Вип. 53. — С. 238—243.

Проаналізовано теорію протиправності поведінки, що існує в українському цивільному праві. Викладено авторський погляд щодо розуміння протиправної поведінки. Визначено критерії, за наявності яких поведінку особи, внаслідок якої була заподіяна шкода, можна визнати правомірною.

03.04.10.277.

347.67349.412 Павлюк Н. М. Свобода заповіту та право спадкування обов'язкової частки:

правовий аспект / *Н. М. Павлюк* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 350–355.

Відмічено, що теоретичною проблемою у дослідженні спадкування за правом на обов'язкову частку є відсутність єдності в поглядах вітчизняних вчених щодо місця інституту обов'язкової частки у спадковому праві України. Розглянуто питання реалізації права на заповіт фізичними особами, яке безпосередньо залежить від встановлених у законодавстві меж свободи заповіту та права спадкування обов'язкової частки. Поетапно проаналізовано доповнення до положень ст. 1241 нового ЦК України, які вносить Є. Фурса. Запропоновано враховувати обставини так, щоб, з одного боку, виконувалася воля спадкодавця, а з іншого — були захищені ті особи, які потребують допомоги від спадкодавця, незалежно від його ставлення до них.

03.04.10.278.

347.65/68(73) Паничкін В. Б. Требования кредиторов к наследству и освобождение наследственного имущества от обременений в праве США / *Вячеслав Борисович Паничкин* // Наследственное право. 2010. № 3. С. 32–34.

Рассмотрены вопросы удовлетворения требований кредиторов к наследству: порядок предъявления требований, очередность их удовлетворения и ответственность по долгам наследователя того наследственного имущества, которое при жизни наследователя было обременено залогом или удержанием со стороны третьих лиц.

03.04.10.279.

347.754:621.39 Пешкова А. Класифікація телекомунікаційних послуг як об'єктів цивільних прав / *Анжеліка Пешкова* // Юридична Україна. 2010. № 7. С. 58–62.

Обґрунтовано класифікацію телекомунікаційних послуг за різними підставами і проведено систематизацію класифікацій, їх об'єднання у групи. Запропоновано систематизувати класифікації телекомунікаційних послуг за ознаками, що стосуються: об'єкта впливу послуги; суб'єкта, що надає телекомунікаційну послугу; замовника послуги; адресата послуги.

03.04.10.280.

347.121.2 Полетило К. С. Цивільні кодекси України та Республіки Білорусь про інформаційні права та свободи людини і громадянина та можливості їх судового захисту / *К. С. Полетило* // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. Вип. 2. С. 107–111.

Здійснено порівняльний аналіз ЦК України та ЦК Республіки Білорусь щодо інформаційних прав та свобод людини і громадянина. З'ясовано можливості зазначених кодексів у здійсненні

судового захисту прав і свобод в разі їх порушення.

03.04.10.281.

347.24:504.55 Прокаев А. В. Гражданско-правовые основания возникновения права пользования недрами / *Алексей Владимирович Прокаев* // Цивилист. 2010. № 3. С. 86–89.

Рассмотрен гражданско-правовой способ предоставления права недропользования, основанный на соглашении о разделе продукции. При этом сделаны предложения по совершенствованию действующего законодательства, в том числе путем отмены лицензирования права недропользования.

03.04.10.282.

347.764:368.029 Пузаненко В. До питання правового регулювання перестрахування / *Вікторія Пузаненко* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 7. С. 109–112.

Проаналізовано норми страхового законодавства, якими регламентується використання франшизи в договорах страхування. Розглянуто особливості застосування на практиці його норм. З'ясовано особливості розрахунку франшизи, її види та вплив на страховий тариф.

03.04.10.283.

347.723 Радченко Л. І. Командитне товариство як учасник цивільних правовідносин / *Л. І. Радченко* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 7. С. 56–65.

Досліджено особливості функціонування юридичних осіб у формі командитних товариств. Проаналізовано їх правове регулювання. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства у сфері регламентації відносин за участю такого виду господарських товариств.

03.04.10.284.

347.45/47(470):624:620.9 Романова В. В. Элементы договора на строительство и модернизацию энергетических объектов / *В. В. Романова* // Известия высших учебных заведений. Правоведение. — 2010. — № 3. — С. 78–89.

Проведен правовий аналіз договору на строительство и модернизацию энергетических объектов как смешанного договора, спорных ситуаций на стадии заключения и исполнения данной разновидности договора. Отмечено, что наиболее полным является смешанный договор, включающий в себя элементы договора на выполнение проектных, изыскательских, строительно-монтажных работ, договора поставки, договора возмездных услуг. Обращено внимание на особенности правового регулирования ГК РФ данной разновидности договора (ст. ст. 1, 421, 450, 455, 457, 702, 716, 740, 743, 747, 754, 757, 758, 759, 761, 762, 1259, 1472 ГК РФ).

03.04.10.285.

347.157 Ротко С. В. Вексель, деньги и денежные обязательства: правовая регламентация

в процессе развития гражданского законодательства / *С. В. Ротко* // Журнал российского права. — 2010. — № 7. — С. 27–36.

Рассмотрены вопросы природы векселя посредством сравнительно-правового анализа со смежными объектами гражданских правоотношений. Автор проводит сравнение векселей и денег, находит общие черты, но в то же время указывает на индивидуальность этих объектов правоотношений. Приведен перечень признаков, по которым вексель отличается от денежных обязательств.

03.04.10.286.

347.214(470) Сидорова В. Н. Соотношение понятий «объекты незавершенного строительства» и «не завершенные строительством объекты» как проблема гражданского законодательства / *Валентина Николаевна Сидорова, Наталья Валерьевна Черная* // Гражданское право. — 2010. — № 3. — С. 10–13.

На основе системного исследования теории, действующего законодательства, судебной и правоприменительной практики проанализирована правовая природа объектов незавершенного строительства (не завершенных строительством объектов). Обращено внимание на то, что в период действия договора строительного подряда невозможно говорить об объекте незавершенного строительства как недвижимом имуществе — объекте вещных прав. Сделан вывод о необходимости внесения изменений в п. 1 ст. 130 ГК РФ в части определения недвижимых вещей с целью устранения существующего противоречия в действующем законодательстве.

03.04.10.287.

347.764(44):369.22 Стеценко В. Организационно-правовые засади регулювання медичного страхування у Франції (характеристика та пропозиції для України) / *В. Стеценко* // Юриспруденція: теорія і практика. — 2010. — № 7. — С. 57–61.

Розглянуто актуальні питання організаційно-правового забезпечення медичного страхування у Франції. Приділено увагу питанням впливу держави на зазначені процеси, а також правовим відносинам, що виникають між різними суб'єктами медичного страхування. Враховуючи досвід Франції, викладено перелік достоїнств та недоліків, які можуть бути сприйняті в реаліях України.

03.04.10.288.

347.238.3 Токарева Е. В. Товарищество собственников жилья как цивилизованный механизм регулирования жилищно-коммунальных отношений / *Е. В. Токарева* // Современное право. — 2010. — № 6. — С. 73–77.

Рассмотрено значение товарищеского управления собственностью как цивилизованного механизма регулирования жилищных отношений. Сделан вывод о том, что товарищество собственников жилья, контролируя качество и объем предоставляемых услуг, стимулирует мо-

дернизацию жилищно-коммунального хозяйства, способствует развитию конкуренции в сфере предоставления коммунальных услуг и, как следствие, обеспечивает максимальное удовлетворение потребностей жителей муниципальных образований.

03.04.10.289.

347.447.82 Томарова О. Поняття та правова природа секундарних прав / *Ольга Томарова* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 8. — С. 100–104.

Досліджено поняття секундарного права. Наведено загальну динаміку підходів цивілістичної науки до визначення даної правової категорії. Обґрунтовано самостійне значення секундарних прав у цивільному праві. Сформульовано визначення поняття «секундарне право» як суб'єктивне цивільне право особливого виду.

03.04.10.290.

346.7:338.48 Федорченко Н. Правові проблеми надання послуг з перевезення туроператорами / *Наталія Федорченко* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 7. — С. 85–88.

Дано відповіді на питання щодо правової природи зобов'язань, які виникають у туроператора в разі надання туристичних послуг. Звернуто увагу на актуальність визначення місця та правової природи договору про надання туристичних послуг.

03.04.10.291.

347.62 Фетисова О. В. К вопросу о назначении опекуна (попечителя) по заявлению единственного родителя / *О. В. Фетисова* // Современное право. — 2010. — № 7. — С. 64–68.

Одной из новелл Федерального закона «Об опеке и попечительстве» является предоставление права единственному родителю несовершеннолетнего ребенка определять ему опекуна или попечителя на случай своей смерти. В статье анализируются положения указанного закона, обращается внимание на наличие недостатков в правовом регулировании, проводятся аналогии между заявлением о назначении опекуна (попечителя) несовершеннолетнему ребенку и завещанием.

03.04.10.292.

347.66 Фольгерова Ю. Н. Гражданско-правовая ответственность наследников по долгам наследователя / *Юлия Николаевна Фольгерова* // Наследственное право. — 2010. — № 3. — С. 16–19.

Рассмотрены основные проблемы ответственности наследников по долгам наследователя. Соглашаясь с включением в наследственную массу имущественных прав и обязанностей, автор определяет те имущественные обязанности, которые не могут наследоваться.

03.04.10.293.

347.12 Харитонов Ю. С. Добросовестность как принцип управления в частном праве / *Юлия Сергеевна Харитонов* // Гражданское право. — 2010. — № 3. — С. 7—10.

Отмечено, что категория управления в гражданском праве подчинена всем основным началам данной отрасли. И наоборот, добросовестность как принцип гражданского права находит свое проявление во всех его институтах. Выявлены особенности проявления принципа добросовестности в сфере отношений управления между равноправными субъектами, обладающими автономией воли и свободой частной инициативы как в случаях корпоративного (коллективного) управления, так и при управлении имуществом.

03.04.10.294.

347.2:340.15 Харченко Г. Г. Особливості процесу наукового дослідження речового права / *Г. Г. Харченко* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 49. — С. 276—281.

Розкрито особливості пізнавального процесу, які потрібно враховувати при науковому дослідженні речового права як самостійного об'єкта. Підкреслено, що теорія речового права повинна мати прикладний характер, що вона не може існувати поза практичного виміру, оскільки він є єдиним критерієм її корисності. Стверджено, що у наукових висновках завжди відображаються суб'єктивізм дослідника та специфіка природи об'єкта, що досліджується.

03.04.10.295.

347.798(477) Ходико Ю. Морські судна та судна внутрішнього плавання як об'єкт іпотечних правовідносин / *Юрій Ходико* // Юридична Україна. — 2010. — № 7. — С. 69—74.

Проаналізовано чинне законодавство України, історичний досвід щодо іпотечних правовідносин. Розглянуто актуальні питання іпотеки морських суден та суден внутрішнього плавання. Сформульовано доповнення до законодавства.

03.04.10.296.

347.67(447+470+44) Цибульська О. Ю. Правовий режим заповідальних розпоряджень (заповідального відказу і покладення) за законодавством України, Росії та Франції / *О. Ю. Цибульська* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 53. — С. 223—227.

Проаналізовано норми спадкового права з позицій співвідношення універсального та сингулярного наступництва при спадкуванні за законодавством України, Росії та Франції. Висвітлено окремі аспекти правової характеристики заповідального відказу. Визначено специфіку правовідносин, що виникають у зв'язку з використанням громадянами конструкції легату, де легатарій виступає у ролі кредитора, а спадкоємець — боржника.

03.04.10.297.

347.462 Цюра В. В. Вольовий зміст відносин представництва / *В. В. Цюра* // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 2. — С. 88—92.

Проаналізовано теоретичні проблеми інституту представництва у цивільному праві. Розглянуто зміст базового поняття «повноваження». З'ясовано його природу та зміст. Обґрунтовано авторський погляд на повноваження як на сукупність прав та обов'язків.

03.04.10.298.

347.447 Цюра В. Проблемні аспекти класифікації неустойки, її оціночні і штрафні можливості / *Вадим Цюра, Ярослав Білий* // Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 6. — С. 8—10.

Переглянуто загальноприйнятну класифікацію неустойок. Досліджено її специфічні риси. Проаналізовано праці відомих учених щодо неустойки. Узагальнено й удосконалено спосіб класифікації неустойки, прийнятий в науці цивільного права. У результаті дослідження традиційна класифікація підведена під сучасний стан зобов'язальних правовідносин.

03.04.10.299.

347.2/3:21.07 Чанишева А. Р. Речові та зобов'язальні іпотечні цивільні правовідносини / *А. Р. Чанишева* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 53. — С. 475—481.

Досліджено систему іпотечних цивільних правовідносин. Обґрунтовано доцільність виокремлення речових та зобов'язальних іпотечних цивільних правовідносин. На питання про відсутність чи наявності у іпотекодержателя права на здійснення дій, що виходять за межі визначених у законодавстві України, рекомендовано ст. 9 Закону «Про іпотеку» доповнити загальними положеннями про те, що іпотекодавець зберігає всі правомочності власника предмета іпотеки з урахуванням обмежень, встановлених законом або договором.

03.04.10.300.

347.773 Чомахашвілі О. Місце і роль промислового зразка в інноваційній діяльності / *Олена Чомахашвілі* // Юридична Україна. — 2010. — № 6. — С. 42—46.

Проаналізовано та визначено такі поняття: «дизайн», «промисловий дизайн», «інноваційна діяльність» та «промисловий зразок». Під час трактування зазначених термінів використано не тільки нормативно-правова база національного законодавства, а й тлумачні словники та навчальна література. Охарактеризовано показники економічного розвитку підприємства. Розглянуто процедуру набуття прав на промисловий зразок як на об'єкт інтелектуальної власності. Звернуто увагу на стадії розробки нового дизайну виробу та рекомендовано, на якій саме із цих стадій

доцільно витребувати охорону промислового зразка.

03.04.10.301.

347.53(477) Шиян О. До питання встановлення вини у справах з відшкодування шкоди, завданої джерелами підвищеної небезпеки / *О. Шиян* // *Право України*. 2010. № 6. С. 208–213.

Розглянуто питання щодо доцільності встановлення вини осіб, причетних до нанесення шкоди джерелом підвищеної небезпеки. Проаналізовано зміст цивільно-правових норм, які регулюють цю сферу суспільних відносин. Запропоновано внести зміни до деяких статей ЦК України.

Див. також: 01.04.10.38, 04.04.10.393,
04.04.10.420, 06.04.10.545.

ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Книги

03.04.10.302.

347.921.4(477) Зейкан Я. П. Захист у цивільній справі : наук.-практ. комент. / *Ярослав Павлович Зейкан*. 3-тє вид., стер. К. : КНТ, 2010. — 484 с.

У книзі враховано досвід кількох поколінь адвокатів. Висвітлено способи, засоби та прийоми, які здійснюють захист або самозахист у цивільній справі. Розкрито питання участі захисника у цивільній справі, як на етапі досудового слідства, так і в процесі розгляду в суді, наведено тактичні прийоми допиту свідків і потерпілих та дослідження інших доказів, особливості підготовки і виступу у судових дебатах, методу складання апеляційних і касаційних скарг.

03.04.10.303.

347.951 Написання судових рішень: посіб. для суддів / відп. ред. Д. Вон, Н. Петрова, Ю. Голованова ; Акад. суддів України. К. : Юрінком Інтер, 2010. 80 с.

Представлено практичні поради та рекомендації щодо ефективного написання судових рішень, а також Висновок Консультативної ради європейських суддів стосовно якості судових рішень, що відображає європейські стандарти та вимоги до судових рішень. Матеріали цієї тематики сприятимуть покращенню доступу та розуміння судових рішень шляхом досягнення їх більш чіткого формулювання, логічного та обґрунтованого викладу.

Автори реферати

03.04.10.304.

347.9(477)(043.3) Волосенко С. О. Принципи змагальності та об'єктивної істини у цивільному процесі України : автореф. дис. ... канд. юрид.

наук : 12.00.03 / *Волосенко Сергій Олександрович* ; НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України. К., 2010. 19 с.

Досліджено проблеми сучасного цивільного процесу України, що обумовлені переходом від принципу об'єктивної істини до принципу змагальності. Запропоновано не замінювати один принцип іншим, а сприймати принцип об'єктивної істини більш широко як мету цивільного судочинства. Цю гіпотезу підтверджено результатами дослідження процедур перегляду рішень в апеляційному та касаційному порядку, в яких проявляється не принцип змагальності, а принцип об'єктивної істини, оскільки сторони не змагаються із судом, що постановив рішення. Запропоновано сприймати принцип загальності як механізм для досягнення об'єктивної істини. Зроблено численні пропозиції щодо удосконалення теорії цивільного процесу, зокрема, шляхом запровадження принципу бути вислуханим і почутим на всіх стадіях судового розгляду справи. Теоретичні тези підкреслено пропозиціями щодо удосконалення норм чинного ЦПК України.

Статті

03.04.10.305.

347.961 Безклубий І. А. Методологія дослідження нотаріальної діяльності / *І. А. Безклубий, Л. В. Єфименко* // *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2010. № 6. С. 48–59.

Відмічено, що методологія наукового дослідження є засобом, а не самоцілью. Визначено методологічні засади дослідження нотаріальної діяльності. Виокремлено основні тенденції розвитку методології. Проведено аналіз окремих методологічних проблем у зазначеній сфері. Зазначено, що обрані методологічні підходи не повинні перетворюватися на жорсткі рамки, які могли б обмежити творчий пошук.

03.04.10.306.

347.961.4:347.942/943 Бондарєва М. В. Належність та допустимість доказів у нотаріальному процесі / *М. В. Бондарєва, Н. В. Василина* // *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2010. № 7. С. 75–81.

Відмічено, що традиційний для процесуальних галузей інститут доказування потребує переосмислення та аналізу в контексті нотаріальної процесуальної діяльності. Розглянуто такі властивості доказів у нотаріальному процесі, як їх належність та допустимість. Визначено правову природу належності доказів. Теоретичні та практичні особливості інституту доказування у нотаріальному процесі проаналізовано на прикладі видачі свідоцтва про право на спадщину.

03.04.10.307.

347.95(477) Верба-Сидор О. Б. Інститут повороту виконання в цивільному судочинстві: компенсація суду / *О. Б. Верба-Сидор* // *Юриспру-*

денція: теорія і практика. 2010. № 6. С. 2–8.

Розглянуто повноваження суду щодо вирішення питання про поворот виконання юрисдикційних актів. Досліджено правову природу та нормативне регулювання інституту повороту виконання у цивільному судочинстві. Виявлено прогалини та недоліки в ньому. Законодавчі положення проілюстровано прикладами із судової практики. Сформульовано зміни до ЦПК України, які зміцнили б гарантії учасників процесу щодо реального захисту (поновлення) їхніх прав.

03.04.10.308.

347.91/95(477):340.114 Гетманцев О. Дія в часі нормативно-правових актів, що застосовуються судом при здійсненні правосуддя у цивільних справах / *Олександр Гетманцев, Максим Гетманцев* // Юридична Україна. 2010. № 6. С. 67–73.

Наголошено на винятковій важливості вирішення питання про межі дії норм цивільного процесуального права, що безпосередньо впливає на процедуру справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду і вирішення цивільних справ з метою захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод та інтересів фізичних осіб, юридичних осіб і держави. Запропоновано ряд змін до тексту чинного ЦПК України, що мають оптимізувати як процес набрання чинності цивільним процесуальним законом, так і можливість його зворотної дії у часі.

03.04.10.309.

347.91/95.001.11 Голубева Н. Ю. Поняття та система принципів цивільного процесуального права / *Н. Ю. Голубева* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 53. — С. 103–114.

Розглянуто класифікаційні критерії для побудування логічної системи принципів цивільного процесу. З'ясовано зміст відповідних принципів. Досліджено правові засоби закріплення принципів цивільного процесу.

03.04.10.310.

347.961:347.235 Емалтынов А. Р. Некоторые аспекты участия нотариуса в предотвращении и разрешении земельных споров / *А. Р. Емалтынов* // Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. № 6. С. 7–11.

Рассмотрена роль нотариуса как гаранта повышенной защиты имущественных прав и законных интересов граждан и юридических лиц на землю. Исследованы некоторые аспекты участия нотариуса в предотвращении и разрешении земельных споров. Обращено внимание на необходимости нотариального удостоверения сделок с землей, а также на возможности использования потенциала нотариата в досудебном урегулировании земельных споров.

03.04.10.311.

347.91/95:343.275 Жеребной І. Особливості захисту прав дітей у ході розгляду цивільних справ щодо батьківства та материнства / *Ігор Жеребной* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 8. — С. 117–121.

Проаналізовано сімейне, цивільно-процесуальне законодавство України та судову практику щодо батьківства та материнства. Досліджено особливості захисту прав дітей при розгляді судом цивільних справ щодо батьківства та материнства в порядку цивільного судочинства.

03.04.10.312.

347.951.3 Жуйков В. М. О некоторых проблемах проверки судебных постановлений по гражданским делам / *В. М. Жуйков* // Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. — № 6. — С. 26–30 ; № 7. С. 22–26 ; № 8. С. 33–38 ; № 9. С. 35–40.

Рассмотрены некоторые вопросы проверки судебных постановлений по гражданским делам. Анализируя положения законов, судебной практики, автор приходит к выводу о необходимости одновременных изменений судебной системы и процессуального законодательства.

03.04.10.313.

347.961.4(477):347.254 Кармаза О. О. Нотаріальні дії стосовно житла за законодавством України / *О. О. Кармаза* // Юриспруденція: теорія і практика. 2010. № 6. С. 34–40.

Розкрито зміст понять «житло», «нотаріальні дії стосовно житла». Здійснено науково-практичний аналіз нотаріальних дій щодо житла за законодавством України. Зазначено, що для визнання нотаріальних дій стосовно житла укладеними та дійсними нотаріуси та посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачений законом, зокрема ЗУ «Про нотаріат».

03.04.10.314.

347.961.4(477+4).001.36 Криштопа О. М. Використання новітніх технологій у нотаріаті: порівняльний аспект / *О. М. Криштопа* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 355–361.

Обґрунтовано думку щодо необхідності оптимізації документообігу у нотаріаті за допомогою електронного підпису, модифікації законів України, які присвячені вказаному питанню, і зведення їх відповідно до норм міжнародного права. Проаналізовано законодавство Іспанії, Франції, Німеччини, Бельгії про електронний документообіг, який увійшов у національні нотаріальні системи. Зроблено пропозиції по удосконаленню процедури посвідчення заповіту за допомогою електронних документів і про необхідність їх закріплення у спадковому законодавстві України, ЗУ «Про нотаріат», Інструкції про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України,

а також Положення про порядок учинення нотаріальних дій у дипломатичних представництвах та консульських установах України.

03.04.10.315.

347.961.4(477) Курдельчук Д. М. Деякі проблеми нотаріального оформлення документів та їх визнання за кордоном / Д. М. Курдельчук // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 8. — С. 83—95.

Висвітлено проблеми в оформленні (посвідченні) нотаріусами довіреностей та оформленні інших документів для дії за кордоном. Особливу увагу приділено обґрунтуванню підставності посвідчення спільної довіреності від імені кількох довіритель, посвідчення довіреностей опікунами малолітніх та недієздатних осіб. Наголошено на важливості моменту у практиці нотаріусів щодо проблеми застосування норм іноземного права при оформленні документів, які не існують у діловому обороті України та вимагають особливої форми посвідчувальних написів, не передбачених українським законом.

03.04.10.316.

347.921.4(477) Лазько Г. З. Договірне представництво у цивільному процесі України / Г. З. Лазько // Юриспруденція: теорія і практика. — 2010. — № 6. — С. 12—15.

Проаналізовано норми чинного ЦПК України щодо договірного представництва у цивільному процесі. Досліджено наукові точки зору у сфері досліджень інституту представництва та проаналізовано матеріали судової практики. Визначено правові підстави участі договірного представництва у цивільному процесі з урахуванням основних ознак та функцій цього інституту під час здійснення судочинства у цивільних справах.

03.04.10.317.

347.961:347.952 Майданик Р. А. Виконавчий напис нотаріуса як спосіб захисту цивільних прав: теорія і практика застосування / Р. А. Майданик // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 8. — С. 96—105.

Висвітлено поняття та правову природу здійснення виконавчого напису нотаріуса. Розглянуто окремі питання теорії і практики застосування вказаних нотаріальних дій як способу захисту цивільних прав. Охарактеризовано три основні мотиви оскарження виконавчого напису нотаріуса: визнання судом виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню; зупинення виконавчого провадження; призупинення виконавчого провадження і скасування постанови про стягнення виконавчого збору та його повернення боржникові. Відмічено, що справи, в яких фігурує оскарження виконавчих написів нотаріуса, розглядаються у порядку адміністративного судочинства у позовному провадженні.

03.04.10.318.

347.961.6/7(479.24) Мамедов З. А. Проблемы материальной ответственности нотариуса. На основе законодательной и судебной практики Азербайджанской Республики / З. А. Мамедов // Закон и право. — 2010. — № 8. — С. 52—56.

Раскрыты особенности материальной ответственности нотариуса. Указано, что, несмотря на наличие фактов, еще ни разу суды не привлекли к ответственности нотариуса, незаконные действия которого нанесли вред отдельным лицам.

03.04.10.319.

347.961(477) Мусіяка В. Л. Медіація в діяльності українських нотаріусів: екзотика чи реальна перспектива? / В. Л. Мусіяка // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 8. — С. 106—110.

Із врахуванням міжнародної практики функціонування системи альтернативних способів вирішення спорів обґрунтовано актуальність для України звернення до такого способу здійснення позасудового правосуддя, як медіація. Доведено прийнятність та органічність медіації в діяльності українських нотаріусів.

03.04.10.320.

347.957(477) Право на оскарження судових рішень у зв'язку з винятковими обставинами та особливості його здійснення / Ю. В. Білоусов, Н. Л. Бондаренко-Зелінська, О. М. Трач, М. Б. Гарієвська // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 2. — С. 55—65.

Розглянуто ряд проблемних питань провадження у зв'язку з винятковими обставинами як виду провадження у цивільному процесі України. Звернуто увагу на неоднаковість застосування норм матеріального та процесуального права як підстави звернення. Визначено питання щодо моменту виникнення та порядку здійснення права на звернення до суду з вимогою про перегляд судових рішень у зв'язку з винятковими обставинами. Обґрунтовано вимоги щодо оформлення скарги.

03.04.10.321.

347.921.4(477) Рязанцева Н. О. Правові засади здійснення процесуального представництва / Н. О. Рязанцева // Юриспруденція: теорія і практика. — 2010. — № 8. — С. 49—54.

Проведено теоретичне дослідження сутності представництва як одного з важливих процесуальних засобів репрезентації та захисту інтересів сторін і інших учасників цивільного судочинства. Окреслено принципові особливості, які характеризують представництво за його видами та повноваженнями представника. У висновках зазначено, що дослідження правової природи інституту цивільного процесуального представництва у цивільному процесі України сприятиме удосконаленню правового статусу учасників правовідносин, процесуального становища представника,

визначенню специфіки існуючих правовідносин, удосконаленню способів реалізації процесуального представництва під час здійснення судочинства у цивільному процесі.

03.04.10.322.

347.9(470) Соловьева Т. В. Особенности реализации актов Конституционного Суда Российской Федерации в сфере гражданского процессуального законодательства / Т. В. Соловьева // Университетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 2. С. 83–87.

Исследованы особенности реализации актов Конституционного Суда РФ в сфере гражданского процессуального законодательства. В выводах отмечено, что говорит о полной реализации названных актов можно в случае приведения их в действие органами законодательной, исполнительной и судебной власти.

03.04.10.323.

347.191.4 Спасибо-Фатеева І. В. Цивільно-правові наслідки дій представника з перевищенням наданих йому повноважень / І. В. Спасибо-Фатеева // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 8. — С. 120–131.

Досліджено наслідки тих дій представника, які він здійснив з перевищенням повноважень, наданих йому законом, договором або актом органу юридичної особи. Серед наслідків визначаються як породження прав та обов'язків у особи, яку він представляв, у разі схвалення нею дій представника, так і виникнення цих прав у останнього, а в певних випадках недійсність вчиненого ним правочину. Обґрунтовано значення терміна «схвалення дій» представника.

03.04.10.324.

347.121.3:347.91/95(477) Чванкін С. А. Особливості правового статусу третіх осіб у цивільному процесі України / С. А. Чванкін // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 96–103.

Досліджено особливості правового статусу третіх осіб у цивільному процесі України на сучасному етапі розвитку цивільного процесуального права. Визначено поняття третіх осіб у цивільному процесі України, їх види. Проаналізовано особливості правового статусу третіх осіб, які виявляють самостійні вимоги щодо предмета позову, та третіх осіб, які не виявляють самостійні вимоги щодо предмета позову.

03.04.10.325.

347.993(477) Шиманович О. Поняття та сутність ухвал суду першої інстанції в цивільно-процесуальному праві України / Ольга Шиманович // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 6. С. 36–40.

Досліджено поняття та сутність ухвал суду першої інстанції у цивільному процесі. Виявлено

відмінності між ухвалами та рішеннями суду, встановлено значення ухвал суду першої інстанції у цивільному судочинстві. Визначено роль судових ухвал у виникненні, зміні та припиненні процесуальних правовідносин. Запропоновано зміни до чинного цивільно-процесуального законодавства щодо заповнення існуючих прогалин з питань постановлення ухвал суду першої інстанції.

03.04.10.326.

347.993(470) Юдин А. В. Актуальные проблемы применения процессуальных норм, регулирующих производство в суде первой инстанции (по материалам практики Верховного Суда Российской Федерации) / А. В. Юдин // Университетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. Вип. 2. С. 38–45.

Проанализированы наиболее актуальные позиции Верховного Суда РФ по вопросам гражданского процессуального права. Несмотря на то, что позиция высших судебных органов не снимает остроты научной дискуссии по тому или иному вопросу, предлагаемые подходы заставляют представителей науки «считаться» с ними и высказываться либо в поддержку, либо в опровержение позиций правоприменителя. Автор исследует различные относящиеся к подготовке и к судебному разбирательству гражданского дела проблемы; в частности, вступление в дело соистцов, изменение подсудности при замене ненадлежащего ответчика, возможность обязания сторон явкой в судебное заседание, правила разрешения ходатайств и др.

Див. також: 01.04.10.50, 03.04.10.240, 07.04.10.628.

СІМЕЙНЕ ПРАВО

Автори реферати

03.04.10.327.

347.61/64(477)(043.3) Черновалюк Ю. Ю. Реалізація права на сім'ю шляхом створення дитячих будинків сімейного типу : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Черновалюк Юлія Юріївна ; ОНЮА. О., 2010. 20 с.

Досліджено та обґрунтовано можливості реалізації права фізичної особи на сім'ю шляхом створення та функціонування дитячих будинків сімейного типу, а також визначено механізми його реалізації. Проаналізовано досвід діяльності дитячих будинків сімейного типу, окреслено коло проблемних питань та можливих шляхів їх розв'язання, а також проведено аналіз показників ефективності існування даної форми сімейного влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Сформульовано ряд пропозицій теоретичного та практичного характеру щодо вдосконалення чинного законодав-

ства України та практики його застосування, що сприятимуть найповнішій реалізації права на сім'ю як вихованців, так і батьків-вихователів дитячого будинку сімейного типу.

Статті

03.04.10.328.

347.633(470) Барков А. В. Институт приемной семьи в частном праве России: некоторые тенденции и перспективы развития / *Алексей Владимирович Барков* // Гражданское право. 2010. — № 3. — С. 43—47.

Рассмотрена правовая природа и отраслевая принадлежность договора о приемной семье и смежных с ним договоров. На основе анализа юридической литературы и нормативных правовых актов сделан вывод, что общей тенденцией развития данных договоров является увеличение в них элементов частноправового режима регулирования.

03.04.10.329.

347.627.2(177+130+14+73).001.36 Глиняна К. М. Порівняльно-правова характеристика режиму окремого проживання подружжя за законодавством України / *К. М. Глиняна* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 204—211.

Проведено порівняльно-правову характеристику режиму окремого проживання подружжя, порядку та наслідків його встановлення у законодавстві США, Німеччини і Франції та законодавстві України. Визначено особливості правового регулювання режиму окремого проживання подружжя за СК України та законодавством деяких зарубіжних країн.

03.04.10.330.

347.624:347.626 Євко В. Ю. Правовий режим майна осіб, між якими був зареєстрований недійсний шлюб, визнаний недійсним за рішенням суду / *В. Ю. Євко* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 6. С. 90—102.

Підкреслено, що при визначенні шлюбу правові відносини осіб, між якими був зареєстрований недійсний шлюб або шлюб, визначений недійсним за рішенням суду, визнаються такими, що не існували в цей період. У таких осіб не виникає жодних прав та обов'язків, які впливають зі шлюбу. Розглянуто питання щодо правового режиму майна осіб, між якими був зареєстрований недійсний шлюб. Відмічено, що визначення правового режиму майна осіб, між якими був зареєстрований недійсний шлюб або шлюб, визнаний недійсним за рішенням суду, має здійснюватися при наявності волевиявлення хоча б однієї із цих осіб та з урахуванням конкретних юридичних фактів, які стали підставою для виникнення права власності на це майно.

03.04.10.331.

347.22(477)-053.2 Коваль О. П. Управління майновими правами дітей за цивільним та сімейним законодавством України / *О. П. Коваль* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 291—297.

Розглянуто питання управління майновими правами дітей за допомогою використання конструкції довірчого управління. Структуру статті складають дві частини: перша щодо управління майном їх батьками, а друга органами опіки та піклування. Наголошено, що на практиці договірна конструкція довірчого управління майном підопічних осіб фактично не була затребувана. Наведено приклади законодавчих змін, за допомогою яких довірче управління майном в опікунській сфері набуло б більшого поширення в Україні.

03.04.10.332.

347.91/95:347.62 Німак М. Особливості порушення справ, що виникають із шлюбних правовідносин / *М. Німак* // Право України. 2010. № 6. С. 200—207.

Досліджено питання про те, хто може бути заявником у справах, що виникають із шлюбних правовідносин. Розглянуто проблеми цивільної процесуальної дієздатності заявника. З'ясовано можливість представництва за вказаними категоріями справ та проаналізовано особливості подання заяви до суду.

03.04.10.333.

347.615 Сафончик О. І. Деякі питання правового регулювання правовідносин «фактичного подружжя» щодо взаємного утримання / *О. І. Сафончик* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. — Вип. 53. — С. 199—204.

Звернуто увагу, що до числа майнових правовідносин, що виникають між чоловіком та жінкою, яких пов'язували відносини фактичного шлюбу, крім речових, належать зобов'язальні правовідносини, зокрема, правовідносини щодо взаємного утримання одне одного. Підкреслено, якщо жінка та чоловік, які перебувають у шлюбі між собою, тривалий час проживали однією сім'єю, то той із них, хто став непрацездатним під час спільного проживання, має право на утримання на тих самих засадах, якими визначається право на утримання після розірвання шлюбу. При цьому можливим є як законне, так і договірне регулювання майнових правовідносин фактичного подружжя щодо взаємного утримання.

03.04.10.334.

347.6 Свіжа О. О. Поняття та ознаки дитячого будинку сімейного типу: сімейно-правовий аспект / *О. О. Свіжа* // Університетські наукові записки : Часопис Хмельниць. ун-ту управління та

права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 2. С. 120–125.

Проаналізовано законодавче та наукове визначення поняття дитячого будинку сімейного типу. Визначено його характерні ознаки як форми влаштування дітей. Висвітлено проблемні питання, наслідки та недоліки такого влаштування.

03.04.10.335.

340.15(477):347.61/64 Хараджа Н. Історична генеза джерел сімейного права України / *Н. Хараджа* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 6. С. 122–126.

Досліджено становлення джерел сімейного права України, починаючи з Київської Русі та закінчуючи сучасним сімейним законодавством. Виділено етапи формування джерел сімейного права України: древній, гетьманський, російський, радянський та сучасний періоди.

Див. також: 01.04.10.60.

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Автореферати

03.04.10.336.

347.77(477):061.1(043.3) Еннан Р. Є. Правове регулювання відносин інтелектуальної власності у Європейському Союзі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / *Еннан Руслан Євгенович*; ОНЮА. О., 2010. 20 с.

Досліджено процес становлення та розвитку правової охорони результатів інтелектуальної діяльності в ЄС, з'ясовано передумови та способи правового регулювання відносин інтелектуальної власності у праві ЄС. Визначено зміст, характерні риси, сутність права інтелектуальної власності ЄС та його місце у системі права ЄС. Досліджено особливості та правову природу об'єктів права інтелектуальної власності в ЄС, визначено принципи права інтелектуальної власності, що сформувалися у процесі гармонізації та уніфікації законодавства в ЄС: авторське право та суміжні права, право промислової власності. Висвітлено особливості забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності ЄС. Проаналізовано основні нормативно-правові акти ЄС у сфері інтелектуальної власності (джерела права інтелектуальної власності ЄС): первинне законодавство (установчі договори), акти вторинного законодавства ЄС (регламенти, директиви та ін.), рішення суду ЄС, а також визначено шляхи подальшого розвитку правового регулювання відносин інтелектуальної власності у ЄС.

03.04.10.337.

341.9(043.3) Онищенко Г. В. Довірчі правовідносини з іноземним елементом: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / *Онищенко Ганна*

Володимирівна; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2010. 20 с.

Визначено поняття та характерні риси довірчих правовідносин з іноземним елементом, встановлено їх місце серед інших правовідносин, що відносяться до предмета міжнародного приватного права. Проаналізовано основні джерела, які застосовуються до регулювання таких відносин у країнах континентального та загального права. Запропоновано способи класифікації довірчих конституцій, а також досліджено проблеми встановлення змісту іноземного права та застосування його судом до регулювання таких відносин. Особливу увагу приділено судовій практиці вирішення спорів, що виникають із довірчих правовідносин з іноземним елементом, сформованих у країнах загального права.

Реферати

03.04.10.338.

341.96:347.413:341.174(4) Аносов М. А. Правовое регулирование договоров торгового (коммерческого) посредничества в праве ЕС / *М. А. Аносов* // Московский журнал международного права. 2010. № 3. С. 130–147.

В статье анализируется развитие института посреднических договоров в праве ЕС. Под договором торгового (коммерческого) посредничества понимается договор, в соответствии с которым одна сторона обязуется на постоянной основе и за вознаграждение оказывать другой стороне юридические и фактические услуги в осуществлении реализации (или приобретения) товаров либо осуществлять различные действия по продвижению товара на определенном сбытовом рынке.

Правовое регулирование посреднических договоров в праве ЕС характеризуется многоуровневостью и включает нормы международного права ЕС, законодательство, создаваемое наднациональными органами (включая практику Европейского суда), национальное законодательство стран участников ЕС (включая национальную судебную практику). Наиболее полным образом посреднические договоры урегулированы в DCFR. Закрепление в DCFR правил о коммерческом агентировании, договоре о франшизе и дистрибьюторском договоре является свидетельством тенденции к активному развитию института посреднических договоров в праве ЕС, наметившейся еще в первых законодательных актах органов ЕС.

А. В. Трояновский

03.04.10.339.

341.96:347.457 Виговський О. І. Колізійні аспекти застави цінних паперів у міжнародному приватному праві / *О. І. Виговський* // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 3. — С. 272–275.

У статті розглядаються питання колізійного регулювання заставних операцій з цінними папе-

рами, обтяжених іноземним елементом. Акцентовується увага на міжгалузевому характері інституту застави цінних паперів у міжнародному приватному праві і зазначається, що даний інститут існує на стику договірного, речового, корпоративного права і права транскордонної неспроможності. Автором вказуються чинники, що визначають конкуренцію правопорядків у сфері регулювання позадоговірних аспектів такої застави.

Виділяються основні розбіжності в законодавчих підходах до регулювання застави цінних паперів і аналізуються основні доктринальні підходи до вирішення колізійного питання у цій сфері.

Автор доходить висновку, що відносно застави цінних паперів безальтернативним на сьогоднішній день колізійним принципом слід визнати *lex situs*: питання формалізації і дійсності такого забезпечення повинне вирішуватися за правом тієї держави, на території якої цінні папери (їх сертифікати) знаходилися на момент укладення договору застави.

С. С. Нестеренко

03.04.10.340.

341.96:347.457 Виговський О. І. Правове регулювання бездокументальних цінних паперів: питання міжнародного приватного права / О. І. Виговський // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4. — С. 321—324.

У статті розглянуто колізійні питання володіння і обігу цінних паперів, що перебувають в опосередкованому володінні посередників міжнародних депозитаріїв і інших фінансових установ. Автор визначає особливості і механізм здійснення транзакцій у системі опосередкованого володіння цінними паперами. У статті вказується, що головною ознакою даної системи є те, що самі папери реєструються не на ім'я їх титульного власника, а на ім'я відповідного посередника або посередників, без участі яких відчуження титулу власності або обтяження коштовних паперів зобов'язаннями стають неможливими.

У статті проаналізовано доктринальні підходи зарубіжних науковців до розв'язання цих питань, наведено приклади їх вирішення у законодавствах ряду іноземних держав, напрями уніфікації правового регулювання у цій сфері. Автор зазначає, що більш адекватним даним правовідносинам слід визнати підхід, який умовно називають PRIMA («підхід, що ґрунтується на місцезнаходженні відповідного посередника»).

Автором розглянуто положення Гаазької конвенції 2002 р. про право, що підлягає застосуванню до певних прав на цінні папери, що перебувають у володінні посередника. Зроблено висновки, що прийняття зазначеної конвенції стало істотним кроком на шляху уніфікації практики застосування принципу PRIMA.

С. С. Нестеренко

03.04.10.341.

341.96:347.795 Виговський О. І. Проблемні аспекти міжнародного обігу коносаментів / О. І. Виговський // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 9. — С. 108—116.

У статті розглядаються теоретичні аспекти правової природи коносаменту як товаророзпорядчого цінного паперу, досліджується характер взаємозв'язку, що існує між коносаментом та представленим ним майном, і аналізуються питання колізійного регулювання правовідносин, які виникають у сфері обігу коносаментів. Центральна увага приділена проблемі визначення правопорядку, що регулює виникнення та припинення речових прав на товар, який перебуває в дорозі за договором морського перевезення, право вимоги видачі якого посвідчується коносаментом.

Проводиться аналіз особливостей складу та обсягу комплексу прав, які посвідчуються товаророзпорядчим цінним папером, в теорії і відповідно до законодавства України. Автор вказує, що коносамент закріплює не лише зобов'язальне право вимагати видачу вантажу, а й речове право на нього, що дає підставу говорити про «дуалізм» уже не тільки правової природи власне цінного паперу, а й функціонально відокремленого комплексу прав, який в ньому втілений.

Розглядаються властивості коносаменту крізь призму категорії володіння. Стверджується, що передача паперу опосередковує передачу і речового права власності на товар, і зобов'язального права вимоги щодо його видачі. Важливим наслідком складної правової природи товаророзпорядчого цінного папера є те, що, на відміну від інших цінних паперів, предметом правочину щодо відповідного цінного паперу в цьому випадку виступає не лише цінний папір як самостійний об'єкт цивільного обігу, а й конкретний товар, що водночас виступає предметом іншого правочину — договору морського перевезення, у випадку з коносаментом.

Далі у статті розглядаються колізійні питання застосування коносаментів. Автор вказує, що спектр потенційно застосованих правопорядків є достатньо широким. Наводяться доктринальні позиції з цього питання.

Т. Р. Короткий

03.04.10.342.

341.96:347.763 Коссе А. А. Место международного транспортного права в системе международного права / А. А. Коссе // Московский журнал международного права. 2010. № 3. С. 148—166.

Статья посвящена анализу отраслевой принадлежности международного транспортного права, его месту в системе международного права. В статье исследуются существенные мнения по данному вопросу, среди которых: концепции отнесения международного транспортного права в систему международного частного права, международного коммерческого права, международного административного права, международного

экономического права, концепция признания международного транспортного права комплексной отраслью, находящейся на стыке международного публичного и международного частного права, и другие.

В основу определения места международного транспортного права в системе международного права были положены такие критерии, как: особенности предмета, метода, автономия норм, особенности институционального механизма, специальные принципы, источники, особенности ответственности.

Автор делает вывод о том, что международное транспортное право является подотраслью международного экономического права.

Е. В. Мануилова

03.04.10.343.

341.96:347.918+341.63 Монастырский Ю. Э. Непризнание иностранных судебных актов об отмене арбитражных решений / Ю. Э. Монастырский // Московский журнал международного права. 2010. № 3. С. 120–129.

Рассматривается наиболее дискуссионная и концептуальная тема международного коммерческого арбитража о юридическом значении отмененных иностранных третейских решений в случае подачи ходатайства о приведении их в исполнение. По этому вопросу существует две радикально различающиеся правовые позиции. Нью-Йоркская конвенция устанавливает принцип: любое аннулирование госсудом решения арбитража дает основание для отклонения просьбы о его исполнении; Европейская же конвенция что не всякая отмена, а только такая, которая построена на мотивах нарушения арбитражной процедуры.

В теории сторонники юрисдикционной природы третейских трибуналов выступают за непризнание отмененных арбитражных решений в качестве базового правила. Приверженцы договорной сущности арбитража говорят о том, что главным является признание таких решений, а отмена должна иметь сугубо территориальное действие.

В различных государствах законодательство и судебная практика закрепляют разную степень судебного контроля над институтами альтернативного разрешения споров, несмотря на унификацию третейской деятельности в различных международных документах и модельных законах.

А. В. Трояновский

03.04.10.344.

341.96:347.62(470+460).001.36 Пилюгина Н. С. Условия заключения брака в законодательстве Российской Федерации и Королевства Испании / Н. С. Пилюгина // Московский журнал международного права. — 2010. — № 3. — С. 167–179.

В законодательстве Российской Федерации и Королевства Испании отсутствует универсальное формально-юридическое определение брака. Определения брака, предложенные в российской и

испанской литературе, схожи, а именно, браком является моногамный союз мужчины и женщины, подчиненный определенным условиям, предусмотренным законом. Для вступления в брак, который должен получить законную силу, требуются определенные условия, предусмотренные законом.

В данной статье рассмотрены условия, необходимые для вступления в брак, а также запреты на вступление в брак, установленные Гражданским кодексом Испании и Семейным кодексом Российской Федерации.

Автор делает вывод о том, что перечисленные в ГК Испании и в СК РФ условия, необходимые для вступления в брак, схожи (свободное согласие обеих сторон, достижение брачного возраста, отсутствие запретов на вступление в брак). Однако имеются и некоторые противоречия, касающиеся однополых браков, легализованных в Испании, и отсутствие в ГК Испании четкого закрепления запрета на вступление в брак лицам, если хотя бы одно из них признано судом недееспособным. Однако становится совершенно очевидным, что и ГК Испании, и СК РФ, а также иные нормы законодательств направлены на защиту каждого члена семьи.

Е. В. Мануилова

03.04.10.345.

341.96(4):347.91/95:347.721 Соколова Н. В. Проблемы разрешения споров, связанных с трастами / Н. В. Соколова // Московский журнал международного права. — 2010. — № 3. — С. 76–87.

Траст — один из основных институтов англо-американского права, в XX веке получил широкое распространение в Европе. Гагская конвенция «О праве, применимом к трастам, и их признании» выработала единообразный подход к определению траста. Одним из принципиальных вопросов, связанных с трастами, затрагивающими лиц или имущество на территории европейских государств, является вопрос о подсудности споров, вытекающих из таких трастов. В соответствии с действующими в рамках Европейского Сообщества международными соглашениями споры подлежат рассмотрению либо в суде государства по местонахождению ответчика, либо в суде, указанном в оговорке о подсудности в документе об учреждении траста. В США широкое распространение приобретает внесудебный порядок разрешения споров, связанных с трастами.

А. В. Трояновский

03.04.10.346.

341.96:347.711:004.738.5 Станіславський В. П. Правове регулювання міжнародно-приватних відносин у сфері електронної торгівлі / В. П. Станіславський // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 6. С. 78–89.

У статті висвітлені питання, що пов'язані з правовим регулюванням електронної комерції. Наведено основні міжнародно-правові акти, нор-

мативно-правові акти та нормативно-правові документи, які регулюють електронну комерцію у зазначеній сфері.

Автор констатує, що правові регламентації відносин, які виникають у сфері електронної торгівлі (електронної комерції), у вітчизняному законодавстві не існують. Робиться висновок, що правовідносини у мережі Інтернет не можуть розглядатися ні як галузеве, ні як комплексне правове утворення, якщо немає предметної специфіки. Аналіз природи й особливостей української системи права у галузі дає змогу зробити висновок, що відносини в мережі Інтернет є об'єктом правового регулювання норм різних галузей національного права, включаючи міжнародне приватне право, що регулює приватноправові відносини міжнародного характеру в мережі Інтернет.

Автор зазначає, що у сферу регулювання міжнародної електронної торгівлі входять відносини, пов'язані з фінансовими розрахунками й застосуванням міжнародних електронних платіжних систем, із застосуванням електронних торговельних площадок при організації електронних торгів, конкурсів і аукціонів, а також з наданням інших послуг, необхідних для забезпечення безпеки електронних процедур при оформленні й здійсненні міжнародних угод, що також потребує перегляду деяких теоретичних положень, розроблених у рамках міжнародного приватного права.

Н. В. Сажієнко

03.04.10.347.

341.96:347.763:621.643/644 Чижмар Ю. І. Правовий режим міжнародних трубопроводів: міжнародно-правові аспекти / Ю. І. Чижмар // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 49. — С. 571—575.

Розглядаються теоретичні міжнародно-правові питання регулювання міжнародних трубопроводів. Вказується, що специфіка міжнародно-правового регулювання трубопроводного транспорту полягає у необхідності використання, а деколи адаптації норм міжнародного транспортного права. Автором виокремлено загальні та спеціальні принципи міжнародного транспортного права. Наголошується, що суб'єкти міжнародного права, вступаючи у відносини між собою, реалізують свої права і дотримуються своїх обов'язків, встановлених нормами міжнародного права. Проте в даних відносинах є особливості, на які вказує автор.

У статті робляться висновки про те, що міжнародні трубопроводи, як специфічний вид транспорту, є предметом окремого, зокрема, міжнародно-правового, регулювання; правові принципи та норми, котрі регулюють функціонування міжнародного трубопроводного транспорту, становлять окрему частину в системі міжнародного транспортного права; розвиток правової регламентації міжнародного трубопроводного транспорту тісно пов'язаний з діяльністю міжна-

родних організацій; укладення міждержавних угод та договірне оформлення виступають як підстави виникнення прав і обов'язків.

Договірне оформлення експлуатації трубопроводів має певні особливості, адже вони є зовнішньоторговими угодами якщо укладаються між організаціями різних держав. Разом з тим, відзначає автор, наприклад, проблеми екологічної безпеки будівництва та експлуатації трубопроводів є об'єктом регулювання міжнародного екологічного права.

Ю. В. Чайковський

Статті

03.04.10.348.

341.924 Довгерт А. С. Удосконалення колізійного регулювання та міжнародного цивільного процесу після реформи міжнародного приватного права 2005 року / А. С. Довгерт // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 8. С. 146—152.

Проаналізовано нові положення у системі внутрішнього колізійного права та норм міжнародного цивільного процесу, які запроваджені ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питань міжнародного приватного права» від 21 січня 2010 р. Відмічено, що в результаті змін до процесуальних законів вдалося в основному «нейтралізувати» ГПУ України у питаннях міжнародного цивільного процесу, проте не вдалося сконцентрувати приписи останнього в одному документі Законі про МПрП. Наведено пропозиції щодо подальшого покращення національного відгалуження міжнародного приватного права.

03.04.10.349.

341.96:347.77 Овчаренко А. Система міжнародних договорів у сфері інтелектуальної власності / Антон Овчаренко // Юридичний журнал. — 2010. — № 6. — С. 23—31.

Викладено низку угод (25), які є основою міжнародної системи інтелектуальної власності, більшість з яких регулюють правовідносини у сфері промислової власності, а ще декілька у сфері авторського права і суміжних прав. Розкрито роль Всесвітньої організації інтелектуальної власності, яка виконує адміністративні функції цих договорів і угод. Розглянуто принципи охорони прав авторів за Бернською Конвенцією про охорону літературних та художніх творів. Висвітлено особливості захисту товарних знаків за Паризькою конвенцією про охорону промислової власності. Обґрунтовано думку щодо необхідності запровадження Міжнародної патентної класифікації та визначено завдання, які за її допомогою можна було б вирішити.

03.04.10.350.

347.764:368(477+4).001.36 Пушкар'єв В. Регулювання страхування експорту в Європейському Союзі та Україні: аналітично-правовий огляд

/ Вадим Пушкаръов // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 6. С. 131–134.

Проаналізовано норми, якими регулюється страхування експорту в ЄС. Вивчено ситуацію, яка склалася із вказаним страхуванням в Україні. Розглянуто групи ризиків при страхуванні експортних кредитів. Відзначено особливу роль такого виду страхування для підтримки українського експорту та українського товаровиробника.

03.04.10.351.

347.113:347.440:341.1/8:347.82 Тальцева Л. А. Коллизионные нормы в области договорных отношений международной воздушной перевозки / Л. А. Тальцева // Журнал российского права. 2010. № 8. С. 120–126.

Исследована система источников, которые регулируют коллизионные вопросы договора международной воздушной перевозки. Сделан вывод, что источниками коллизионного регулирования договора международной воздушной перевозки являются международные договоры, составляющие Варшавскую систему ответственности, и Монреальская конвенция, а также нормы внутреннего права. Отмечено, что унифицированные материальные и коллизионные предписания регулируют только часть вопросов, возникающих в связи с осуществлением международной воздушной перевозки. Для всех остальных

случаев вопрос о применимом праве разрешается в соответствии с внутренними коллизионными нормами суда, рассматривающего дело по существу. Особое внимание уделено анализу научной литературы зарубежных стран, поскольку российские исследования данной тематики практически отсутствуют.

03.04.10.352.

341.96:347.7(091) Якубовська Н. О. Взаємодія економічних та політичних суб'єктів у рамках міжнародно-правового порядку: історичний огляд / Н. О. Якубовська // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 371–377.

Хронологічно представлено особливості комерційної діяльності та її вплив на формування міжнародного правового порядку від ранньої історії людства до сучасної епохи. Розглянуто симбіоз відносин між комерційними суб'єктами і правлячою елітою через структуру ранніх імперій, гільдій купців середньовічного періоду, здійснення державної влади та ексклюзивних торговельних привілеїв компаній колоніального періоду, а також вплив американських корпорацій на міжнародні відносини. Зазначено, що комерційна діяльність завжди була результатом та засобом поширення політичного та військового впливу певних держав.

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Книги

04.04.10.353.

346.3(477) Добровольська В. В. Господарське договірне право : навч.-метод. посіб. / В. В. Добровольська ; ОНЮА. - О. : Фенікс, 2009. 68 с. (Навчально-методичні посібники).

Представлено методичні рекомендації, що покликані забезпечити опанування основними положеннями господарського договірної права, навичок застосування господарського законодавства щодо господарських договорів у повсякденній правозастосовчій практиці. Рекомендації містять робочу програму навчальної дисципліни, план семінарських занять, задачі, контрольні запитання, перелік рекомендованої літератури для всіх тем, методичні рекомендації.

04.04.10.354.

346(477)(073) Добровольська В. В. Господарське право : метод. рекомендації, запитання, перелік літератури / В. В. Добровольська. - О. : Фенікс, 2010. 76 с. (Навчально-методичні посібники).

Викладено навчальний та тематичний план курсу «Господарське право». Розкрито зміст програми навчальної дисципліни. Запропоновано плани семінарських (практичних) занять, а також завдання для самостійної роботи. Розроблено домашні контрольні завдання та завдання до модульних контролів. Викладено методи оцінювання праці студентів, список рекомендованої літератури та питання до іспиту.

04.04.10.355.

346.3(073) Дрішлюк В. І. Правове регулювання зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності : навч.-метод. посібник для студ. ВНЗ спец. 7(8).060101 «Правознавство» / В. І. Дрішлюк, О. О. Кулініч ; МВС України, ОДУВС. - О. : ОДУВС, 2010. 168 с.

Викладено основні питання, методичні рекомендації та завдання, які допоможуть у вивченні навчальної дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності». Запропоновано списки рекомендованої літератури до кожного розділу тематичного плану курсу.

04.04.10.356.

346(477)(075.8) Жук Л. А. Господарське право України : підручник / Л. А. Жук ; МОН України. - К. : Кондор, 2009. 434 с.

Розглянуто організаційно-економічні та правові основи господарської діяльності підприємств, господарських товариств і об'єднань. Послідовно проаналізовано господарське законодавство, норми якого регулюються ГК України.

04.04.10.357.

347.77.043(477) Крупка Ю. М. Ліцензування господарської діяльності в Україні: коментар законодавства, судова практика / Ю. М. Крупка. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 304 с.

На основі системного аналізу чинного господарського і цивільного законодавства, використання розробок господарсько-правової доктрини, узагальнення досвіду господарювання та судової практики дається постатейне тлумачення ЗУ «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 1 черв. 2000 р. (станом на 1 січ. 2010 р.). Наведено роз'яснення Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, інших органів виконавчої влади, рішення вищих судових органів у справах відповідної категорії.

04.04.10.358.

347.413 Резнікова В. В. Правове регулювання посередництва у сфері господарювання (теоретичні аспекти) : монографія / В. В. Резнікова ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Хмельниц. ун-т управління та права. — Хмельницький : Хмельниц. ун-т управління та права, 2010. 708 с.

Представлено комплексне дослідження правового регулювання посередництва у сфері господарювання України. Розглянуто поняття посередництва з точки зору його економіко-правової сутності. Виділено його основні ознаки як специфічного економіко-правового явища. Висвітлено правову природу посередництва. Здійснено розмежування посередництва та представництва як суміжних правових категорій, розкрито проблеми їх співвідношення. Значну увагу приділено питанню державного регулювання посередницької діяльності в Україні. Особливу увагу приділено аналізу посередницької послуги як економіко-правової категорії. Розкрито поняття, особливості та структура посередницьких правовідносин. Висвітлено особливості правового регулювання посередництва на окремих ринках України.

04.04.10.359.

346(477)(075.8) Хозяйственное право Украины : учебник / под ред. А. С. Васильева, О. П. Подцерковного ; МОН Украины, ОНЮА. 4-е изд., с изм. и доп. - Х. : Одиссей, 2010. 488 с.

В теоретическом и практическом аспектах рассмотрены положения Хозяйственного кодекса Украины и специального законодательства Украины. Особое внимание уделено вопросам становления хозяйственного права как самостоятельной отрасли права, методам государственного воздействия на экономику, правовому статусу субъектов, специфике институтов хозяйственного права по сравнению с общегражданским регулированием.

Автореферати

04.04.10.360.

346(56+999) Бондик В. А. Трансформація відносин власності у процедурі банкрутства: правові аспекти: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Бондик Валерій Анатолійович; ОНЮА. - О., 2010. 20 с.

Поняття «трансформація відносин власності у провадженні у справах про банкрутство» визначено як довгострокові та системні зміни у способі присвоєння матеріальних благ, які виникають у процедурі банкрутства та впливають на особливості панування над окремими речами та майновими комплексами як засобами виробництва у сфері господарювання. Здійснено пошук найбільш прогресивних форм передачі майна банкрута іншим власникам (кредиторам), які б виключили зловживання, дозволяли б оновлювати виробничі відносини, поступово та динамічно їх розвивати, встановлювали б умови для збереження об'єктів права публічної власності, наступництво управлінських дій та цілісність майнових комплексів підприємств. Особливу увагу приділено питанням захисту публічних інтересів у процедурі банкрутства, вирішення регіональних проблем неплатоспроможності підприємств. Запропоновано низку законодавчих заходів щодо забезпечення стабільності відносин власності при банкрутстві підприємств, вирішення проблем відновлення платоспроможності містоутворюючих та особливо небезпечних підприємств, зокрема з точки зору їх можливої націоналізації, введення тимчасових адміністрацій, вдосконалення конкурсних процедур.

04.04.10.361.

346:613/614 Пашков В. М. Проблеми господарсько-правового забезпечення відносин в сфері охорони здоров'я: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.04 / Пашков Віталій Михайлович; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. 37 с.

Досліджено правову природу та особливості суспільних відносин у сфері охорони здоров'я, сформульовано визначення таких понять, як «медична діяльність» та «фармацевтична діяльність», визначено суспільні відносини, що підлягають господарсько-правовому регулюванню. Виокремлено підстави виникнення та функціонування господарських правовідносин при медичному та фармацевтичному обслуговуванні. Досліджено питання щодо організаційно-господарських повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері охорони здоров'я. Проаналізовано господарську компетенцію органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у сфері охорони здоров'я та проведено класифікацію господарської компетенції цих органів. Приділено відповідну увагу саморегулюючим організаціям, яким можуть бути делеговані відповідні механізми реалізації публічних інтересів у сфері охорони здоров'я. Запропоновано внесення в Основи законодав-

ства України про охорону здоров'я дефініцію такого поняття, як «господарсько-правовий договір надання медичних послуг». Обґрунтовано запровадження такої юридичної категорії, як «вітальна безпека».

04.04.10.362.

346.32(477)(043.3) Подоляк С. А. Правові підстави та наслідки визнання господарських договорів недійсними та неукладеними в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Подоляк Світлана Анатоліївна; НДІ приватного права і підприємництва, НАПрНУ. К., 2010. 20 с.

Розглянуто правову природу господарського договору як засобу організації господарсько-договірних відносин. Господарський договір розглянуто як соціально-правову господарську систему, яка складається із компонентів (елементів системи), поєднаних між собою функціонально-правовими зв'язками (нормами реалізації права). Визначено та науково обґрунтовано правову природу дійсності господарського договору, поняття і критерії дійсності господарського договору, обґрунтовано доцільність законодавчого закріплення у ГК України умов дійсності господарських договорів як спеціальної правової категорії. Досліджено правову природу недійсності та неукладеності господарських договорів, запропоновано їх розмежування. Проведено аналіз та розроблено класифікацію правових підстав та наслідків визнання господарських договорів недійсними та неукладеними.

04.04.10.363.

346.512(477)(043.3) Поповська І. П. Правові основи програмного регулювання господарської діяльності в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Поповська Інна Петрівна; ОНЮА. О., 2010. 21 с.

Проаналізовано правові основи програмного регулювання господарської діяльності, яке являє собою організуючий і спрямовуючий державно-правовий вплив на економіку з визначенням цілей та пріоритетів її розвитку, засобів та шляхів їх досягнення, системи заходів органів державної влади та місцевого самоврядування у відповідних програмах. Обґрунтовано висновок про нормативно-правовий характер програм економічного та соціального розвитку. Визначено принципи розроблення цих програм. Запропоновано новий підхід до класифікації видів господарсько-правової відповідальності та контрольних заходів у сфері програмного регулювання. Особливу увагу приділено вдосконаленню чинного законодавства, зокрема, розроблено пропозиції щодо внесення змін та доповнень до ГК та БК України, ЗУ «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про державні цільові програми», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Статті

04.04.10.364.

347.721(477) Алексеев І. Грінмейл (корпоративний шантаж) — реальність сучасних корпоративних відносин / І. Алексеев // Юридичний журнал. 2010. № 7. С. 82—83.

Розкрито поняття корпоративного шантажу. Висвітлено технології грінмейлу, що існують у сучасній світовій практиці. Окрему увагу приділено особливостям українського грінмейлу. Запропоновано комплекс захисту та попередження від корпоративного шантажу.

04.04.10.365.

347.72.031(470) Алиева К. Предоставление информации об аффилированных лицах акционерного общества / К. Алиева // Хозяйство и право. 2010. № 8. С. 50—53.

Отмечено, что на сегодняшний день вопросы правового регулирования аффилированных лиц в правовом поле РФ наиболее полно разработаны в корпоративном законодательстве, однако разрозненные положения об экономически зависимых, но юридически самостоятельных субъектах содержатся в таможенном, налоговом законодательстве. Уделено внимание определению содержания категории «аффилированное лицо», а также порядку раскрытия информации о нем и ответственности за непредоставление такой информации.

04.04.10.366.

347.733(470) Андреева Л. В. О совершенствовании законодательства о естественных монополиях в интересах потребителей / Л. В. Андреева // Предпринимательское право. 2010. № 2. С. 18—20.

Проанализированы недостатки действующего законодательства РФ о естественных монополиях и законодательства о защите конкуренции. Предложен ряд мер по внесению изменений и дополнений в закон о естественных монополиях. Определены общие положения, которыми следует руководствоваться при правовом регулировании деятельности субъектов естественных монополий в различных сферах. Указано на необходимость утверждения Правительством РФ типовых договоров по каждому виду услуг, получаемых потребителем.

04.04.10.367.

347.754 Белицкая А. В. Правовые аспекты предоставления публичных услуг в рамках государственно-частного партнерства / А. В. Белицкая // Предпринимательское право. 2010. № 2. — С. 31—34.

Проанализирована возможность использования механизмов государственно-частного партнерства при оказании публичных услуг (образовательных, регистрационных, информационных, жилищно-коммунальных и др.), а именно, делегирования государством частному предпринимателю прав на предоставление таких услуг населе-

нию. Особое внимание уделено анализу понятия «публичная услуга» и его соотношению со сходными понятиями «государственной» и «социальной» услуги. Выделены позитивные стороны передачи функций по предоставлению публичных услуг в рамках государственно-частного партнерства.

04.04.10.368.

346.24 Белых В. С. О концептуальных подходах в правовом регулировании предпринимательской деятельности / Владимир Сергеевич Белых // Предпринимательское право. 2010. № 4. С. 2—7.

Рассмотрены легальные определения предпринимательской деятельности и сформулированы предложения по его совершенствованию. Проанализировано соотношение таких категорий, как «экономическая деятельность», «хозяйственная деятельность», «предпринимательская деятельность», «коммерческая деятельность». Рассмотрены различные формы и виды предпринимательской деятельности. Исследовано понятие предпринимательских отношений. Выделены три группы отношений, определяющих сферу правового регулирования предпринимательской деятельности. Предложены концептуальные положения к проекту кодифицированного акта о предпринимательстве.

04.04.10.369.

346.546.4(477) Беляневич В. Л. Звичай та недобросовісна конкуренція / Вадим Беляневич, Олександр Мамуня // Юридичний журнал. — 2010. — № 7. — С. 104—110.

На основі аналізу судової практики Судової палати у господарських справах Верховного Суду України вказано на можливість притягнення органами Антимонопольного комітету України до відповідальності за порушення відповідних звичаїв, які не описані у ЗУ «Про захист від недобросовісної конкуренції». Однак при цьому (як наголосили ВС України та Вищий господарський суд України) ці органи зобов'язані виявити цей звичай як правило поведінки, довести його існування й описати його зміст. Визначено межі компетенції органу АМКУ і суду, який розглядає відповідну позовну заяву. Зазначено, що АМКУ у процесі розгляду справи не може змінити кваліфікацію дій особи зі статті Закону, на підставі якої провадження було розпочато, на іншу статтю Закону, яка передбачає склад правопорушення, відмінний від первісної кваліфікації.

04.04.10.370.

347.721 Березянко Т. В. Концепція національного корпоративного кодексу в трансформаційній економіці / Т. В. Березянко // Інвестиції: практика та досвід. 2010. № 19. С. 23—26.

Висвітлено питання кодифікації корпоративного законодавства у ринковому середовищі. Проаналізовано особливості національних конст-

рукцій корпоративних кодексів у розвинених та трансформаційних країнах (Великобританія, Канада, РФ, Казахстан). Запропоновано авторську концепцію національного корпоративного кодексу, яка має відповідати наявному стану розвитку корпоративного сектора, рівню досконалості національного інноваційного процесу, параметрам розвитку менеджменту на державному та підприємницькому рівні, потребам суспільства у соціальній та екологічній відповідальності корпоративного сектора.

04.04.10.371.

347.457(470) Вавулін Д. Порядок заверенія подлинності підписи професійними учасниками ринку цінних бумаг / *Денис Вавулін, Вячеслав Федотов* // Право і економіка. — 2010. — № 8. — С. 33–35.

Отмечено, что в ст. 29 ФЗ РФ «О рынке ценных бумаг» содержится норма, согласно которой подлинность подписи физических лиц, являющихся владельцами ценных бумаг, на документах о переходе прав на ценные бумаги и прав, закрепленных ценными бумагами, может быть заверена профессиональным участником рынка ценных бумаг. Рассмотрен порядок заверения подписи физических лиц профессиональными участниками рынка ценных бумаг. Указано, что на сегодняшний день предусмотрен обмен документами в электронно-цифровой форме с электронной цифровой подписью по телекоммуникационным каналам связи между регистратором и трансфер-агентом, а также между регистратором и зарегистрированным лицом посредством трансфер-агента.

04.04.10.372.

346.5(477):330.341.1 Василенко М. Д. Становлення господарського правопорядку в інноваційній сфері: до визначення пріоритетів / *М. Д. Василенко* // Часопис Київського університету права. 2010. № 2. С. 193–197.

Вказано, що занепад інноваційної складової завжди відображається на господарському правопорядку у бік його погіршення. Зазначено, що покращення інноваційної діяльності корелює з оновленням господарського законодавства. Запропоновано, зокрема, повернення пілг технологічним паркам, які існували до 2005 року, а також надання їм реальної державної допомоги на законодавчому рівні для підтвердження можливості встановлення в Україні дієвого господарюючого правопорядка.

04.04.10.373.

346.7(477):628.4.047 Величко А. Тенденція розвитку правового механізму вирішення проблем поводження з відпрацьованим ядерним паливом / *Анна Величко* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8. С. 80–83.

Досліджено господарсько-правовий аспект вирішення проблеми поводження з відпрацьованим ядерним паливом (ВЯП). Проаналізовано зарубіжний досвід господарського використання

радіоактивних відходів. Вказано на необхідність будівництва сховища для ВЯП в Україні, бо нинішнє поводження з відходами від АЕС є нерациональним як з економічного, так і з екологічного боку. Наголошено, що у процесі реалізації планів особливу увагу необхідно приділити контролю, експертизі, поглибленому й прозорому інформуванню громадськості.

04.04.10.374.

346.24(470) Войников И. В. Проблемы предпринимательского (хозяйственного) права в материалах Первого Российского экономического конгресса / *И. В. Войников* // Предпринимательское право. Приложение: Бизнес и право в России и за рубежом. 2010. Вып. 2. С. 2–10.

Проанализированы проблемы предпринимательского (хозяйственного) права в материалах Первого Российского экономического конгресса, который прошел 7–12 декабря 2009 г. в МГУ им. М. В. Ломоносова. Представлен перечень рекомендаций, выработанных научным сообществом в ходе данного конгресса. Особое внимание уделено вопросам реализации промышленной политики в России, ликвидации процесса деиндустриализации страны. Дана критическая оценка Концепции развития гражданского законодательства, разработанной участниками совещания заведующих кафедрами гражданского и предпринимательского (хозяйственного) права (МАЭП, 24 июня 2009 г.). Намечены шаги модернизации предпринимательского (хозяйственного) законодательства РФ.

04.04.10.375.

347.457 Выговский А. И. Проблемные аспекты определения правовой природы ценных бумаг / *Александр Игоревич Выговский* // Предпринимательское право. 2010. № 3. С. 11–15.

Рассмотрены теоретические вопросы определения правовой природы ценных бумаг. Обобщены и проанализированы ключевые идеи «документарной» и «бездокументарной» концепций теории ценных бумаг. Указаны их основные недостатки. Отмечены существующие в российской доктрине противоречия во взглядах на природу ценных бумаг. Сделана попытка дать альтернативное представление о дуалистической природе ценных бумаг. Отдельное внимание уделено вопросу тождественности ценных бумаг в документарной и бездокументарной форме. Отмечено отсутствие достаточных оснований для их предметного размежевания.

04.04.10.376.

346.93(470) Голик В. Налоговые риски при наличии претензий к контрагентам. Последние тенденции и практические рекомендации ВАС РФ / *Вячеслав Голик, Наталья Трайкова* // Корпоративный юрист. 2010. № 8. С. 49–51.

Изложены основные положения постановления Пленума Высшего арбитражного суда РФ от 12 октября 2006 г. № 53, в котором сформулирован ряд критериев, позволяющих отличить

обоснованно полученную налоговую выгоду от необоснованной. Проанализированы разъяснения Высшего арбитражного суда РФ 2010 г. касательно различных аспектов оценки обоснованности налоговой выгоды при предъявлении претензий к контрагентам. Указано, что добросовестный налогоплательщик сам должен быть заинтересован в предоставлении доказательств содержания и реальности хозяйственной операции в таких ситуациях. Предложен перечень проверочных мероприятий при выборе контрагентов.

04.04.10.377.

347.73(477):336.22 Гончаренко В. Нове в публічному господарському праві: позачергові перевірки ДПА без повідомлення / В. Гончаренко // Юридичний журнал. — 2010. — № 7. — С. 84—85.

Представлено критичний аналіз змін до ЗУ «Про державну податкову службу України», що були внесені ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 16 червня 2010 р. Вказано на недостатню розробленість поняття «позачергова податкова перевірка»: відсутність меж повноважень податкового органу; невизначеність способу, у який органи податкової міліції мають її здійснювати. Зазначено, що нововедення Закону не стоять на боці захисту інтересів господарюючих суб'єктів.

04.04.10.378.

346.3(470) Губарева А.В. Проблемы становления внешнеэкономического права России / А. В. Губарева // Российский юридический журнал. — 2010. — № 4. — С. 156—161.

Отмечена перспективность развития сектора внешнеэкономической деятельности экономики РФ. Указано, что этот сектор тесно связан с валютными отношениями, отношениями в сфере таможенно-тарифного и нетарифного регулирования. Констатировано, что внешнеэкономическое право — это подотрасль предпринимательского права, имеющая предмет, метод, источники правового регулирования и субъектов, осуществляющих деятельность в сфере внешней экономики. Выделены обстоятельства, способствующие развитию данной подотрасли.

04.04.10.379.

347.7(477):339.338 Демченко І. Розширення держрегулювання у сфері державних закупівель шлях до неминучого колапсу / І. Демченко // Юридичний журнал. — 2010. — № 7. — С. 86—87.

Викладено критичні зауваження стосовно внесених змін до Положення, затвердженого Постановою КМ України № 921 від 17 жовтня 2008 р., стосовно закупівлі товарів, робіт, послуг у вітчизняних виробників або їх офіційних представників (Постанова КМ України № 647 від 24 червня 2009 р.), а також створення нових обов'язків для учасників-переможців, інших учасників процедури закупівлі (Роз'яснення Мінекономіки № 3303-25/2973-07 від 14 квітня 2010 р.). Наголошено на терміновій необхідності

прийняття ВР України нового Закону про закупівлю.

04.04.10.380.

351.854(470).001.73 Дідікін А. До питання про право бюджетних установ створювати господарські товариства / А. Дідікін // Юридичний журнал. 2010. № 7. С. 26—27.

Проаналізовано основні положення ФЗ РФ «Про науку і державну науково-технічну політику», який є комплексним документом для реалізації завдань, що окреслила Комісія при Президентові РФ з модернізації і технологічного розвитку економіки у розвитку інноваційної діяльності. Вказано на необхідність усунення неузгодженостей між нормами Закону про науку, Закону про некомерційні організації та ЦК РФ в частині уточнення правового статусу РАН, галузевих академій наук як некомерційних організацій. Наголошено на необхідності припинення процесу трансформації бюджетних установ у науковій сфері в автономні установи до формування ефективної нормативно-правової бази функціонування наукових установ у новій організаційно-правовій формі.

04.04.10.381.

346.5(477):657.6 Добровольська В. Контроль та ревізія у сфері господарювання: поняття та види / Володимира Добровольська // Юридичний журнал. 2010. № 8. С. 34—37.

Досліджено поняття, зміст та види контролю як функції управління та регулювання, а також ревізії як системи контрольних процедур, що здійснюються спеціальним ревізійним апаратом і застосовуються у сфері господарювання. Акцентовано увагу на необхідності відходу від раніше діючої системи господарського контролю, яка ґрунтувалась на командно-адміністративній системі управління. Вказано на актуальність проведення комплексного контролю поточної господарської діяльності. Наголошено на необхідності розширення арсеналу контрольних процедур.

04.04.10.382.

346.26(470) Ершова И. В. Предпринимательское законодательство и наука предпринимательского права: история и современность / И. В. Ершова // Предпринимательское право. Приложение: Бизнес и право в России и за рубежом. 2010. — Вып. 3. — С. 3—8.

Проаналізована динаміка розвитку предпринимательского законодательства. Указано на необхідність прийняття в РФ закону о предпринимательской деятельности. Отмечено, что без определения концептуальных основ государственного регулирования предпринимательства дальнейшее поступательное формирование рыночного законодательства невозможно. Сделан акцент на необходимости объединения в рамках единой научной специальности предпринимательского, коммерческого, банковского и энергетического права.

04.04.10.383.

347.731.1(477) Желіхівська А. М. Оцінка ефективності функціонування інфраструктури фондового ринку України / А. М. Желіхівська // Фондовий рынок. — 2010. — № 35. — С. 9—13.

Проаналізовано сучасні реалії та основні тенденції на ринку цінних паперів, зокрема, у напрямі деталізації його інфраструктурної складової. Виявлено основні напрями руху показників та деталізовано їх коливання. Зазначено, що в Україні фондовий ринок характеризується неформованими традиціями і правилами роботи, що зумовлює потребу в запровадженні системи ефективного регулювання й управління, насамперед із боку держави.

04.04.10.384.

317.72.034(470) Зайцев В. Г. Акционерные общества работников (народные предприятия). Имеют ли они право на жизнь в современной экономической системе России? / В. Г. Зайцев // Закон и право. 2010. № 8. С. 36—40.

Проаналізована цілесобразність підтримки й розвитку організаційно-управлінської моделі, стимулюючої мотивацію всіх учасників компанії в рішенні поставлених задач. Отмечено, что использование на предприятиях в качестве разновидности организационно-правовой формы акционерного общества работников следует рассматривать как одно из средств достижения высоких темпов производства, повышения его эффективности, как одну из составляющих экономического подъема.

04.04.10.385.

346.546.4 Колесник Г. И. Недобросовестная конкуренция как объект антимонопольного контроля / Г. И. Колесник // Северо-Кавказский юридический вестник. 2010. № 3. С. 28—33.

Проаналізовано механізм правової захисту конкуренції на товарному й фінансовому ринках від недобросовісної конкуренції. Раскрыто содержание форм недобросовестной конкуренции. Приведены конкретные примеры из практики борьбы с недобросовестной конкуренцией. Обращено внимание на отдельные противоречия, содержащиеся в законодательстве, регулирующем отношения, связанные с защитой конкуренции.

04.04.10.386.

346.2(477) Компетенція місцевих органів виконавчої влади, регіональних і міських органів місцевого самоврядування у сфері господарювання / за заг. ред. В. К. Макутова // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. 2010. № 6. С. 3—319.

Представлено консолідацію норм різних за юридичною силою актів, що регламентують компетенцію місцевих органів виконавчої влади, регіональних і міських органів місцевого самоврядування у сфері господарювання. Вони являють собою систематизацію господарського законодавства України у формі інкорпорації за кон-

кретною предметною ознакою. Виділено 12 тематичних розділів.

04.04.10.387.

346.7(477):338.48 Коросташивець Ю. Істотні умови договору на туристичне обслуговування за законодавством України / Юлія Коросташивець // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8. С. 96—99.

Розглянуто зобов'язання з надання послуг у контексті правової регламентації істотних умов договору на туристичне обслуговування. Звернуто увагу, що законодавець уникає чіткого формулювання предмета договору про надання послуг, який необхідний для уникнення суперечок при визначенні, під яку саме категорію підлягає той чи інший договір. Запропоновано застосувати розподіл договорів за сферами впливу, наприклад, правові послуги, туристичні, медичні, культурні, освітні тощо.

04.04.10.388.

346.26(470):336.227.5 Лисица В. Н. Правовой режим осуществления предпринимательской деятельности в особой (свободной) экономической зоне / В. Н. Лисица // Российский юридический журнал. 2010. № 5. С. 196—202.

Раскрыто содержание особого правового режима осуществления предпринимательской деятельности на территории ОЭЗ в России и других странах. Отмечено, что он носит преференциальный характер и может включать в различном сочетании льготный, налоговый, таможенный, валютный режимы, упрощенный порядок банковского регулирования; режим коммерческой тайны; отмену количественных и иных ограничений на осуществление инвестиционной деятельности; упрощенный порядок регистрации организаций и индивидуальных предпринимателей.

04.04.10.389.

346.546.4(470+4) Максименко А. Закон о конкуренции: экстратерриториальность / Анна Максименко // Корпоративный юрист. 2010. № 5. С. 19—22.

Указано на актуальність проблем екстратериторіального застосування Закону про захист конкуренції серед представителів ФАС Росії та учасників ринку. Отмечено, что изменения в ст. 3 ФЗ РФ от 26 июля 2006 г. «О защите конкуренции» являются частью так называемого третьего антимонопольного пакета. Проаналізовано, что применимые в ЕС и РФ нормы, регулирующие экстратерриториальное действие конкурентного права. Предложены пути совершенствования российского законодательства в этой сфере.

04.04.10.390.

347.731.1:336.764.2(477) Мелешко М. І. Аналіз стану і перспективи подальшого розвитку торгівлі ф'ючерсними контрактами на українському біржовому ринку / М. І. Мелешко // Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — № 11. — С. 77—80.

Висвітлено стан і перспективи подальшого розвитку торгівлі ф'ючерсними контрактами. Розглянуто природу ф'ючерсних ринків, їх сутність. Проаналізовано ефективність застосування ф'ючерсних контрактів при купівлі-продажу зерна на внутрішньому ринку та шляхи впровадження ф'ючерсної торгівлі контрактами.

04.04.10.391.

346.1:347.131.2 Никитченко Н. Давність в господарських відносинах / *Наталія Никитченко* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. № 8. С. 76–79.

Проаналізовано застосування положень давності у господарському обігу. Досліджено їх вплив на правовідносини у сфері здійснення господарської діяльності. Сформульовано проблемні питання щодо забезпечення своєчасного захисту прав та законних інтересів як суб'єктів господарювання, так і споживачів. Наголошено на необхідності чіткого визначення нормативно-правового положення з питань застосування давності до правовідносин, які складаються у сфері господарської діяльності.

04.04.10.392.

347.725(470) Оленева А. Н. Некоторые правовые проблемы создания, деятельности и ликвидации акционерных обществ / *Александра Николаевна Оленева* // Предпринимательское право. 2010. № 4. С. 42–45.

Рассмотрен ряд вопросов по правовым проблемам акционерных обществ в современной России на этапе их создания, деятельности и ликвидации. С учетом опыта зарубежных правовых систем акцент сделан на полномочиях акционера в процессе оплаты выкупаемых акций, их конвертации при реорганизации общества, а также на вопросах участия в его управлении с рассмотрением судебной практики.

04.04.10.393.

347.51(470):347.724.033 Пасічник К. М. Цивільна відповідальність учасників товариств з обмеженою відповідальністю при збільшенні статутного капіталу / *К. М. Пасічник* // Юриспруденція: теорія і практика. — 2010. — № 8. — С. 42–48.

Порушено проблемні питання застосування чинного ЗУ «Про господарські товариства», що стосуються порядку та строків збільшення статутного капіталу товариств з обмеженою відповідальністю шляхом внесення учасниками додаткових вкладів, розглянуто допустимі порушення учасників корпоративних правовідносин на даному етапі як підставу настання для них цивільно-правової відповідальності. Обґрунтовано необхідність внесення змін та доповнень до ЗУ «Про господарські товариства» у частині регламентації процедури звільнення статутного капіталу товариств з обмеженою відповідальністю, за аналогією з тим, як це питання урегульовано у чинному законодавстві РФ.

04.04.10.394.

347.731.1(477) Піддубний В. І. Реєстраторський бізнес таки добігає кінця / *В. І. Піддубний* // Фондовий ринок. 2010. № 36. С. 24–32.

Проаналізовано наслідки та перспективи переведення випусків цінних паперів із документарної у бездокументарну форму. Вказано, що в результаті такої процедури реєстратори трансформуються у зберігачів та депозитаріїв і реєстраторський вид бізнесу анулюється. Проаналізовано українське законодавство, що регулює правовідносини на ринку цінних паперів. Висвітлено питання адміністративної та кримінальної відповідальності в означеній сфері. Представлено перелік проблемних питань, що можуть виникнути у процесі введення бездокументарної форми випуску цінних паперів, у юристів, які займаються супроводом судових справ, пов'язаних з українським ринком цінних паперів. Особливу увагу приділено створенню єдиного дієвого депозитарію на фондовому ринку України.

04.04.10.395.

346.543:349.442 Радченко Л. Інвестування будівництва житла у формі механізмів фондів фінансування будівництва та фондів операцій з нерухомістю / *Лілія Радченко* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8. С. 92–95.

Досліджено форми інвестування у сфері житлового будівництва у вигляді фондів фінансування будівництва та фондів операцій з нерухомістю. Проаналізовано їх правове регулювання. Надано пропозиції з удосконалення чинного законодавства у сфері фінансового житлового будівництва.

04.04.10.396.

346.543(477):349.442 Радченко Л. Правові форми залучення коштів у сфері інвестування у житлове будівництво / *Лілія Радченко* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 7. С. 93–97.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо правових форм інвестування у сфері житлового будівництва. Розглянуто їх нормативну регламентацію. Сформовано пропозиції з удосконалення чинного законодавства у сфері залучення коштів інвестування у житлове будівництво.

04.04.10.397.

346.5(477):347.732 Резнікова В. В. Посередництво в господарському обороті України: поняття та ознаки / *В. В. Резнікова* // Вісник господарського судочинства. 2010. № 5. С. 100–109.

Наголошено на актуальності дослідження посередництва в господарському обороті України. Виділено дві групи ознак посередництва як господарсько-правової категорії: загальні та спеціальні. На підставі виділених і проаналізованих ознак сформульовано визначення категорії «посередництво», а також поняття «посередницький договір» як юридичної підстави посередництва.

04.04.10.398.

346.7:338.48:347.732 Резнікова В. В. Правове регулювання посередницької діяльності в сфері туризму / В. В. Резнікова // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 2. С. 126—139.

Розкрито особливості правового регулювання посередницької діяльності у сфері туризму. Досліджено процес руху туристичного продукту на ринку за допомогою туристичних посередників, а також види туристичної діяльності з організації туризму.

04.04.10.399.

346.545(477):351.77 Рожков Г. С. Особливості конкуренції на ринку медичних товарів і послуг України / Г. С. Рожков // Економіка та держава. 2010. № 6. С. 90—92.

Обґрунтовано нові підходи та засади забезпечення конкурентоспроможності підприємств, а також напрацювання на цій основі методологічних завдань вирішення означених проблем. З'ясовано сутність поняття «конкуренція», «конкурентні переваги» та «конкурентоспроможність». Досліджено теоретичні аспекти формування конкурентних переваг та їх видів у сфері охорони здоров'я.

04.04.10.400.

346.3:338.48 Семенова М. Правова природа договірних відносин, що виникають у сфері надання туристичних та супутніх послуг / Марина Семенова // Юридична Україна. — 2010. — № 8. — С. 90—94.

Представлено комплексне дослідження загальної правової природи договору у сфері туристичних послуг, заснованого на новому законодавстві, яке регулює туристичну галузь. Узагальнено дослідження провідних вітчизняних та зарубіжних науковців. Наведено власну класифікацію основних чинників, які характеризують різновиди договорів, що супроводжують надання туристичних та супутніх послуг. Визначено загальну правову природу договору та істотні ознаки договору про надання туристичних і супутніх послуг.

04.04.10.401.

347.77.043(477) Серкова П. П. У регулятора много поводов для беспокойства 2 / П. П. Серкова // Фондовый рынок. — 2010. — № 34. — С. 16—19.

Проаналізована ініціатива Госфинуслуг України по підвищенню стоимости лицензий по страхованию до 28 тыс. грн. Высказаны критические замечания в отношении усовершенствования требований при выдаче данного вида лицензий. Представлены материалы судебной практики по делам о приостановлении действия лицензии на осуществление страховой деятельности. Изложена точка зрения рейтингового агентства «Кредит-Рейтинг» по вопросу неэффективности надзора Государственной комиссии по регулирова-

нию рынков финансовых услуг над страховщиками в части подачи компаниями регулярной отчетности.

04.04.10.402.

347.72.034(470) Смирнов А. Чистые активы акционерного общества / Алексей Смирнов // Корпоративный юрист. 2010. № 6. С. 19—21.

Проанализированы новеллы ФЗ РФ от 8 августа 2001 г. № 129-ФЗ «О государственной регистрации юридических лиц» (ст. 17) и ФЗ РФ от 26 декабря 1995 г. № 208-ФЗ «Об акционерных обществах» (ст. 35), введенных ФЗ № 352-ФЗ от 27 декабря 2009 г. Особое внимание уделено новой обязанности всех акционерных обществ вносить в ЕРГЮЛ сведения о чистых активах. Даны практические рекомендации по форме подачи сведений в ФНС. Предложены варианты действий, которые следует совершить в ситуации, когда чистые активы стали меньше уставного капитала, в т. ч. отрицательными.

04.04.10.403.

346.546 Сушкевич А. Неоднозначность определения понятия товарного рынка в конкурентном праве / Алексей Сушкевич // Корпоративный юрист. — 2010. — № 5. — С. 7—11.

Отмечено, что закон РФ о защите конкуренции содержит легальное определение товарного рынка. Указано, что в разных контекстах этого закона оно интерпретируется далеко неоднозначно, порождая в ряде случаев двойственность трактовки и соответственно правовой оценки статуса участников рынка, доли продавца на нем, затрудняя установление вины предполагаемого нарушителя антимонопольного законодательства. Очерчена проблематика связанной с этим вопросом практики правоприменения и предложены пути ее решения.

04.04.10.404.

346(477):378 Тимошенко М. О. Внутрішньогосподарські відносини приватних вищих навчальних закладів України: правовий аспект / М. О. Тимошенко // Часопис Київського університету права. — 2010. - № 1. — С. 178—182.

Наголошено, що діяльність вищих навчальних закладів, у тому числі і приватних вищих навчальних закладів, засновується на системі господарсько-виробничих та внутрішньогосподарських відносин, які потребують детальної правової регламентації. Розкрито сутність та значення внутрішньогосподарських відносин за участю приватних вищих навчальних закладів. Обґрунтовано авторський підхід до характеристики їх особливостей. Запропоновано зміни до чинного законодавства України.

04.04.10.405.

347.764:368:65.011.3 Ткаченко Н. В. Ризики діяльності страхових компаній: теоретичний аспект / Н. В. Ткаченко // Фінанси України. — 2010. — № 7. — С. 84—92.

Узагальнено підходи до питання «ризик», наведено типологію ризиків, властивих діяльності страхових компаній. Розкрито специфіку фінансового ризику страховика, у складі якого виділено андеррайтингову, кредитну й ліквіднісну складові. Визначено сутність ризику фінансової стійкості й виявлено ризикоутворюючі фактори у системі управління ризиком фінансової стійкості страхових компаній.

04.04.10.406.

317.728.2(170) Токаев А. Закон о принудительном выкупе акций и его социальный аспект / *Архимед Токаев* // Право и экономика. 2010. № 8. С. 36–39.

В РФ процедура принудительного выкупа акций была введена новой редакцией Закона «Об акционерных обществах». Раскрыты социальные аспекты Закона о принудительном выкупе акций как по требованию мажоритария, так и по требованию миноритария. Представлен сравнительный анализ норм права российского и германского законодательства о принудительном выкупе акций. Указано, что ряд негативных социально-экономических явлений, который имел место в начале кризиса 2008 г., обусловлен деформированной структурой капитализации российского фондового рынка, где нет достаточного количества отечественных миноритариев, владеющих значительной долей рынка. Сформулированы предложения по устранению этого недостатка.

04.04.10.407.

317.717(170) Токар Е. Я. О формировании правового института коммерческого представительства / *Е. Я. Токар* // Предпринимательское право. 2010. № 4. С. 7–12.

Исследованы сложившиеся подходы, практика правового регулирования коммерческого представительства в различных правовых системах. Проанализировано состояние правового регулирования коммерческого представительства в РФ, внесены предложения по его оптимизации. Предложено формирование единого универсального правового института коммерческого представительства с учетом накопленного опыта и анализа зарубежного законодательства.

04.04.10.408.

316.5(177) Устименко В. Засоби державного регулювання господарської діяльності: шлях до посилення соціального ефекту / *Володимир Устименко, Руслан Джабраїлов* // Юридичний журнал. 2010. № 7. С. 19–21.

Наведено доводи, які виступають економічним обґрунтуванням необхідності побудови співробітництва між органами публічної влади та суб'єктами господарювання у сфері соціального забезпечення населення. Проаналізовано досвід соціальної діяльності суб'єктів господарювання у країнах учасниках ЄС, зокрема у Данії. Надано позитивну оцінку положень, що викладені у ч. 5 ст. 11 ГК України, однак вказано на

їх основний недолік – бланкетний характер. Запропоновано перелік пільг та переваг, які можуть надаватись суб'єктам господарювання, що враховують суспільні інтереси.

04.04.10.409.

317.775(170) Федоров А. Ю. Основные направления противодействия рейдерским захватам в России / *А. Ю. Федоров* // Предпринимательское право. 2010. № 2. С. 9–18.

Обоснована актуальность разработки мер по противодействию рейдерству в РФ. Выделены основные проблемные зоны, способствующие существованию рейдерства (компетенция и ответственность органов управления хозяйственного общества, отношения между мажоритариями и миноритариями, конфликт интересов между акционерами и обществом, нерегламентированность использования инсайдерской информации и др.). Сформулированы приоритетные меры по противодействию рейдерству, включая предложения по совершенствованию законодательства. Проанализирован международный опыт борьбы с рейдерством. Указано на актуальность введения уголовной ответственности за рейдерство в РФ.

04.04.10.410.

317.761(177):368 Федчук С. Правове регулювання та співвідношення понять «види страхування» та «види страхових послуг» / *Світлана Федчук* // Юридичний журнал. 2010. № 6. С. 62–65.

На основі аналізу чинного законодавства України розмежовано поняття «послуги у сфері страхової діяльності» та «страхові послуги». Зазначено, що послуги у сфері страхування є фінансовими послугами. Вказано, що терміни «види страхування» та «види страхових послуг» не є тотожними, але ці поняття є взаємопов'язаними. Поняття «види страхування» є більш широким і містить у собі поняття «види страхових послуг».

04.04.10.411.

317.72.031(170) Фрадкин К. Б. Девальвация прав акционера в связи с внесением изменений в Закон об акционерных обществах, Закон о рынке ценных бумаг и АПК РФ / *Константин Борисович Фрадкин* // Закон. 2010. № 6. С. 147–154.

Проанализированы изменения, внесенные в законы РФ «Об акционерных обществах» и «О рынке ценных бумаг». Изложены возможные последствия практического применения новых законодательных норм с точки зрения защиты прав акционеров. Отмечено, что акцент в защите прав акционера целесообразно сместить в сторону профилактических мер, в частности, формирования лояльных акционеру профессиональных комиссий.

04.04.10.412.

317.72.031 Хорт Ю. В. Обов'язковий викуп акціонерним товариством акцій на вимогу акціо-

нерів / Ю. В. Хорт // Вісник господарського судочинства. 2010. № 4. С. 111–118.

Досліджено право акціонерів вимагати здійснення обов'язкового викупу АТ належних їм акцій. Проаналізовано історичні витоки цього права, порядок і механізм його реалізації за українським законодавством. Проведено порівняльний аналіз зарубіжного законодавства (Канади, Нової Зеландії, США та Російської Федерації), яке передбачає аналогічні правові механізми для захисту міноритарних акціонерів.

04.04.10.413.

347.725.033(4) Хорт Ю. В. Реформування режиму статутного капіталу публічних акціонерних товариств в європейському праві / Ю. В. Хорт // Вісник господарського судочинства. — 2010. — № 5. — С. 137–143.

Досліджено режим статутного капіталу публічних акціонерних товариств у європейському праві. Проаналізовано основні причини та шляхи реформування зазначеного капіталу. Розкрито сутність змін щодо капіталу публічних акціонерних товариств, внесених до Другої директиви Ради 77/91/ЄЕС від 13 грудня 1976 р. у 2006 р.: оцінка вкладів у негрошовій формі; лібералізація й викуп товариством власних акцій; послаблення режиму фінансової допомоги для придбання акцій товариства. Вказано, що дані зміни свідчать про поступовий відхід від прокредиторської концепції статутного капіталу та підвищення ролі акціонерного фінансування.

04.04.10.414.

346.5(470):330.341.1 Худокормова О. И. Объекты инновационной деятельности / О. И. Худокормова // Предпринимательское право. 2010. № 2. С. 39–41.

Раскрыты проблемы правового регулирования объекта инновационной деятельности. Указано, что действующее российское законодательство не содержит правовых положений касательно объектов инновационной деятельности. В связи с этим практически невозможно определить, является ли созданная продукция инновацией и вправе ли производитель данной продукции претендовать на получение налоговых, таможенных и иных льгот. Проанализирован новый проект ФЗ РФ «Об инновационной деятельности» в РФ. Предложены практические рекомендации по совершенствованию российского законодательства в области инноваций.

04.04.10.415.

347.721(470) Хэммонд Д. Перспективы российского рынка M&A / Джон Хэммонд // Корпоративный юрист. 2010. № 5. С. 25–27.

Представлен сравнительный обзор отчетов компании CMS и независимой фирмы margetmarket за 2008 и 2009 гг., в которых обобщены точки зрения более чем 100 специалистов, работающих на российских рынках слияний и поглощений (M&A) и корпоративного финансирования. Составлен прогноз на 2010 г.

04.04.10.416.

346.2 Чаплигин К. М. Государственное регулирование субъектов господарювання / К. М. Чаплигин // Інвестиції: практика та досвід. 2010. № 17. — С. 50–52.

Проаналізовано поняття суб'єкта господарювання, що обґрунтовано теорією господарювання, та його правові ознаки: організаційно-правова форма; наявність юридично відокремленого і закріпленого за суб'єктом господарювання майна у формі основних фондів, оборотних коштів, інших цінностей; господарська правосуб'єктність. Висвітлено класифікацію суб'єктів господарювання згідно з об'єктивним матеріальним критерієм. Вказано на актуальність удосконалення державного регулювання ринку страхових послуг.

04.04.10.417.

346.3(477) Чернега А. П. До поняття договору у сфері господарських відносин / А. П. Чернега // Часопис Київського університету права. 2010. № 2. С. 197–201.

Проаналізовано сутність та загальні характеристики господарського договору. Розкрито особливості правового регулювання договірних відносин у сфері господарювання. Викладено критичну оцінку спробам декодифікації господарського законодавства України. Представлено класифікацію господарських договорів. Наголошено на необхідності неототожнення господарського та підприємницького договорів.

04.04.10.418.

347.731.1(470) Шевченко О. М. Организационно-правовые формы бирж и иных организаторов торговли / О. М. Шевченко // Предпринимательское право. 2010. № 3. С. 20–24.

Проанализированы положения проекта ФЗ РФ № 498603-4 «О биржах и организованных торгах», принятого Госдумой РФ в первом чтении, касающиеся организационно-правовых форм бирж и иных организаторов торговли. Высказаны критические замечания относительно положений законопроекта, предусматривающих возможность осуществления деятельности по организации торговли и в форме коммерческого, и в форме некоммерческого юридического лица. Обосновано, что организационно-правовая форма акционерного общества в наибольшей степени корреспондирует специфике деятельности организаторов торговли.

04.04.10.419.

347.72(470) Шиткина И. Правовое регулирование экономической зависимости / И. Шиткина // Хозяйство и право. 2010. № 8. С. 31–50.

Представлен анализ понятия «экономическая зависимость», принятого в современной правовой теории. Указано на отсутствие надлежащего правового регулирования предпринимательских объединений (холдингов, групп компаний) в гражданском законодательстве России. Выделен ряд проблемных вопросов: отсутствие четких оснований установления дочерности хозяйствен-

ных обществ; существование презумпции «невлияния» основного хозяйственного общества на дочернее при привлечении к ответственности основного общества по долгам дочернего; отсутствие правового значения категорий «зависимое» и «преобладающее» хозяйственное общество; отсутствие особенностей правового регулирования корпоративного управления в вертикально-интегрированных холдинговых структурах и др.

04.04.10.420.

317.454 Шишка І. Сторони в договорі на маркетингові дослідження / *Ігор Шишка* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 6. С. 24–27.

Розглянуто загальні та спеціальні підходи до визначення назв та правового становища сторін договору на маркетингові дослідження. Обґрунтовано думку щодо помилковості віднесення цього договору до договорів про надання послуг, оскільки він є різновидом договору підряду, зокрема, на роботу документації, в якому сторонами є виконавець і замовник.

04.04.10.421.

316.9(477) Юшина С. І. Адміністративно-господарські санкції та їх застосування в зовнішньоекономічній сфері / *С. І. Юшина* // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. С. 202–205.

Розкрито правову природу адміністративно-господарських санкцій, їх види та порядок застосування у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Вказано, що адміністративно-господарські санкції можуть бути віднесені до заходів припинення правопорушень, під якими розуміють дії, спрямовані на примусове припинення правопорушень. Наведено аргументи, що обґрунтовують таку позицію. Наголошено на необхідності усунення колізії між ГК України та ЗУ «Про зовнішньоекономічну діяльність» щодо використання дублюючих понять «спеціальні санкції» та «адміністративно-господарські санкції».

04.04.10.422.

317.736(477) Яковлев О. О. Становлення та історичні етапи розвитку інституту банкрутства в Україні / *О. О. Яковлев* // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 2. С. 140–148.

Розглянуто та визначено основні етапи становлення та розвитку інституту банкрутства в Україні. Здійснено дослідження еволюції організаційних та правових аспектів інституту банкрутства на основі вивчення нормативно-правових актів, виданих на різних історичних етапах державотворення України.

04.04.10.423.

317.736(410) Янковский Р. Реабилитационные процедуры в английском законодательстве о несостоятельности / *Роман Янковский* // Корпоративный юрист. — 2010. — № 8. — С. 22–25.

Проанализированы существующие на сегодняшний день в Великобритании реабилитационные процедуры. Раскрыты особенности процедуры управления, которая является подобной российской процедуре внешнего управления. Отмечена важная роль моратория в процедуре управления, который распространяется на осуществление в отношении компании иных процедур несостоятельности (в частности, ликвидации), а также прочих юридических действий. Дана характеристика двум видам статутных соглашений реабилитационного характера, существующих на сегодняшний день в английском праве: это схемы регулирования долгов (Schemes of arrangement) и добросовестное соглашение с кредитором (CVA).

04.04.10.424.

317.77.043(477) Ященко В. Законопроекти / *В. Ященко* // Юридичний журнал. 2010. № 6. С. 13–20. Із змісту: Коментар / Т. Котюжинська. С. 18.

Представлено порівняльну характеристику проектів ЗУ «Про реформування державної та комунальної преси», запропонованих народним депутатом України С. В. Курпілем (№ 6468) та Міністерством юстиції України. Вказано, що згідно з проектом № 6468 передбачено добровільність роздержавлення державних та комунальних засобів інформації (крім «Голосу України» та «Урядового кур'єру»). Окреслено механізм виконання редакцією особливих умов такої «передачі».

04.04.10.425.

351.751(477) Ященко В. Новели законодавства / *В. Ященко* // Юридичний журнал. 2010. № 6. С. 11–12.

В одному з розділів статті прокоментовано постанову ВР України «Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ліцензування певних видів господарської діяльності» від 18 травня 2010 р., поданого народними депутатами України Н. Ю. Королівською, М. В. Четовим, Р. М. Зваричем, К. М. Ляпіною. Вказано, що основним завданням законопроекту є нормативне врегулювання та удосконалення процедури ліцензування та запровадження єдиних критеріїв для введення певного виду діяльності до переліку ліцензованих видів, а також приведення існуючого переліку видів діяльності, що ліцензуються, у відповідність до запропонованих критеріїв та існуючих принципів. Наведено перелік видів діяльності, що пропонується до виключення з ліцензованих видів.

Див. також: 01.04.10.66, 02.04.10.160, 03.04.10.214, 03.04.10.215, 03.04.10.239, 03.04.10.251, 03.04.10.283, 03.04.10.284, 03.04.10.286, 07.04.10.686, 07.04.10.692, 07.04.10.694, 12.04.10.1022.

ГОСПОДАРСЬКИЙ ПРОЦЕС

Статті

04.04.10.426.

346.91(477):349.412 Бородкін О. Практика застосування господарськими судами земельного законодавства / *Олександр Бородкін* // Юридичний журнал. 2010. № 8. С. 67–69.

Проаналізовано узагальнення існуючих на сьогодні підходів у практиці господарських судів до розгляду земельних спорів, що були запропоновані Вищим господарським судом України. Представлено відповідні рекомендації (№ 04-06/15). Окрему увагу приділено найактуальнішим питанням, що були порушені у Рекомендаціях: визначення іноземних юридичних осіб; роз'яснення процедури переходу права на земельну ділянку у разі переходу права власності на розташований на ній об'єкт нерухомості; рекомендації щодо поновлення оренди землі, нецільового використання, реєстрації договорів оренди та самовільного зайняття земельних ділянок. Викладено оцінку представлених Рекомендацій для діяльності господарських судів та приватного бізнесу.

04.04.10.427.

346.93(470):347.725 Бурачевский Д. В. Является ли участие в акционерном обществе экономической деятельностью исходя из определения подведомственности дел арбитражному суду? / *Д. В. Бурачевский* // Российский юридический журнал. — 2010. — № 4. — С. 135–143.

Отмечено, что рассмотрение всех споров, связанных с участием в акционерном обществе, независимо от того, являются их участниками юридические лица, индивидуальные предприниматели или граждане, отнесено российским законодательством к компетенции арбитражных судов как органов правосудия в экономической сфере. Автор проанализированы признаки экономической деятельности применительно к институту подведомственности и наличие данных признаков в деятельности по участию в акционерном обществе.

04.04.10.428.

346.9(477):347.922 Іванюта Н. В. Захист та гарантії прав відповідача в процесі реалізації забезпечення позову в господарському судочинстві / *Н. В. Іванюта* // Часопис Київського університету права. 2010. № 1. С. 188–191.

Досліджено питання щодо законодавчого удосконалення інституту забезпечення позову, а саме доповнення ГПК України нормами відносно механізму захисту і гарантії прав відповідача у процесі реалізації забезпечення позову в господарському судочинстві. Наголошено на необхідності чіткого визначення переліку осіб, які мають право ставити питання про скасування забезпечення позову, зокрема, включити до його складу відповідача, як сторону господарського судочинства. Вказано на актуальність визначення

розміру державного мита зі скарг на ухвали місцевих господарських судів та зі скарг на постанови апеляції, а також доповнення ГПК України статтею, яка б передбачала право відповідача на зустрічне забезпечення та право на відшкодування збитків, заподіяних забезпеченням позову.

04.04.10.429.

346.91(476):347.922 Каменков В. С. Исковая форма защиты прав в хозяйственном процессе / *В. С. Каменков* // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 8. С. 38–42.

Исследована исковая форма защиты прав в хозяйственном процессе Республики Беларусь. Уделено внимание фактическим и правовым основаниям иска. Раскрыты особенности исков о присуждении и исков о признании, а также иных средств защиты в хозяйственном судопроизводстве (заявления, жалобы). Проанализированы нормы процессуального закона и судебная практика.

04.04.10.430.

346.93(470):342.922:351.713 Матвеева О. В. Проблема содержания резолютивной части решения арбитражного суда о признании незаконным и отмене постановления таможенного органа о привлечении к административной ответственности / *О. В. Матвеева* // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 8. С. 19–21.

Проанализированы нормы АПК РФ и КоАП РФ, регулирующие порядок обжалования судебного акта арбитражного суда о привлечении к административной ответственности. Предложено, во избежание двоякого толкования решения арбитражного суда о признании незаконным и отмене постановления таможенного органа о привлечении к административной ответственности, в решении арбитражного суда наряду с признанием незаконным и отменой постановления по делу об административном правонарушении указывать еще и о прекращении производства по делу об административном правонарушении, чтобы само административное производство имело статус завершенности.

04.04.10.431.

347.73:336.22(470) Ровинский М. Апелляционный порядок обжалования решений налоговой службы: некоторые практические аспекты / *Марк Ровинский, Наталья Кордюкова* // Корпоративный юрист. — 2010. — № 8. — С. 35–37.

Освещены проблемные вопросы, связанные с практикой досудебного урегулирования налоговых споров. Отмечено, что опыт многих стран с развитыми налоговыми системами показал высокую эффективность аналогичного института. Сделан акцент на низкой практической эффективности данного института в РФ. Проанализирована юридическая природа решения, принятого в результате досудебного обжалования, и его влияние на права налогоплательщика. Указано, что новое решение, принятое вышестоящим налогом-

вым органом в ходе досудебного урегулирования спора, может и должно выступать самостоятельным объектом обжалования. Отмечено, что изначально правильное определение в законе правовой природы решений, принимаемых в ходе досудебного обжалования решений налоговых органов, исключило бы все практические проблемы в механизме досудебного урегулирования налоговых споров. Акцентируется внимание на целесообразности изменений раздела НК РФ, регулирующего правоотношения, возникающие при обжаловании актов и решений налоговых органов.

04.04.10.432.

346.546.4(170) Рудомин В. Частноправовые иски в антимонопольном праве: теория и практика применения в России / Василий Рудомин, Анна Нумерова // Корпоративный юрист. — 2010. № 5. С. 47–51.

Рассмотрены вопросы подачи физическими и юридическими лицами исков о возмещении ущерба, причиненного нарушением антимонопольного законодательства. Проанализирована европейская, американская и российская практика применения данного способа защиты прав. Обозначены основные проблемы, связанные с применением механизма частноправовых исков в антимонопольном праве России. Используется заимствованный из зарубежной практики термин — частноправовые иски о возмещении убытков (private actions for damages), или частноправовые иски.

04.04.10.433.

346.91.347.957 Смітюх А. В. Реалізація права на касаційне оскарження судових актів особами, не залученими до участі у справі, у господарському судочинстві / А. В. Смітюх // Вісник господарського судочинства. 2010. № 4. С. 95–102.

Розглянуто проблемні аспекти касаційного оскарження судових актів особами, яких не було залучено до участі у справі, зокрема: питання касаційного оскарження особами, що не мають права звертатися до господарського суду з позовними заявами; питання касаційного оскарження ухвал господарських судів особами, не залу-

ченими до участі у справі; питання моменту, в який суд касаційної інстанції визначає, чи стосується оскаржуваний судовий акт прав та інтересів відповідної особи. По кожному з проблемних напрямків запропоновано шляхи вдосконалення існуючого законодавчого поля.

04.04.10.434.

346.91(177):347.725 Теньков С. О. Нові тенденції судового розгляду корпоративних конфліктів / С. О. Теньков // Вісник господарського судочинства. — 2010. — № 4. — С. 49–56.

Вказано, що набуття чинності ЗУ «Про акціонерні товариства» (Закону), низкою інших законодавчих актів, що регулюють корпоративні відносини, істотно впливає на судову практику. Окрему увагу приділено аналізу справ щодо зловживання корпоративними правами, а також вибору законних способів захисту цих прав. Проаналізовано постанову ВГСУ від 10 березня 2010 р. № 32/17пн, у якій визначено вимоги Закону відносно діяльності акціонерних товариств, що не привели свої статuti у відповідність до даного закону. Висвітлено судову практику, в якій подальшого розвитку набули принципи колегіальності та одноосібного управління, закріплені у ч. 3 ст. 58 Закону.

04.04.10.435.

346.91(477):340.6:654.17 Теньков С. О. Проблемні питання оцінки судом факсограм у якості доказу / С. О. Теньков // Вісник господарського судочинства. 2010. № 4. С. 56–60.

Прокоментовано постанову Вишого господарського суду України від 13 квітня 2010 р. № 37/689, яка становить значний інтерес через розгляд та оцінку судом питань, пов'язаних з листуванням по факсу. Зазначено, що найбільш оптимальним є вирішення означених питань у договорі між сторонами, в якому слід обумовити: можливість самої передачі інформації факсом; вимоги, яким має відповідати лист, переданий факсом; форму і строки підтвердження факту отримання листа адресатом. При виникненні спору з приводу відсутності тотожності між оригіналом відправленої факсограми і листа рекомендовано застосовувати експертизу.

ТРУДОВЕ ПРАВО

Книги

Див. 11.04.10.964.

Автореферати

05.04.10.436.

349.2:341.174(4)(043.3) Дарморіс О. М. Становлення та розвиток трудового права Європейського Союзу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Дарморіс Оксана Маркіянівна; ОНЮА. О., 2010. 20 с.

Проаналізовано основні етапи формування трудового права ЄС та встановлено ключові фактори, які вплинули на його розвиток. Визначено поняття та характерні риси трудового права ЄС. Досліджено систему трудового права ЄС, яку складають інститути індивідуального та колективного трудового права. Сформульовано поняття принципів трудового права ЄС та здійснено їх класифікацію. Проаналізовано джерела європейського трудового права та розроблено їх детальну класифікацію. Висвітлено зміст основних інститутів трудового права ЄС: правового регулювання трудової міграції; охорони праці; умов праці; забезпечення зайнятості; захисту працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця або зміни власника підприємства; трудових відносин та виробничої демократії; захисту прав працівників у випадку масових звільнень. На підставі аналізу чинного законодавства ЄС, судової практики Суду ЄС та законодавства України сформульовано пропозиції та рекомендації щодо удосконалення національного трудового законодавства у контексті адаптації до законодавства ЄС.

05.04.10.437.

349.2:351.743(477)(043.3) Огієнко І. В. Особливості реалізації права на працю в органах внутрішніх справ: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Огієнко Інна Віталіївна; Ін-т держави і права ім. В. М. Корещького НАН України. — К., 2010. — 19 с.

Досліджено теоретичні питання становлення і розвитку права на працю як одного із провідних прав людини у демократичній, соціальній, правовій державі з гарантіями його забезпечення в аспекті особливостей реалізації цього права працівниками ОВС України. Обґрунтовано позицію визначення загального правового статусу працівника ОВС на комплексній основі норм трудового, конституційного, адміністративного та інших галузей права. Встановлено, що основу трудового статусу визначають норми трудового права, які покликані захистити працівника з метою збереження розповсюдження загальних гарантій

з урахуванням об'єктивно необхідних обмежень, заборон, додаткових пільг, що обумовлені виконанням службової діяльності працівниками ОВС. З'ясовано процедури проведення професійної орієнтації і відбору на службу. Визначено необхідність винесення початкової підготовки за межі професійної підготовки; скасування стажування для визначених категорій працівників з одночасним підвищенням ролі наставництва. Досліджено особливості змісту службово-трудо-вих правовідносин щодо їх виникнення, зміни та припинення, реалізації права на відпочинок, оплати праці, обов'язку дотримання режиму робочого дня, нормування праці. Визначено напрямки вдосконалення чинних та прийняття нових нормативно-правових актів з питань реалізації права на працю у системі ОВС України.

05.04.10.438.

349.22:378(043.3) Смолярова М. Л. Трудовий договір з науково-педагогічними працівниками: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Смолярова Марина Леонідівна; Ін-т держави і права ім. В. М. Корещького НАН України. — К., 2010. — 16 с.

На підставі проведеного аналізу загального законодавства про працю України та спеціального законодавства про освіту, виявлено теоретичні і практичні проблеми, пов'язані із застосуванням трудового законодавства, що регулює укладення, зміну та припинення трудового договору з науково-педагогічними працівниками, а саме: при виникненні трудових правовідносин з науково-педагогічними працівниками, при визначенні сторін трудового договору, при встановленні умов трудового договору з науково-педагогічними працівниками, при укладенні окремих видів трудових договорів з науково-педагогічними працівниками (сумісництво, погодинна система найму науково-педагогічних працівників, контракт), при зміні умов трудового договору з науково-педагогічними працівниками, при проведенні атестації для науково-педагогічних працівників та при розірванні трудового договору за ініціативою науково-педагогічного працівника та за ініціативою власника або уповноваженого ним органу. Розкрито особливості правового становища науково-педагогічних працівників. Виявлено критерії диференційного підходу до регулювання трудових відносин науково-педагогічних працівників. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення правового регулювання праці науково-педагогічних працівників, внесено зміни та доповнення до чинного законодавства України у зазначеній сфері.

05.04.10.439.

341.9:331.109(477)(043.3) Сокол М. В. Порядок вирішення колективних трудових спорів і конфліктів в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Сокол Марія Василівна;

Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. 20 с.

Досліджено актуальні теоретичні та практичні проблеми правового регулювання порядку вирішення колективних трудових спорів і конфліктів. Розмежовано правові категорії «колективна трудова розбіжність», «колективний трудовий спір» і «колективний трудовий конфлікт»; розглянуто їх спільні та відмінні ознаки, правову природу, види, причини виникнення колективних трудових спорів і конфліктів та можливі шляхи запобігання їх виникненню. Проаналізовано чинне трудове законодавство України, здійснено його порівняльно-правовий аналіз з нормами трудового законодавства держав учасниць СНД та ЄС. Представлено поетапний розгорнутий правовий аналіз процедури вирішення колективних трудових спорів за допомогою примирних органів. Обґрунтовано ряд пропозицій з удосконалення порядку їх розгляду.

Див. також: 12.04.10.1018.

Статті

05.04.10.440.

342.922:331.483.4 Алиев Т. Т. Государственная инспекция труда как орган, уполномоченный на рассмотрение дел об административных правонарушениях в сфере трудового законодательства / Т. Т. Алиев, С. Ю. Царев // Современное право. 2010. № 6. С. 88–91.

Статья посвящена деятельности государственной инспекции труда с точки зрения осуществления функции по рассмотрению дел об административных правонарушениях. На основе анализа действующего законодательства и практических материалов определены основные составляющие элементы процедуры рассмотрения дел об административных правонарушениях. Сделаны выводы о роли и значении государственных инспекций труда, как органов, уполномоченных рассматривать дела об административных правонарушениях.

05.04.10.441.

349.22:331.106.21 Андриановская И. Трудовой или гражданско-правовой договор? / Ирина Андриановская // Вопросы трудового права. 2010. № 7. С. 7–11.

Рассмотрена практика, когда работодатели умышленно заключают гражданско-правовые договоры вместо трудовых, тем самым ограничивая права и интересы граждан, осуществляющих определенные виды работ. Отмечено, что иногда подмена трудовых договоров гражданско-правовыми происходит по причине незнания работниками и работодателями своих прав. В статье предложен легитимный путь решения вопроса.

05.04.10.442.

349.23:331.228:796.071.4 Базыкин А. Е. Гарантии и компенсации тренеров как субъектов тру-

дового права / А. Е. Базыкин // Трудовое право. 2010. № 8. С. 97–100.

Отмечено, что труд тренеров обладает своими специфическими чертами. Указано, что тренер, как работник, нуждается в определенной защите со стороны государства и законодателя. Рассмотрены гарантии и компенсации, предоставляемые тренеру в связи с исполнением им своих профессиональных функций. Сделан вывод, что российское государство проявляет особую заботу при регулировании отношений в спортивной сфере на всех уровнях правового регулирования.

05.04.10.443.

349.233:331.109(470) Батяев А. А. Коллективная материальная ответственность конфликты работников и работодателей / Андрей Андреевич Батяев // Трудовое право. — 2010. — № 6. — С. 37–47.

Отмечено, что в настоящее время в РФ на предприятиях оптово-розничной торговли стало популярным заключать с работниками договоры о полной коллективной материальной ответственности. Рассмотрен один из примеров судебной практики, где речь идет о привлечении работников к полной бригадной (коллективной) материальной ответственности. Указано на важность юридически грамотного оформления таких договоров во избежание различных казусов, а в некоторых случаях и их бессмысленного существования.

05.04.10.444.

349.2:331.101 Вишновецька С. В. Системний підхід у дослідженні методологічних проблем загальної теорії трудового права: постановка проблеми / С. В. Вишновецька // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 29–35.

Проаналізовано специфіку системного підходу під час вивчення правовідносин у галузі трудового права. Розглянуто погляди учених щодо зазначеної теми. Особливу увагу приділено структурно-функціональному аналізу як ядру системного підходу. Визначено основні переваги системного підходу в дослідженні методологічних проблем загальної теорії трудового права.

05.04.10.445.

349.243:331.4:331.071(100) Волошина С. М. Акти МОП про безпеку і гігієну праці та законодавство України / С. М. Волошина // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 99–105.

Проаналізовано конвенції та рекомендації МОП та відповідні положення чинного законодавства України. Досліджено комплекс норм у сфері безпеки та гігієни праці. Відмічено, що для покращення стану у сфері умов, безпеки та гігієни праці необхідно підвищити пріоритет правових норм у зазначеній галузі на міжнародному й національному рівнях та на рівні підприємства

й залучити усіх соціальних партнерів до розробки та забезпечення механізму постійного їх дотримання й удосконалення. Звернуто увагу, що в Україні не ратифіковані деякі ключові конвенції МОП у сфері безпеки та гігієни праці.

05.04.10.446.

349.2(470): 331.101:316.647.82 Гвоздицких А. Запрет дискриминации в сфере труда: общая характеристика / Анна Гвоздицких // Вопросы трудового права. — 2010. — № 6. — С. 7–18.

Дан анализ положений российского трудового законодательства о защите личности от дискриминации в сфере труда в сочетании с рассмотрением некоторых более частных вопросов. Отмечено, что положения ТК РФ вызывают значительные трудности при их применении на практике. Указано на несовершенство нормативного регулирования в указанной сфере.

05.04.10.447.

349.22:331.106 Гейхман В. Л. Особенности механизма возникновения трудового правоотношения / В. Л. Гейхман // Вестник Российской правовой академии. 2010. № 3. С. 60–65.

Отмечено, что среди оснований возникновения трудовых отношений центральное место занимает трудовой договор как юридический факт, с которым закон связывает появление большинства из них. Однако во многих случаях трудовые отношения возникают из совокупности трудового договора и других юридических фактов. В этой связи в статье говорится о «юридических (фактических) составах», а в большинстве случаев о «сложных юридических (фактических) составах», поскольку часто возникновение трудовых правоотношений представляет собой не однократный акт, а длительный процесс. Рассматриваются основные конструкции сложных юридических (фактических) составов и соотношение этих составов и юридических фактов с условиями (требованиями), предъявляемыми при замещении конкретной должности.

05.04.10.448.

349.2(73) Гефтер Ю. Объективная дифференциация в трудовых отношениях с участием иностранных граждан в США / Юлия Гефтер // Вопросы трудового права. — 2010. — № 6. — С. 30–35.

Отмечено, что трудовое положение иностранных граждан всегда имеет определенные отличия от трудового положения граждан государства. Данные отличия проистекают из необходимости для каждого государства обеспечить приоритетное трудоустройство своих граждан и защитить иные свои интересы. В ходе проведенного исследования в данной статье выделены и проанализированы критерии основания объективной дифференциации трудовых отношений с участием иностранных граждан в США.

05.04.10.449.

349.2(470):331 Губенко М. И. Подзаконные федеральные нормативные правовые акты, содержащие нормы российского трудового права / М. И. Губенко // Трудовое право. — 2010. — № 5. — С. 87–96.

Рассмотрены некоторые проблемы, связанные с принятием и применением подзаконных федеральных нормативных правовых актов, содержащих нормы трудового права. Отмечено, что необходимо сужать сферу правового регулирования, охватываемую подзаконными федеральными нормативными правовыми актами, содержащими нормы российского трудового права, и предлагать взамен активную законодательную деятельность Федерального Собрания. Указано на то, что, учитывая многочисленные и неустраненные пробелы и неразрешенные противоречия, имеющиеся в федеральных законах и подзаконных нормативных правовых актах, содержащих нормы трудового права, необходимо стремиться, насколько это возможно, максимально регулировать трудовые отношения на «уровне» ТК РФ.

05.04.10.450.

349.2:331.101.21 Додіна Т. М. До питання про реалізацію права на працю осіб із сімейними обов'язками / Т. М. Додіна // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 19–23.

Проаналізовано міжнародні акти, акти чинного та перспективного законодавства України в частині практичної реалізації особами із сімейними обов'язками власних трудових прав. Як підставу диференціації правового регулювання праці розглянуто сімейні обов'язки. Реалізація такого підходу полягає у наданні трудових сімейних пільг як жінкам, так і чоловікам, а також у створенні в суспільстві необхідної інфраструктури. Запропоновано конкретні заходи щодо врегулювання права на працю осіб із сімейними обов'язками.

05.04.10.451.

349.22:331.1 Дутчак А. Тіньові трудові відносини / Анатолій Дутчак // Юридичний журнал. — 2010. — № 8. — С. 47–51.

Обґрунтовано висновок російських учених, які доводять, що в основі позалегалісних економічних відносин у РФ лежить можливість приватизувати будь-яке суспільне благо і пустити його в тіньовий обіг. Спираючись на роботи російських учених, автор показує цей процес на прикладі бурхливого розвитку в нашій країні тіньових трудових відносин. Проаналізовано ст. ст. 24, 63, 233, 901 ЦК України щодо покращення становища і захисту працівників. З'ясовано, хто в тристоронніх відносинах (агентство найму, робітник, підприємство) є суб'єктом права, а хто — суб'єктом обов'язку. Зазначено, що нові закони, імперативно введені і вибрані реальними архаїчними суспільними відносинами, створюють нові перетворені форми, які мішають реформуванню суспільства. Наголошено, що новий проект, який

пропонується як відповідний сучасним реаліям, їм не відповідає і погіршує сучасне становище робітників.

05.04.10.452.

349.2:331.8 Дырин С. Структура отдела кадров крупного предприятия / *Сергей Дырин* // Вопросы трудового права. 2010. № 7. С. 35–40.

Отмечено, что тезис о необходимости радикального реформирования существующих на российских предприятиях служб управления персоналом широко обсуждается как в теории, так и в практике. Предложено авторское видение организационной структуры службы управления персоналом крупного предприятия. Рассмотрены вопросы распределения полномочий по управлению персоналом между службой управления персоналом и остальными подразделениями предприятия.

05.04.10.453.

349.232(470):331.2 Иногамова-Хегай Л. Юридическая ответственность за нарушение права работников на оплату труда / *Л. Иногамова-Хегай* // Вопросы трудового права. 2010. № 6. С. 36–39.

Рассмотрена одна из острейших проблем реализации норм Конституции РФ, международных норм и норм российского трудового законодательства, гарантирующих оплату труда работников работодателем. Исследованы статьи ТК РФ, устанавливающие материальную и юридическую ответственность работодателя за задержку выплаты заработной платы и других выплат, причитающихся работнику. Охарактеризованы основания расторжения трудового договора.

05.04.10.454.

349.235(470):331.322.6 Катвицкая М. Ежегодный оплачиваемый отпуск как одно из основных прав работника / *Мария Катвицкая* // Вопросы трудового права. 2010. № 8. С. 5–10.

Рассмотрен вопрос о праве работника на ежегодный оплачиваемый отпуск при условии заключения трудового договора. Проанализированы порядок предоставления ежегодного оплачиваемого отпуска отдельным категориям работников. Исследованы статьи ТР РФ, регулирующие вопрос предоставления ежегодно оплачиваемого отпуска.

05.04.10.455.

349.22:331.105.22 Костюк В. Понятия та ознаки трудової правосуб'єктності роботодавця у контексті кодифікації трудового законодавства / *В. Костюк* // Право України. 2010. № 8. — С. 95–101.

Розкрито основні науково-теоретичні підходи до сутності, ознак та особливостей правового становища роботодавця, трудової правосуб'єктності. Акцентовано увагу на дослідженні теоретичних аспектів та законодавчого регулювання у зазначеній сфері. Сформульовано відповідні висновки та узагальнення.

05.04.10.456.

342.734:341.123 Краснов Е. В. Основні трудові права в актах ООН / *Е. В. Краснов* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 52–58.

Проаналізовано основні трудові права, закріплені у Загальній декларації прав людини та у Міжнародному пакті про економічні, соціальні та культурні права. Особливу увагу приділено принципу свободи асоціації та визначенню окремих аспектів вказаного права. Вказано на проблему щодо контролю за виконанням зобов'язань, узятих державами за Міжнародним пактом про економічні, соціальні та культурні права. Визнано необхідність вживання додаткових заходів щодо посилення контрольного механізму.

05.04.10.457.

349.22:331.106 Кузнецов Д. Переговоры о заключении трудового договора / *Дмитрий Кузнецов* // Вопросы трудового права. 2010. — № 5. — С. 6–15.

Подробно рассмотрены содержание переговоров о заключении трудового договора как самостоятельного этапа найма персонала. Проанализированы организационно-правовые и управленческие аспекты процесса переговоров, определенные законодательными требованиями о содержании трудового договора, наличии в нем ряда обязательных условий. Исследованы особенности заключения срочного трудового договора.

05.04.10.458.

349.232(477):331.27 Лаврів О. Я. Принцип забезпечення належної винагороди за працю в трудовому законодавстві України / *О. Я. Лаврів* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. Вип. 52. — С. 58–66.

Розкрито правовий зміст принципу належної винагороди за працю. Визначено умови реалізації вказаного принципу в умовах дії ринкових законів. Звернуто увагу на складові щодо розрахунку мінімальної заробітної плати. Відмічено, що встановлений на законодавчому рівні розмір мінімальної заробітної плати не може виступати ні як економічна категорія, ні як соціальна гарантія, оскільки вона є значно меншою за межу малозабезпеченості. З'ясовано чинники, які впливають на визначення розміру заробітної плати.

05.04.10.459.

349.2:331.101:316.647.82 Лагутіна І. В. Заборона дискримінації у сфері праці як принцип трудового права / *І. В. Лагутіна* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 46–52.

Розкрито питання по усуненню дискримінації у сфері праці. На підставі аналізу спеціальної літератури, чинного законодавства та практики його застосування, міжнародних трудових стан-

дартів та позитивного досвіду правотворчої діяльності зарубіжних країн внесено пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення законодавства проти дискримінації. Відмічено роль соціальних партнерів, які здатні шляхом проведення колективних переговорів при укладенні колективних договорів та угод сприяти усуненню дискримінаційної практики.

05.04.10.460.

349.22:331.106 Мельничук Н. Сторони колективного договору / *Н. Мельничук* // Право України. 2010. № 7. С. 107–113.

Здійснено аналіз норм чинного законодавства на предмет визначення законодавцем сторін колективного договору. З'ясовано, чи відповідають встановлені сторони колективного договору сучасному стану розвитку науки трудового права. Визначено особливості, які притаманні сучасному механізму укладання колективного договору, що позначається на сторонах колективного договору.

05.04.10.461.

349.22:331.106 Мельничук О. Правова природа колективних угод / *Ольга Мельничук* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 6. С. 155–156.

Розглянуто правову суть колективних угод та доведено їх нормативний зміст. Досліджено особливості нормативних положень колективних угод. Розкрито відмінності між генеральною, галузевою та регіональною угодами.

05.04.10.462.

349.243(470):331.45 Молчанов А. Современное состояние и перспективы совершенствования охраны труда / *Александр Молчанов* // Вопросы трудового права. 2010. № 6. С. 51–57.

Исследована проблема проведения реформирования в области охраны и безопасности труда в РФ. Охарактеризована международная модель управления охраной труда. Отмечено, что среди последних документов, предложенных МОТ, по своей значимости важнейшим является «Стандарт управления охраной труда (СУОТ)», утвержденный в 2001 г., на основе которого должны строиться соответствующие национальные ГОСТы. Указано, что Минздравсоцразвития РФ разработало концепцию действий по улучшению условий и охраны труда до 2025 г. «Безопасный труд». Дана характеристика современного состояния условий и охраны труда в РФ.

05.04.10.463.

349.2(470):331.108.5 Мосина Л. Основы построения системы стимулирования работников бюджетной сферы / *Лариса Мосина, Виктория Скопень* // Вопросы трудового права. — 2010. № 6. С. 19–23.

Отмечено, что практика введения новых систем оплаты труда работников государственных учреждений бюджетной сферы в субъектах РФ свидетельствует о том, что имеют место два варианта подходов к решению вопроса об уста-

новлении системы стимулирования. Представлены элементы, которые должна включать в себя система стимулирования, действующая в учреждениях бюджетной сферы. Указано на то, что системы стимулирования работников учреждений бюджетной сферы необходимо устанавливать с достаточно четкой регламентацией показателей и условий выплаты поощрения. Рассмотрены общие положения системы стимулирования. Охарактеризованы виды надбавок и виды премий.

05.04.10.464.

349.22:331.106.2(470) Нефедов В. Г. Законодательные проблемы коллективных переговоров по заключению отраслевых соглашений. Формирование сторон в условиях новой классификации экономики / *В. Г. Нефедов* // Трудовое право. — 2010. — № 7. — С. 93–96.

Отмечено, что в соответствии с ТК РФ одной из основных форм социального партнерства являются коллективные переговоры по заключению соответствующих соглашений (ст. 27), представляющие собой, в свою очередь, правовой акт, регулирующий социально-трудовые отношения и устанавливающий общие принципы регулирования связанных с ними экономических отношений, заключаемых между полномочными представителями работников и работодателей на соответствующих (федеральном, межрегиональном, региональном, территориальном, а также отраслевом) уровнях социального партнерства (ст. 45 ТК РФ). Резюмируя изложенное в статье, автор сделал вывод, что при существующем ТК РФ, впредь до внесения в него соответствующих изменений, формирование сторон по заключению «отраслевых соглашений» при несовпадении их с классификацией по ОКВЭД возможно лишь исключительно в добровольном порядке, а попытки их принуждения к этому будут носить заведомо незаконный характер.

05.04.10.465.

349.22:331.106.4(470) Орловский Ю. П. Некоторые вопросы применения законодательства о расторжении трудового договора с работником / *Ю. П. Орловский* // Журнал российского права. — 2010. — № 6. — С. 52–66.

Рассмотрены наиболее типичные основания расторжения трудового договора. Одни из них применяются по инициативе работника, другие по инициативе работодателя, третьи по соглашению сторон и в связи с истечением срока трудового договора. Применительно к расторжению трудового договора по инициативе работодателя выделены два основания: сокращение численности или штата и недостаточная квалификация работника, подтвержденная результатами аттестации. Исследованы причины расторжения трудового договора по соглашению сторон, практика применения законодательства о срочных трудовых договорах. Проанализированы наиболее распространенные ситуации, возникающие в тех случаях, когда инициатива увольнения исходит от работника.

05.04.10.466.

349.232(470):331.2 Петров А. Сроки выплаты заработной платы основная государственная гарантия прав работников / *Алексей Петров* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 7. — С. 21—27.

Отмечено, что согласно ст. 10 Конвенции МОТ № 95 «Об охране заработной платы» (1949 г.) заработная плата может явиться объектом ареста или цессии лишь в форме и пределах, предписываемых национальным законодательством. Указано на то, что в настоящий период соответствующее законодательство в России не принято. В связи с этим, по мнению автора, очевидно, что уступка права требования невыплаченной заработной платы вряд ли возможна.

05.04.10.467.

349.23/24:331.4:624 Плошкин В. В. Система управления профессиональными рисками на строительном предприятии / *Всеволод Викторович Плошкин, Елена Владимировна Лихман* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 7. — С. 28—34.

Рассмотрены особенности трудовой деятельности работников строительной отрасли, проанализированы статистические данные по профессиональной заболеваемости и производственному травматизму. На основании результатов аттестации рабочих мест по условиям труда показана возможность построения системы управления профессиональными рисками на предприятии, а также их использование для назначения льгот и компенсаций. Методика оценки уровня безопасности рабочего места с использованием психофизического закона Стивенса может использоваться для анализа состояния здоровья работника в связи с условиями его труда, дополняя результаты аттестации рабочих мест.

05.04.10.468.

349.22:331.108.43+349.22:331.108.644.7 Погодина И. Аттестация работников организации и увольнение по ее итогам / *Ирина Погодина* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 7. — С. 41—46.

Рассмотрен вопрос о том, как правильно провести процедуру по выявлению несоответствия работника занимаемой должности. Охарактеризован порядок проведения аттестации. Исследованы этапы проведения аттестации. Указано на возможность увольнения в связи с несоответствием занимаемой должности вследствие недостаточной квалификации, подтвержденной результатами аттестации и отказом от перевода на другую должность.

05.04.10.469.

349.22:331.105.22 Пожаров Ю. В. Відповідальність роботодавця у трудових правовідносинах / *Ю. В. Пожаров* // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 137—142.

Визначено питання відповідальності роботодавця у трудових правовідносинах як елемента його правового статусу. Проаналізовано правове регулювання матеріальної відповідальності роботодавця за чинними законодавством України та проектом ТК України. Внесено пропозиції щодо регулювання відповідальності роботодавця до проекту ТК України.

05.04.10.470.

349.2:331.101.21-055.2 Пожарова О. В. Міжнародні стандарти захисту трудових прав жінок / *О. В. Пожарова* // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 147—152.

Досліджено міжнародні трудові норми про захист прав жінок у сфері праці. Розглянуто акти МОП, які встановлюють захисні норми як відносно усіх жінок, так і спеціальні відносно жінок-матерів. Проаналізовано зміст норм актів чинного законодавства України. Відмічено, що національне законодавство містить норми, які є більш сприятливими для жінок порівняно з міжнародними трудовими нормами і які перевищують рівень охорони праці жінок у зарубіжних країнах.

05.04.10.471.

349.3(470):369.5.001.73 Порудчикова О. В. Перспективы развития пенсионной реформы в Российской Федерации / *О. В. Порудчикова* // Современное право. — 2010. — № 5. — С. 86—90.

Проанализированы перспективы развития пенсионной реформы в России. Рассмотрены два наиболее приемлемых варианта. В первом случае предложено лицам, имеющим трудовой стаж 30 лет и достигшим пенсионного возраста, при работе сверх этого стажа выплачивать ежегодно надбавки к базовой части пенсии, во втором — осуществлять индивидуальное увеличение по отраслям единого специального налога и ввести прямой страховой платеж, что позволит в более короткие сроки разнести эти средства по счетам граждан и передавать их на инвестирование.

05.04.10.472.

349.22:331.106.24 Прасолов Б. Условие трудового договора об использовании имущества работника / *Борис Прасолов* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 7. — С. 12—20.

Рассмотрены критерии определения пределов усмотрения работодателя при согласовании дополнительных условий трудового договора. Предложена более подробная классификация дополнительных условий трудового договора. Установлены отличительные признаки условия об использовании личного имущества работника и определено его место в указанной классификации.

05.04.10.473.

349.235:331.312.84(470) Пресняков М. В. Особенности регулирования труда лиц до 18 лет /

М. В. Пресняков // Трудовое право. 2010. № 6. С. 11–21.

Рассмотрены особые социальные гарантии, предусмотренные действующим российским законодательством в отношении несовершеннолетних работников. К данным социальным гарантиям относятся: установление минимального возраста вступления в трудовые отношения; содействие в трудоустройстве; особые требования к условиям труда и охране труда; льготный режим рабочего времени и времени отдыха; особые условия расторжения трудового договора. Дана ссылка на статьи ТК РФ, регулирующие рассматриваемый вопрос.

05.04.10.474.

349.22:331.106 Приміч Д. В. Право на колективні переговори і укладання колективних договорів у міжнародних актах та законодавстві України / Д. В. Приміч // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 125–131.

Наголошено, що в актах ООН серед основних трудових прав не передбачено право на колективні переговори та укладання колективних договорів. Це право впливає з ряду конвенцій та рекомендацій. Розкрито зміст права на колективні переговори та укладання колективних договорів. Визначено, що основним завданням міжнародних правових актів, які стосуються права на колективні переговори та укладання колективних договорів, є сприяння дійовому визнанню права на колективні переговори.

05.04.10.475.

349.22:331.105 Римар І. А. Особливості правового статусу працівника і роботодавця як суб'єктів індивідуальних трудових відносин / І. А. Римар // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 119–125.

Розглянуто питання щодо визначення правового статусу суб'єктів індивідуальних трудових правовідносин. Проаналізовано норми чинного трудового законодавства про трудову правосуб'єктність працівника та роботодавця. Внесено пропозиції щодо удосконалення законодавства про працю України.

05.04.10.476.

349.232:331.2 Рудницька О. П. Місце інституту гарантійних виплат у системі трудового права / О. П. Рудницька // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 112–119.

Встановлено існування та характер взаємовідносин інституту гарантійних виплат із іншими інститутами трудового права (трудоного договору, колективних договорів та угод, часу відпочинку). Проаналізовано співвідношення гарантійних виплат із іншими виплатами роботодавцями на користь працівника. Зазначено, що в трудовому праві вже сформувався інститут гарантійних виплат.

05.04.10.477.

349.2(470+574+575.2):331.101-055.2 Сафаргалеева Е. Труд женщин: гарантии и компенсации по трудовому законодательству стран, входящих в ЕвразЭС (на примере Российской Федерации, Республики Казахстан, Кыргызской Республики) / Елена Сафаргалеева // Вопросы трудового права. 2010. № 6. С. 40–43.

Проделан сравнительный анализ предоставляемых женщинам и иным лицам с семейными обязанностями гарантий и компенсаций трудовым законодательством Российской Федерации, Республики Казахстан, Кыргызской Республики. Выявлены определенные различия в трудовых кодексах стран, входящих в Евразийское экономическое сообщество, преодоление которых имеет важное значение для процесса сближения норм трудового законодательства и функционирования в рамках ЕвразЭС и других региональных международных сообществ.

05.04.10.478.

342.734(477):316.346.2-055.2 Світенюк М. І. Проблеми гендерної рівності у законодавстві про працю України / М. І. Світенюк // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. С. 365–372.

На підставі аналізу чинного трудового законодавства зроблено висновок про необхідність гарантованих рівних можливостей жінок і чоловіків у трудових правовідносинах. З'ясовано проблеми гендерної рівності у законодавстві про працю України. Визначено основні напрями та шляхи подолання дискримінації у сфері трудових правовідносин.

05.04.10.479.

349.22(477):331.104:656 Синенко С. В. Правове регулювання трудових відносин працівників транспорту за законодавством України / С. В. Синенко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 297–304.

Відмічено, що чинне законодавство, яке регулює трудові відносини працівників транспорту, є недосконалим і містить багато суперечностей та прогалин. Досліджено нормативно-правові акти за окремими видами транспорту. Проаналізовано проблеми правового регулювання трудових відносин працівників транспорту. Зазначено, що нормативно-правові акти не містять визначення поняття «працівник транспорту» як загального, так і за окремими видами транспорту.

05.04.10.480.

341.96:349.2 Ситницька О. А. Проблеми правового регулювання трудових відносин громадян України, які працюють за її межами / О. А. Ситницька, П. С. Кравчук // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницького університету управління та права. Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. — Вип. 2. — С. 93–97.

Проаналізовано окремі проблеми правового регулювання трудових відносин за участю громадян України за її межами та іноземців в Україні. Сформульовано ряд пропозицій щодо вдосконалення вітчизняного трудового законодавства.

05.04.10.481.

349.2(477):331.101.21-057.4 Смолярова М. Л. Реализация научно-педагогическими работниками права на труд / М. Л. Смолярова // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 3. — С. 25—29.

Рассмотрены правовые проблемы, которые возникают в процессе реализации права на труд научно-педагогическими работниками в Украине. Определены особенности их трудовой деятельности. Внесены предложения, направленные на совершенствование законодательства, регулирующего трудовые отношения с научно-педагогическими работниками.

05.04.10.482.

349.245 Сойфер В. Надомный труд: реалии и перспективы / Владимир Сойфер // Вопросы трудового права. 2010. № 8. С. 32—38.

Проанализирована специфика надомного труда. Дана ссылка на нормы международного права. Исследован отечественный опыт развития трудовых отношений, связанных с надомной деятельностью работника. Отмечено, что трудовое право должно найти новые, более современные и эффективные способы решения проблемы, которые при сохранении прав и интересов работников позволяли бы более широко использовать индивидуально-договорные механизмы регулирования трудовых отношений.

05.04.10.483.

349.24:331.32 Сонін О. Є. Способи захисту права на відпустку судом / О. Є. Сонін // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 35—41.

Підкреслено, що чинний Кодекс законів про працю та ЗУ «Про відпустки» не містять прямо закріплених правових приписів, які б встановлювали способи захисту працівників на відпустку на випадок порушення. Здійснено аналіз актів чинного законодавства відносно змісту права на відпустку. Досліджено способи захисту права на відпустку судом. Внесено пропозиції щодо удосконалення законодавства про працю.

05.04.10.484.

349.243:331.46 Соцура А. Л. Расследование и учет несчастных случаев на производстве / А. Л. Соцура // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 3. — С. 36—39.

Исследована категория несчастного случая на производстве, нормативное регулирование правил и методов расследования таких случаев, а также мер реагирования на них со стороны работодателя и государства. Проанализированы российские законодательные материалы, регулирую-

щие вопросы расследования и учета несчастных случаев на производстве.

05.04.10.485.

349.2:331.109.32 Стасів О. Право на страйк як гарантія захисту трудових та соціальних інтересів найманих працівників / Оксана Стасів // Юридична Україна. 2010. № 8. С. 73—79.

Досліджено право на страйк як гарантію захисту трудових та соціальних інтересів найманих працівників. Особливу увагу приділено розгляду складових вказаного права. Стверджено, що право на страйк повинне бути більш захищеним зі сторони держави, ніж право на локаут.

05.04.10.486.

349.2(470):331.105 Стрыгина М. Интересы руководителя организации в сфере действия ТК РФ / Мария Стрыгина // Вопросы трудового права. 2010. № 6. С. 3—6.

Отмечено, что ТК РФ устанавливает определенные особенности регулирования трудовых отношений с участием руководителя организации. Одной из таких особенностей является возможность его немотивированного увольнения. Указано, что в данном случае ТК РФ исходит из интересов только одной стороны трудового правоотношения, а именно работодателя. Права и интересы работника оказываются ограниченными. В статье рассмотрено, чем обусловлен такой подход законодателя.

05.04.10.487.

349.22:331.105.22 Стрыгина М. Проблемы согласования интересов работника и работодателя в условиях финансового кризиса / Мария Стрыгина // Вопросы трудового права. 2010. № 7. С. 3—6.

Проанализированы проблемы регулирования трудовых отношений в условиях финансового кризиса. Предложены различные в соответствии с трудовым законодательством способы согласования интересов работника и работодателя. Подробно рассмотрены обязанности работодателя.

05.04.10.488.

349.2(477):347.918 Суровська Л. Правове регулювання трудового арбітражу в Україні / Л. Суровська // Право України. 2010. № 7. С. 114—121.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо трудового арбітражу. Запропоновано запровадити постійно діючий трудовий арбітраж.

05.04.10.489.

349.2:331.108:004.773.3 Тарасенко В. С. Інформаційні технології у трудових відносинах / В. С. Тарасенко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 42—46.

Досліджено можливості застосування інформаційних технологій, зокрема, електронного цифрового підпису, у трудових відносинах. Звернуто увагу на спірні моменти, які можуть призвести

до виникнення трудового спору між працівником та роботодавцем у зв'язку з використанням електронного цифрового підпису в трудових відносинах, оскільки чинне трудове законодавство не враховує можливості регулювання трудових відносин за допомогою інформаційних технологій. Надано пропозиції щодо запобігання виникненню трудових спорів при використанні роботодавцем електронних документів.

05.04.10.490.

349.22(470):331.106 Феофилактов А. Проблемы доказывания факта трудовой деятельности при ненадлежащем оформлении трудовых отношений / *Александр Феофилактов* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 8. — С. 39—49.

Рассмотрены категории споров работодателей с работниками, с которыми отношения не оформлены в соответствии с ТК РФ. Выделены категории споров работодателя с работниками. Указано на необходимость доказательной базы. Отмечено, что в соответствии со ст. 56 ГПК РФ на каждую из сторон возлагается обязанность доказать действительность обстоятельств, на которые она ссылается, обосновывая иск либо возражая против него. Исследованы проблемы, связанные с доказыванием факта допуска к исполнению обязанностей, которые возникают не только в сфере профессиональных трудовых отношений, но также и при осуществлении государственной и муниципальной службы.

05.04.10.491.

349.22:331.108 Форманюк В. В. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку / *В. В. Форманюк* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 53. — С. 432—438.

Проаналізовано проблеми правового інституту внутрішнього трудового розпорядку. Визначено правову природу та зміст правил внутрішнього трудового розпорядку. Проведено розподіл трудових прав та обов'язків у правилах внутрішнього трудового розпорядку.

05.04.10.492.

349.2:331.108.26 Чанишев Р. І. Інформація про персональні дані працівника та її захист / *Р. І. Чанишев* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 94—99.

Розкрито поняття та ознаки персональних даних працівника. Досліджено способи захисту персональних даних працівника. Проаналізовано досвід зарубіжних країн щодо конфіденційності персональних даних. Відмічено, що проект ТК України у зазначеній частині не відповідає міжнародним трудовим стандартам. Внесено пропозиції щодо законодавчого закріплення інституту персональних даних працівників у проекті ТК України.

05.04.10.493.

349.2:331.1-057.34 Чаннов С. Административное и трудовое законодательство в служебных отношениях: вопросы приоритета / *Сергей Чаннов* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 8. — С. 26—31.

Отмечено, что одним из наиболее сложных вопросов правоприменения в сфере государственной гражданской службы является вопрос о соотношении норм административного и трудового права. Обращено внимание на то, что профессиональная деятельность государственных гражданских служащих всегда в той или иной степени регулировалась нормами трудового права, однако объем этого регулирования в разные периоды был различен. Исследованы способы установления приоритета. Охарактеризован коллизийный характер трудовых и служебных норм. Сделан вывод, что современное воздействие трудового законодательства на отношения государственной гражданской службы следует охарактеризовать как субсидиарное.

05.04.10.494.

349.22:331.108.47(470) Черняева Д. В. Проблемы правового регулирования трансграничных «переводов» работников / *Д. В. Черняева* // Трудовое право. — 2010. — № 8. — С. 85—95.

Рассмотрены ситуации, в которых иностранная корпорация-работодатель направляет своего работника на работу в Россию, либо в собственное российское подразделение, либо в другую компанию, входящую направляющей корпорацией в единую группу предприятий. Проанализированы существующие нормы и подходы, присущие российскому праву в сфере правового регулирования данных специфических видов трансграничного труда. Приведены варианты особенностей определения правового статуса сторон в случае направления работника его зарубежным работодателем в российскую компанию.

05.04.10.495.

349.235(470):331.322.6 Чижов Б. Предоставление ежегодных оплачиваемых отпусков / *Борис Чижов* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 6. — С. 24—29.

Рассмотрен порядок предоставления отпуска физическим лицам, которые находятся в трудовых правоотношениях с работодателем физическим лицом либо юридическим лицом (организацией). Исследована проблема составления графика. Охарактеризован вопрос продления или перенесения отпуска. Проанализирована ст. 125 ТК РФ, дающая право на разделение ежегодного отпуска на части.

05.04.10.496.

349.2:331.108.5:336.71 Чхутиашили Н. Организация и стимулирование труда в коммерческих банках в современных условиях / *Нана Чхутиашили* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 8. — С. 11—21.

Рассмотрен вопрос формирования в банке сильной команды, способной поддерживать его высокий профессиональный авторитет. Исследован вопрос о мотивации к труду, заинтересованности банковского персонала в эффективной работе. Указано на важность работы с кадрами, необходимость планирования персонала. Большое внимание уделено вопросу повышения квалификации.

05.04.10.497.

349.2(477) Шулипа М. Ю. Дія актів трудового законодавства у часі за проектом Трудового кодексу України / М. Ю. Шулипа // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 142—147.

Розкрито порядок та особливості дії актів трудового законодавства у часі. Проаналізовано зміст норм про дію нормативно-правових актів у часі. Внесено пропозиції щодо включення відповідних норм у проект ТК України.

05.04.10.498.

351.74(477):331.108 Шульженко І. Вплив специфічних умов праці в органах внутрішніх справ на диференціацію правового регулювання припинення трудових правовідносин з працівниками ОВС України / Ігор Шульженко // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 7. С. 125—128.

Визначено критерії диференціації правового регулювання припинення трудових правовідносин з працівниками ОВС, які є слідством специфіки професійної діяльності в ОВС. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства про проходження служби в ОВС України.

Див. також: 07.04.10.653, 11.04.10.989,
11.04.10.1004, 12.04.10.1023.

ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Книги

05.04.10.499.

349.3(477)(075.8) Сирота І. М. Право соціального забезпечення в Україні : підручник / Іван Михайлович Сирота. 8-ме вид. Х. : Одісей, 2010. 408 с.

Підручник написано на основі чинного законодавства про соціальне забезпечення й перспективи його розвитку. У ньому враховано теоретичні положення галузі, що розвивається. Головну увагу приділено викладу матеріалу, знання якого необхідне для здійснення державної функції соціального захисту населення. Система викладу матеріалу побудована відповідно до навчальної програми таким чином, щоб по можливості охопити інститути загальної й особливої частин права соціального забезпечення. Висвітлено систему пенсійного забезпечення, усі три

рівні, види соціального страхування. Розкрито зміст суб'єктивних прав громадян на окремі види соціального забезпечення.

Див. також: 11.04.10.964.

Статті

05.04.10.500.

342.734(477) Больбот А. В. Конституційно-правові засади соціального захисту в Україні та проблеми їх реалізації / А. В. Больбот // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 105—111.

Проведено аналіз чинного законодавства України у сфері соціального захисту населення та визначено перспективи його розвитку. Наведено перелік конституційних прав людини і громадянина у сфері соціального захисту. Звернуто увагу на слабкий рівень економічних та організаційних умов щодо реалізації ефективного соціального захисту прав людини і громадянина в державі. Розкрито основні проблеми їх реалізації.

05.04.10.501.

340.15(477)“.../1917”:(349.232+349.3) Валецька О. В. Особливості правового регулювання оплати праці та пенсійного забезпечення у дорадянський період / О. В. Валецька // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 265—271.

Досліджено розвиток законодавства про оплату праці та пенсійне забезпечення на території України у дорадянський період. Зазначено, що вказаний період характеризується формальним закріпленням низки прав робітників у сфері оплати праці та простежуються елементи всіх трьох рівнів сучасної пенсійної системи: державна (пенсія державним службовцям, військовим тощо); емеритальна (подібна до солідарної); накопичувальна (розподільний принцип втілювався через емеритальні каси та накопичувальний принцип через пенсійні каси страхового типу).

05.04.10.502.

347.764:369.5 Горбатенко О. В. Основні ознаки правовідносин із загальнообов'язкового державного пенсійного страхування / О. В. Горбатенко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. Вип. 53. С. 451—456.

Визначено поняття правовідносин із загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. На підставі аналізу спеціальної літератури, чинного законодавства охарактеризовано основні ознаки зазначених правовідносин.

05.04.10.503.

349.3:369.6 Дробот Ж. А. Зарубіжний досвід пенсійного забезпечення у разі втрати годувальника / Ж. А. Дробот // Актуальні проблеми дер-

жави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 87–93.

Охарактеризовано законодавство України, в якому відсутнє закріплення єдиного кола непрацездатних осіб, які мають право на пенсію у разі втрати годувальника. Рекомендовано вивчити зарубіжний досвід вирішення вказаного питання. Запропоновано закріпити на законодавчому рівні широкі коло членів пенсійної родини, яка складається з непрацездатних членів сім'ї померлого годувальника.

05.04.10.504.

349.3:369.223.4 Ершов О. Г. Правовое регулирование отношений, связанных с выплатой пособия по беременности и родам / О. Г. Ершов // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 3. — С. 17–21.

Исследованы правовые отношения, возникающие в связи с выплатой пособия по беременности и родам. На примере судебной практики проанализировано состояние правоприменения в этой сфере. Предложены меры повышения гарантий для защиты материнства и детства.

05.04.10.505.

349.2(470+4):364 Кожевников Д. Е. Кто имеет право на социальную помощь? Критерии, определяющие право на государственную социальную помощь в России и странах Европы / Д. Е. Кожевников // Социальное и пенсионное право. 2010. № 3. С. 9–17.

Выявлены и проанализированы критерии, определяющие право на получение государственной социальной помощи малоимущим гражданам в России и странах Европы. Выделены основные критерии «субъекта» и «нуждаемости». Обращено внимание на особенности социального обеспечения иностранных граждан. Даны предложения по совершенствованию российского законодательства.

05.04.10.506.

349.2(470):331.105.44 Костина Н. И. Правовые основы деятельности профсоюзов в условиях глобализации / Н. И. Костина // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 3. — С. 29–32.

Исследован правовой статус российского профсоюзного движения и принципы его деятельности. Предложены меры, направленные на усиление социальной роли профсоюзов в условиях глобализации. Указано на необходимость возвращения профсоюзам права на законодательную инициативу. По мнению автора, требуется также внести изменения в законодательство о том, что без участия профсоюзов не должны производиться приемы на работу и увольнение с работы, приниматься законы, затрагивающие права работников наемного труда.

05.04.10.507.

349.3:346(470) Мониторинг эффективности правового механизма оказания социальных услуг / Н. Н. Черногор, Е. В. Пуляева, М. Д. Чесноко-

ва, М. Е. Глазкова // Журнал российского права. 2010. № 8. С. 66–76.

Изложены результаты проведенного исследования эффективности правового механизма оказания социальных услуг в РФ. Проведен анализ действующего законодательства и правоприменительной деятельности органов публичной власти в сфере социальной защиты населения. Охарактеризован экспертный опрос работников органов социальной защиты города Москвы. Рассмотрены критерии оценки эффективности оказания социальных услуг в ходе правового мониторинга.

05.04.10.508.

349.3(470) Панов С. Л. Принципы социального обслуживания / С. Л. Панов // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 3. — С. 32–36.

Раскрыто содержание перечисленных в Федеральном законе от 10 декабря 1995 г. № 195-ФЗ «Об основах социального обслуживания населения в Российской Федерации» (в ред. от 23 июля 2008 г.) принципов. Исследовано значение иных оснований в деятельности соответствующих структур по социальному обслуживанию граждан. Рассмотрены принципы деятельности социальных служб РФ по социальной поддержке, оказанию социально-бытовых, социально-медицинских, психолого-педагогических, социально-правовых услуг и материальной помощи, проведению социальной адаптации и реабилитации граждан, находящихся в трудной жизненной ситуации.

05.04.10.509.

349.2(470):364 Пелешенко Ю. Звание «ветеран труда»: прядок присвоения и льготы / Юрий Пелешенко // Вопросы трудового права. 2010. № 8. С. 50–65.

Приведен перечень прав и льгот, которые предоставлялись ветеранам труда при выходе на пенсию в качестве мер социальной защиты. Отмечено, что начиная с 1 января 2005 г. меры социальной поддержки ветеранов труда определяются законами и иными нормативными правовыми актами субъектов РФ. Проведен сравнительный анализ законов и иных нормативных правовых актов отдельных субъектов РФ. Выявлены отличия правовых актов субъектов РФ. Даны примеры из судебной практики.

05.04.10.510.

347.91/95:349.2:349.3 Постригань Т. Процедурні та процесуальні правовідносини з соціального захисту працівників у трудовому праві / Тетяна Постригань // Юридична Україна. 2010. № 7. С. 75–79.

Розкрито сутність процедурних та процесуальних правовідносин з соціального захисту в трудовому праві. Проаналізовано роботи юристів-правників щодо зазначеної теми. Обґрунтовано необхідність виділення серед нематеріальних трудових правовідносин, що стосуються соціального захисту працівників, дві самостійні групи правовідносин: процедурні та

процесуальні правовідносини з соціального захисту працівників. Визначено поняття процедурних та процесуальних правовідносин із соціального захисту в трудовому праві, розглянуто коло учасників відповідних правовідносин.

05.04.10.511.

349.3:364.044.26-058.86 Потопахіна О. М. Міжнародні стандарти захисту прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування / О. М. Потопахіна // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 71–78.

Проаналізовано положення міжнародних актів, регулюючих питання соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Розглянуто акти ООН, МОП, Ради Європи, зокрема Декларацію прав дитини 1959 р., Конвенцію про права дитини 1989 р., Всесвітню декларацію про забезпечення виживання, захисту і розвитку дітей 1990 р. та ін. Звернуто увагу на необхідність врахування у національному законодавстві положень ст. 17 Європейської соціальної хартії, якою передбачено право дітей та підлітків на соціальний, правовий та економічний захист.

05.04.10.512.

349.3:369.6 Прийменко О. Правове регулювання процедури підтвердження факту утримання при призначенні пенсії у зв'язку з втратою годувальника / Олександр Прийменко // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8. — С. 121–124.

Розглянуто досудовий порядок підтвердження факту утримання при призначенні пенсії у зв'язку з втратою годувальника. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення правових норм, які врегулюють вказані питання і таким чином приведуть до формування зручної та максимально спрощеної процедури підтвердження факту утримання для заявників.

05.04.10.513.

349.3(170):369 Роик В. Меняющийся мир труда и социальное страхование: новые вызовы и ответы на них / Валентин Роик // Вопросы трудового права. 2010. № 8. С. 66–73.

Рассмотрена проблема развития социально-трудовых отношений индустриального общества, которые являются предпосылкой формирования институтов социального страхования. Отмечено, что социальное страхование в России является барометром общественного устройства и меняющихся социально-трудовых отношений. Предложена финансовая страховая модель для России. Указаны принципиальные положения, на которых базируется предлагаемая модель системы социального страхования.

05.04.10.514.

349.3:369.5 Сирота І. М. Страховий (трудо-вий) стаж як головна умова пенсійного забезпечення у солідарній системі / І. М. Сирота // Ак-

туальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 12–19.

Проведено аналіз чинного законодавства України у сфері пенсійного забезпечення населення та перспективи його розвитку. Визначено окремі види трудового стажу та порядок його встановлення і обчислення. Розкрито основні проблеми практичного впровадження страхового стажу.

05.04.10.515.

349.3:364(177) Тарасюк Т. М. Закони як джерела соціального захисту України / Т. М. Тарасюк // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 131–136.

Досліджено закони як джерела права соціального захисту. Проведено їх класифікацію. Визначено ступінь їх наукової розробки. Встановлено, що закони, які є джерелами права соціального захисту України, можна поділити на загальні та спеціальні. Відмічено, що загальні закони поширюються на всіх громадян. Спеціальні ж регулюють професійну діяльність та соціальний захист окремих категорій осіб.

05.04.10.516.

349.3:369.5:656.6-051 Харитоновна Л. І. Особливості пенсійного забезпечення працівників водного транспорту / Л. І. Харитоновна // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 23–28.

Питання порушено у зв'язку з тим, що 1 січня 2004 р. набув чинності ЗУ «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», який не передбачає призначення пенсій за вислугу років працівникам водного транспорту. Досліджено питання пенсійного забезпечення за раніше діючим законодавством та узгодження його із законодавством про пенсійне страхування.

05.04.10.517.

349.2:331.07(100):172 Чанишева Г. І. Декларація МОП про соціальну справедливість у цілях справедливості глобалізації: зміст і значення / Г. І. Чанишева // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 7–11.

Розглянуто зміст та значення Декларації МОП про соціальну справедливість у цілях справедливої глобалізації 2008 року. Проаналізовано цілі, завдання та основні напрями діяльності МОП у сучасних умовах. Розкрито значення соціальних ініціатив МОП в умовах глобалізації економіки.

05.04.10.518.

342.734 Чутчева О. Г. Щодо визначення соціальних стандартів: проблеми теорії та практики / О. Г. Чутчева // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 48. — С. 339–345.

Досліджено окремі теоретичні та практичні питання відносно сучасного стану і основних напрямків правового регулювання соціальної стандартизації. Визначено поняття, зміст і структуру соціальних стандартів. З'ясовано їх класифікацію і місце в організаційно-правовому механізмі реалізації соціальних прав. Обґрунтовано конкретні пропозиції по удосконаленню діючого законодавства.

05.04.10.519.

349.3(477):369.5.001.33 Шумило М. М. Криза джерел права соціального забезпечення як причина кодифікації пенсійного забезпечення / М. М. Шумило // Держава і право. Юридичні і

політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 281—286.

Відмічено, що джерела права соціального забезпечення необхідно розглядати через призму позитивістського підходу і під джерелами права розуміти нормативно-правові акти органів державної влади. Розкрито проблеми кризи джерел права соціального забезпечення. Визначено проблеми кризи, зокрема, інфляцію законодавства. Обґрунтовано думку щодо подолання кризи джерел права соціального забезпечення шляхом кодифікації пенсійного законодавства.

Див. також: 01.04.10.46.

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

Реферати

06.04.10.520.

349.6(470):351.811.11 Абузярова Д. Ф. Придорожные полосы автомобильных дорог как зоны с особыми условиями использования / Д. Ф. Абузярова // Юрист. 2010. № 6. С. 37–39.

Статья посвящена правовым вопросам, возникающим в сфере нормативного регулирования придорожных полос автомобильных дорог. Освящены вопросы отнесения придорожных полос к зонам с особыми условиями использования. Придорожные полосы автомобильных дорог имеют собственное наименование и не могут быть однозначно отнесены ни к санитарно-защитным, ни к охраняемым зонам. Анализ законодательства РФ позволяет сделать вывод о том, что охраняемые создаются как с целью защиты объектов государственной охраны и обеспечения нормальных условий их эксплуатации, так и с целью защиты окружающей среды от неблагоприятного воздействия. Санитарные разрывы автомобильных дорог устанавливаются не на всем протяжении прохождения трассы автомобильной дороги, а лишь в тех случаях, когда рядом расположена жилая застройка. Следовательно, отнести все придорожные полосы автомобильных дорог к санитарно-защитным зонам не представляется возможным. Автор статьи считает, что придорожные полосы автомобильных дорог следует рассматривать как иные зоны с особыми условиями использования, устанавливаемые в соответствии с законодательством.

Н. С. Гавриш

Статті

06.04.10.521.

349.412(477) Багрий І. Самоврядний контроль за використанням та охороною земель в Україні / Ірина Багрий // Юридичний журнал. 2010. № 8. С. 24–26.

Вказано на наявність проблеми відсутності правового механізму вирішення питання змісту і порядку здійснення контролю органами місцевого самоврядування. З'ясовано питання визначення об'єкта самоврядного контролю і його співвідношення з об'єктом державного контролю. Рекомендовано прийняти положення про порядок здійснення самоврядного контролю за використанням та охороною земель. Визначено підходи щодо створення належного правового механізму здійснення самоврядного контролю за використанням та охороною земель.

06.04.10.522.

349.412.3(477):332.3:656.7 Бондарчук Н. В. Право власності на землі авіаційного транспорту України та користування ними / Н. В. Бондарчук // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корещького НАН України. — К., 2010. — Вип. 49. С. 421–426.

Проаналізовано питання правового регулювання використання земель авіаційного транспорту України. Розглянуто форми власності на землі авіаційного транспорту та види права користування ними як елементи правового режиму земель транспорту України. Відмічено, що норми права, які регулюють зазначене питання, розпорошені по різних правових актах та є нечіткими. Рекомендовано врегулювати питання власності та користування даними земельними ділянками на рівні ЗК України.

06.04.10.523.

349.412:332.3 Вербицька Н. Співвідношення публічного і приватного інтересу при встановленні земельних зон із спеціальним режимом використання / Наталія Вербицька // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8. С. 88–91.

Розглянуто питання про співвідношення приватних і публічних інтересів у земельних відносинах при встановленні зон із спеціальним режимом використання. Задача існування таких зон обмеження прав на землю власників і землекористувачів у публічних інтересах.

06.04.10.524.

349.414 Волкова Т. В. Правовой порядок предоставления земельных участков для целей, связанных со строительством: теоретические и практические аспекты / Т. В. Волкова, А. И. Гребенников // Экологическое право. 2010. № 4. — С. 27–31.

Рассмотрены правовые вопросы предоставления земельных участков для целей, связанных со строительством. По мнению автора, выбранная тема исследования представляется актуальной, учитывая наличие многих правовых вопросов, возникающих при предоставлении земельного участка для строительства, а также то, что строительная сфера оказывает подчас определяющее влияние на развитие экономики страны. Указано, что предварительное согласование места размещения объекта заключается по своей сути в следующих действиях: выборе земельного участка, информировании населения, информировании правообладателей участков в границах выбираемого участка.

06.04.10.525.

349.41(477) Годованюк А. Й. До питання щодо визначення правового режиму земель в Ук-

раїні / *А. Й. Годованюк* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 185—190.

Вказано на відсутність чіткого визначення поняття «правовий режим земель» у сучасній земельно-правовій науці. Проаналізовано погляди учених щодо визначення терміна «правовий режим». Досліджено охорону земель як один із елементів правового режиму. Обґрунтовано висновки стосовно визначення правового режиму землі у контексті особливої охорони держави.

06.04.10.526.

349.414/415.35:35.072.6 Городецька І. А. Державний інспектор з контролю за використанням та охороною земель як носій державно-владних функцій та повноважень / *І. А. Городецька* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 259—266.

На підставі наукових досліджень діяльності державних інспекцій, функцій та повноважень органів виконавчої влади як різновиду органів держави визначено державно-правові функції та повноваження Державної інспекції з контролю за використанням та охороною земель та її державних інспекторів. У висновках стверджується, що Держземінспекція та її державні інспектори наділені комплексом державно-владних функцій та повноважень, які здійснюються від імені держави і дозволяють забезпечувати державний контроль за використанням та охороною земель.

06.04.10.527.

349.6(477):349.414 Другак В. Концепція земельної політики щодо еколого-економічного розвитку землекористування в Україні / *В. Другак* // Земельне право України: теорія і практика. — 2010. — № 8. — С. 25—36.

Зазначено, що в основу концепції земельної політики щодо створення системи еколого-економічного регулювання землекористування повинні бути включені положення щодо: охорони природи, збереження природно-ресурсного й екологічного потенціалу, ринкова вартість землекористування й загальна економічна цінність природних територій, інститут обмежень використання земель. Сформовано основні принципи формування системи еколого-економічного регулювання землекористування.

06.04.10.528.

349.235:347.125 Єрмоленко В. Правові проблеми добровільної відмови від земельної ділянки сільськогосподарського призначення / *Володимир Єрмоленко* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 7. — С. 116—119.

Досліджено правові проблеми й ознаки добровільної відмови від земельної ділянки сільськогосподарського призначення. З'ясовано проблемні питання щодо можливості здійснення правочину добровільної відмови від такої земельної ділянки та його особливості.

06.04.10.529.

349.412:347.238.8 Караханян К. М. Об'єкти та суб'єкти земельних аукціонів / *К. М. Караханян* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 234—241.

При дослідженні правової природи земельних аукціонів значну увагу приділено розгляду питань, пов'язаних з їх об'єктним складом. Визначено, які земельні ділянки підлягають обов'язковому продажу на конкурентних посадах, а які відчужуються поза аукціоном. Здійснено класифікацію та розкрито особливості суб'єктів земельних торгів, якими є: покупці земель, організатори та виконавці земельних аукціонів.

06.04.10.530.

349.412.22 Костяшкін І. О. Право на безоплатне одержання земельної ділянки: проблеми законодавчого регулювання / *І. О. Костяшкін* // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 2. — С. 149—155.

Розкрито проблеми законодавчого регулювання набуття права власності на землю в умовах земельної реформи. Досліджено процедуру безоплатного одержання громадянами земельних ділянок у власність.

06.04.10.531.

349.414/415(477).001.73 Лісова Т. Актуальні питання правового забезпечення управління в галузі використання й охорони земель / *Тетяна Лісова* // Юридична Україна. — 2010. — № 8. — С. 84—89.

Проведено комплексний аналіз актуальних питань правового забезпечення управління у галузі використання й охорони земель в умовах сучасної земельної реформи. Обґрунтовано необхідність удосконалення чинних нормативно-правових актів у зазначеній сфері, а також розробки та прийняття нових з метою ефективного використання земельних ресурсів.

06.04.10.532.

349.412.2(477):347.451.6 Мартин А. Земельний аукціон як механізм відчуження земельних ділянок / *Андрій Мартин* // Земельне право України: теорія і практика. — 2010. — № 5. — С. 5—10.

Досліджено теоретичні засади та передумови відчуження земельних ділянок на земельних торгах у формі аукціону. Визначено основні та похідні типи земельних аукціонів. Зазначено, що виділені типи земельних аукціонів та їх аукціонні механізми можуть бути використані у процесі удосконалення нормативно-правової бази регулювання ринкових земельних відносин в Україні.

06.04.10.533.

349.414(477):332.33 Мартин А. Проблеми державного земельного кадастру в Україні / *А. Мартин* // Земельне право України: теорія

і практика. 2010. № 7. С. 19–39; № 8. С. 37–53.

Відмічено, що усі складові державного земельного кадастру в Україні ведуться зі значними труднощами, в тому числі подекуди поза правовим полем. Проаналізовано сучасний стан державної земельно-кадастрової діяльності в Україні та висвітлено головні проблеми державного земельного кадастру. Стверджено, що ефективність, цілісність і прозорість земельно-кадастрової системи повинні постійно відстежуватися і контролюватися за допомогою показників діяльності, пов'язаних, наприклад, із часом та витратами на здійснення кожної трансакції із земельною ділянкою, із задоволенням потреб споживачів кадастрової інформації тощо. Визначено підходи до удосконалення земельно-кадастрового обліку як необхідної передумови розвитку ринкових земельних відносин.

06.04.10.534.

349.4 Місінкевич А. Л. Міжнародний досвід законодавчого забезпечення проведення рекультивації земель / А. Л. Місінкевич // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 2. С. 156–162.

Висвітлено започаткування та розвиток рекультиваційного процесу земель у розвинутих зарубіжних країнах. Визначено та проаналізовано правовий аспект врегулювання рекультиваційних заходів у європейських країнах та США. Досліджено історичний аспект реалізації цієї проблеми за часів Радянського Союзу, при цьому проаналізовано законодавчі акти органів влади того часу. Окреслено складну екологічну ситуацію щодо земель, порушених промисловістю України.

06.04.10.535.

349.412(477) Настечко К. Зміст і функції оформлення прав на земельні ділянки / Катерина Настечко // Юридична Україна. 2010. № 7. С. 80–83.

Встановлено особливості відмежування діловодства від оформлення прав на земельні ділянки. Запропоновано класифікацію документів. Враховуючи обґрунтування необхідності запровадження правового інституту оформлення прав на земельні ділянки, визначено функції, які притаманні оформленню прав на земельні ділянки в Україні.

06.04.10.536.

349.415(477) Оверковська Т. Правове регулювання охорони земель від забруднення та псування / Тетяна Оверковська // Юридична Україна. — 2010. — № 6. — С. 57–62.

Проаналізовано сучасний стан чинного законодавства України у сфері охорони якісного стану земель. Запропоновано класифікацію законодавчих актів, що регулюють зазначену сферу суспільних відносин. Обґрунтовано пропозиції

щодо подальшого вдосконалення законодавства України про охорону земель.

06.04.10.537.

349.415(477) Оверковська Т. Стандартизація та нормування як правові засоби охорони земель від забруднення та псування в Україні / Тетяна Оверковська // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 6. С. 157–160.

Досліджено правові аспекти стандартизації та нормування як дієві засоби правового характеру у сфері охорони земель України від забруднення та псування. Виокремлено значення нормативних документів для встановлення критерію безпечності використання земель.

06.04.10.538.

349.414:338.48 Палій Н. І. Поняття та юридичні ознаки земель рекреаційного призначення / Н. І. Палій // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. — Вип. 52. — С. 207–212.

Проаналізовано головні ознаки рекреаційного призначення цих земель для організації відпочинку населення, туризму та проведення спортивних заходів. З'ясовано взаємодію з іншими компонентами природного середовища. Вказано на необхідність охорони зазначених земель від негативного впливу природних і антропогенних явищ. Обґрунтовано думку щодо екологічної функції земель рекреаційного призначення.

06.04.10.539.

351.862.22:904 Пеліванова Н. Проблеми застосування відповідальності за порушення законодавства про використання територій, пов'язаних з охороною археологічної спадщини / Надія Пеліванова // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 6. С. 161–165.

Розглянуто проблеми застосування відповідальності за порушення законодавства про використання територій, пов'язаних з охороною археологічної спадщини. Запропоновано заходи з удосконалення реалізації норм про відповідальність за порушення правового режиму земель пам'яток археології.

06.04.10.540.

349.412.4:332.28 Погорелова О. М. Особливості використання земель водного фонду на орендних умовах / О. М. Погорелова // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 212–218.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо правового регулювання оренди земельних ділянок водного фонду. Розглянуто питання, пов'язані з особливостями використання земель водного фонду, а саме права оренди земельних ділянок водного фонду як самостійного різновиду права користування землею. З'ясовано специфіку земель даної категорії та суперечності, які існують між земельним та водним законодавством.

06.04.10.541.

349.414:332.3 Ріпенко А. І. Правовий режим земель, зайнятих вулицями і дорогами міст та інших населених пунктів / А. І. Ріпенко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 247—253.

Досліджено чинне законодавство України та проаналізовано погляди учених щодо правового режиму земель, зайнятих вулицями і дорогами міст та інших населених пунктів. Визначено проблемні питання правового режиму земельних ділянок загального користування населених пунктів, зайнятих вулицями та дорогами. Запропоновано власний підхід до визначення у законодавстві їх земельно-майнового правового режиму.

06.04.10.542.

347.91/95(470):347.232 Савин Р. А. Исковые формы защиты приобретательной давности и права собственности на спорный земельный участок / Роман Алексеевич Савин // Гражданское право. — 2010. — № 3. — С. 28—32.

Освещены проблемы приобретения земельного участка по давности владения. Рассмотрены требования, предъявляемые к владению в качестве основания для приобретения права собственности на земельный участок. Раскрыто понятие добросовестности как важного условия приобретательской давности и некоторые процессуальные вопросы, связанные с приобретением права собственности по давности владения, его оформлением.

06.04.10.543.

349.414(477):332.3 Сіряченко І. Правове регулювання цільового використання земель морського транспорту в межах населених пунктів / Ірина Сіряченко // Земельне право України: теорія і практика. — 2010. — № 5. — С. 11—17.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо правового регулювання використання територій морського транспорту. Аналіз практики застосування чинного законодавства свідчить про існування колізій правового регулювання цільового (функціонального) використання земель морського транспорту, що викликає неможливість здійснення будь-якого контролю за їх використанням та охороною. Наголошено на необхідності чіткого законодавчого визначення поняття «склад земель морського транспорту». Відмічено, що окремої регламентації потребує правовий режим земель, зайнятих морськими терміналами, та правовий режим земель територіального моря. Запропоновано рекомендації та висновки щодо вдосконалення законодавства у зазначеній сфері.

06.04.10.544.

347.235 Скрипник В. Вилучення земельних ділянок для суспільних потреб як особлива підстава припинення права власності / Володимир Скрипник // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 6. — С. 28—31.

Досліджена така підстава припинення права власності, як вилучення земельних ділянок для суспільних потреб та у зв'язку із суспільною необхідністю. Запропоновано практичні рекомендації, спрямовані на усунення зловживань у сфері вилучення земельних ділянок для суспільних потреб.

06.04.10.545.

349.412(347.452+347.472) Степська О. В. Правове регулювання дарування та міни як угод із земельними ділянками / О. В. Степська // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 167—172.

Відмічено, що земельне законодавство не передбачає особливого порядку здійснення зазначених угод, проте на договори дарування та міни поширюються всі загальні правила здійснення земельних угод. Розглянуто поняття та юридичні ознаки вказаних земельних правочинів. Визначено їх роль у розвитку земельного ринку. Відзначено, що при наявності спорів щодо земельних ділянок вчинення угоди міни є неможливим.

06.04.10.546.

349.412:347.513 Терлецька Л. М. Відшкодування збитків власникам земель та землекористувачам при самовільному зайнятті земельних ділянок / Л. М. Терлецька // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 221—227.

Зосереджено увагу на судовій практиці щодо відшкодування збитків власникам землі, завданих через самовільне позбавлення їх можливості використовувати та розпоряджуватись належними їм ділянками, а також вирішенню судами питання про відшкодування незаконним володільцям їхніх втрат на покращення, що були зроблені протягом перебування у них землі. Стверджено, що судова процедура повернення самовільно захопленої земельної ділянки може бути використана як прикриття для дійсного захоплення ділянки особи, проти якої поданий позов, шляхом введення в оману чи просто підкупу суддів. Зазначено, що не існує інших гарантій законності рішень щодо самовільно захоплених земельних ділянок, крім контролю над нижчими судами з боку вищих судових органів.

06.04.10.547.

349.41(477):332.2 Третяк А. Теоретико-методологічні основи формування земельного капіталу / А. Третяк // Земельне право України: теорія і практика. — 2010. — № 8. — С. 12—24.

Сформовано теоретико-методологічні основи складу та змісту земельного капіталу. Сформульовано визначення поняття «земельний капітал». Відмічено, що основними складовими елементами земельного капіталу є: природний капітал, інтелектуальний капітал та майновий капітал. Наведено логічну модель структури методології формування земельного капіталу.

06.04.10.548.

351.813:332.3 Федотова О. Поняття та склад земель річкового та морського транспорту України / *Олександра Федотова* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 7. — С. 120—124.

З'ясовано підхід до визначення поняття земель річкового та морського транспорту відповідно до законодавства України. Визначено співвідношення зазначеного поняття із суміжними поняттями. Запропоновано авторський підхід до встановлення правового режиму земель річкового та морського транспорту.

06.04.10.549.

349.412(477) Харитонов Т. Є. Зміни у земельному законодавстві щодо виникнення та оформлення прав на земельну ділянку / *Т. Є. Харитонов* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 179—184.

Дослідження проведено у світлі останніх змін до земельного законодавства України. Визначено момент виникнення права власності на об'єкти земельних відносин, серед яких провідне місце займає земельна ділянка. Встановлено порядок видачі та оформлення необхідних документів, що підтверджують таке право. Зазначено, що проблеми виникнення та оформлення прав на землю не тільки не були вирішені з прийняттям значної низки законодавчих актів, але й створили ряд непорозумінь на шляху реалізації їх норм, ставши гальмом при реалізації суб'єктами земельних відносин своїх прав.

06.04.10.550.

349.412(477):332.2/3 Харченко О. С. Ринок землі в Україні: питання правового врегулювання / *О. С. Харченко* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 49. — С. 410—415.

Здійснено аналіз спеціальної літератури чинного законодавства України та проектів законів з метою визначення перспектив становлення ринку землі в нашій державі. Досліджено питання правового врегулювання ринку землі в Україні. Викладено авторське бачення проблематики. Констатовано необхідність розробки та прийняття спеціального закону про ринок землі.

06.04.10.551.

349.422.2(477) Чурилова Т. М. Проблемні питання асоційованого членства у сільськогосподарських обслуговуючих кооперативах / *Т. М. Чурилова* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 49. — С. 427—432.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо правового положення асоційованого членства у сільськогосподарських кооперативах та визначено його істотні особливості. З'ясовано відповідності інтересів членів-інвесторів, якими

фактично виступають асоційовані члени, самій природі кооперативу. Розглянуто зарубіжний досвід щодо участі асоційованих членів в управлінні кооперативу та припиненні членства. Наведено ряд факторів, які повинні врегулювати як практичну діяльність з підтримки сільськогосподарських формувань, так і роботу щодо їх наукового забезпечення.

Див. також: 01.04.10.42, 02.04.10.164,
03.04.10.228.

АГРАРНЕ ПРАВО

Книги

06.04.10.552.

349.42(035) Словник з аграрного права: 600 понять і термінів / за ред. В. П. Жушмана. — Х. : Нац. юрид. акад. України, 2010. — 160 с.

Представлено фундаментальні поняття і терміни науки аграрного права та однойменної навчальної дисципліни. Оскільки аграрне право комплексна галузь права і законодавства, до словника увійшли поняття і терміни суміжних галузей права.

Автореферати

06.04.10.553.

349.42.001.76(043.3) Гиренко І. В. Правове регулювання агроінноваційної діяльності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / *Гиренко Інна Володимирівна* ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — 20 с.

Досліджено теоретико-правові засади регулювання агроінноваційної діяльності, розкрито поняття та зміст інноваційної діяльності, місце та роль правового регулювання агроінноваційної діяльності в аграрному праві України, особливості агроінноваційної діяльності та її правового регулювання в Україні. Визначено певні елементи, за якими запропоновано класифікувати агроінноваційну діяльність. Проаналізовано досвід провідних зарубіжних держав щодо правового регулювання агроінноваційної діяльності. Сформульовано конкретні рекомендації і пропозиції щодо вдосконалення положень чинного аграрного законодавства.

06.04.10.554.

349.2:368.5(043.3) Горіславська І. В. Правове регулювання страхових відносин сільськогосподарських підприємств : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / *Горіславська Інна Вікторівна* ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2010. — 16 с.

Розкрито та охарактеризовано історичні етапи розвитку законодавства, що регулює страхові відносини за участю сільськогосподарських

підприємств, окремі елементи аграрних страхових правовідносин, їх види. Акцентовано увагу на необхідності не тільки внесення змін до чинних нормативних актів, що регулюють страхування у сільському господарстві, на важливості приведення його у відповідність із теоретичними моделями розвитку та функціонування страхування в агропромисловому комплексі та теоретично обґрунтованими методами впливу на суспільні відносини, спрямовані на гармонізацію страхування у сільському господарстві в цілому. Зосереджено увагу на розкритті правової природи аграрних страхових правовідносин, виявленні підстави та умови, що спричиняють їх формування у логічну теоретичну конструкцію. Сформульовано теоретичні висновки про напрямки та механізм ефективної реалізації аграрних страхових правовідносин та запропоновано зміни до чинного законодавства України, що спрямовані на удосконалення системи страхування у сільському господарстві.

Див. також: 07.04.10.607.

Реферати

06.04.10.555.

349.42(477) Анікеєнко В. М. Методичні підходи до оцінювання наслідків державного регулювання розвитку аграрного ринку / В. М. Анікеєнко // Держава та регіони. Серія: Державне управління. — 2010. — № 3. — С. 6—10.

Розглянуто методичні підходи до оцінювання наслідків державного розвитку аграрного ринку, запропоновано систему показників для оцінювання наслідків аграрної політики. Мета статті обґрунтування методики оцінювання наслідків аграрної політики. Враховуючи, що в Україні більшість державних програм підтримки аграрної сфери економіки та села не було виконано у повному обсязі, проблема оцінювання їх результативності стала надзвичайно актуальною. У реаліях політичного, соціального й економічного життя в Україні дієвим є зовнішнє незалежне оцінювання, яке здійснюється державними органами влади зі спеціальними повноваженнями або неурядовими організаціями, зокрема Центром стратегічних досліджень ім. Разумкова. Усі державні регуляторні заходи пов'язані з видатками державного бюджету, які законодавчо і документально оформлені, перебувають під постійним контролем. Оцінювання за допомогою показників результативності потребує пошуку певних орієнтирів для здійснення порівняння, без цієї процедури досить важко встановити рівень досягнення наміченого результату. В окремих випадках орієнтирами можуть слугувати регіональні, галузеві, міжнародні показники діяльності схожих інституцій. Отже, для оцінювання наслідків регуляторної діяльності держави в аграрному секторі найбільш вживаними є показники результативності та ефективності. Складність

вимірювання наслідків аграрної політики не означає, що таке вимірювання не треба здійснювати. У кожному конкретному випадку необхідно розробляти критерії, за якими можна відстежити рівень досягнення потрібного результату.

Н. С. Гавриш

06.04.10.556.

349.42(4):338.439.02 Гребенюк М. Система забезпечення продовольчої безпеки в законодавстві Європейського Союзу / М. Гребенюк // Право України. 2010. № 9. С. 227—233.

Розглянуто основи законодавства ЄС у сфері забезпечення якості та безпечності продуктів харчування та продовольчої безпеки. Визначено пріоритети та завдання спільної аграрної політики держав ЄС. Деталізовано компетенцію Європейської агенції з питань продовольчої безпеки. У своїй статті автор проводить огляд питань реалізації аграрної політики у державах Європи. У 2000 році в Європі була схвалена «Біла книга про безпеку харчових продуктів». У цьому законодавчому акті було визначено перелік заходів, запровадження яких є необхідним для покращення продовольчого благополуччя населення. Профілюючим актом європейського законодавства у сфері забезпечення продовольчої безпеки є Регламент Європейського парламенту та Ради ЄС.

Н. С. Гавриш

Статті

06.04.10.557.

349.42:368.5 Акманов С. С. Правоотношения по субсидированию затрат сельхозтоваропроизводителей на агрострахование имущества / С. С. Акманов // Закон и право. 2010. № 8. С. 56—61.

Рассмотрены правоотношения по субсидированию затрат сельхозтоваропроизводителей на агрострахование. Проанализирована природа правоотношений. Правовой институт агросубсидирования, по мнению автора, является комплексным институтом, содержащим элементы финансового, гражданского и аграрного права, поскольку он рассчитан на сельхозтоваропроизводителей как основной субъект аграрных правоотношений. Сделан вывод, что привлекаемые «пограничные» нормы дополняют основные (аграрные в данном случае) и содействуют обеспечению их действительности и полноты урегулирования отношений по субсидированию затрат сельхозпроизводителей на агрострахование.

06.04.10.558.

349.42(470) Минаева Е. Л. Система аграрного законодательства и основные тенденции его развития / Е. Л. Минаева // Журнал российского права. 2010. № 6. С. 5—12.

Рассмотрены проблемы состояния и развития современного аграрного законодательства. Раскрыто понятие, структура и основные направле-

ния совершенствования этой отрасли российского законодательства как на федеральном, так и на региональном уровне с учетом стоящих задач правового обеспечения продовольственной безопасности страны и социального развития села. Отмечено, что важным в рассмотрении проблем формирования современного аграрного законодательства является определение места и роли нормотворчества субъектов РФ в данном процессе.

06.04.10.559.

349.42 Панченко В. Локальне нормативно-правове регулювання внутрішньогосподарських відносин у сільськогосподарському підприємстві / Вікторія Панченко // Юридична Україна. 2010. № 6. С. 63–66.

Акцентовано увагу на необхідності удосконалення правової роботи у сфері локального регулювання внутрішньогосподарських відносин, створення правових і організаційних основ для ефективної діяльності органів правління, керівників, спеціалістів, членів і найманих працівників у сільськогосподарському підприємстві щодо забезпечення законності у процесі виробничо-господарської діяльності сільськогосподарського підприємства.

06.04.10.560.

349.42 Сальман І. Ю. Напрями вдосконалення правового регулювання діяльності в аграрному секторі / І. Ю. Сальман // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 219–221.

Проаналізовано найбільш характерні способи забезпечення договірних зобов'язань, спрямованих на надання послуг. Розділено способи забезпечення за їх функціональним призначенням. Зазначено, що вдосконалення правового регулювання діяльності в аграрному секторі може відбутися двома шляхами: змістовним (предметним) і методологічним. Специфіка цих двох напрямів зумовлює їх ознаки: взаємопов'язаність, взаємообумовленість, багаторівневність. Внесено пропозиції, спрямовані на вдосконалення чинного цивільного законодавства.

06.04.10.561.

347.513:349.42 Терлецька Л. М. Умови відшкодування втрат сільськогосподарського виробництва / Л. М. Терлецька // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 48. — С. 429–434.

Розглянуто юридичну природу відшкодування втрат сільськогосподарського виробництва, яка полягає у забезпеченні компенсаційної, охоронної та регулятивної функції щодо сільськогосподарського земельного фонду країни. Проаналізовано історичні етапи розвитку вказаних механізмів. Запропоновано певні напрями вдосконалення регулятивної функції. Дано комплексний аналіз ситуації, що складаються на вказаній галузі. Рекомендовано концентрувати кошти на рахунках Державної служби охорони ґрунтів.

ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

Книги

06.04.10.562.

349.6(477).001.36(075.8) Сурілова О. О. Порівняльне екологічне право : навч. посіб. / О. О. Сурілова ; ОНЮА. О. : Фенікс, 2010. 220 с.

Посібник містить 10 глав та розкриває загальну характеристику взаємодії суспільства і природи (поняття і предмет екологічного права); принципи міжнародного екологічного права; організаційно-правовий механізм охорони навколишнього середовища; екологічні права людини; правове регулювання охорони кліматичної системи Землі; правову охорону водного середовища і водних ресурсів; правове регулювання охорони атмосферного повітря; правове регулювання біорізноманіття; правове регулювання управління відходами; правове забезпечення безпеки продуктів і продукції.

Автореферати

06.04.10.563.

349.6:347.5(477)(043.3) Краснова Ю. А. Правове регулювання забезпечення екологічної безпеки в галузі авіації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Краснова Юлія Андріївна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2010. — 19 с.

Визначено місце правового регулювання забезпечення екологічної безпеки в галузі авіації у системі сучасного екологічного права та права екологічної безпеки. Проаналізовано науково-правові та законодавчі підходи щодо визначення об'єктів та джерел шкідливого впливу авіації на довкілля. Досліджено становлення та розвиток механізму правового регулювання, забезпечення екологічної безпеки в галузі авіації; його особливостей, включаючи заходи організаційного, функціонального, економіко-правового характеру; механізму притягнення винних осіб до відповідальності за порушення правових вимог екологічної безпеки у зазначеній сфері. Розроблено пропозиції щодо вдосконалення законодавства у сфері забезпечення екологічної безпеки в галузі авіації; запропоновано теоретичні висновки, які можуть бути підставою для подальшого розвитку теорії екологічного права та права екологічної безпеки в Україні.

Див. також: 11.04.10.974.

Реферати

06.04.10.564.

349.6(477.64):504.05 Авраменко Н. В. Досвід організації надання медичної допомоги населенню екологічно небезпечного регіону з питань охорони репродуктивного здоров'я та плануван-

ня сім'ї / *Н. В. Авраменко* // Економіка та держава. 2010. № 8. С. 128–130.

Розглянуто шістнадцятирічний досвід функціонування єдиної доступної та ефективної служби збереження репродуктивного здоров'я та планування сім'ї в екологічно небезпечному Запорізькому регіоні. Найбільш оптимальним за структурою закладом з надання комплексної спеціалізованої лікувально-діагностичної і консультативної допомоги з питань відновлення репродуктивного здоров'я, корекції порушень сімейно-шлюбних відносин, медико-генетичного консультування та планування сім'ї є створений у Запорізькій області центр реабілітації репродуктивної функції. Запорізька область – регіон високого ризику, в якому активна промислова діяльність вкрай негативно відбивається на екологічному благополуччі області та здоров'ї населення. Така небезпечна екологічна та демографічна ситуація в регіоні спричинила необхідність вжиття екстрених заходів щодо оптимізації надання медичної допомоги з питань охорони репродуктивного здоров'я населення. Таку допомогу в області надає «Запорізький обласний центр реабілітації репродуктивної функції людини», який забезпечує консультативну та лікувально-діагностичну допомогу населенню, проводить організаційно-методичну роботу.

Н. С. Гавриш

06.04.10.565.

349.6 Бринчук М. М. Потенциал природы как инструмент экологического права / *М. М. Бринчук* // Экологическое право. 2010. № 4. С. 8–14.

Изучение потенциала природы как правовой категории способствует развитию экологического права, выбранная тема исследования, по мнению автора, является актуальной, поскольку потенциал природы как методологический и правовой инструмент может быть эффективно использован для оперативного решения сложных задач, связанных с обеспечением рационального природопользования, поддержанием и восстановлением благоприятного состояния природы. На стадии оценки потенциала природы, ее состояния выявляются все неблагоприятные экологические характеристики, которые должны учитываться при планировании размещения новых объектов. Автор акцентирует внимание на том, что потенциал природы должны быть в основе решений о размещении производственных объектов. Планирование восстановления нарушенного состояния природы и соответственно увеличения ее потенциала является обязанностью государства, которое должно вырабатывать меры, реализация которых позволит восстановить нарушенное состояние, если это практически возможно. Автор раскрывает перечень правовых средств регулирования природопользования и охраны окружающей среды с учетом потенциала. К ним непосредственно относятся: экологический мониторинг, государственные кадастры природных объектов. В доктрине эколо-

гического права критически оценивается замена правовых институтов государственного водного и лесного кадастров на государственный и лесной реестры, а также введение правовой меры государственного кадастрового учета земельных участков в составе государственного кадастра недвижимости вместо государственного земельного кадастра. Таким образом, потенциал природы как методологический и правовой инструмент может быть эффективно использован для оперативного решения сложных задач, связанных с обеспечением рационального природопользования, поддержанием и восстановлением благоприятного состояния природы.

Н. С. Гавриш

06.04.10.566.

349.6(170):504.06 Велиева Д. С. Обеспечение благоприятной окружающей среды в контексте концепции «позитивных обязательств» государства / *Д. С. Велиева* // Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. 2010. № 4. С. 39–44.

В статье анализируется обязанность Российского государства по обеспечению права на благоприятную окружающую среду. Используется концепция «позитивных обязательств» государства исходя из практики Российского суда по правам человека и Конституционного Суда РФ. Рассматриваются способы реализации конституционных экологических обязанностей Российского государства. Одной из наиболее обсуждаемых современных проблем как в доктрине, так и на практике конституционного права является концепция «позитивных» обязательств государства в сфере защиты основополагающих прав человека. Автор обращает внимание читателей на то, что правовые основы государственной политики в сфере охраны окружающей среды и обеспечения экологической безопасности должны определяться таким образом, чтобы через реализацию указанной конституционной обязанности, имеющей всеобщий характер, при решении социально-экономических задач обеспечивался баланс интересов субъектов хозяйственной и иной деятельности, связанной с воздействием на окружающую среду, и интересов человека и общества в целом и гарантировалось соблюдение и защита экологических прав граждан.

Н. С. Гавриш

06.04.10.567.

349.6(177) Ветвицкий Д. О. Формування регіональної стратегії екологічного сталого розвитку в Україні відповідно до умов зовнішнього середовища / *Д. О. Ветвицкий* // Економіка та держава. 2010. № 7. С. 126–127.

В Україні було сформовано регіональну стратегію екологічно сталого розвитку регіону, удосконалено рекомендації щодо формування регіональних стратегій розвитку шляхом виокремлення екологічних аспектів, визначено найбільшу відповідність стратегії екологічно сталого розвитку регіону умовам зовнішнього середовища.

Розглянуто специфіку розроблення рекомендацій щодо формування регіональної стратегії екологічно сталого розвитку окремого регіону. Проаналізовано окремі етапи формування та реалізації регіональної програми розвитку: оцінка фактичного стану регіону та його природно-ресурсного потенціалу, SWOT-аналіз регіону, обговорення варіантів сценарію стратегії, механізм реалізації стратегії. Проведено детальний розгляд інструментів реалізації стратегії розвитку. Таким чином, розроблено практичні рекомендації щодо формування регіональної стратегії соціально-економічного розвитку в контексті екологічно сталого розвитку. На основі удосконалення методичних рекомендацій щодо етапів розробки та реалізації регіональної стратегії розвитку було проведено поетапне планування практичних рекомендацій регіону.

Н. С. Гавриш

06.04.10.568.

349.6(477):504.054/055 Лапицкий В. Н. Экологическая опасность электромагнитного загрязнения городов Украины / В. Н. Лапицкий, Ю. Л. Мамайкина, В. И. Гончаренко // Экологичний вісник. — 2010. — № 4. — С. 10—11.

В данной статье автор рассматривает вопросы негативного влияния электромагнитных излучений на человеческие организмы. Электромагнитное поле от линий высоковольтных электропередач, радиовещательных станций, систем радиосвязи, базовых станций мобильной связи, накладываясь на естественный электромагнитный фон, оказывает негативное воздействие на живые организмы и человека. Поэтому очень важно проводить электромагнитный мониторинг в жилых домах, учреждениях и возле них с помощью современной аппаратуры, пересматривать санитарные правила и нормы защиты населения от электромагнитных излучений, разрабатывать новые методики оценки электромагнитного загрязнения. Автор обращает внимание на существование актуальной научно-технической и эколого-экономической проблемы разработки новых подходов, методик расчетного прогнозирования и инструментального контроля уровней электромагнитных полей вблизи радиотехнических объектов.

Н. С. Гавриш

06.04.10.569.

349.6(477) Малиш Н. А. Государственная экологическая политика как складовая мировой системы защиты докля / Н. А. Малиш // Государство та регіони. Серія: Державне управління. 2010. № 3. С. 80—83.

Досліджено проблеми формування та реалізації механізму державної екологічної політики. Визначено основні заходи створення ефективної геоекономічної стратегії екологічної політики. Виділено головні сфери, в яких передбачається здійснити наближення екологічного законодавства Європейського Союзу. Антропогенне та техногенне навантаження на навколишнє природне

середовище в Україні у кілька разів перевищує відповідні показники у розвинутих країнах світу та продовжує зростати. В Україні найвищий у Європі рівень розораності земель, споживання водних ресурсів, вирубування лісів. В умовах геоекономічних трансформацій державна екологічна політика має спрямовуватися на сприяння розвитку екологічно безпечних виробництв, упровадження новітніх екологічно безпечних технологій з урахуванням найкращих досягнень світової спільноти. Пріоритети співробітництва України та ЄС розроблені на принципах спільної власності та спільної відповідальності, полягають у розробці, схваленні та імплементації Україною Національної стратегії з питань навколишнього природного середовища на період до 2020 р. Перспективними напрямками розвитку в Україні є: біоенергетика, видобуток та утилізація шахтного метану, використання вторинних енергетичних ресурсів, позабалансових покладів вуглеводнів, вітрової і сонячної енергії, теплової енергії докля.

Н. С. Гавриш

06.04.10.570.

349.6 Совгіра С. В. Сутність і структурні компоненти екологічного світогляду особистості / С. В. Совгіра // Екологічний вісник. 2010. № 4. С. 26—28.

У даній статті автор звертає увагу на те, що розвиток виробництва і господарська діяльність, у процесі яких людина вичерпує та забруднює дедалі більше природних ресурсів, зумовили порушення рівноваги в навколишньому природному середовищі. Сучасна екологічна ситуація потребує негайного вжиття заходів для її розв'язання. Нині йде пошук шляхів подолання екологічних проблем, що залежить від гуманітарного потенціалу суспільства, рівня освіти та культури населення. Одним із таких шляхів є формування нового мислення, спрямованого на зміну підходів до визначення мети, шляхів і методів розвитку цивілізації як необхідного чинника виживання людства в умовах екологічної кризи. У контексті розв'язання цієї проблеми надзвичайно важливо виховати у молоді етичне ставлення до природного середовища, високу соціальну свідомість та екологічний світогляд, демократичні форми поведінки у соціальному та природному середовищах. Автор доходить висновку, що екологічний світогляд особистості тісно пов'язаний з тими внутрішніми стимулами, які ґрунтуються на її емоційній основі і є складним механізмом включення людини в різні види діяльності. Виділено умови, за яких екологічні знання перетворюються на складник екологічного світогляду. Визначено структуру екологічного світогляду особистості, що дає можливість глибше зрозуміти сутність цього феномена як складної системи, яка проявляється у діалектичній єдності емоційного, пізнавального, мотиваційно-ціннісного та практично-діяльнісного компонентів.

Н. С. Гавриш

Статті

06.04.10.571.

349.6(477+4).001.36 Антонюк У. В. Значення порівняльних досліджень у галузі екологічного права у контексті євроінтеграційних процесів / У. В. Антонюк, В. Д. Басай // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 406–410.

Проаналізовано значення і особливості застосування порівняльних досліджень у галузі охорони навколишнього природного середовища з огляду на адаптацію екологічного законодавства України до європейських стандартів. Відмічено, що основні труднощі і складності полягають не стільки у проведенні чи результатах порівняльних досліджень, а у здійсненні на їх основі і аналізі подальших адаптаційних та імплементаційних процесів. Незважаючи на всі «за» і «проти» щодо порівняльних досліджень у галузі екологічного права, вони залишаються актуальними і перспективними з огляду на характер, природу і масштаби та наслідки екологічних проблем.

06.04.10.572.

349.6(571.56) Ахметшин А. А. Экологические проблемы и адаптация экономики Республики Саха (Якутия) к современным условиям / А. А. Ахметшин, П. А. Гоголева, В. А. Григорьев // Экологическое право. 2010. № 4. С. 36–46.

Рассмотрены экологические проблемы и адаптация экономики на примере Республики Саха (Якутия). Освещен ряд мер, направленных на решение экологических проблем в республике. Приведены необходимые положения, с точки зрения автора, для охраны окружающей среды данного региона.

06.04.10.573.

349.6(262.5+262.54) Барбашова Н. Проблемы охорони довкілля Азовського та Чорного морів: організаційно-правовий аспект / Н. Барбашова // Право України. 2010. № 7. С. 122–129.

Показано, що незадовільний стан довкілля Азовського та Чорного морів багато в чому зумовлений суперечністю існуючих нормативно-правових актів як на національному, так і на міжнародному рівнях і відсутністю координації у діяльності природоохоронних органів. Обґрунтовано необхідність перенесення центра ваги у природоохоронній діяльності на регіональний рівень. Запропоновано внести в число пріоритетних завдань у діяльності Асоціації «Чорноморський Євро регіон» охорону довкілля й забезпечення біоресурсів Азовського та Чорного морів.

06.04.10.574.

349.6 Бринчук М. М. Потенциал природы как методологическое основание государственной экологической политики и экологического права / М. М. Бринчук // Экологическое право. — 2010. — № 3. — С. 2–8.

Указано, что фундаментальным фактором устойчивого развития общества является определение объективных границ использования потенциала природы. Рассмотрены вопросы, возникающие в сфере определения потенциала природы как методологического основания государственной экологической политики и экологического права. По мнению автора, категория потенциала природы в контексте формирования и осуществления государственной экологической политики может быть весьма полезна для решения главной задачи экологического права — поддержания благоприятного состояния окружающей среды и его восстановления.

06.04.10.575.

349.6:340.12 Гиряева В. Н. Российское экологическое право в свете социологии права Эмиля Дюркгейма / В. Н. Гиряева // Журнал российского права. 2010. № 6. С. 44–51.

Рассмотрено экологическое право как комплекс правовых норм, регулирующих отношения человека с окружающей средой. Согласно социологии права Э. Дюркгейма появление новой сферы законодательства экологического права должно рассматриваться как свидетельство общественного признания идеи охраны окружающей среды. Быстро растущее число законов и других нормативных актов по охране окружающей среды в 1990-е гг., противоречия между этими актами, изменяющаяся сфера полномочий государственных органов, экономическая нестабильность и другие факторы оказали воздействие на экологическое право и правоприменение. Согласно концепции Э. Дюркгейма такая ситуация может быть охарактеризована как «состояние аномии». В праве это состояние нельзя полностью искоренить, поскольку оно отражает потребность в реформировании соответствующих правовых норм.

06.04.10.576.

349.6(477) Єрмоленко В. Теоретичні проблеми розмежування галузей екологічного і природоресурсного права / В. Єрмоленко // Право України. — 2010. — № 6. — С. 148–153.

Висвітлено нагальні проблеми оптимізації внутрішньої структури вітчизняної системи права. Наведено підстави зазначеного розмежування. Внесено пропозиції щодо уточнення складу предметів екологічного і природоресурсного права.

06.04.10.577.

349.6(470) Заславская Н. М. Проблемы построения современной функциональной организации государственного экологического контроля / Н. М. Заславская // Экологическое право. — 2010. — № 3. — С. 17–22.

Отмечено, что установленный действующим законодательством РФ порядок проведения государственного экологического контроля в основном направлен на защиту прав и законных интересов индивидуальных предпринимателей и юри-

дических лиц при проведении в отношении их контрольных мероприятий. Обращено внимание на то, что в предложенных законодателем условиях органы государственного экологического контроля не способны проводить эффективный государственный экологический контроль, что в первую очередь приводит к нарушению и умалению конституционного права каждого на благоприятную окружающую среду.

06.04.10.578.

349.6(177+4) Калищук Л. А. Теоретико-правові аспекти захисту екологічних прав в Україні та Європейському Союзі / Л. А. Калищук // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 202—207.

На підставі аналізу чинного законодавства та законодавства ЄС у світі розглянуто основні підходи щодо визначення поняття екологічних прав та їх класифікації. Особливу увагу зосереджено на дослідженні окремих правових аспектів захисту екологічних прав. Обґрунтовано думку щодо ефективної реалізації і захисту екологічних прав у праві ЄС.

06.04.10.579.

349.6:347.440 Краснова М. Розвиток наукових підходів щодо договорів в екологічному праві / М. Краснова // Право України. — 2010. — № 8. — С. 102—109.

Розглянуто основні наукові напрями дослідження договорів у екологічному праві, які в сучасних умовах дають змогу більш ефективно регулювати відносини у сфері використання природних ресурсів, охорони довкілля та забезпечення екологічної безпеки, забезпечувати реалізацію національної екологічної політики держави, прав та обов'язків суб'єктів екологічних правовідносин, а також встановленого законодавством екологічного правопорядку.

06.04.10.580.

341.96:349.6 Магеррамов А. А. оглы. Охрана атмосферного воздуха / А. А. оглы Магеррамов // Международное публичное и частное право. — 2010. — № 3. — С. 14—17.

Дан широкий анализ юридических аспектов защиты атмосферы, основанный на различных мнениях в правовой литературе и международной практике. Проанализированы договоры региональных и универсальных международных организаций по этой проблеме. Отмечено, что состояние атмосферы является важным природным ресурсом существования государства и его охрана считается одной из основных и особенных проблем международного экологического права.

06.04.10.581.

342.72/73(477):504 Мішина О. Б. Юридичні гарантії реалізації екологічних прав людини / О. Б. Мішина // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави

і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 49. — С. 436—441.

Розглянуто місце юридичних гарантій у системі гарантій захисту прав людини як державно-правових, так і міжнародно-правових, які складають механізм забезпечення екологічних прав людини. Акцентовано увагу на проблемах застосування судового захисту, прокурорського нагляду та деяких інших юридичних гарантій реалізації екологічних прав людини.

06.04.10.582.

349.6:504:352.075.1 Недов И. Н. Обеспечение экологических прав территориальных общин специализированными местными советами / И. Н. Недов // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 253—258.

Отмечено, что решение экологических проблем общегосударственного и местного уровней представляет непосредственный практический интерес. Рассмотрены вопросы обеспечения чистоты качества окружающей природной среды посредством учреждения института уполномоченного местного совета по экологическим правам территориальной общины.

06.04.10.583.

349.6(177) Платонова Є. О. Правове забезпечення формування та функціонування екологічної мережі України / Є. О. Платонова // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 173—178.

Досліджено особливості правового забезпечення формування і функціонування екологічної мережі України. Проведено загальний аналіз і характеристику правових основ формування екологічної мережі України. Розглянуто особливості правового режиму екологічної мережі, її складових елементів. Сформульовано теоретичні висновки по досліджуваній проблематиці та практичні рекомендації щодо вдосконалення законодавства у сфері формування, збереження і раціонального використання екологічної мережі.

06.04.10.584.

349.6(477):504.064 Стрельник В. В. Правові питання вдосконалення регіонального екологічного контролю в Україні / В. В. Стрельник // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 49. — С. 432—436.

Визначено необхідність вдосконалення деяких теоретико-правових аспектів регіонального екологічного контролю, заснованих на принципах басейнового підходу, застосування яких обґрунтовується екологічним значенням природно-географічних районів України. Підтримано думку щодо необхідності прийняття ЗУ «Про екологічний контроль», структура якого містила б окремий розділ «Регіональний екологічний контроль».

06.04.10.585.

349.6(477) Третяк А. М. Законодавчо-нормативні проблеми екологічних відносин прав власності та прав користування землею в Україні / А. М. Третяк, В. М. Друга // Земельне право України: теорія і практика. — 2010. — № 6. — С. 10—21.

Проаналізовано вітчизняну та зарубіжну практику щодо законодавчого регулювання земельних екологічних відносин. Виділено за підставами виникнення прав на земельні ділянки за суб'єктивним і об'єктивним складом такі види земельних екологічних відносин, які потребують розроблення самостійних юридичних процедур. Підкреслено, що земельні екологічні відносини у своїй більшості залишаються сьогодні не врегульованими із-за недосконалості законодавчо-нормативної бази. Обґрунтовано, що екологічна криза в країні припиниться лише тоді, коли юридичні форми прав власності та користування землею будуть формуватися з врахуванням не тільки економічних, але і екологічних відносин з приводу: раціонального використання землі та інших природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки.

06.04.10.586.

349.6(477):504.064 Федоровська О. Б. Громадський екологічний контроль як інститут екологічного права: поняття та особливості / О. Б. Федоровська // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 48. — С. 434—439.

Досліджено правову природу громадського екологічного контролю та його місце у системі екологічного права України. Проведено зіставлення права громадян на здійснення громадського екологічного контролю з іншими екологічними правами. Наведено визначення громадського екологічного контролю. Визначено основні риси правового інституту громадського екологічного контролю.

Див. також: 02.04.10.96, 03.04.10.228,
11.04.10.993.

ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

Книги

06.04.10.587.

349.6:504.74(477)(094.1) Тваринний світ України: Правова охорона, використання та відтворення / за ред. Г. І. Балюк. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 384 с.

Книга включає постатейний науково-практичний коментар ЗУ «Про тваринний світ». Присвячена теоретичному аналізу норм фауністичного законодавства та їх практичній реалізації. Використано й інше галузеве законодавство, зокрема, конституційне, земельне, лісове, водне, цивільне

тощо. Теоретичні положення проілюстровано в окремому розділі рішеннями судів різних рівнів та юрисдикцій.

Реферати

Див. 11.04.10.982.

Статті

06.04.10.588.

349.6(575):341.1/8:504.453 Адилходжаева С. М. Международно-правовые проблемы совместного использования трансграничных рек в Центральной Азии / С. М. Адилходжаева // Экологическое право. — 2010. — № 3. — С. 31—35.

Отмечено, что рациональное использование водных ресурсов Центральной Азии является основой устойчивого развития данного региона, обеспечивает нивелирование многих негативных тенденций, существующих во взаимоотношениях государств Центральной Азии. В статье исследуются вопросы совместного использования трансграничных рек Центральной Азии. По мнению автора, расширяя международное сотрудничество в области рационального управления трансграничными водами в Центральной Азии, следует закрепить в международных документах статус международных, трансграничных рек, в том числе Амударьи и Сырдарьи, любые действия, осуществляемые на трансграничных реках, не должны оказывать негативного воздействия на сложившийся экологический и водный баланс региона.

06.04.10.589.

349.6(477) Джуган В. О. Окремі питання правового регулювання національного природокористування в Україні / В. О. Джуган // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 49. — С. 415—421.

Здійснено аналіз чинного законодавства України щодо забезпечення правового регулювання раціонального природокористування. Досліджено види та можливості реалізації права природокористування, принципи та обмеження у його здійсненні. Відмічено, що додержання перелічених принципів можливе в результаті об'єднаних зусиль органів державної влади, місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб, що сприятиме впровадженню раціонального природокористування та стану законності у державі в цілому.

06.04.10.590.

349.6:347.234 Каракаш И. И. О правовом регулировании отношений собственности на природные объекты и их ресурсы / И. И. Каракаш // Актуальные проблемы держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 155—161.

Отмечено, что природные объекты не имеют первоначального обладателя и реальной стоимости, а установленные в законодательном порядке нормативные цены на их ресурсы являются капитализированной рентой. Изложен подход к правовому регулированию отношений собственности на природные объекты и их ресурсы, который сможет обеспечить их рациональное использование и эффективную охрану государством, выступающим регулятором наиболее важных общественных отношений, среди которых центральное место занимает установление принадлежности естественных природных богатств страны.

06.04.10.591.

347.249(170) Клюкин Б. Д. Проблемы и пути совершенствования законодательной базы горного права Российской Федерации / *Б. Д. Клюкин* // Экологическое право. 2010. № 3. С. 9—17.

Указано на отсутствие у законодательной и исполнительной власти стратегии и концепции развития горнодобывающих отраслей, формирования и использования минерально-сырьевой базы в РФ. Отмечено, что в законодательстве осталась неурегулированной проблема предоставления земельных участков для недропользования. Проанализированы вопросы совершенствования горного законодательства.

06.04.10.592.

349.6:656.615 Корнева О. А. Территория и акватория морских портов как объекты правоотношений / *О. А. Корнева* // Экологическое право. 2010. № 4. С. 14—20.

Рассмотрен вопрос о правовом регулировании отношений, объектом которых являются территория и акватория морских портов. Указано, что развитие морских портов невозможно без учета особенностей их правового режима: в границы морских портов входят не только земельные участки в качестве пространственно-операционных объектов, но и часть акватории водного объекта. Отмечено, что территория и акватория морского порта являются компонентами природной среды, загрязнение которых может повлечь нарушение экологического баланса всей прибрежной природной системы, а также создать угрозу экологической безопасности населения.

06.04.10.593.

349.6:639.1(47+57) Краев Н. В. Государственная политика в сфере охоты и охотничьего хозяйства в советский период / *Н. В. Краев* // Экологическое право. 2010. № 4. С. 2—8.

Отмечено, что одной из форм проявления государственной политики является издание государственными органами, особенно высшими, нормативных правовых актов. Рассмотрены сроки и правила охоты, запреты и регламентации охоты на отдельные виды «животных и птиц», а также вопросы организации заповедников и заказни-

ков, охотничье-устроительных работ. Исследовано и проанализировано законодательство времен советского периода.

06.04.10.594.

349.76(177) Макаренко О. Ю. До питання надокористування в Україні / *О. Ю. Макаренко* // Держава і право, Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. — С. 424—429.

Розглянуто питання здійснення надокористування в Україні. Проаналізовано коло проблемних питань, пов'язаних із визначенням поняття «надра» та «корисні копалини», зі здійсненням надокористування. Наведено приклади наукових думок у відповідних напрямках. На основі викладеного матеріалу запропоновано продовжувати подальше дослідження проблеми з метою гармонізації відповідних правовідносин.

06.04.10.595.

349.6:504.062 Мельгунов В. Д. Правовое регулирование и особенности перехода права пользования недрами / *В. Д. Мельгунов* // Экологическое право. 2010. № 3. С. 23—30.

По мнению автора, изучение правового регулирования и особенностей перехода права пользования недрами является весьма актуальным, учитывая определяющее значение для развития российской экономики использование недр. На основе проведенного анализа нормативных актов автор делает ряд выводов, которые могут быть использованы в правотворческой деятельности.

06.04.10.596.

349.6(571.6):630 Наумкин С. П. Правовое регулирование лесопользования в субъектах РФ Дальневосточного федерального округа / *С. П. Наумкин, А. В. Жадан* // Закон и право. — 2010. № 8. С. 11—12.

Рассмотрены правовые аспекты лесопользования в Дальневосточном федеральном округе РФ. Автор, указывая на прямую взаимосвязь между эффективным правовым регулированием отношений лесопользования и созданием условий, обеспечивающих достойную жизнь населения Дальнего Востока, проводит анализ действующей законодательной базы в субъектах РФ, входящих в состав Дальневосточного федерального округа. Дан ряд рекомендаций по его совершенствованию.

06.04.10.597.

349.6(170):615.8 Федоркина В. В. Природные лечебные ресурсы курортов: понятие и особенности их использования / *В. В. Федоркина* // Экологическое право. 2010. № 4. С. 31—35.

Отмечено, что наличие природных лечебных ресурсов является одним из главных признаков и условий организации и функционирования курорта как особо охраняемой природной территории. Освещено законодательство России о при-

родных лечебных ресурсах. По мнению автора, посредством создания информационной базы данных всех природных и антропогенных рекреационных ресурсов можно получить полную информацию о располагаемых ресурсах и с помощью инструментов экологического мониторинга способствовать грамотному зонированию территории и, следовательно, более рациональному использованию природных лечебных ресурсов.

06.04.10.598.

349.6.504.45.001.32 Фролова Н. В. Поняття водно-болотних угідь та їх класифікація / Н. В. Фролова // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 227–234.

Розглянуто питання правової охорони водно-болотних угідь. Обґрунтовано необхідність посиленої правової охорони вказаних природних комплексів, оскільки велике екологічне значення мають висока акумулятивна і продуктивна здатність водно-болотних угідь, їх сполучна функція між суходільними та водними типами екосистем. Звернуто увагу на виключне екологічне значення водно-болотних угідь, які мають місце перебування для 2/3 усіх видів рослин і тварин, ділянки продукування біомаси та кисню, природні резервуари та фільтри очищення води.

06.04.10.599.

349.6(477):504.4 Черемнова А. І. Водний фонд України як об'єкт правової охорони / А. І. Че-

ремнова // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 161–167.

Досліджено юридичну природу з охорони водного фонду України. Основою правової охорони водного фонду є правові засоби, але окрім них законодавець включає у це поняття організаційні, економічні, виховні та інші заходи. Правова охорона водного фонду здійснюється шляхом встановлення екологічних вимог, норм і правил щодо раціонального водокористування, охорони і відтворення водних ресурсів.

06.04.10.600.

349.6:504.4 Чумаченко І. Є. Організаційно-правові засади інспекторського реагування щодо використання та охорони водних об'єктів та їх ресурсів / І. Є. Чумаченко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 196–201.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо інспекторської перевірки використання та охорони водних об'єктів. Обґрунтовано мету та порядок перевірок. Відмічено, що в процесі інспекторської перевірки здійснюється оцінка впливу кожного об'єкта на стан поверхневих і підземних вод. Сформульовано визначення поняття «інспекторська перевірка використання та охорони водних об'єктів».

Див. також: 02.04.10.118, 03.04.10.281.

12.00.07. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

Книги

07.04.10.601.

342.922:351.713:339.543(075.8) Адміністративна відповідальність за порушення митних правил : навч. посіб. / Д. В. Приймаченко, С. В. Кувакін, М. Д. Шкрабанець [та ін.] ; за заг. ред. В. В. Ченцова ; МОН України. К. : Істина, 2010. — 196 с.

Проведено аналіз існуючих наукових позицій з питань адміністративної відповідальності за порушення митних правил. Проаналізовано навчальну, наукову та методичну літературу з питань адміністративної відповідальності. Положення посібника можуть сприяти виявленню проблем, які існують під час застосування адміністративної відповідальності за порушення митних правил, подальшим науковим дослідженням у цій сфері.

07.04.10.602.

342.9(477)(063) Адміністративне право в сучасному вимірі : матеріали 4-го наук.-практ. семінару / редкол.: В. К. Колпаков (голова), О. В. Кузьменко, В. А. Ліпкан [та ін.] ; МВС України, Київ. нац. ун-т внутр. справ. К. : Вид. Ліпкан О. С., 2010. — 208 с.

Представлено результати науково-практичного пошуку викладачів, здобувачів та курсантів Київського національного університету внутрішніх справ та інших вищих навчальних закладів щодо бачення проблем адміністративного права. Розглянуто сучасний стан правового регулювання адміністративно-правових відносин, статус суб'єктів публічної адміністрації, забезпечення законності у публічному адмініструванні.

07.04.10.603.

342.925:35.078.1 Дубровский Д. С. Меры административного пресечения, ограничивающие свободу личности : монография / Д. С. Дубровский. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Волтерс Клувер, 2010. — 144 с.

Рассмотрены теоретические и практические проблемы применения мер административного пресечения, ограничивающих свободу личности, в РФ. Комплексно проанализирована группа этих мер в историческом, научном и нормативном контексте. Обобщены акты соответствующего законодательства, проведен сравнительно-правовой анализ норм на предмет соответствия правового регулирования этих мер требованиям законодательства и международного права, практике Европейского суда по правам человека. Сформулированы основные принципы применения рассматриваемых мер и требования к их правовому регулированию. Даны рекомендации по изменению

нормативных правовых актов, касающихся соответствующих мер пресечения.

07.04.10.604.

342.9(477)(094.4) Кодекс Украины об административных правонарушениях : науч.-практ. коммент. / под общ. ред. А. С. Васильева, А. И. Миколенко. — 7-е изд., доп. и перераб., по сост. на 10 февр. 2010 г. — Х. : Одиссей, 2010. — 1088 с.

Представлен комментарий положений КУоАП, принятого 7 декабря 1984 г. и введенного в действие с 1 июля 1985 г. с учетом всех изменений, которые произошли в экономической и социально-политической сферах жизни страны. Нормативные акты, используемые в комментарии, приведены по состоянию на 10 февраля 2010 г.

07.04.10.605.

342.9(075.8) Bondarenko K. V. Administrative law — Адміністративне право: working programme on the course of lectures / K. V. Bondarenko ; National University «Odesa Academy of law». — О. : Feniks, 2010. — 138 p.

Запропоновано робочу програму курсу лекцій з предмета «Адміністративне право» для студентів Національного університету «Одеська юридична академія», які вивчають юридичні дисципліни англійською мовою, а також програми семінарських занять.

Автореферати

07.04.10.606.

342.95(043.3) Баранник І. Г. Адміністративно-правове забезпечення діяльності державного департаменту у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Баранник Ірина Григорівна ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2010. — 18 с.

Досліджено теоретико-методологічні та практичні проблеми адміністративно-правового забезпечення діяльності Державного департаменту у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб. Здійснено загальну характеристику Державного департаменту у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб як урядового органу державного управління у системі центральних органів виконавчої влади України. Уточнено завдання та функції Державного департаменту у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб, його організаційна структура, компетенція у сфері громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб, особливості адміністративно-правового статусу. Окреслено сутність та особливості реєстраційної роботи, аналітичної та контролюю-наглядової діяльності даного департаменту.

07.04.10.607.

342.951(477)(043.3) Берлач Н. А. Розвиток органічного напрямку у сільському господарстві України (адміністративно-правові основи) : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / *Берлач Наталія Анатоліївна* ; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2010. — 32 с.

На основі аналізу низки вітчизняних та зарубіжних джерел визначено основні напрями вдосконалення адміністративно-правового регулювання щодо становлення перспективної та інноваційної галузі АПК України — органічного сільського господарства. Значну увагу приділено формуванню ринку органічної продукції в Україні як невід'ємному елементу розвитку даної галузі АПК. Проаналізовано шляхи застосування адміністративної відповідальності як засобу запобігання та протидії правопорушенням у органічному сільському господарстві. Розроблено та обґрунтовано необхідність прийняття Програми розвитку органічного сільського господарства в Україні.

07.04.10.608.

343.974(477)(043.3) Братков С. І. Запобігання нелегальній міграції підрозділами міліції громадської безпеки Міністерства внутрішніх справ України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Братков Сергій Іванович* ; Акад. управління МВС України. — К., 2010. — 20 с.

Розкрито організаційно-правові питання та питання, пов'язані із запобіганням нелегальній міграції підрозділами міліції громадської безпеки МВС України. Висвітлено історію та сучасність міграційного процесу, етногенез міграції (еміграції). Представлено сучасну класифікацію мігрантів та визначено на підставі цього поняття основи регулювання міграційних процесів. Вказано на необхідність створення Державної програми міграційної політики (концептуальне визначення) на термін дії до 10 років. Обґрунтовано висновки щодо трьох рубежів запобігання нелегальній міграції. Вказано на загрозу національній безпеці України нелегальною міграцією та необхідність боротьби з нею. Сформульовано та запропоновано певні зміни та доповнення в адміністративне законодавство України та обґрунтовано необхідність створення Державної міграційної служби як Центрального органу виконавчої влади.

07.04.10.609.

342.9:351.741(477)(043.3) Возник М. В. Організаційно-правові засади управління органами внутрішніх справ при забезпеченні масових заходів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Возник Михайло Володимирович* ; Акад. управління МВС України. — К., 2010. — 20 с.

Розглянуто організаційні та правові питання діяльності ОВС України під час забезпечення масових заходів. Досліджено функціонування органів внутрішніх справ як суб'єкта забезпечення масових заходів, їх значення та роль у

системі правоохоронної діяльності в Україні. На основі аналізу адміністративно-правових механізмів визначено шляхи вдосконалення функціональної структури відповідної системи. Розроблено принцип класифікації масових заходів за рівнем суспільної небезпеки. Здійснено аналіз існуючої нормативно-правової бази забезпечення масових заходів і внесено низку пропозицій щодо її вдосконалення. Особливу увагу приділено організаційно-правовим питанням підготовки підрозділів міліції до виконання завдань під час забезпечення масових заходів. Розроблено відповідну методику оцінювання готовності підрозділів органів внутрішніх справ до виконання завдань і забезпечення масових заходів.

07.04.10.610.

342.922 Гагай П. С. Адміністративно-правова кваліфікація деліктів, пов'язаних з порушенням права на інформацію про стан навколишнього середовища : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Гагай Полікарп Сергійович* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 20 с.

Досліджено проблеми адміністративно-правової кваліфікації деліктів, пов'язаних з порушенням права на інформацію про навколишнє середовище. Запропоновано розглядати адміністративно-правову кваліфікацію, виходячи з особливостей структури адміністративного процесу. Доведено існування трьох видів адміністративно-правової кваліфікації, кожен з яких відповідає певному виду адміністративного процесу. Вивчено механізм збору інформації про стан навколишнього середовища місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, територіальними органами центральних органів виконавчої влади, а також доступу до такої інформації, в тому числі з використанням глобальної мережі Інтернет. Запропоновано ряд змін до законодавства, спрямованих на удосконалення та спрощення системи доступу до інформації про стан навколишнього середовища. Досліджено адміністративно-правовий статус суб'єктів владних повноважень, наділених правом проводити адміністративно-правову кваліфікацію.

07.04.10.611.

342.922+349.6 Денисюк Д. С. Адміністративно-правові засади дозвільної діяльності ДАІ МВС України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Денисюк Денис Станіславович* ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2010. — 20 с.

Висвітлено теоретичні та практичні проблеми визначення та реалізації адміністративно-правових засад дозвільної діяльності ДАІ МВС України. Досліджено поняття дозвільної системи в широкому та вузькому значенні, узагальнено її розуміння в науці та практиці. Визначено поняття та ознаки дозвільної діяльності ДАІ МВС України та її місце в адміністративній діяльності міліції. Встановлено принципи, об'єкт дозвільної

діяльності ДАІ МВС України та охарактеризовано правові форми цієї діяльності. Запропоновано класифікацію дозвільних документів, які видаються ДАІ МВС України. З'ясовано сутність та особливості дозвільних процедур. Особливу увагу приділено окремим процедурам дозвільної діяльності ДАІ МВС України щодо забезпечення безпеки дорожнього руху. Обґрунтовано науково-теоретичні висновки та практичні пропозиції, спрямовані на удосконалення законодавства, норми якого регулюють відносини у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху ДАІ МВС України.

07.04.10.612.

351.741(477)(043.3) Дюкарев В. П. Адміністративно-правовий статус Державного комітету фінансового моніторингу України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Дюкарев Володимир Петрович* ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2010. 20 с.

З'ясовано місце та особливості Державного комітету фінансового моніторингу України у системі органів виконавчої влади, уточнено сутність та структуру його адміністративно-правового статусу. Охарактеризовано правові засади діяльності Державного комітету фінансового моніторингу України, визначено його завдання, функції, організаційну структуру, компетенцію та повноваження. Удосконалено етапи реалізації повноважень Державного комітету фінансового моніторингу України щодо протидії легалізації доходів. Визначено групи перспективних форм взаємодії Державного комітету фінансового моніторингу України з іншими державними та недержавними суб'єктами.

07.04.10.613.

342.924(043.3) Завальна Ж. В. Адміністративний договір: теоретичні засади та застосування : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / *Завальна Жанна Вікторівна* ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2010. 29 с.

Здійснено комплексне дослідження адміністративного договору як форми договірного регулювання адміністративно-правових відносин в Україні. Уточнено його ознаки, суб'єктний склад, зміст та межі застосування до адміністративних, у тому числі управлінських відносин. Особливу увагу приділено виокремленню адміністративних відносин, які можуть урегульовуватись договірними формами, водночас встановлено критерії такого виокремлення та надано загальну характеристику таких відносин. Досліджено правосуб'єктність та компетенцію сторін адміністративного договору із розкриттям суті та змісту повноваження на договір. На основі аналізу діючого законодавства та авторської концепції бачення адміністративного договору показано особливості застосування адміністративного договору в окремих сферах адміністративної, у тому числі управлінської діяльності. Запропоновано проект ЗУ «Про адміністративний договір».

07.04.10.614.

342.98:35.08(477)(043.3) Кірмач А. В. Правове регулювання проходження державної служби: європейський досвід та його впровадження в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Кірмач Андрій Віталійович* ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. 20 с.

Висвітлено проблемні питання проходження державної служби та впровадження європейського досвіду правового регулювання проходження державної служби у законодавстві України. Визначено поняття «проходження державної служби», його структуру, співвідношення з поняттями «просування по державній службі», «службова кар'єра», «стадії проходження державної служби». В основу роботи покладено дослідження законодавства про державну службу багатьох європейських країн, зокрема Франції, Німеччини, Великобританії, Польщі, Чехії, Болгарії, Латвії, Литви, Естонії тощо, що дозволило узагальнити сучасний європейський досвід правового регулювання порядку прийняття на державну службу, проведення конкурсів, здійснення службової кар'єри, підстав та порядків припинення державно-службових відносин і сформулювати на підставі такого узагальнення пропозиції та рекомендації щодо впровадження у вітчизняне законодавство європейських стандартів проходження державної служби.

07.04.10.615.

351.74(477)(043.3) Курко М. Н. Адміністративно-правове регулювання вищої освіти в Україні : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / *Курко Микола Нестерович* ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2010. 40 с.

З'ясовано сутність адміністративно-правового регулювання вищої освіти в Україні, що обумовило необхідність уточнення правового забезпечення розвитку вищої освіти, визначення особливостей нормативно-правового регулювання бюджетного фінансування та організаційно-правових форм вищих навчальних закладів, розгляду проблемних питань системи державних органів, органів місцевого самоврядування та громадського самоврядування в управлінні сферою освіти та ін. Розкрито сутність та уточнено особливості економіко-правового регулювання діяльності у сфері освіти. Надано пропозиції щодо підвищення дієвості навчальних закладів усіх типів і рівнів акредитації.

07.04.10.616.

342.72.73:342.9(043.3) Лопатін С. І. Адміністративно-правові відносини у сфері забезпечення права громадян на інформацію : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Лопатін Сергій Ігорович* ; Держ. НДІ МВС України. — К., 2010. 20 с.

Розкрито поняття та особливості методологічних підходів до дослідження адміністративно-правових відносин у сфері забезпечення права громадян на інформацію. Розглянуто питання

щодо структури та змісту адміністративно-правових відносин у сфері забезпечення права громадян на інформацію, при дослідженні яких розкриваються особливості забезпечення права громадян на інформацію як об'єкта адміністративно-правових відносин; правовий статус громадян, їх об'єднань та органів державної влади як суб'єктів адміністративно-правових відносин в інформаційній сфері; особливості змісту адміністративно-правових відносин у сфері забезпечення права громадян на інформацію. Запропоновано низку пропозицій щодо подальшого вдосконалення законодавства в означеній сфері.

07.04.10.617.

344:351.746(477)(043.3) Ляшук Р. М. Адміністративно-правове регулювання застосування силових заходів у діяльності Державної прикордонної служби України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Ляшук Роман Миколайович* ; Акад. управління МВС України. — К., 2010. — 18 с.

Представлено комплексне дослідження адміністративно-правового регулювання застосування силових заходів у діяльності ДПС України для припинення правопорушень та злочинів на державному кордоні. Проведено аналіз чинного законодавства і практики правового регулювання застосування вогнепальної зброї, бойової техніки, спеціальних засобів, фізичної сили та використання службових собак силами ДПС України у справі охорони кордону. Визначено систему силових заходів ДПС України, принципи та функції їх застосування. Розроблено науково-практичні рекомендації щодо вдосконалення регулювання застосування силових заходів у діяльності ДПС України шляхом розробки нових та внесення змін до чинних законів та інших нормативно-правових актів, що значно покращить правомірність та ефективність припинення правопорушень на державному кордоні України.

07.04.10.618.

343.8(043.3) Мукшименко А. П. Адміністративно-правове забезпечення громадського контролю за дотриманням прав людини при виконанні кримінальних покарань : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Мукшименко Алла Петрівна* ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2010. — 20 с.

Досліджено адміністративно-правову природу громадського контролю за дотриманням прав людини при виконанні кримінальних покарань, зміст, принципи, форми, методи та цілі громадського контролю. Проаналізовано організаційно-правові засади суб'єктів громадського контролю за дотриманням прав людини при виконанні кримінальних покарань. Акцентовано увагу на взаємодії суб'єктів громадського контролю і органів державного контролю та нагляду за дотриманням прав людини при виконанні кримінальних покарань. Особливу увагу приділено спостережним комісіям. Розглянуто правові обмеження та практичні перешкоди здійснення ефективного

громадського контролю за дотриманням прав людини при виконанні кримінальних покарань. Сформульовано пропозиції і рекомендації щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання в означеній сфері.

07.04.10.619.

342.951(043.3) Онацький Е. А. Адміністративно-правові засади діяльності магістрального трубопровідного транспорту : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Онацький Едуард Анатолійович* ; Акад. управління МВС України. — К., 2010. — 20 с.

Обґрунтовано пропозиції щодо удосконалення системи управління діяльністю магістрального трубопровідного транспорту. Запропоновано шляхи вдосконалення правового статусу підприємств магістрального трубопровідного транспорту, повноважень Національної комісії регулювання електроенергетики відповідно до права ЄС. Визначено правовий режим майна підприємств магістрального трубопровідного транспорту. Обґрунтовано доцільність віднесення застосовуваних до підприємств магістрального трубопровідного транспорту штрафних санкцій до адміністративно-правових. Аргументовано необхідність встановлення на законодавчому рівні екологічної безпеки як принципу функціонування ринку природного газу та у зв'язку з цим збільшення розміру адміністративних санкцій у кратному розмірі за порушення норм екологічного законодавства під час експлуатації магістральних трубопроводів. Подано пропозиції щодо визначення на законодавчому рівні єдиного порядку адміністративно-юрисдикційного провадження щодо підприємств магістрального трубопровідного транспорту.

07.04.10.620.

342.97:342.518(477)(043.3) Осауленко С. В. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Осауленко Світлана Вікторівна* ; ОНЮА. — О., 2010. — 20 с.

Здійснено аналіз загальнотеоретичних проблем та нормативно-правових засад адміністративно-правового статусу КМ України у сфері державного управління. Визначено критерії та здійснено класифікацію завдань, функцій, форм та методів діяльності КМ України у сфері державного управління. Розглянуто стадії урядових контрольних повноважень, а також порядок розробки та прийняття правових актів для удосконалення правотворчої діяльності. Висвітлено повноваження та компетенцію уряду. Обґрунтовано підстави їх реформування. Сформульовано визначення понять «адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України», «адміністративно-правовий статус Прем'єр-Містра України», «завдання і функції КМ України у сфері державного управління», «форми діяльності КМ України у сфері державного управління», «методи діяльності КМ України у сфері державного управління». Розроблено пропозиції та рекомен-

дації щодо вдосконалення чинного законодавства, що регулює адміністративно-правовий статус КМ України.

07.04.10.621.

35.078.1(477)(043.3):351.853(477)(043) Пивовар І. В. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства про культурну спадщину України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Пивовар Ірина Вікторівна; НУ біоресурсів і природокористування України. — К., 2010. — 19 с.

Представлено комплексне дослідження адміністративної відповідальності за порушення законодавства про культурну спадщину України. Особливу увагу приділено дослідженню правової природи та сутності категорії «культурна спадщина» у взаємозв'язку із суміжними категоріями, підстав притягнення до адміністративної відповідальності за культуроохоронні проступки й порядку провадження у справах про адміністративні проступки. Визначено адміністративні проступки, що вчиняються у сфері охорони культурної спадщини. Сформульовано низку пропозицій щодо внесення змін та доповнень до законодавства України у сфері охорони культурної спадщини.

07.04.10.622.

351.743(043.3):342.922(043.3) Сіверін В. І. Адміністративно-правові засади надання дозвільних послуг суб'єктами публічної адміністрації: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Сіверін Володимир Іванович; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2010. — 20 с.

Висвітлено теоретичні та практичні проблеми надання дозвільних послуг суб'єктами публічної адміністрації. Досліджено поняття публічної послуги, узагальнено її розуміння у науці та практиці. Визначено поняття та ознаки дозвільної послуги та її місце серед інших публічних послуг. Запропоновано класифікацію дозвільних послуг, які надаються суб'єктами публічної адміністрації, з'ясовано сутність й особливості дозвільних процедур у сфері забезпечення окремих напрямків національної безпеки. Обґрунтовано науково-теоретичні висновки та практичні пропозиції, спрямовані на удосконалення законодавства, норми якого регулюють відносини у сфері надання дозвільних послуг суб'єктами публічної адміністрації.

07.04.10.623.

[342.922:351.74]:343.9.02(477)(043.3) Сорочик Ю. Ю. Адміністративно-правове забезпечення протидії організованим злочинності в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Сорочик Юрій Юрійович; НУ ДПС України. — Ірпінь, 2010. — 20 с.

Відповідно до поставленої мети надано авторське визначення поняття «організована злочинність», сформульовано авторські пропозиції щодо внесення змін та доповнень до нормативних актів України, норми яких встановлюють

організаційно-правові основи протидії організованим злочинності. Охарактеризовано систему суб'єктів протидії організованій злочинності на національному рівні. Здійснено аналіз діяльності таких суб'єктів на міжнародному рівні. Вирішено проблемні питання співпраці з суб'єктами національного права. Проаналізовано причини та умови організованої злочинності в Україні. Внесено пропозиції щодо удосконалення норм законодавства, що регламентують діяльність суб'єктів протидії організованій злочинності.

07.04.10.624.

342.951:369.22(477)(043.3) Стеценко В. Ю. Адміністративно-правове забезпечення запровадження в Україні обов'язкового медичного страхування: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / Стеценко Валентина Юріївна; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2010. — 40 с.

Представлено комплексне дослідження адміністративно-правового забезпечення запровадження в Україні обов'язкового медичного страхування. Досліджено загальну теоретико-правову характеристику медичного страхування як об'єкта правових досліджень. У єдиній системі розкрито особливості стандартизації, ліцензування, акредитації та атестації у сфері медичної діяльності. Здійснено порівняльно-правовий аналіз обов'язкового медичного страхування у США, Росії, Німеччині та Франції. Особливу увагу приділено перспективам удосконалення адміністративно-правового забезпечення системи обов'язкового медичного страхування в Україні.

07.04.10.625.

342.951:349.4(043.3) Чиж Ю. В. Адміністративна відповідальність за службові правопорушення у сфері земельних відносин: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Чиж Юлія Володимирівна; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2010. — 19 с.

Представлено комплексне дослідження інституту адміністративної відповідальності за службові правопорушення у сфері земельних ресурсів. Розкрито сутність і зміст правового регулювання земельних відносин та їх історичний розвиток. Досліджено підстави розмежування понять службової і посадової особи та визначення останньої як спеціального суб'єкта адміністративної відповідальності у галузі земельних ресурсів. Обґрунтовано роль та значення контролю, що здійснюється через адміністративну юстицію, а також встановлення персональної відповідальності посадової особи, керівника державного підприємства, установи, організації за неприйняття рішення. Обґрунтовано і запропоновано деякі шляхи удосконалення чинного законодавства з питань адміністративної відповідальності за службові правопорушення у галузі земельних ресурсів.

07.04.10.626.

342.951:351.87(477)(043.3) Шкарупа К. В. Адміністративна відповідальність за невиконання

законних вимог державного виконавця : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Шкарупа Костянтин Вікторович* ; НУ ДПС України. Ірпінь, 2010. 18 с.

Проаналізовано теоретико-методологічні та процесуально-процедурні засади притягнення до адміністративної відповідальності за невиконання законних вимог державного виконавця, діяльності суб'єктів виконавчого провадження. Досліджено системні взаємозв'язки, що існують між ними. Визначено повноваження органів Державної виконавчої служби України щодо застосування адміністративно-примусових заходів під час здійснення виконавчого провадження. Проаналізовано ефективність системи примусового виконання рішень державними виконавцями, міжнародне законодавство щодо адміністративно-правового статусу державного виконавця. Запропоновано рекомендації, а також зміни та доповнення до законів України, спрямовані на удосконалення механізму притягнення до адміністративної відповідальності за невиконання законних вимог державного виконавця.

07.04.10.627.

342.6:342.9:632.93 (043.2) Яремчук К. О. Адміністративно-правове регулювання діяльності органів виконавчої влади у сфері захисту рослин : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Яремчук Костянтин Олександрович* ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. К., 2010. 17 с.

Представлено комплексне дослідження теоретичних та практичних питань, пов'язаних з адміністративно-правовим регулюванням функцій органів державної виконавчої влади у сфері захисту рослин та виявлення характерних особливостей її впливу на формування змісту адміністративно-правових функцій органів виконавчої влади. Розроблено пропозиції щодо кардинальної зміни сутності чинного законодавства та функцій органів виконавчої влади у сфері захисту рослин, відповідно до конституційних положень, міжнародних правових актів та вимог, що випливають зі змісту безпечного захисту рослин та безпечного екологічного ведення сільськогосподарського виробництва.

Реферати

Див.: 06.04.10.564, 11.04.10.977.

Статті

07.04.10.628.

342.97(470):347.961.3 Андреева Ю. А. Актуальные проблемы правового закрепления дисциплинарной ответственности нотариуса / *Ю. А. Андреева* // Административное право и процесс. 2010. № 4. С. 27–29.

Указано, что действующее законодательство РФ, как форма реагирования на нарушение нота-

риусом правовой нормы, должно устанавливать меры ответственности в качестве структурного элемента административно-правового механизма управления нотариатом. Отмечено, что на сегодняшний день дисциплинарная ответственность Основами законодательства РФ о нотариате четко не определена. Особое внимание уделено дисциплинарной ответственности частных нотариусов. Предложены пути решения данной проблемы: или издание субъектом РФ закона «О нотариате», или принятие на основании уставов нотариальных палат профессиональных кодексов, кодексов профессиональной этики или положений о дисциплинарной ответственности. Проанализированы 18 составов дисциплинарных проступков, которые изложены в Профессиональном кодексе нотариусов РФ, принятом на собрании представителей нотариальных палат субъектов РФ в соответствии с постановлением от 18 апреля 2001 г. № 10.

07.04.10.629.

342.97:336.22 Біла В. Публічний (правовий) режим адміністративних договорів з участю органів ДПС / *Вікторія Біла* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8. С. 24–27.

Визначено змістовну характеристику правового режиму адміністративного договору у діяльності органів державної податкової служби — суб'єкта, його правового статусу, об'єкта, методів взаємозв'язку конкретних видів суб'єктів з об'єктами, систему гарантій. Зазначено, що ці договори є реальною управлінською практикою органів ДПС. Вказано, що загальні принципи правового режиму адміністративних договорів мають бути розроблені насамперед правовою доктриною та судовою практикою.

07.04.10.630.

351.777(470) Варламов А. Национальная система управления условиями среды обитания современная парадигма развития России / *Анатолий Варламов, Владимир Приходько, Дмитрий Шаповалов* // Власть. 2010. № 7. С. 24–30.

Рассмотрена современная парадигма развития России как система управления условиями среды обитания. Введено понятие территориально-социальной организации (ТСО). Определены свойства среды как продукта ТСО. Представлены общие схемы стратегического развития территориально-социальных организаций и управления ими.

07.04.10.631.

351.856.2(477) Гайовий В. І. Проблеми правового забезпечення процедури державного нагородження в Україні / *В. І. Гайовий* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 140–145.

Досліджено деякі проблемні аспекти процедури державного нагородження: порядок представлення до нагородження; порядок подання доку-

ментів особи, яка представляється до нагороди. Звернуто увагу на розмежування повноважень Президента України і Комісії державних нагород та геральдики при Президентові України при ухваленні остаточного рішення щодо нагородження. Зазначено, що нагородне законодавство потребує вдосконалення як на рівні матеріально-го, так і процесуального права.

07.04.10.632.

342.922(470):328.185:364.044.26-057.36 Глухов Е. Административно-правовые средства предупреждения коррупции в сфере реализации социальных гарантий военнослужащих / Евгений Глухов, Виктор Корякин, Олег Азамов // Власть. 2010. № 6. С. 37–41.

Проанализированы недостатки существующей системы социальной защиты военнослужащих. Отдельное внимание уделено их причинам. Предложены пути устранения указанных недостатков административно-правовыми средствами, направленными, в первую очередь, на профилактику и недопущение указанных коррупционных правонарушений.

07.04.10.633.

342.925:347.122 Гуйван П. Д. Питання захисту приватних прав особи, що виникають з публічно-правових спорів. Темпоральні аспекти / П. Д. Гуйван // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 33–40.

Розглянуто питання про сутність, загальні риси та відмінності між строками звернення до адміністративного суду в спорах, що виникають із публічних правовідносин, та цивільно-правовою позовною давністю. Обґрунтовано висновки щодо строку до звернення до адміністративного суду. Запропоновано провести законодавчу диференціацію строків звернення до адміністративного суду за захистом цивільних по суті прав та інтересів особи, що виникають з публічних правовідносин (що є фактично позовною давністю), та інших строків звернення до адміністративного суду, котрі не відповідають зазначеному визначенню.

07.04.10.634.

342.98(470):35.083 Дёмин А. А. Проблемы правомерности действий государственного служащего при получении незаконного приказа руководителя / А. А. Дёмин // Административное право и процесс. — 2010. — № 4. — С. 3–7.

Указано на актуальность проблемы исполнения незаконного распоряжения начальника в условиях борьбы с коррупцией, зачастую связанную с такими указаниями подчиненным. Акцентируется внимание на том, что незаконный приказ не должен выполняться под страхом ответственности обеих сторон. Проанализирован перечень ситуаций прямо закрепленных в законодательстве РФ, когда исполнитель может собственной волей признать приказ вышестоящего по службе начальника незаконным и считать себя свобод-

ным от обязанности его выполнять. Указано, что в основе концепции неповиновения государству лежит принцип взаимной обязанности сторон. Невыполнение своего долга государством освобождает от повиновения гражданина.

07.04.10.635.

342.922(470):347.772 Дмитриев В. В. Проблемы привлечения к административной ответственности за нарушение прав на товарные знаки при их принадлежности разным лицам в России и за рубежом / Владимир Владимирович Дмитриев // Предпринимательское право. 2010. № 4. С. 45–48.

Отмечено, что после постановления Президиума ВАС РФ от 3 февраля 2009 г. № 10458/08 по делу о Порш Кайен возникли новые вопросы о понятии контрафакции. Проанализированы два сложившихся в арбитражной практике России взаимоисключающих подхода к данному вопросу. Указано, что с учетом данного постановления не является административным правонарушением ввоз в РФ товара с воспроизведенным на нем товарным знаком, который производится с согласия владельца охраняемого в России товарного знака в силу его национальной или международной регистрации с указанием России. И, наоборот, влечет ответственность по ст. 14.10 КоАП РФ ввоз в Россию товара с воспроизведенным на нем товарным знаком без согласия владельца охраняемого в России товарного знака.

07.04.10.636.

351.851:378 Загородній С. Окремі аспекти визначення та співвідношення освітніх послуг і послуг з професійної підготовки особи / Сергій Загородній // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 6. С. 3–7.

Розглянуто проблеми визначення освітніх послуг у сфері вищої освіти та послуг з професійної підготовки у вищому навчальному закладі. Запропоновано авторське визначення зазначених послуг і встановлено їх співвідношення.

07.04.10.637.

342.97(477):351.82 Коваленко Л. П. Державний контроль у сфері економіки / Л. П. Коваленко // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, НУ «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». Х., 2010. Вип. 107. С. 113–117.

Проаналізовано структуру та функції системи державного контролю у сфері економіки. Виділено основні напрямки такого виду контролю спеціалізованих органів виконавчої влади, як перевірка. Проаналізовано перелік контрольних функцій, що виконує Контрольно-ревізійна служба України, Головне контрольно-ревізійне управління, Державна митна служба України, Національний банк України, Державна служба експортного контролю України, Державна податкова служба в Україні, Державна інспекція України з контролю за цінами, Державний комітет

України з питань регуляторної політики та підприємництва.

07.04.10.638.

342.98:35.08 Коваль М. Правове регулювання організаційно-управлінських відносин при наданні публічно-владних послуг / *Микола Коваль, Ігор Ковбас* // Юридична Україна. 2010. № 8. С. 39–46.

Розкрито організаційно-управлінські аспекти надання публічно-владних послуг виходячи з їх нормативно-правового врегулювання на сучасному етапі розвитку українського суспільства. Основну увагу приділено правовій регламентації адміністративних процедур, з використанням яких здійснюється така публічно-владна діяльність. Наголошено на відсутності єдності в підходах і практиці надання публічно-владних послуг, що призводить до неконтрольованості та неефективності цієї діяльності.

07.04.10.639.

351.856.2 Коритько Д. Г. Позбавлення та відмова від державних нагород: вдосконалення правової регламентації / *Д. Г. Коритько* // Часопис Київського університету права. 2010. № 3. С. 44–48.

Запропоновано теоретико-правовий аналіз законодавства про державні нагороди України. Розглянуто питання практичного вирішення на законодавчому рівні правової регламентації позбавлення державної нагороди, відмови від державної нагороди, а також відміни нагородного акта у разі виявлення грубих недостовірностей про заслуги відзначеного, які не відповідають складу для відзначення державною нагородою, що не знайшло відображення у чинному законодавстві.

07.04.10.640.

342.925(470):347.19:347.133.4 Кузнецов А. А. Надлежащее извещение юридических лиц по нормам КоАП России: теория и практика / *А. А. Кузнецов* // Административное право и процесс. 2010. № 4. С. 22–26.

Отмечено, что воплощением принципа законности в производстве по делам об административных правонарушениях является обязанность административных органов извещать лицо, привлекаемое к административной ответственности, а также иных участников производства по делам об административном нарушении. Проанализированы способы извещения в соответствии с законодательством РФ. Особое внимание уделено вопросам, связанным с извещением представителя по доверенности. Раскрыты проблемные моменты с участием в составлении протокола и рассмотрении административного дела представителя по общей доверенности. Указано на важность наличия сведений о надлежащем извещении в момент рассмотрения дела.

07.04.10.641.

35.072.6 Ліпкан В. Контрольне право як атрибутний елемент української системи права /

Володимир Ліпкан // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8. С. 7–11.

Обґрунтовано необхідність та визначено особливості формування контрольного права. Наголошено на нерозривній єдності контрольного права з формуванням контрольної гілки влади. Виокремлено характерні чинники, що зумовлюють потребу в розробленні контрольного права. Запропоновано ієрархію контрольних нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини у сфері контролю.

07.04.10.642.

35.072.2 Маматова Т. В. Концептуальна модель механізму реалізації функції державного контролю як публічної послуги / *Т. В. Маматова* // Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — № 11. — С. 81–85.

Запропоновано концептуальну модель механізму реалізації функції державного контролю як публічної послуги. Визначено керуючі та ресурсні входи процесної моделі цього механізму, що формуються шляхом поетапного вирішення наукових та прикладних завдань на методологічному, методовизначальному та методичному (інструментальному) рівнях в умовах змін підходів до управління й регулювання діяльності органів державного контролю та формування нової проектно- та клієнт-орієнтованої організаційної культури.

07.04.10.643.

342.98:347.963 Нечипоренко С. І. Поняття адміністративної процедури проходження служби в органах прокуратури / *С. І. Нечипоренко* // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 418–423.

Наведено дефініцію поняття адміністративної процедури проходження служби в органах прокуратури на підставі виділення ознак такої процедури. Доведено необхідність подальшої систематизації та уніфікації відповідних процедур, удосконалення їх правового регулювання.

07.04.10.644.

349.6:657.6 Пономарев М. В. Правовой механизм экологического аудита / *М. В. Пономарев* // Журнал российского права. 2010. № 8. С. 106–110.

Освещен ход защиты диссертации на соискание ученой степени кандидата юридических наук, состоявшейся в Институте законодательства и сравнительного правоведения при Правительстве РФ, на тему «Организационно-правовой механизм экологического аудита». Рассмотрены основные дискуссионные вопросы, возникшие в процессе защиты, изучаются различные точки зрения об этом формирующемся институте экологического права.

07.04.10.645.

342.951(477):351.746.1 Потапчук Є. М. Державна прикордонна служба України як головний

суб'єкт забезпечення прикордонної безпеки / *Є. М. Потапчук, С. О. Філіппов* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 2. — С. 163—168.

Розроблено структурну конфігурацію сектора безпеки та визначено місце Держприкордонслужби серед його інститутів. Обґрунтовано роль Держприкордонслужби як головного суб'єкта системи забезпечення прикордонної безпеки. Представлено комплексний аналіз законодавства та результатів останніх наукових досліджень і публікацій, присвячених виконанню Держприкордонслужбою фундаментальних завдань, зокрема, спрямованих на протидію ризикам у сфері прикордонної безпеки та забезпечення захисту національних інтересів у прикордонній сфері.

07.04.10.646.

342.951(477):351.824.11 Рабіа А. А. Структурные изменения в мировой энергетике и задачи государственного регулирования энергетического сектора в Украине / *А. А. Рабіа* // Актуальні проблеми економіки. 2010. № 8. С. 31—35.

Обоснованы предложения концептуального характера по совершенствованию экономических механизмов государственного регулирования энергетического сектора Украины в контексте влияния ОПЭК и мирового энергорынка. Предложено заключение стратегически долговременных (до 2030 г.) альянсов с различными странами ЕС и Японией по снижению энергоемкости таких отраслей украинской экономики, как черная металлургия, химия, жилищно-коммунальное хозяйство и др., а также освоение энергосберегающих технологий по опыту Швеции, Финляндии, Австрии и др. стран в жилищно-коммунальном секторе. Рассмотрен переход на производство собственного теплогенерирующего оборудования с использованием патентов и технологий Японии, Германии, Франции и др. Предложено усиление точечной дифференцированной бюджетной поддержки тех научных разработок академических и отраслевых НИИ, которые связаны с возобновляемыми видами энергии.

07.04.10.647.

342.951(477):351.77 Слабкий В. Г. Характеристика законодательной базы розвитку загальної лікарської практики/сімейної медицини / *В. Г. Слабкий, Н. П. Крижина* // Інвестиції: практика та досвід. 2010. № 19. С. 84—89.

Представлено комплексний аналіз законодавчої бази запровадження первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини на сучасному етапі розвитку суспільства та охорони здоров'я в Україні. Вказано на неврегульованість на сьогоднішній день питань, вкрай важливих для ефективної діяльності первинної ланки надання медичної допомоги, які визначають порядок розмежування первинного та вищих рівнів надання медичної допомоги, вільного ви-

бору сім'ями сімейного лікаря та визначення медичного маршруту пацієнта сімейним лікарем, мотивацію лікарів загальної практики/сімейної медицини до ефективної праці, пріоритет профілактичної діяльності в практиці сімейного лікаря тощо, що потребує його удосконалення.

07.04.10.648.

342.97(477):061.2 Твердохліб В. Ю. Офіційне визнання громадських організацій в Україні / *В. Ю. Твердохліб, Н. С. Димовська* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 6. С. 109—120.

Проаналізовано відповідність чинного законодавства України про громадські організації міжнародним нормам і стандартам у частині регулювання юридичної природи легалізації громадських організацій. Зазначено, що неврегульованість нормативної бази щодо реєстрації громадських організацій фактично блокує її практичне застосування. Розкрито порядок легалізації громадських організацій в Україні та окреслено шляхи його удосконалення.

07.04.10.649.

351.713 Терещенко С. С. Концептуальні основи ризик-менеджменту у галузі митної справи / *С. С. Терещенко* // Митний брокер. — 2010. — № 5. — С. 55—86.

Проаналізовано сучасний стан досліджень щодо управління митною справою. Розглянуто митну справу як об'єкт управління. Досліджено суб'єкт управління митною справою. Визначено роль та місце ризик-менеджменту в митній справі у загальнодержавній системі безризикового управління зовнішньоторговельною діяльністю.

07.04.10.650.

342.9(470)+342.925(470) Ухов В. Ю. Всероссийская научно-практическая конференция «Актуальные проблемы административного и административно-процессуального права» / *В. Ю. Ухов, А. И. Каплунов* // Административное право и процесс. 2010. № 4. С. 62—64.

Представлен отчет о ежегодной всероссийской научно-практической конференции «Актуальные проблемы административного и административно-процессуального права», посвященной памяти заслуженного деятеля науки РФ, д-ра юрид. наук, проф. В. Д. Сорокина. Отмечено, что с приветственным словом к участникам конференции обратились начальник Санкт-Петербургского университета МВД России В. А. Кудин и заместитель начальника ВНИИ МВД России по научной работе А. С. Дугенев. Изложены основные положения выступлений ученых-правоведов: проф. Л. Л. Попова на тему «Сущность административного надзора органов исполнительной власти»; проф. Ю. Е. Аврутина «Концептуальные проблемы модернизации российской милиции»; проф. Ю. Н. Старилова «Управленческая» и «судебная» концепции административного процесса: развитие, современное значение и взаимодействие»; проф. В. В. Денисенко «Влияние идей профессо-

ра В. Д. Сорокина на развитие административно-го и административно-процессуального права»; проф. А. С. Дугенца «Роль Валентина Дмитриевича Сорокина в совершенствовании института административной ответственности»; проф. Г. А. Кузмичева «Административный процесс на современном этапе»; проф. А. И. Каплунова «Административный процесс и административно-процессуальное право: современные представления»; проф. С. А. Старостина «Проблема повышения эффективности исполнительной власти»; проф. С. В. Игнатъева «К вопросу о составах налоговых правонарушений».

07.04.10.651.

342.9(470).001.73 Федосеева Н. Н. Административные регламенты: инструменты современного государственного управления и новый институт административного права / Н. Н. Федосеева, А. Н. Заклязминская // Административное право и процесс. 2010. № 5. С. 14–17.

Отмечено, что в современной России назрела необходимость масштабной работы над коренным совершенствованием государственного управления, повышения его эффективности. Указано на несовершенство механизма управления в России, на избыточность государственных функций. Одним из главных направлений административной реформы названа разработка и внедрение административных регламентов, в частности электронных (ЭАР). Названы ожидаемые итоги применения административных регламентов. Очерчен круг проблем, которые возникают при разработке и внедрении регламентов.

07.04.10.652.

342.951(470):351.756:314.742 Черепанов И. З. Классификация административно-правовых режимов иммиграции / И. З. Черепанов // Административное право и процесс. — 2010. — № 5. — С. 40–41.

Исследован административно-правовой режим иммиграции с помощью классификации его видов по следующим основаниям: по способу правового регулирования; по целевому назначению; по стадиям иммиграционного процесса; по характеру влияния на организацию управления; по субъектам; по формам въезда в РФ; по правонарушениям; по условиям функционирования. Особое внимание уделено делению административно-правовых режимов по способу правового регулирования.

07.04.10.653.

342.922:349.2 Шемелинець І. Деякі аспекти вдосконалення адміністративної відповідальності у сфері трудових відносин / І. Шемелинець // Юридична Україна. — 2010. — № 8. — С. 47–53.

Представлено правовий аналіз нормативно-правових актів, які закріплюють адміністративну відповідальність у сфері трудових правовідносин. Виділено проблеми її визначення та реалізації. Акцентовано увагу на необхідності реформування адміністративної відповідальності у цій сфері.

Наголошено на необхідності виділення в окремий підрозділ адміністративних проступків, що скоюються у сфері трудових правовідносин. Окрему увагу приділено проблемам реформування системи адміністративно-правових санкцій, які встановлені за вчинення адміністративних проступків, що посягають на трудові права громадян.

Див. також: 01.04.10.19, 01.04.10.22, 01.04.10.62, 01.04.10.64, 02.04.10.205, 02.04.10.211, 03.04.10.213, 03.04.10.254, 04.04.10.361, 04.04.10.404, 05.04.10.493, 06.04.10.526, 06.04.10.537, 06.04.10.555, 06.04.10.577, 06.04.10.584, 06.04.10.592, 10.04.10.944, 12.04.10.1031.

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС

Книги

07.04.10.654.

342.925(477) Бевзенко В. М. Участь в адміністративному судочинстві України суб'єктів владних повноважень: правові засади, підстави та форми: монографія / В. М. Бевзенко. К.: Прецедент, 2010. — 475 с.

Досліджено виникнення, розвиток і сутність сучасного вітчизняного адміністративного судочинства. Розглянуто існуючі концепції адміністративного процесу. Особливу увагу звернуто на такі поняття та категорії, як «публічно-правові відносини», «суб'єкт владних повноважень», «публічна адміністрація», «публічна діяльність». Розкрито владно-публічні повноваження Президента України, ВРУ, органів судової влади, інших державних і недержавних суб'єктів владних повноважень. Обґрунтовано форми участі суб'єкта владних повноважень в адміністративному судочинстві. Охарактеризовано особливості здійснення органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами адміністративної процесуальної правосуб'єктності.

07.04.10.655.

342.925 Миколенко О. І. Теорія адміністративного процедурного права: монографія / О. І. Миколенко. Х.: Бурун Книга, 2010. 336 с.

Висвітлено актуальні проблеми становлення та розвитку адміністративного процедурного права в Україні. Визначено роль та місце науки адміністративного процедурного права у системі правових норм. Особливу увагу приділено поняттям «адміністративно-правова процедура», «адміністративна процедура» та «адміністративний процес», зміст яких визначено через аналіз понять більш загального порядку «процедура», «правова процедура», «юридичний процес».

Запропоновано нові підходи щодо диференціації права на галузі, що дало б можливість розглядати адміністративне процедурне право однією із галузей права України.

07.04.10.656.

342.925(477)(073) Dodina I. I. Administrative justice— Адміністративна юстиція: Working programme / I. I. Dodina; ONAL. О.: Feniks, 2010. 264 p.

Представлено робочу програму з курсу лекцій «Адміністративна юстиція» для студентів ОНЮА, які вивчають юридичні дисципліни англійською мовою. Викладено стислий зміст основних законодавчих актів, що регулюють правовідносини у сфері адміністративної юстиції.

Автореферати

07.04.10.657.

342.922(043.3) Весельська Т. Ф. Адміністративні процедури затримання, огляду, вилучення та їх оскарження в адміністративному судочинстві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Весельська Тетяна Федорівна; Нац. акад. МВС України. — К., 2010. — 19 с.

Досліджено нормативно-правову регламентацію процедур затримання, огляду та вилучення, їх оскарження в адміністративному судочинстві. На основі проведеного дослідження сформульовано положення та пропозиції, що мають важливе значення не тільки для адміністративного права і процесу, але й для практичної діяльності адміністративних судів.

07.04.10.658.

347.454(043.3) Кобилянський К. М. Право фізичної особи на судовий захист в адміністративному суді: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Кобилянський Костянтин Миколайович; ОНЮА. О., 2010. 20 с.

Вирішено комплексне завдання реалізації фізичною особою права на судовий захист в адміністративному суді. Запропоновано поділ юридичного інтересу на процесуальний і матеріально-правовий. Визначено структуру права фізичної особи на судовий захист в адміністративному суді. Зазначено, що за своїм змістом право на звернення до адміністративного суду з адміністративним позовом означає право на адміністративний процес незалежно від його результату, право на діяльність суду щодо розгляду й вирішення спору про право або охоронюваний законом інтерес, тобто це право на ухвалення рішення незалежно від його змісту і характеру. Особливу увагу акцентовано на передумови й умови права на звернення до адміністративного суду.

07.04.10.659.

342.9(477) Муза О. В. Сучасний стан та тенденції розвитку адміністративної юстиції в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07

/ Муза Олег Валентинович; Ін-т законодавства ВР України. К., 2010. 20 с.

Розкрито поняття, ознаки, юридичну природу та моделі адміністративної юстиції. Проведено дослідження її історичного становлення в Україні. Визначено сучасний стан нормативно-правового забезпечення адміністративної юстиції, сформульовано її гарантії. Досліджено європейські стандарти у галузі адміністративної юстиції. Представлено характеристики адміністративного судочинства як процесуальної форми адміністративної юстиції. Обґрунтовано наукові висновки та сформульовано пропозиції щодо вдосконалення законодавства України у сфері здійснення адміністративного судочинства.

07.04.10.660.

342.95(043.3) Нечитайло О. М. Доказування в адміністративних справах, що виникають з податкових відносин: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Нечитайло Олександр Миколайович; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2010. — 23 с.

Визначено сутність, особливості та зміст доказування в адміністративних справах, що виникають з податкових відносин. З'ясовано види та особливості суб'єктів владних повноважень як однієї із сторін у зазначених справах, розкрито поняття, ознаки та види доказів у них. Висвітлено сутність доказування в адміністративних справах, що виникають з податкових відносин, специфіку предмета доказування та стадій процесу доказування у таких адміністративних справах. Сформульовано низку пропозицій щодо удосконалення правових засад та процесу доказування в адміністративних справах, що виникають з податкових відносин, зокрема щодо внесення змін і доповнень до КАСУ.

07.04.10.661.

347.998.85(043.3) Умнова О. В. Докази в адміністративному судочинстві при поновленні на публічну службу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Умнова Олена Володимирівна; НУ ДПС України. — Ірпінь, 2010. — 20 с.

Представлено комплексне дослідження проблеми застосування доказів в адміністративному судочинстві при поновленні громадян на публічну службу. Проведено загальнотеоретичний аналіз понять «публічна служба», «докази в адміністративному судочинстві» та ін. Доведено, що поновлення на публічній службі є компетенцією адміністративних судів. Запропоновано поділ доказів на окремі види з метою їх подальшого ґрунтовного дослідження й застосування у вітчизняному законодавстві, оскільки існує істотне запізнення правового регулювання фактично існуючих відносин. Запропоновано внесення змін до ст. ст. 2, 7, 75, 76, 103, 136, 141, 142 КАСУ та доповнень до постанов пленумів Вищого адміністративного суду України щодо покращення діяльності адміністративних судів.

Статті

07.04.10.662.

342.925(73) Дудка О. Адміністративний процес у США / О. Дудка // Юридичний журнал. — 2010. — № 6. — С. 48—51.

Окреслено правовий статус адміністративних суддів з огляду на їхній статус в адміністративному процесі США. Проведено порівняння статусів суддів адміністративного та цивільного процесів. Проаналізовано стан кваліфікованої допомоги адвокатів в адміністративному процесі США. Розглянуто порядок проведення слухання та процес доведення й ухвалення рішення при розгляді адміністративних справ.

07.04.10.663.

342.925:347.91/95(477) Застосування процесуального законодавства в адміністративному судочинстві // Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. 2010. — № 2. — С. 80—88.

Проаналізовано судову практику з питань невідповідності адміністративній юрисдикції спорів, предметом яких є перевірка правильності формування волі однієї зі сторін спору стосовно розпорядження землею та передачі відповідних прав щодо неї, а також законності угод між рівноправними сторонами; невідповідності адміністративній юрисдикції спору за позовом Центру зайнятості до фізичної особи про стягнення коштів, виплачених останній як одноразова допомога у зв'язку з безробіттям для організації підприємницької діяльності та ін.

07.04.10.664.

342.925:340.131(477) Когут О. В. Утвердження принципу верховенства права в нормах Кодексу адміністративного судочинства України / О. В. Когут, М. З. Підвальна // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 2. С. 169—178.

Охарактеризовано закріплене у ст. 8 КАСУ тлумачення принципу верховенства права та проаналізовано норми, що надають можливість його забезпечення на практиці. Ґрунтовно досліджено принцип верховенства права щодо учасників адміністративного процесу. Представлено узагальнений аналіз практики реалізації принципу верховенства права адміністративними судами. Викладено пропозиції щодо внесення змін до законодавства стосовно утвердження принципу верховенства права.

07.04.10.665.

342.925(477) Курило О. М. Недоліки правового регулювання судового розгляду справ про адміністративні правопорушення / О. М. Курило, С. О. Биля // Вісник Верховного Суду України. 2010. № 8. С. 43—48.

Проаналізовано порядок судового розгляду справ про адміністративні правопорушення. Визначено недоліки чинного законодавства, що пе-

решкоджають ухваленню судом обґрунтованого та правового рішення: невідповідність законодавства загальноновизнаним стандартам захисту прав і гарантування свобод людини та громадянина; неповнота правового регулювання; недосконалість певних юридичних конструкцій; відсутність належної чіткості та однозначності.

07.04.10.666.

347.925(477):347.942/943 Мельник М. Засоби, джерела доказування в адміністративному судочинстві України: поняття та особливості / Микола Мельник // Віче. 2010. № 16. С. 29—32.

Вказано на відсутність у юридичній науці єдиного розуміння засобів і джерел доказування. Проаналізовано наукові підходи до визначення цих термінів. Наведено визначення джерела судових доказів в адміністративному процесі. Всебічно висвітлено основні особливості засобів доказування в адміністративному процесі.

07.04.10.667.

347.925 Пасенюк О. Адміністративне судочинство окремих країн СНД: нотатки учасника конференції / Олександр Пасенюк // Вісник Вищого адміністративного суду України. 2010. № 4. — С. 3—7.

Проаналізовано досвід окремих республік колишнього Радянського Союзу з реформування адміністративного законодавства та законодавства про адміністративне судочинство, виходячи з матеріалів міжнародної конференції «Адміністративне судочинство та практика застосування адміністративного права», що проходила в Києві 15—17 листопада 2010 р. Звернуто увагу на поступову втрату цивільним процесуальним законодавством цих країн значення законодавства, що субсидіарно застосовується до процедур адміністративного судочинства. Відзначено ефективність інституту обов'язкового досудового оскарження адміністративного акта. Розкрито політику цих країн щодо забезпечення єдності судової практики.

07.04.10.668.

342.925(470) Разоренов К. И. К вопросу о принципах административно-юрисдикционного процесса / К. И. Разоренов // Административное право и процесс. 2010. № 4. С. 48—50.

На основе анализа научных позиций ведущих ученых-административистов, а также административно-деликтного законодательства рассмотрены некоторые вопросы, касающиеся определения основных принципов административно-юрисдикционного процесса. Отмечено, что в разделе I КоАП РФ нашли отражение лишь некоторые общеправовые принципы: равенство перед законом, презумпция невиновности, обеспечение законности при применении мер административного принуждения в связи с административным правонарушением. В усеченном виде принципы административно-юрисдикционного процесса закреплены в разделе IV КоАП РФ: принцип язы-

ка, на котрому ведеться производство по делам об административных правонарушениях, и принцип открытого рассмотрения дел об административных правонарушениях. Указано на игнорирование российским законодателем таких признаков административно-юрисдикционного процесса, как инстанционность и состязательность.

07.04.10.669.

342.925:347.77 Ромат Т. Є. Відповідальність органів державної влади у справах про порушення прав інтелектуальної власності / Т. Є. Ромат // Інвестиції: практика та досвід. 2010. № 20. С. 98–100.

Проаналізовано проблему відповідальності за порушення у сфері інтелектуальної власності. Розкрито поняття юрисдикційних та неюрисдикційних форм захисту, відповідальність при цьому розглядається як засіб захисту прав. Акцент зроблено на відповідальності державних органів та їх посадових осіб, а також на особливостях залучення спеціалізованих державних органів у сфері інтелектуальної власності як співвідповідачів у певних видах справ. Представлено статистику залучення таких органів як учасників процесу. Виявлено найпоширеніші помилки, які зустрічаються при розгляді подібних справ судами.

07.04.10.670.

342.925 Смокович М. Розмежування судових юрисдикцій щодо спорів про оскарження рішень, дій чи бездіяльності державної виконавчої служби / Михайло Смокович // Вісник Вищого адміністративного суду України. — 2010. № 4. С. 15–23.

Здійснено аналіз законодавства та дослідження судову практику щодо проблем розмежування судових юрисдикцій під час вирішення спорів про оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної виконавчої служби. За результатами вивчення та системного аналізу і синтезу знайдено загальні підходи та можливі шляхи розв'язання окреслених проблем такого розмежування. Наголошено, що усі спори, які виникають з приводу оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної виконавчої служби під час примусового виконання, повинні розглядатися адміністративними судами, оскільки вони виникають під час здійснення суб'єктами владних повноважень своїх владних функцій у сфері публічно-правових відносин.

07.04.10.671.

342.925:349.3(477) Спори за зверненням суб'єктів владних повноважень у випадках, встановлених законом // Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. — 2010. — № 2. — С. 62–79.

Викладено узагальнення судової практики стосовно справ з приводу: відсутності обов'язку підприємств займатись пошуком інвалідів для працевлаштування; неможливості задоволення у судовому порядку вимог органів Пенсійного фон-

ду, які вони заявляють до тієї самої сторони і на тих самих підставах, якщо у процесі позасудового узгодження суми боргу (недоїмки) було прийняте рішення на користь страхувальника та ін.

07.04.10.672.

342.925:347.961.4(477) Спори фізичних та юридичних осіб із суб'єктами владних повноважень щодо оскарження їх дій чи бездіяльності // Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. — 2010. — № 2. — С. 44–61.

Представлено аналіз судової практики з таких проблемних питань, як обов'язкова необхідність нотаріального посвідчення договорів щодо придбання на біржових торгах об'єктів нерухомого майна; неможливість перерахування пенсії на підставі преміювання військовослужбовців, визначеного постановою КМ України від 28 березня 2007 р. № 594, у зв'язку з її тимчасовим характером та ін.

07.04.10.673.

342.925:347.734 Спори фізичних та юридичних осіб із суб'єктами владних повноважень щодо оскарження правових актів індивідуальної дії // Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. 2010. № 2. С. 4–43.

Окрему увагу приділено судовим справам з питань відповідальності банків за обов'язкову перевірку повноти сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування під час прийняття ними платіжних доручень на видачу заробітної плати, факт невиконання якого встановлено судами; перереєстрації платника єдиного податку платником податків на загальних підставах; віднесення понаднормативних втрат електроенергії до складу валових витрат; необхідності підтвердження податковим органом суми бюджетного відшкодування для кожного податкового векселя, а також можливості погашення лише частини поставлених податкових векселів у відповідному звітному періоді, загальна сума яких не перевищувала підтвердженої податковим органом суми бюджетного відшкодування на час їх поставки та ін.

07.04.10.674.

342.565.4(477)“2009/2010” Судова практика Вищого адміністративного суду України. 2009–2010 / за заг. ред. О. М. Пасенюка // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. — 2010. № 7. С. 5–311.

Представлено судові рішення, ухвалені Вищим адміністративним судом України у другому півріччі 2009 р. першому півріччі 2010 р. Зазначені рішення згруповано у певні категорії з урахуванням Класифікатора категорій адміністративних справ, затвердженого постановою президії Вищого адміністративного суду України від 9 листопада 2009 р. № 48.

ФІНАНСОВЕ ПРАВО

Книги

07.04.10.675.

347.73:336.146(477)(035) Іванський А. Й. Нормативне регулювання казначейської справи в Україні : коментар-довідник / А. Й. Іванський. О. : Фенікс, 2010. — 782 с.

Презентована праця є першим в Україні систематизованим збірником найважливіших чинних нормативних актів України з питань казначейського обслуговування. Вибірка з чинного законодавства тематично згрупована по найважливіших напрямках казначейської діяльності. Представлено авторський коментар кожного з напрямків роботи органів Державного казначейства України, що значно облегшує розуміння та застосування зібраних нормативних актів, а також фінансово-правові питання функціонування будь-якої бюджетної установи. Частина нормативних актів міститься у виданні, а основний обсяг нормативної бази містить електронний носій, що додається.

07.04.10.676.

347.73:336.22 Оподаткування доходів фізичних осіб. Порядок подання декларації про майновий стан і доходи громадян / за заг. ред. С. В. Буряка ; ДПС України. К. : Юрінком Інтер, 2010. — 400 с. — (Б-ка платника податків ; кн. 2(8)).

Комплексно висвітлено питання щодо оподаткування доходів фізичних осіб. Особливу увагу приділено порядку подання декларації про майновий стан і доходи громадян. Висвітлено основні положення щодо визначення платників податку та об'єкта оподаткування, порядку застосування різних ставок податку, порядку надання пільг, особливостей оподаткування окремих видів доходів фізичних осіб. Розглянуто строки сплати податку та порядок відповідальності платників податку за порушення норм законодавства з питань оподаткування доходів фізичних осіб. Уперше викладено нормативні документи, що стосуються означеної сфери.

07.04.10.677.

347.73(477)(075.8) Орлюк О. П. Фінансове право: Академ. курс : підручник / О. П. Орлюк ; МОН України. К. : Юрінком Інтер, 2010. 808 с.

Відповідно до програми курсу висвітлено основні правові інститути Загальної та Особливої частини фінансового права як самостійної галузі права. На основі Конституції України, Бюджетного кодексу України, інших нормативно-правових актів, що становлять систему фінансового законодавства, розкрито правові засади регулювання суспільних відносин у різних сферах публічної фінансової діяльності, яка і є предметом регулювання науки фінансового права.

07.04.10.678.

347.73:336.1:352 Савченко Л. А. Правові проблеми фінансового контролю місцевих фінансів : монографія / Л. А. Савченко, А. А. Коваленко. К. : КИМУ, 2010. — 124 с.

Досліджено місцеві фінанси як фінансово-правову категорію та об'єкт фінансового контролю. Уточнено їхнє визначення та складові. Обґрунтовано пропозицію щодо запровадження категорії «місцевий фінансовий контроль». З'ясовано сутність місцевого фінансового контролю, етапи розвитку, критерії поділу за видами, принципи, методи, форми, аудиторські процедури. Значну увагу зосереджено на організаційно-правовому статусі суб'єктів, що здійснюють фінансовий контроль у сфері місцевих фінансів. Досліджено зарубіжний досвід у цій сфері. Окреслено шляхи вдосконалення організації фінансового контролю у сфері місцевих фінансів. Висвітлено питання, що вимагають правового врегулювання та запропоновано відповідні положення до чинного законодавства.

07.04.10.679.

347.73(477)(075.8) Фінансове право : навч. посіб. / за ред. М. П. Кучерявенка ; МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х. : Право, 2010. — 287 с.

Розкрито зміст основних фінансово-правових понять. З урахуванням положень чинного законодавства проаналізовано найважливіші інститути фінансового права: фінансовий контроль, бюджетне та податкове право, державне страхування, грошовий обіг, банківська та валютна діяльність, ціноутворення тощо.

Реферати

Див. 11.04.10.981.

Автореферати

07.04.10.680.

351.43(477)(043.3) Микитюк А. А. Правові та організаційні засади здійснення податкового аудиту державною податковою службою України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Микитюк Анатолій Анатолійович ; НУ ДПС України. Ірпінь, 2010. — 22 с.

Представлено комплексне дослідження теоретичних, методологічних та правових питань здійснення податкового аудиту органами державної податкової служби України. Визначено поняття та принципи податкового аудиту, його предмет та об'єкт. Досліджено вітчизняний та зарубіжний досвід здійснення податкового аудиту. Надано конкретні пропозиції щодо можливості його використання. Обґрунтовано головну мету податкового аудиту: виявлення та руйнування схем ухилення від сплати податків, розширення бази оподаткування за рахунок тіньової економіки. Охарактеризовано організаційно-пра-

вові засади проведення поревірок у сфері оподаткування. Досліджено сутність, призначення та організаційні форми взаємодії під час здійснення податкового аудиту органами ДПС України. Обґрунтовано рекомендації щодо удосконалення механізму здійснення податкового аудиту державною податковою службою України. Сформульовано пропозиції щодо внесення змін і доповнень до чинного та перспективного законодавства.

07.04.10.681.

347.73(043.3) Морозов С. М. Усунення подвійного оподаткування : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Морозов Сергій Миколайович ; НУ ДПС України. — Ірпінь, 2010. — 18 с.

Зроблено спробу створити цілісне й комплексне наукове уявлення про механізм усунення подвійного оподаткування, його відповідність цілям конституційного розвитку в Україні, спрямованість на успішне реформування економічних відносин на шляху розвитку ринкової економіки, на досягнення цілей реформування правової системи й відновлення галузі фінансового права в напрямках, які визначають її цілісність, системність, дієвість, стабільність. Проаналізовано сутність міжнародних засобів, спрямованих на усунення подвійного оподаткування. Зазначено, що впровадження цих засобів в Україні відбувається повільними темпами, відсутня належна деталізація особливостей їх застосування на рівні підзаконних нормативних актів і судової практики по спорах, пов'язаних із застосуванням міжнародних джерел права. Сформульовано й аргументовано ряд пропозицій щодо внесення змін у чинне законодавство, спрямованих на часткове усунення названих недоліків правового регулювання у сфері оподаткування.

07.04.10.682.

347.734(477)(043.3) Павленко М. В. Правові засади банківського контролю в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Павленко Микола Володимирович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 20 с.

З'ясовано поняття банківського контролю, охарактеризовано його цілі, завдання, принципи та функції. Досліджено механізм банківського контролю та його організаційно-правові форми. Вказано на необхідність розроблення нормативно-правових актів, які б надавали НБУ виняткові контролюючі повноваження у разі істотного погіршення фінансово-економічного становища держави. Запропоновано посилити роль внутрішньобанківського аудиту, створити спеціальні підрозділи внутрішнього контролю. Сформульовано конкретні пропозиції і рекомендації щодо внесення змін до законів України «Про банки і банківську діяльність», «Про Національний банк України», «Про правовий режим надзвичайного стану», «Про аудиторську діяльність», низки підзаконних нормативно-правових актів.

07.04.10.683.

342.9:336.226.322 Тамбовцев В. Є. Адміністративно-правова протидія ухиленню від сплати податку на додану вартість та його незаконному відшкодуванню : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Тамбовцев Володимир Євгенович ; ДНДІ МВС України. — К., 2010. — 20 с.

Представлено комплексне вивчення теоретичних та практичних проблем адміністративно-правової протидії ухиленню від сплати податку на додану вартість та його незаконному відшкодуванню в Україні. Досліджено історичні передумови встановлення відповідальності за ухилення від сплати податків у національному законодавстві та у законодавстві окремих зарубіжних країн. Визначено чинники детермінації ухилення від сплати ПДВ та його незаконного відшкодування, які розподіляються на загальні і спеціальні. Охарактеризовано адміністративно-правові заходи протидії ухиленню від сплати ПДВ та його незаконному відшкодуванню, до яких віднесено адміністративне запобігання, адміністративне припинення та організаційно-правові заходи. Запропоновано науково обґрунтовані проекти змін та доповнень до законодавства України за означеною проблематикою.

07.04.10.684.

347.73:336.14(477)(043.3) Чуприна Л. М. Правовий статус бюджетної установи як суб'єкта фінансових правовідносин : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Чуприна Людмила Миколаївна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 21 с.

Визначено правовий статус бюджетної установи як суб'єкта фінансових правовідносин, а також її місце у міжбюджетних правовідносинах. Висвітлено питання реалізації прав та обов'язків бюджетних установ під час здійснення бюджетного процесу. Розроблено науково обґрунтовані висновки та пропозиції щодо вдосконалення національного законодавства у цій сфері з метою підвищення ефективності функціонування мережі бюджетних установ. Вперше на монографічному рівні розглянуто питання сутності правової природи бюджетної установи. Досліджено її роль, місце та значення серед інших суб'єктів бюджетного права. Охарактеризовано бюджетні правовідносини як вид фінансових правовідносин. Викладено пропозиції щодо внесення змін і доповнень до нормативно-правових актів, які регулюють правовідносини за участю бюджетних установ.

Статті

07.04.10.685.

347.73(470):336.22:342.565.2 Батарин А. А. Правовые последствия признания актов законодательства о налогах и сборах неконституционными / А. А. Батарин // Финансовое право. — 2010. — № 5. — С. 17—19.

Рассмотрена исключительная компетенция Конституционного Суда РФ в вопросе признания неконституционным акта налогового законодательства. Особое внимание уделено дискуссии относительно определения момента утраты силы акта законодательства о налогах и сборах в связи с признанием его неконституционным.

07.04.10.686.

347.73(477):336.226 Беліков О. Деякі питання оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності / О. Беліков // Юридичний журнал. — 2010. № 7. С. 79—81.

Наведено аналіз практики Вишого адміністративного суду України з окремих питань оподаткування суб'єктів малого підприємництва. Викладено відповідь на питання про необхідність суб'єкта малого підприємництва — фізичної особи, яка сплачує єдиний податок за найвищою ставкою, сплачувати податки з доходів, отриманих від видів підприємницької діяльності, які не зазначено у свідоцтві про сплату єдиного податку, за загальним способом оподаткування. Висвітлено можливість зміни статусу податкового боргу на статус податкового зобов'язання у разі оскарження суб'єктом підприємницької діяльності податкового повідомлення рішення, яким визначено це зобов'язання.

07.04.10.687.

347.73(477):336.226.11/12 Іщенко В. В. Ретроспективний аналіз оподаткування доходів в Україні / В. В. Іщенко // Економіка та держава. 2010. — № 8. — С. 73—76.

Досліджено історичні аспекти розвитку оподаткування доходів в Україні. Вказано, що оподаткування доходів необхідно розглядати у розрізі оподаткування доходів громадян та доходів (прибутків) підприємств. Виявлено перспективні напрями змін в оподаткуванні доходів юридичних і фізичних осіб. Відносно оподаткування громадян наголошено на необхідності виведення з-під оподаткування доходів, які не перевищують прожитковий мінімум, та запровадження прогресивного оподаткування доходів у великих розмірах. З точки зору оподаткування прибутку підприємств вказано на існування необхідності посилення регулюючої функції податку на прибуток, яка може бути реалізована через зниження ставки податку на прибуток або збільшення обсягу вирахувань з валових доходів.

07.04.10.688.

347.73:336 Іщенко В. В. Теоретичні засади визначення впливу оподаткування на фінансову безпеку держави / В. В. Іщенко // Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — № 12. — С. 40—43.

Визначено сутність фінансової безпеки, її критерії та показники. Виявлено джерела формування загроз втрати фінансової безпеки з боку оподаткування. Зазначено, що основним податковим платежам необхідно надати більшої еластичності в плані диференціації ставок податків,

скорочення пільгового оподаткування, гармонізації податків на споживання з податками на особисті доходи і прибутки підприємств. Вказано на доцільність упорядкування бюджетного відшкодування ПДВ грошима, а також перекладання податкового навантаження на більш зможні верстви населення.

07.04.10.689.

347.73(470):336.743 Крохина Ю. А. Понятие и содержание валютного права Российской Федерации / Ю. А. Крохина // Финансовое право. — 2010. № 5. С. 10—14.

Указано на недостаточную изученность во всех странах мира юридических проблем валютного регулирования и контроля. Отмечено, что валютные правоотношения носят комплексный, одновременно публично-правовой и частно-правовой характер. Сделан акцент на комплексном характере объекта правового регулирования и субъектного состава валютных правоотношений. Определено содержание валютного права РФ, рассмотрены его предмет и методы.

07.04.10.690.

347.73(477) Латковська Т. А. Розвиток фінансово-правових відносин у сучасних умовах / Т. А. Латковська // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 53. — С. 464—469.

Визначено особливості фінансово-правових відносин, інтенсивний розвиток яких виявляє особливе значення фінансово-правових інститутів. Проаналізовано сучасний стан фінансової системи України. Вказано, що існуючий рух внутрішніх та зовнішніх фінансових ресурсів свідчить про необхідність пізнання та вивчення закономірностей механізму фінансово-правового регулювання, що надасть можливість встановити та підтримати баланс майнових інтересів країни та приватних власників і, відповідно, удосконалити фінансове законодавство.

07.04.10.691.

347.73(477):336.14:352 Лелеченко А. П. Формування бюджетів малих міст у контексті реформування бюджетної системи України / А. П. Лелеченко, Т. М. Дерун // Інвестиції: практика та досвід. 2010. № 17. С. 91—94.

Досліджено процес формування місцевих бюджетів та бюджетів малих міст з огляду на реформування бюджетних відносин. Проаналізовано механізм міжбюджетних відносин. Окреслено структуру доходів і видатків місцевих бюджетів. Визначено принципи формування місцевих бюджетів. Зазначено, що запровадженню системи фінансового вирівнювання має передувати здійснення ряду заходів, таких як: розроблення та законодавче закріплення єдиних соціальних стандартів; закріплення за бюджетами всіх рівнів стабільних нормативів загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

07.04.10.692.

347.731.1:339.164.4 Логинов П. Финансово-правовой анализ форвардного договора / Павел Логинов // Право и экономика. 2010. № 8. — С. 10—15.

Рассмотрены правовые особенности финансово-правового регулирования форвардного договора как одной из разновидностей внебиржевых производных финансовых инструментов. Произведен правовой анализ положений действующего российского законодательства, различных подзаконных нормативных актов, судебно-арбитражной практики, касающейся правового регулирования форвардного договора и разрешения правовых споров при его юридической квалификации. Выявлены различные правовые пробелы и коллизии, которые присутствуют при реализации механизма правового регулирования форвардного договора.

07.04.10.693.

347.73(477):336.74 Лукашев О. А. Економічна та правова форма реалізації функції грошей і їх вплив на співвідношення інститутів фінансово-правової галузі / О. А. Лукашев // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 106. С. 127—131.

Проаналізовано деякі функції грошей (засіб платежу, засіб обігу, засіб накопичення та ін.), їх фінансово-правові особливості. Вказано на не зовсім логічний акцент на беззаперечно цивільничній природі такої категорії, як ціна. Вказано на проблемні моменти використання в українському бюджетному та податковому законодавстві категорій ціни й міри вартості, а також їх фінансово-правового значення.

07.04.10.694.

347.73(477):336.225.53 Майстренко О. В. Перспективи розвитку в Україні спрощеного оподаткування малого підприємництва / О. В. Майстренко // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 6. С. 128—138.

Проаналізовано систему спрощеного оподаткування малого підприємництва в Україні. Досліджено спрощену податкову систему, зокрема: визначено проблеми побудови спрощеного оподаткування малого підприємництва та запропоновано шляхи його реформування. Зазначено, що одним із шляхів вдосконалення спрощеного оподаткування малого підприємництва в Україні можуть бути закріплення спрощеного оподаткування шляхом прийняття спеціального закону України або окремої глави Податкового кодексу України.

07.04.10.695.

347.73(477) Макаренко В. О. Побудова моделі фінансової системи України на основі системного підходу / В. О. Макаренко, І. О. Прищепчук // Фінанси України. 2010. № 5. С. 31—38.

Досліджено фінансову систему України з точки зору існуючих на сьогодні її визначень. На

основі системного підходу здійснено аналіз понять «система», «фінансова система». Конкретизовано основні складові фінансової системи за структурною побудовою. Удосконалено визначення фінансової системи. Розроблено підхід до побудови її моделі.

07.04.10.696.

347.734:336.743 Матвиенко Г. В. К вопросу о понятии и видах валютных ограничений / Г. В. Матвиенко // Финансовое право. — 2010. — № 8. — С. 14—18.

Раскрыто понятие «валютные ограничения» и проанализированы их признаки. Приведена классификация валютных запретов и ограничений. Проанализирована взаимосвязь валютных ограничений как элемента режима осуществления валютных операций с иными публично-правовыми режимами.

07.04.10.697.

347.73(470):336.2 Новиков С. Мнимая прибыль в НК РФ и правоприменительной практике (как ее избежать в период кризиса) / С. Новиков // Хозяйство и право. 2010. № 8. С. 78—81.

Проанализированы вопросы налогообложения мнимых доходов (прибыли), а также тенденции отказа от удвоения налогооблагаемых доходов, просматривающихся в решениях судебных органов. Даны рекомендации относительно оформления сделки в период экономического кризиса с целью минимизации удвоения налогооблагаемой прибыли.

07.04.10.698.

347.73(470):336.22 Озерова Т. А. Понятие налогового процесса: современная концепция / Т. А. Озерова // Финансовое право. 2010. № 8. — С. 33—36.

Отмечено, что значительную часть законодательства РФ о налогах и сборах составляют процессуальные нормы права, которые регулируют порядок применения материальных норм. При этом указано, что на сегодняшний день отсутствует легитимное понятие налогового процесса, а в науке налогового права по данному вопросу высказываются различные мнения. Исследовано современное понимание налогового процесса, его признаки, соотношение с понятием «юридический процесс». Автором проанализированы различные точки зрения на правовую природу исследуемого феномена и предложено собственное понятие налогового процесса.

07.04.10.699.

347.73(470):336.226.11 Павленко С. П. Некоторые проблемы определения объекта налогообложения по налогу на доходы физических лиц в России и за рубежом / С. П. Павленко // Финансовое право. 2010. № 5. С. 27—31.

Проанализировано правовое регулирование объекта налогообложения по налогу на доходы физических лиц. Выявлены проблемы законода-

тельного определения понятия «доход», его особенностей и недостатков в России и за рубежом (ФРГ, США, Великобритания). Предложены изменения в ст. ст. 23 и 41 НК РФ.

07.04.10.700.

347.73:347.122 Перепелица М. А. Значение финансовой правосубъектности как основного свойства субъекта финансового права / М. А. Перепелица // Проблемы законности: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 106. — С. 108—117.

Проанализировано значение финансовой правосубъектности и ее составляющих (финансовой право- и дееспособности) как основного, необходимого и неотъемлемого качества, характеризующего понятие «субъект финансового права». Отмечено, что финансовая правосубъектность выступает критерием отнесения того или иного субъекта права исключительно к виду субъектов права финансового. Указано, что если субъект права имеет обязанности или права и реализует их на стадиях мобилизации, распределения, использования публичных денежных фондов либо на стадии контроля за этими процессами, то такое правовое лицо следует характеризовать как субъект финансового права.

07.04.10.701.

347.73(477):336.226.322 Полянничко А. Проблемні питання оподаткування податком на додану вартість операцій з використанням векселів у судовій практиці / Антон Полянничко // Вісник Вишого адміністративного суду України. — 2010. № 4. С. 89—98.

Вказано, що п. 4.8 ст. 4 ЗУ «Про податок на додану вартість» передбачає, що векселі, видані або отримані, не вважаються засобом платежу та не змінюють суму податкового кредиту або податкового зобов'язання з цього податку. Зазначене правило є універсальним і застосовується незалежно від характеру операцій, у яких використовуються векселі, а також того, чи вважається вексель товаром для цілей оподаткування. Виходячи з наведеного, право платника податку ПДВ на податковий кредит в усіх випадках визначається за загальним правилом першої події й не залежить від руху векселів у процесі розрахунків за придбані товари (послуги).

07.04.10.702.

347.73 Россіхіна Г. В. Щодо питання про застосування фінансово-правових норм / Г. В. Россіхіна // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. Вип. 106. — С. 117—125.

Грунтуючись на загальнотеоретичних підходах теорії права, проаналізовано правовий механізм, стадії, особливості застосування, форми реалізації фінансово-правових норм, їх правову природу, правове регулювання відносин, що складаються у зв'язку з дотриманням, використанням,

виконанням і застосуванням цих норм. Під застосуванням норм фінансового права розуміється вирішення на їх підставі індивідуально-конкретних справ уповноваженими на те державними органами, їх посадовцями й суспільними організаціями. Зазначено, що правильному використанню вказаних норм сприяє належна організація цього процесу, що складається з послідовних і взаємозумовлюючих стадій.

07.04.10.703.

347.73(477):336.146 Ротар Д. П. Проблеми взаємодії держави, Державного казначейства України та бюджетних установ як суб'єктів бюджетного права / Д. П. Ротар // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 2. — С. 192—196.

Досліджено засади взаємозв'язку, взаємодії, взаємозалежності та трансформації бюджетно-правового статусу таких суб'єктів фінансового права, як держава, Державне казначейство України та бюджетна установа. Визначено зміст та взаємозв'язок вказаних бюджетно-правових категорій.

07.04.10.704.

347.71(470) Рукавишникова И. В. Коммерческие организации как субъекты финансового контроля: международно-правовой аспект / И. В. Рукавишникова // Финансовое право. 2010. № 5. С. 37—38.

Рассмотрены основные виды коммерческих организаций, на которые возлагаются функции по противодействию легализации преступных доходов и финансирования терроризма. Указано, что в соответствии с изменениями в российском законодательстве с 1 января 2010 г. вместо организаций, осуществляющих прием от физических лиц наличных денежных средств, финансово-контрольные полномочия будут выполнять операторы по приему платежей.

07.04.10.705.

347.73(477) Рыбак С. Применение интеграционных механизмов в финансовой политике / С. Рыбак, Л. Лазебник // Экономика Украины. 2010. № 5. С. 46—54.

Предложено теоретическое обоснование стратегии развития финансовой политики Украины в контексте межгосударственной конверсии систем финансового регулирования. Обозначены важнейшие способы ее реализации. Исследованы теоретические основы финансового компонента государственного регулирования, который бы был адекватным евроинтеграционным намерением Украины. Рассмотрена взаимосвязь между способами формирования новых институтов в финансовой сфере и формами интеграции финансовой политики.

07.04.10.706.

347.73:336.676(477) Селезень П. Обмін податковою інформацією в договорах України

про уникнення подвійного оподаткування / *Павло Селезень* // Юридична Україна. 2010. № 8. С. 54–59.

Зазначено, що положення про обмін податковою інформацією у договорах України про уникнення подвійного оподаткування є значною мірою стандартизованими, хоча і володіють специфічними особливостями залежно від рівня співробітництва і потреб країн-учасниць. Обґрунтовано доцільність і необхідність обміну податковою інформацією між країнами. Вказано на нерівнозначність тлумачення терміна «шахрайство» у сфері оподаткування у різних державах. Наголошено, що обмін інформацією з податкових питань повинен здійснюватися щодо найширшого кола осіб з метою забезпечення його максимальної користі для договірних сторін у процесі їх діяльності. Звернено увагу на те, що потребує уточнення перелік податків та осіб, стосовно яких може застосовуватись процедура обміну інформацією; цілі такого обміну; використовувана термінологія при включенні в положення щодо обміну податковою інформацією застереження про публічний порядок.

07.04.10.707.

347.73(477):336.73.078.3 Сенченко О. С. Світовий досвід в організації проведення нагляду за фінансовою сферою / *О. С. Сенченко* // Актуальні проблеми економіки. — 2010. — № 7. — С. 42–47.

Проаналізовано досвід побудови системи нагляду за фінансовою сферою у деяких розвинутих країнах світу (США, Німеччина, Швейцарія та ін.). Здійснено аналіз переваг і недоліків створення мегарегулятора. Досліджено питання доцільності введення мегарегулятора в Україні.

07.04.10.708.

347.73:336.144 Солдатенко О. В. До питання кошторисно-бюджетного фінансування / *О. В. Солдатенко* // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 469–475.

Здійснено аналіз процесу кошторисно-бюджетного фінансування бюджетних витратів, який дозволив запропонувати авторське визначення поняття «кошторисно-бюджетне фінансування». Вказано, що нове визначення на відміну від традиційних визначень передбачає не лише відпуск коштів з бюджету на основі кошторисів, але й враховує сукупність урегульованих нормами права фінансових відносин щодо розподілу, відпуску та використання бюджетних фінансових ресурсів.

07.04.10.709.

347.73:336.14 Теленик С. С. Проблеми визначення правової природи бюджетного процесу / *С. С. Теленик* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 2. С. 197–200.

Крізь призму бюджетного процесу проаналізовано доктринальні проблеми, які мають місце

у науці фінансового права, зокрема, стосовно виконання бюджетів. Зазначено, що з погляду фінансово-правової науки та практики доцільніше відстоювати існування власне бюджетного процесу, а не процесуального інституту підгалузі бюджетного права. Це обґрунтовується нерозривним діалектичним зв'язком матеріального та процесуального бюджетного права.

07.04.10.710.

347.73:336.225.53 Товкун Л. В. Особливості виконання податкового обов'язку / *Л. В. Товкун* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 107. С. 129–134.

Вказано на актуальність проблеми визначення обов'язку платників податків. Проаналізовано коло обов'язків платників податків. Досліджено сукупність елементів правового механізму податку, що виокремлена вченими-правниками. Значну увагу приділено податковим пільгам.

07.04.10.711.

347.73:658.15 Трофімова Л. В. Фінансова звітність як засіб фінансового менеджменту / *Л. В. Трофімова* // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 53. — С. 389–397.

Досліджено існуючі підходи до визначення поняття «фінансова звітність». Запропоновано авторську його дефініцію. Узагальнено особливості правового регулювання суспільних відносин щодо звітування про фінансові результати діяльності. Окреслено завдання для забезпечення якісно нової фінансової політики держави з метою удосконалення управління і організації фінансових відносин.

07.04.10.712.

347.73(477):336.14 Федчук С. И. Некоторые вопросы финансирования бюджетных расходов на Украине, его признаки и формы в современных условиях / *С. И. Федчук* // Финансовое право. 2010. № 5. С. 6–10.

Проаналізовані доктринальні підходи к вопросу бюджетного финансирования в современных условиях. Особое внимание уделено таким его формам, как бюджетное кредитование и бюджетное инвестирование. Рассмотрены особенности правового регулирования бюджетного финансирования на примере законодательства Украины.

07.04.10.713.

347.734(477) Філонова І. Б. Проблематичні аспекти інтернаціоналізації банківського сектора України / *І. Б. Філонова* // Інвестиції: практика та досвід. 2010. № 19. С. 57–60.

Досліджено вплив процесів інтернаціоналізації та глобалізації на діяльність вітчизняних банківських установ. Розкрито роль і проаналізовано наслідки надходження іноземного капіталу в банківський сектор України. Представлено

порівняння форм присутності та рівень впливу іноземних фінансово-кредитних установ на функціонування банківських систем Росії, Білорусі, Грузії та ін. Виокремлено ключові шляхи економічної політики, направлені на забезпечення стабільності вітчизняної банківської системи в умовах глобалізації.

07.04.10.714.

347.73(477):657.6 Шалімова Н. С. Аудит та інші послуги: проблеми забезпечення незалежності аудиторів / Н. С. Шалімова // Фондовый рынок. 2010. № 40. С. 22–27.

Вказано, що серед основних випадків виникнення конфлікту інтересів є ситуації, коли клієнту з надання впевненості, особливо клієнту з обов'язкового аудиту, надають інші послуги. На основі порівняльного аналізу ЗУ «Про аудиторську діяльність», а також міжнародних стандартів аудиту, надання впевненості та етики, Директиви 2006/43/ЄС, Закону Сарбейнса Окслі США, Кодексу професійної поведінки Американської асоціації професійних бухгалтерів зроблено висновок про відсутність в українському законодавстві належного тлумачення поняття «інші послуги», які можуть надавати аудитори. Зазначено, що Аудиторська палата України повинна встановити обґрунтовані додаткові вимоги щодо заборони надання інших послуг клієнтам з обов'язкового аудиту, які повинні бути закріплені в ЗУ «Про аудиторську діяльність».

07.04.10.715.

347.731.1(477):336.764.061.1 Ягнюк В. А. Особенности признания нематериальными активами права пользования и права на осуществление деятельности / В. А. Ягнюк // Экономика, финансы, право. 2010. № 6. С. 27–31.

Рассмотрены особенности признания нематериальными активами права пользования и права на осуществление определенного вида деятельности в соответствии с нормами украинского и международного законодательства. Представлены сводные таблицы, в которых дается определение нематериальных активов в различных источниках права, а также критерии признания объектов нематериальными активами.

07.04.10.716.

347.73(477):351.84 Якубовський Р. В. Правові аспекти позабюджетних коштів на освіту / Р. В. Якубовський // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 2. С. 201–205.

Визначено правові засади позабюджетних коштів на освіту. Вказано, що перелік додаткових джерел фінансування освіти, закріплений у ЗУ «Про освіту», є основоположним та загальним по відношенню до усіх різновидів освіти. Висловлено пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правових актів у контексті ефективнішого залучення та розпорядження даними ресурсами. Особливу увагу приділено грантам, як

одному з видів перспективних позабюджетних коштів на освіту.

07.04.10.717.

347.73(477):336.22.001.73 Ярошенко Ф. О. Реформування податкової системи України в контексті прийняття Податкового кодексу (коментарі до пропозиції Міністерства фінансів України) / Ф. О. Ярошенко // Фінанси України. 2010. № 7. С. 3–21.

Розглянуто причини, мету, завдання й напрями реформування податкової системи України в контексті прийняття Податкового кодексу. Визначено архітектуру програми реформ. Виокремлено ризики, опори, рушійні сили та можливості успішного впровадження програми реформування.

07.04.10.718.

347.73(477):336.226.12 Ященко В. Новели законодавства / В. Ященко // Юридичний журнал. 2010. № 7. С. 10–12.

В одному з розділів статті представлено аналіз основних положень Листа Вишого адміністративного суду України головам апеляційних адміністративних судів України від 15 червня 2010 р. Вказано, що відповідно до Листа звернення платника податку до третейського суду або до Міжнародного комерційного арбітражного суду чи Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України з позовом про стягнення заборгованості за несвоєчасно сплачену вартість товарів, робіт, послуг є підставою для збільшення валових витрат платника податку—позивача на підставі п. «а» підп. 12.1.1 п. 12.1 ст. 12 ЗУ «Про оподаткування прибутку підприємств». Крім того, поняття «суд», що використано у даній нормі права не обмежується лише судами загальної юрисдикції.

Див. також: 01.04.10.65, 01.04.10.431.

МИТНЕ ПРАВО

Книги

07.04.10.719.

343.9:343.359.3(075.8) Додін Є. В. Організація боротьби з митними правопорушеннями та контрабандою : навч. посіб. для студ. юрид. спец. / Є. В. Додін ; МОН України, НУ ОЮА. 2-ге вид., випр. та допов. — Л. : Сполом, 2010. — 368 с.

Розглянуто основні напрями та технології роботи державних органів у боротьбі з контрабандою та порушеннями митних правил. Особливу увагу приділено організації цієї діяльності митних органів, їх взаємодії з відповідними структурами зарубіжних країн та правоохоронними підрозділами нашої держави. Проаналізовано питання забезпечення законності при організації боротьби з означеним видом правопорушень, а також застосування при цьому різних примусових заходів та засобів.

07.04.10.720.

351.713(477)(075.8) Митне право України : навч. посіб. / Ю. В. Іщенко, В. П. Чабан, В. М. Дорогих [та ін.] ; МОН України. Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 296 с.

Подано основні відомості про поняття, роль та місце митної справи у сучасному житті України. Проаналізовано структуру митних органів, поняття митного контролю, порядок оформлення вантажів, нарахування митних платежів, відповідальність за порушення митних правил. Посібник підготовлено з урахуванням того, що норми МК України не в повній мірі дають уявлення про особливості митної справи України і значний обсяг регламентації цих питань опинився за межами МК України.

Автори реферати

07.04.10.721.

342.951:351.713:339.543.66(477) Мармилова Т. Д. Підстави та порядок встановлення та реалізації митних пільг та преференцій в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Мармилова Тетяна Дмитрівна ; ОНЮА. О., 2010. — 17 с.

Презентовано комплексне дослідження механізму правового регулювання переміщення через митний кордон України товарів та транспортних засобів із застосуванням до них митних пільг та диференціації їх на основі виокремлення характерних ознак. За основу типології обрано сферу суспільних відносин, щодо якої здійснюється державний вплив. Досліджено генезу митних переваг та тенденції розвитку митного законодавства. Надано дефініції таким поняттям, як митні пільги та митні преференції, тарифні пільги та тарифні преференції. Здійснено порівняльний аналіз положень національного та міжнародного законодавства та сформульовано рекомендації з удосконалення нормативно-правової бази з метою узгодження правових норм національних законодавчих актів та з урахуванням вимог за міжнародними зобов'язаннями. Запропоновано практичні заходи удосконалення механізму застосування митних пільг при здійсненні митних процедур.

07.04.10.722.

342.951:351.853(477) Тулянцева І. В. Правове регулювання переміщення культурних цінностей через митний кордон України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Тулянцева Інна Василівна ; НУ «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». — Х., 2010. — 20 с.

Висвітлено проблеми правового регулювання переміщення культурних цінностей через митний кордон України. Розглянуто історичні етапи становлення законодавства з питань вивезення та ввезення культурних цінностей. Проаналізовано категорію «культурні цінності» та визначено її характерні ознаки. З'ясовано сучасний стан

організаційної структури та правових засад державного управління у цій сфері. Досліджено поняття «порядок переміщення культурних цінностей» та особливості застосування дозвільних та митних процедур. Охарактеризовано види юридичної відповідальності за порушення порядку переміщення культурних цінностей через митний кордон країни та надані пропозиції по вдосконаленню діючого законодавства, що регулює даний вид правовідносин.

Статті

07.04.10.723.

351.713(477) Абакуменко О. В. Виды альтернативы в таможенном деле Украины / О. В. Абакуменко // Митна справа. 2010. № 4. С. 33—39.

Освещены вопросы применения гражданами, субъектами внешнеэкономической деятельности, а также должностными лицами таможенных органов Украины права выбора одного из двух или нескольких возможных решений альтернативы. Особое внимание уделено видовой классификации альтернативы в таможенном праве, которая базируется на субъектном критерии, а также на сфере общественных отношений, в которых субъекты таможенных правоотношений имеют возможность реализовать данную государством альтернативу. В контексте применения альтернативы в таможенном деле проанализированы основные нормативно-правовые акты, регулирующие вопросы пересечения лиц, товаров, транспортных средств через таможенную границу Украины, перемещения по таможенной территории Украины; вопросы контроля и таможенного оформления, а также разрешения таможенно-правовых споров альтернативными от судебных способами.

07.04.10.724.

351.713:340.13 Додін Є. В. Особливості термінології, яка використовується в організації боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил / Є. В. Додін // Митна справа. — 2010. — № 5. — С. 6—11.

Висвітлено особливості застосування термінології, яка використовується у законодавстві та у практиці боротьби з контрабандою, та порушення митних правил. Особливий акцент зроблено на необхідності чіткого визначення термінів (понять), що окреслюють коло повноважень митних органів, форм, методів, заходів та засобів їх реалізації; чіткого дотримання встановлених термінів та понять міжнародними актами та врахування допустимою мірою професійних термінів.

07.04.10.725.

341.9:351.713(4) Жамкоцьян С. Единое таможенное законодательство Европы: от Римского договора к модернизированному Таможенному кодексу / С. Жамкоцьян // Митна справа. — 2010. — № 4. — С. 3—12.

Представлен доклад на Международной научно-практической конференции Секретариата Комиссии таможенного союза и Российской таможенной академии (г. Москва, 14 июля 2009 г.). В нем проанализированы предпосылки единого таможенного регулирования в Европе; Римский договор 1957 г., заложивший основу для ЕЭС и создавший таможенный союз ЕС; особенности формирования системы правовых актов таможенного законодательства ЕЭС (1968–2008).

07.04.10.726.

351.713(477):657.6 Копцева Л. О. Вплив міжнародних митних правил на законодавство України щодо митного аудиту / Л. О. Копцева // Митна справа. 2010. № 4. С. 62–71.

Розглянуто основні положення двох базових міжнародних документів: Конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур (Київська конвенція) та Рамкових стандартів із забезпечення безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі, які є основними у процесі здійснення контролю сучасними митними адміністраціями на основі методів аудиту. Зазначено, що в Україні після приєднання до Київської конвенції триває процес імплементації її норм у сучасне законодавство. Розглянуто значення впливу міжнародних норм, правил та стандартів на національне законодавство щодо здійснення аудиторських перевірок. Аргументовано необхідність внесення змін до МКУ або прийняття нового Митного кодексу, відповідного до міжнародних стандартів.

07.04.10.727.

351.713:347.413 Международная конференция таможенных брокеров // Митний брокер. 2010. № 6. С. 59–81.

Изложены выдержки из наиболее актуальных выступлений участников международной конференции таможенных брокеров Украины, Российской Федерации, Республики Беларусь, Польши, Таджикистана и Узбекистана (г. Киев, 28–29 мая 2010 г.), освещающие проблемы непосредственно таможенного дела и процедур таможенного оформления, представителем Гостаможслужбы Украины О. Е. Овчинникова и В. С. Мальнова, Федеральной таможенной службы России А. В. Смелякова, В. Е. Белюченко, Польши проф. В. Чижовича, ФГУП РФ «Ростэк» В. В. Счастливцева, РУП «Белтаможсервис» Ю. Г. Короля, председателя Общественного совета при ГТСУ О. И. Платонова. Представлена резолюция, принятая по результатам конференции ее участниками.

07.04.10.728.

351.713(477).001.73 Міщенко І. В. Проблеми понятійно-категоріального апарату митної справи в контексті оновлення митного законодавства України / І. В. Міщенко // Митна справа. 2010. № 5. С. 11–14.

Відмічено, що стан митного понятійно-категоріального апарату як головного підґрунтя теорії та практики митної справи потребує вдоскона-

лення відповідно до об'єктивних реалій сьогодення. Зазначено, що однією з останніх спроб подолати митно-термінологічні бар'єри між Україною та світовою спільнотою став проект ЗУ «Про внесення змін до Митного кодексу України» (реєстраційний № 2778 від 16.07.2008 р.), який запроваджує нову концепцію митного регулювання в Україні, оснований на положеннях фундаментальних міжнародно-правових актів, та передусім оновлений понятійно-категоріальний апарат. Представлено критичний аналіз даного законопроекту.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Книги

07.04.10.729.

35:007 Електронна демократія: сподівання та проблеми / Джоан Кедді, Крістіан Вергес [та ін.]; [пер. з англ. С. Соколик, О. Оржель, К. Гамма]. К.: Центр адаптації держ. служби до стандарта ЄС, 2009. 165 с.

Видання спирається на документи Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) та присвячене важливому питанню використання інформаційних та комунікаційних технологій у залученні громадян до розроблення політики у країнах ОЕСР. Розглянуто уроки з використання інформаційних технологій у процесі розроблення політики, забезпечення можливості для консультацій і громадської участі у формуванні політичного курсу.

Автореферати

07.04.10.730.

342.721:681.3.02 Гелич Ю. О. Інформаційно-правові гарантії таємниці особистого життя людини : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Гелич Юлія Олександрівна ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2010. — 23 с.

Вперше сформовано інформаційно-правові гарантії таємниці особистого життя людини як систему юридично закріплених умов і заходів, спрямованих на визначення порядку збирання, зберігання, використання, поширення, охорони (захисту) відомостей, що становлять таємницю особистого життя людини. Доведено належність інституту таємниці особистого життя людини до інформаційного права України. Обґрунтовано, що охорона інформації про особисте життя людини має формуватися у сфері інформаційного права шляхом закріплення трьох положень: віднесення відомостей про особисте життя людини до таємної інформації; максимального розширення обсягу таємниці особистого життя людини; встановлення інформаційно-правових гарантій нерозголошення таємниці особистого життя людини у процесі діяльності органів державної влади та інших учасників інформаційних відносин. Визначено

виключні підстави для розкриття та для поширення таємниці особистого життя людини, а також зміст поняття «публічна особа».

07.04.10.731.

342.9:[004.056.4:336.221.24](477)(043.3) Субіна Т. В. Адміністративно-правове забезпечення інформаційної безпеки в органах Державної податкової служби України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Субіна Тетяна Володимирівна ; НУ ДПС України. — Ірпінь, 2010. — 20 с.

Розглянуто теоретичні підходи до формування інформаційного суспільства на основі розвитку інформаційних процесів, які відбуваються у суспільстві та державі. Досліджено поняття: «інформація», «захист інформації», «інформаційна безпека», що дозволило сформулювати авторське визначення «інформаційна безпека в органах ДПС України». Проаналізовано коло суб'єктів, які забезпечують реалізацію завдань Національної програми інформатизації. Розкрито рівень застосування технічних засобів та стан здійснення документообігу при використанні мережі Інтернет в органах ДПС України. На підставі аналізу вітчизняного законодавства України та вивчення зарубіжного досвіду щодо забезпечення інформаційної безпеки у сфері податкових відносин сформульовано ряд висновків, рекомендації та пропозиції, які повинні певною мірою сприяти підвищенню оперативності та ефективності адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів у діяльності органів ДПС України.

Статті

07.04.10.732.

347.77 Волков Ю. В. К вопросу о методе информационного права / Ю. В. Волков // Российский юридический журнал. 2010. № 5. — С. 58—65.

Представлены различные подходы к решению вопроса о методе информационного права. На основе сравнительного анализа признаков метода предложен базовый метод информационного права. Дополнительно рассмотрен уровневый подход и метод правовой технологии.

07.04.10.733.

347.77.028(477):004.738.5 Гурковський В. І. Правове регулювання розвитку інформаційного суспільства в Україні / В. І. Гурковський // Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — № 12. — С. 56—59.

Окреслено важливі правові проблеми, які сьогодні існують у правовому забезпеченні інформаційного суспільства в Україні. Розкрито особливості правовідносин у мережі Інтернет у

контексті інформаційної безпеки. Проаналізовано їх вплив на систему державного управління.

07.04.10.734.

347.77.028(477):336.71 Колодій І. М. Принципи та методи захисту банківської інформації / І. М. Колодій // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 2. С. 186—191.

Проаналізовано особливості захисту банківської інформації. Визначено загальноправові та специфічні для банківської діяльності принципи захисту банківської інформації з урахуванням методологічних підходів до їх визначення та систематизації. Досліджено особливості загальноправових принципів, що визначають напрямки розвитку відповідної галузі. Виявлено взаємозв'язок між принципами, характерними для підприємницької діяльності в цілому та специфічними для банківської діяльності. Визначено можливі шляхи удосконалення нормативно-правової бази в означеній сфері. Наголошено, що основні принципи банківської діяльності, як основи комплексного регулювання банківських відносин, могли б бути закріплені в Банківському кодексі України.

07.04.10.735.

347.77(477) Красноступ Г. М. Правове регулювання спеціалізованих засобів масової інформації / Г. М. Красноступ // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 6. С. 121—127.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо створення (заснування) та організації діяльності засобів масової інформації. Досліджено сутність та зміст понять «засіб масової інформації», «спеціалізований засіб масової інформації», «спеціалізоване видання». Сформульовано рекомендації щодо удосконалення законодавства України в інформаційній сфері.

07.04.10.736.

347.77 Селезньова О. Норми інформаційного права: онтологічні засади / Ольга Селезньова // Підприємництво, господарство і право. — 2010. № 8. С. 65—68.

На основі загальних теоретичних положень про правову норму досліджено сутність норми інформаційного права. Розкрито її юридичну природу та концептуальні засади. Окреслено структуру і функції норми інформаційного права. Запропоновано класифікацію норм інформаційного права (за критеріями юридичної сили, форми вираження, колом осіб). Вказано на особливе місце нетипових норм інформаційного права (норми-начала, норми-дефініції, норми-принципи, визначально-встановлювальні).

Див. також: 03.04.10.280, 05.04.10.492.

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Книги

08.04.10.737.

343.3/7(477)(075.8) Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація ; МОН України. — 4-те вид., переробл. і допов. — Х. : Право, 2010. 608 с.

У підручнику на підставі Кримінального кодексу України 2001 р., досягнень науки кримінального права, з урахуванням судової практики висвітлено основні питання Особливої частини кримінального права України. У четвертому виданні підручника враховано зміни та доповнення до КК України, які сталися за період з 2001 р. до листопада 2009 р., положення інших нормативно-правових актів, а також рішення Конституційного Суду України та нові постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах.

08.04.10.738.

343.222.4(477) Маслак Н. В. Кримінальна відповідальність за готування до злочину : монографія / Н. В. Маслак. — Х. : Право, 2010. 231 с.

Монографію присвячено проблемам кримінальної відповідальності за готування до злочину. У роботі розглянуто загальні питання стадій злочину, поняття та види готування як самостійного виду злочину, досліджено підставу та межі кримінальної відповідальності за вчинення таких діянь. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення відповідних положень чинного кримінального законодавства України (станом на 15 вересня 2009 р.) та практики його застосування. Монографію призначено для науковців, викладачів, студентів юридичних навчальних закладів, суддів і працівників правоохоронних органів.

Автореферати

08.04.10.739.

343.575(477) Арешкіна С. Н. Кваліфікація розкрадання наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Арешкіна Світлана Назарівна ; Держ. НДІ МВС України. К., 2010. 20 с.

Надано поглиблену кримінально-правову характеристику розкраданням наркотичних засобів. Обґрунтовано характеристику об'єкта й визначено предмет розкрадання наркотичних засобів. Розглянуто особливості об'єктивної сторони розкрадання наркотичних засобів, учинених шляхом крадіжки, грабежу, розбійного нападу, шахрайства, вимагання, привласнення, розтрата та зловживання службовим становищем. Охаракте-

ризовано суб'єкт розкрадання наркотичних засобів, надано визначення поняття службової особи. Проаналізовано суб'єктивні ознаки складу розкрадання наркотичних засобів. Розкрито кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки складу розкрадання наркотичних засобів. Розроблено пропозиції та рекомендації, спрямовані на вдосконалення кримінально-правових ознак розкрадання наркотичних засобів.

08.04.10.740.

343.542 Бандурка І. О. Кримінально-правова характеристика злочинів проти моральності у сфері статевих стосунків : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Бандурка Ірина Олександрівна ; Класичний приватний ун-т. Запоріжжя, 2010. 20 с.

Досліджено розвиток закону та проаналізовано сучасний стан вітчизняного та зарубіжного законодавства щодо кримінальної відповідальності за злочини проти моральності у сфері статевих стосунків. Визначено поняття злочинів проти моральності у сфері статевих стосунків як кримінально-правової категорії. Охарактеризовано ступінь відповідності криміналізації у КК України розглядуваних діянь підставам та принципам криміналізації. Виявлено підходи до досліджуваної проблематики, що мають місце у науковій літературі. Досліджено об'єктивні та суб'єктивні ознаки конкретних складів злочинів, що передбачають відповідальність за злочини проти моральності у сфері статевих стосунків (ст. ст. 301, 302, 303 КК України). Встановлено місце складів злочинів, що передбачають відповідальність за посягання на моральність у сфері статевих стосунків у системі кримінально-правових норм. Розроблено пропозиції і рекомендації щодо вдосконалення закону про кримінальну відповідальність за злочини проти моральності у сфері статевих стосунків.

08.04.10.741.

343.23 Берзін П. С. Злочинні наслідки в механізмі кримінально-правового регулювання : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08 / Берзін Павло Сергійович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2010. 35 с.

З'ясовано основні підходи до філософського і соціологічного розуміння наслідків, визначено ті їх характеристики, які можуть бути використані для подальшого правового (кримінально-правового) дослідження. На підставі окремих із зазначених характеристик сформульовано специфічний зміст суспільно небезпечних і злочинних наслідків. Досліджено особливості впливу наслідків — перш за все суспільно небезпечних та злочинних — на кримінально-правове регулювання. З'ясовано основні проблеми врахування наслідків у межах окремих інститутів Загальної частини та відповідних норм Особливої частини кримінального права України. Проаналізовано основні теоретичні та

правозастосовні підходи щодо врахування наслідків при кваліфікації злочинів, коли відповідні проблеми вирішуються на етапі кримінально-правової оцінки вчиненого. На підставі здійсненого дослідження розроблено пропозиції щодо вдосконалення кримінального законодавства України, сформульовано рекомендації щодо оптимізації практики його застосування.

08.04.10.742.

343.255 Катеринчук К. В. Кримінально-правові та кримінологічні заходи запобігання катуванню : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Катеринчук Катерина Володимирівна ; Держ. наук.-дослід. ін-т МВС України. — К., 2010. — 18 с.

Викладено результати комплексного наукового дослідження проблеми запобігання катуванню в Україні заходами кримінально-правового та кримінологічного характеру. Розглянуто ставлення держави та суспільства у певні історичні періоди їх розвитку до катування як соціального явища. Наведено соціальну та юридичну характеристику катування. Розглянуто його негативні наслідки фізичного, психологічного та соціального характеру. Проаналізовано об'єктивні та суб'єктивні ознаки злочину, передбаченого ст. 127 КК України «Катування». Здійснено його відмежування від суміжних складів злочинів. Наведено характеристику суб'єктів злочину, особи злочинця і потерпілого у справах про катування, запропоновано їх класифікацію.

08.04.10.743.

343.575 Старук Ю. О. Кримінальна відповідальність за використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Старук Юлія Олександрівна ; Акад. адвокатури України. — К., 2010. — 20 с.

Досліджено ознаки складу злочину, передбаченого ст. 306 КК України, у тому числі кризь призму ратифікованих Україною міжнародних документів, окремих положень цивільного та господарського законодавства. З'ясовано критерії відмежування складу злочину, передбаченого ст. 306 КК України, від суміжних складів злочинів. Досліджено кваліфікуючі ознаки використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотиків. Проаналізовано санкції, які встановлюють покарання за злочин, передбачений ст. 306 КК України. Вивчено стан слідчої та судової практики застосування ст. 306 КК України, виявлено наявні у цій сфері проблеми і запропоновано шляхи її вирішення. Сформульовано рекомендації щодо вдосконалення норм про кримінальну відповідальність за використання майна, здобутого від незаконного обігу наркотиків.

08.04.10.744.

343.212(234) Хряпінський П. В. Заохочувальні норми у кримінальному законодавстві України: теоретичні, законотворчі та правозасто-

совні проблеми : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08 / Хряпінський Петро Васильович. — Х., 2010. — 39 с.

Визначено гносеологічне підґрунтя заохочення у кримінальному законодавстві як правового феномена, пов'язаного із виключенням, звільненням або пом'якшенням кримінально-правового обтяження. Досліджено механізм (зміст, форми та наслідки) реалізації кримінальної відповідальності у двох протилежних аспектах — негативно-му та позитивному. Визначено юридичну природу заохочувальних норм кримінального законодавства України: поняття, систему і різновиди, принципи і функції, самостійність і самодостатність як засобів вирішення кримінально-правових конфліктів. Проаналізовано генезу виникнення, розвитку та перспективи розвитку заохочувальних норм у вітчизняному та зарубіжному кримінальному законодавстві. Виокремлено загальні та спеціальні соціальні обставини, що обумовлюють впровадження заохочувальних норм у кримінальне законодавство України. Визначено фактичні та юридичні підстави та умови застосування заохочувальних норм Загальної та Особливої частини законодавства про кримінальну відповідальність України. Проаналізовано найбільш суперечливі питання теорії і практики застосування заохочувальних норм. Розроблено оптимальні моделі правомірної, соціально корисної поведінки та внесено пропозиції щодо вдосконалення заохочувальних норм у кримінальному законодавстві та практики їх застосування.

08.04.10.745.

343.431 Шаблистий В. В. Кримінальна відповідальність за погрозу вбивством : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Шаблистий Володимир Вікторович ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. — Д., 2010. — 20 с.

Визначено стан наукової розробленості проблеми кримінальної відповідальності за погрозу вбивством у теорії кримінального права. Проаналізовано історико-правовий розвиток кримінально-правових норм про відповідальність за погрозу вбивством. Здійснено правовий аналіз підстав криміналізації погрози вбивством. Здійснено кримінально-правовий аналіз складу злочину, передбаченого ст. 129 КК України. Визначено критерії подібності та відмінності норми про відповідальність за погрозу вбивством з іншими кримінально-правовими нормами, що спрямовані на захист безпеки особи. Розкрито особливості кваліфікації погрози вбивством. Встановлено проблемні питання щодо покарання за погрозу вбивством. Розроблено пропозиції для вдосконалення кримінального законодавства України та рекомендації щодо практичного застосування норм про відповідальність за погрозу вбивством, передбачених КК України. Проаналізовано законодавство зарубіжних країн щодо кримінально-правової заборони погрози вбивством та визначено шляхи використання у КК України та інших законодавчих актах позитивного досвіду його застосування.

Статті

08.04.10.746.

343.35(470) Безверхов А. Г. Тенденции развития отечественного законодательства о служебных правонарушениях: продолжение уголовного-правового анализа / *А. Г. Безверхов* // Российская юстиция. 2010. № 8. С. 20–23.

Исследуются проблемы законодательной и правоприменительной деятельности в области охраны интересов службы. Выявляются тенденции развития норм о служебных правонарушениях. Предлагаются пути оптимизации уголовного законодательства о преступлениях по службе и практики его применения.

08.04.10.747.

343.364(470) Белозерских А. Н. Нерешенные вопросы уголовной ответственности за фальсификацию доказательств по уголовному делу / *А. Н. Белозерских* // Современное право. 2010. — № 8. — С. 105–109.

Анализируются некоторые признаки состава фальсификации доказательств по уголовному делу. Приводятся проблемы юридической оценки данного преступления в правоприменительной деятельности. Предлагаются варианты его квалификации. Указано на трудности применения ч. 3 ст. 303 УК РФ и предложены возможные пути их законодотворческого преодоления.

08.04.10.748.

343.2.01 Генрих Н. В. Предмет уголовно-правового регулирования в системе правоотношений / *Н. В. Генрих* // Российская юстиция. — 2010. № 8. С. 16–19.

Рассматриваются проблемы взаимосвязи предмета уголовно-правового регулирования с иными правоотношениями в рамках национальной системы права (конституционными, административно-деликтными и регулятивно-правовыми). Формулируются предложения по совершенствованию практики применения уголовного закона. Определяются направления оптимизации механизма уголовно-правового регулирования.

08.04.10.749.

343.222 Калмиков Д. Деякі особливості змісту вини у злочинах з формальним складом / *Д. Калмиков, М. Хавронюк* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 6. — С. 62–69.

Проаналізовано проблемні питання встановлення змісту вини у злочинах, юридичні склади яких не передбачають настання злочинних наслідків. Досліджено кримінально-правове значення точного встановлення форми і виду вини. Розглянуто історичний та порівняльний аспекти цієї проблематики. Наведено найбільш поширені у кримінально-правовій літературі позиції щодо змісту вини.

08.04.10.750.

343.343.3:351.862.22 Клебанов Л. Р. Уголовно-правовая защита недвижимых памятников ис-

тории и культуры: реалии и перспективы / *Л. Р. Клебанов* // Юридическая наука и правоохранительная практика. 2010. № 3. С. 55–64.

В контексте говорится о недвижимых памятниках истории и культуры как о предмете преступления и как о виде культурных ценностей. Рассмотрены различные виды уничтожения и повреждения таких памятников, приведены основные криминальные угрозы, трудности правоприменительной практики. Определены способы их решения.

08.04.10.751.

343.232(470) Магомедов Т. М.-С. Уголовно-правовые аспекты отграничения состава преступления по статье 208 УК РФ от смежных составов преступлений и иных правонарушений / *Т. М.-С. Магомедов* // Современное право. 2010. № 8. С. 110–114.

Проводится отграничение организации незаконного вооруженного формирования или участия в нем от смежных составов преступлений и административных правонарушений по наиболее существенным объективным и субъективным признакам. Рассматриваются позиции разных авторов, высказанные в научной литературе и теории уголовного права. Впервые предпринимается попытка провести отграничение состава преступления по ст. 208 УК РФ от смежных составов преступлений по ст. ст. 239, 209, 210, а также по ст. 20.16 КоАП РФ.

08.04.10.752.

343.222.4(470):343.351 Мариненко В. Ю. Некоторые особенности объективной стороны нецелевого расходования бюджетных средств / *В. Ю. Мариненко* // Северо-Кавказский юридический вестник. 2010. № 3. С. 84–87.

Обращается внимание на некоторые проблемы установления уголовной ответственности за нецелевое расходование бюджетных денежных средств. Расхождение в терминологии таких понятий, как «нецелевое расходование бюджетных средств» и «нецелевое использование бюджетных средств» приводит к выводу о необходимости совершенствования некоторых норм Бюджетного кодекса, а также ст. 15.14 КоАП РФ «Нецелевое расходование бюджетных средств».

08.04.10.753.

343.347(477) Нетеса Н. Питання щодо видового та безпосереднього об'єктів порушення правил охорони або використання надр (ст. 240 КК) / *Н. Нетеса* // Юридична Україна. 2010. № 8. С. 103–109.

Розглянуто актуальну проблему видового та безпосереднього об'єктів порушення правил охорони або використання надр. Наведено наукові підходи до визначення зазначених видів об'єкта злочину. Розкрито структуру злочину та механізм спричинення шкоди об'єкту кримінально-правової охорони.

08.04.10.754.

343.533.2(477) Харченко В. Кримінально-правова охорона комерційного найменування, торговельної марки і географічного зазначення за законодавством України / В. Харченко // Юридична Україна. — 2010. — № 6. — С. 103–108.

Розглянуто проблему права інтелектуальної власності на засоби індивідуалізації як об'єкта злочинного посягання. Розкрито зміст комерційного найменування, торговельної марки і географічного зазначення як предметів злочину. Проаналізовано елементи складу злочину, що посягає на засоби індивідуалізації. Обґрунтовано необхідність удосконалення закону про кримінальну відповідальність щодо злочинів у сфері інтелектуальної власності.

08.04.10.755.

343.72 Хиліута В. В. Преступное использование доверия как форма присвоения или растраты / В. В. Хиліута // Российская юстиция. 2010. № 5. С. 26–29.

Рассматривается проблема отграничения присвоения и растраты от злоупотребления доверием в контексте имущественных преступлений. Анализируются различные взгляды на сущность данной проблемы. Обращено внимание на то, что в основе разграничения злоупотребления доверием и присвоения должны лежать признаки использования полномочий для завладения имуществом.

08.04.10.756.

343.44(477+4) Хім'як Ю. Б. Захист права на повагу до житла у практиці Європейського суду з прав людини (кримінально-правовий аспект) / Ю. Б. Хім'як // Часопис Київського університету права. 2010. № 3. С. 261–265.

Досліджено питання захисту права на повагу до житла в практиці Європейського суду з прав людини та у кримінальному праві України. Обґрунтовано необхідність визначення понять «житло» та «інше володіння особи» у кримінальному праві України. Запропоновано спосіб застосування практики ЄСПЛ щодо тлумачення права на повагу до житла при кримінально-правовій кваліфікації.

08.04.10.757.

343.268(470) Шишков С. Психическое расстройство как разновидность вреда, причиненного здоровью потерпевшего / С. Шишков // Законность. — 2010. — № 8. — С. 26–30.

Изучены вопросы, вызванные несовершенством норм действующего УК РФ по делам о причинении вреда здоровью в виде психического расстройства в следственной, судебной и экспертной практике. Выделено, что критерии тяжелого психического расстройства (медицинский и юридический) отличаются спецификой и полностью не совпадают между собой. Подчеркнуто, что современная судебная психиатрия признала то, что сами по себе психические расстройства потерпевшего не могут иметь смертельного исхода.

Див. також: 01.04.10.53.

КРИМІНОЛОГІЯ

Книги

08.04.10.758.

343.9:343.533(477) Бутузов В. М. Протидія комп'ютерній злочинності в Україні (системно-структурний аналіз): монографія / В. М. Бутузов. К.: КИТ, 2010. 408 с.

Монографію присвячено системно-структурному аналізу такого явища, як комп'ютерна злочинність. У роботі розглянуто основні проблеми протидії комп'ютерній злочинності в Україні. Проаналізовано наукові підходи до визначення поняття комп'ютерної злочинності, розглянуто її характеристики. Розкрито зміст системи протидії комп'ютерній злочинності в Україні. Рекомендовано для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, працівників органів державного управління, зокрема, у сфері правоохоронної діяльності, керівників і фахівців комерційних установ у інформаційно-телекомунікаційній сфері.

08.04.10.759.

343.99:343.713(477) Колодяжний М. Г. Насильницькі вимагання майна в Україні: кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання: монографія / М. Г. Колодяжний; Ін-т вивчення проблем злочинності НАПрН України. Х.: Кроссрод, 2010. 288 с.

Монографію присвячено кримінологічним проблемам вимагань майна, поєднаних із фізичним насильством до потерпілого. Наведено їх кримінологічну характеристику (рівень, структуру, динаміку, латентність, географію, ціну). Проаналізовано ознаки та властивості особи злочинця-вимагача та на основі комплексного критерію розроблено його типологію. Розглянуто детермінацію вимагання майна як негативного соціального явища і виділено три групи детермінант: загальні, видові й специфічні. Наведено віктимологічну характеристику насильницьких вимагань майна та з'ясовано роль потерпілих при їх вчиненні. Запропоновано комплекс заходів запобігання їм на загальносоціальному та спеціально-кримінологічному рівнях.

Автореферати

08.04.10.760.

343.915(477) Вечерова Є. М. Некаральний кримінально-правовий вплив на неповнолітніх в Україні (кримінологічні засади): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Вечерова Євгенія Миколаївна; Міжнар. гуманіт. ун-т. — О., 2010. — 20 с.

Сформульовано понятійно-категоріальний апарат дослідження та надано визначення некарального кримінально-правового впливу на неповнолітніх. З'ясовано правову природу некарального кримінально-правового впливу на неповнолітніх. Визначено історичні витоки досліджуваного феномена. Охарактеризовано форми, заходи,

об'єкт та суб'єкти некарального кримінально-правового впливу на неповнолітніх в Україні. Досліджено закономірності розвитку некарального кримінально-правового впливу на неповнолітніх в основних кримінально-правових системах сучасності. Визначено функціональне призначення некарального кримінально-правового впливу на неповнолітніх. Сформульовано критерії оцінки ефективності та проаналізовано її (ефективність) відповідно до висунутих критеріїв. Запропоновано шляхи вдосконалення заходів та визначено місце некарального кримінально-правового впливу на неповнолітніх у процесі подальшого реформування системи кримінальної юстиції в Україні.

08.04.10.761.

343.988 Журавська З. В. Віктимологічні засади боротьби зі злочинністю у місцях позбавлення волі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Журавська Зоряна Валентинівна; Нац. акад. внутр. справ. К., 2010. 18 с.

Визначено історичні закономірності становлення інституту потерпілого від злочину та його захисту в кримінології і на практиці, зокрема, засобами кримінально-виконавчого характеру. З'ясовано соціально-правову природу понять «потерпілий» та «жертва» злочину та їх співвідношення. Визначено роль потерпілого від злочину в криміналізації та педалізації суспільно небезпечних діянь, що вчиняються у місцях позбавлення волі. Проаналізовано сучасний стан злочинності у місцях позбавлення волі, зокрема, у контексті віктимологічних засад боротьби із зазначеним видом злочинності. Встановлено віктимологічні детермінанти злочинності у місцях позбавлення волі. Розроблено науково обґрунтовані пропозиції щодо підвищення рівня віктимологічного запобігання злочинам у місцях позбавлення волі.

08.04.10.762.

343.9(477) Литвинов О. М. Соціально-правовий механізм протидії злочинності в Україні (теоретичні та практичні засади): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Литвинов Олексій Миколайович; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. — Д., 2010. — 41 с.

Визначено зміст та основні напрямки сучасної діяльності із протидії злочинності. Окреслено структурні ознаки протидії злочинності, визначено її систему, елементний і компонентний склад. З'ясовано сутність, особливості та значення окремих умовно статичних та динамічних елементів протидії злочинності для системотворення. Розкрито сутність соціально-правового механізму протидії злочинності, його відмінності від суміжних категорій та правових феноменів. Визначено сучасний стан правового забезпечення протидії злочинності та окреслено напрямки його удосконалення на перспективу. Здійснено класифікацію правових чинників і засобів юридичної техніки, що застосовуються у різних системах нормотворчості. Охарактеризовано практику реалізації правозастосовних механізмів протидії

злочинності у діяльності судів та правоохоронних органів. З'ясовано сутність, зміст та значення віктимізації для формування структур соціально-правового механізму протидії злочинності, а також для забезпечення комплексного характеру базової діяльності. Проаналізовано проблеми реалізації антикриміногенного потенціалу в системі та запропоновано оптимальні шляхи його підвищення. Окреслено проблемні питання оцінювання ефективності функціонування соціально-правового механізму протидії злочинності. Сформульовано рекомендації, спрямовані на удосконалення теоретико-правових засад і практики функціонування соціально-правового механізму протидії злочинності.

08.04.10.763.

343.851:343.34 Майстренко М. М. Кримінологічна характеристика та попередження органами внутрішніх справ злочинів проти громадської безпеки, предметами яких є зброя, бойові припаси та вибухові речовини: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Майстренко Марія Миколаївна; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2010. 18 с.

З'ясовано стан дослідження даної проблематики. Визначено поняття злочинів проти громадської безпеки, предметами якої є зброя, бойові припаси та вибухові речовини. Охарактеризовано основні підходи окремих зарубіжних держав до правового регулювання набуття зброї як заходу протидії злочинам, предметами яких є зброя, бойові припаси та вибухові речовини. Визначено рівень, структуру, динаміку злочинів проти громадської безпеки, предметами яких є зброя, бойові припаси та вибухові речовини. Здійснено кримінологічну характеристику осіб, які вчинили злочини проти громадської безпеки, предметами яких є зброя, бойові припаси та вибухові речовини. Виявлено фактори, що обумовлюють вчинення злочинів проти громадської безпеки. Розмежовано поняття «попередження», «профілактика», «припинення», «запобігання» злочинів. Розроблено рекомендації щодо профілактики, запобігання, припинення органами внутрішніх справ злочинів проти громадської безпеки, предметами яких є зброя, бойові припаси та вибухові речовини.

08.04.10.764.

343.56+343.97 Петричко Н. О. Незаконні азартні ігри: кримінально-правове та кримінологічне дослідження: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Петричко Надія Осипівна; Київ. нац. ун-т внутр. справ. К., 2010. 20 с.

Розкрито правову природу, поняття та сутність незаконних азартних ігор, а також обґрунтовано їх суспільну небезпечність. Досліджено історичний розвиток кримінальної відповідальності за незаконні азартні ігри та встановлено його значення для сучасних тенденцій у правотворчості. Вивчено зарубіжний досвід кримінальної відповідальності за незаконні азартні ігри та можливості його використання в Україні.

Дано кримінологічну характеристику злочинів, пов'язаних із незаконними азартними іграми, а також визначено кримінологічно значимі властивості осіб, котрі їх вчиняють. Досліджено криміногенні детермінанти незаконних азартних ігор і сформульовано заходи загальносоціального, спеціально-кримінологічного та віктимологічного запобігання незаконним азартним іграм. Проаналізовано судову та слідчу практику щодо відповідальності за дії, пов'язані з незаконними азартними іграми, а також встановлено особливості їх кваліфікації за чинним Кримінальним кодексом (КК) України. Обґрунтовано підстави криміналізації незаконних азартних ігор у чинному КК України і, з урахуванням цього, сформульовано висновки та викладено пропозиції, спрямовані на вдосконалення кримінальної відповідальності та кримінологічних заходів щодо суспільно небезпечних посягань у сфері грального бізнесу.

08.04.10.765.

343.988 Чеханюк Л. В. Профілактика віктимної поведінки жінки як жертви злочинного посягання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Чеханюк Леся Володимирівна; Київ. нац. ун-т внутр. справ. К., 2010. 20 с.

Розкрито актуальні проблеми віктимологічної профілактики злочинів, учинених щодо жінок. Визначено місце віктимної поведінки жінок у механізмі злочинної поведінки, запропоновано її авторське визначення. Здійснено відмежування від суміжних понять, аналіз різноманітних віктимогенних ситуацій, досліджено роль поведінки жінок-жертв у механізмі злочинної поведінки, що стало підставою для обґрунтування нового погляду на їх класифікацію. Проаналізовано стан, структуру, динаміку та детермінанти насильницьких, корисливих і корисливо-насильницьких злочинів, потерпілими від яких є жінки, а також на основі емпіричних даних визначено рівень їх латентності. Розкрито віктимологічні особливості поведінки жінок при вчиненні насильницьких, корисливих і корисливо-насильницьких злочинів і на цій основі запропоновано новий підхід до типологізації такої поведінки. Удосконалено класифікацію жінок-жертв, яка враховує їх типологічні поведінкові характеристики, спосіб життя, професійну діяльність, соціальний статус, сукупність фізичних і психологічних особливостей та особистісних якостей. Проаналізовано заходи загальносоціальної та спеціальної віктимологічної профілактики злочинів, учинених щодо жінок. Розроблено пропозиції з удосконалення заходів індивідуальної віктимологічної профілактики поведінки жінок жертв злочинних посягань.

08.04.10.766.

349.9.02(4) Шостко О. Ю. Теоретичні та прикладні проблеми протидії організованим злочинності в європейських країнах: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Шостко Олена Юрійівна; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — 38 с.

Систематизовано основні теоретичні моделі визначення поняття «організована злочинність» з метою виявлення характерних рис цього феномена. З'ясовано основні підходи до процесу збирання статистичних даних й обліку організованої злочинності в країнах — членах ЄС. Досліджено нормативно-правову базу у сфері протидії організованій злочинності на рівні ЄС та РЄ. Вивчено кримінальне законодавство європейських країн та порівняно його з окремими положеннями КК України, що стосуються визначення видів стійких злочинних об'єднань. Розглянуто теоретичні підходи до змісту діяльності, яка охоплюється термінами «запобігання» та «протидія» злочинності і, зокрема, організованої, у порівняльному аспекті. Розширено знання про сутність та специфіку адміністративного запобіжного підходу, розглянуто на прикладі Нідерландів його практичне впровадження. Розкрито важливе значення інституту конфіскації злочинних доходів для ефективної протидії організованим злочинній діяльності, продемонстровано сучасні тенденції застосування конфіскації у різних країнах Європи. Виходячи з поглибленого аналізу функціонування європейських міжурядових правозастосовних органів, досліджено правові основи та форми їх діяльності.

Див. також: 07.04.10.608, 07.04.10.623, 08.04.10.742, 11.04.10.976, 12.04.10.1017.

Статті

08.04.10.767.

343.985.001.18 Герасимов Р. Р. Моделювання при розслідуванні злочинів / Р. Р. Герасимов // Часопис Київського університету права. 2010. № 3. С. 253—255.

На основі аналізу висновків вітчизняних вчених-криміналістів та узагальнення закордонного досвіду розкрито зміст кримінально-правових моделей та криміналістичних моделей злочину. Висвітлено окремі проблеми моделювання при розслідуванні злочинів, у тому числі порівняльний аналіз «моделювання» та «планування». Розглянуто наукові принципи і досвід використання реконструкції при розслідуванні злочинів.

08.04.10.768.

343.919:343.71 Головін Б. М. Кримінологічна оцінка злочинного професіоналізму корисливого насильницького спрямування / Б. М. Головін // Часопис Київського університету права. — 2010. № 3. С. 232—237.

Проаналізовано специфіку корисливої насильницької злочинної діяльності на професійній основі. Оцінено злочинну спеціалізацію і кваліфікацію, доходність різних видів злочинного промислу. Наведено узагальнену характеристику сучасних професійних корисливих насильницьких злочинців.

08.04.10.769.

343.919:343.71 Головкін Б. Типологія корисливих насильницьких злочинів / Б. Головкін // Право України. 2010. № 7. С. 144–150.

Розглянуто питання типологізації корисливих насильницьких злочинів за критерієм домінуючої мотивації, що диференціює характер спрямованості особистості та її поведінкових стереотипів. Вирізнено та досліджено такі абстрактні моделі корисливих насильницьких злочинців, як утилітарний тип (два різновиди: гедоністичної та споживацької спрямованості особистості злочинця), а також престижний тип (відповідно авантажної і здирницької спрямованості особистості злочинця).

08.04.10.770.

343.919:343.71 Головкін Б. Характерологічні риси особистості корисливого насильницького злочинця / Б. Головкін // Юридична Україна. 2010. № 6. С. 92–97.

Висвітлено результати тестування корисливих насильницьких злочинців за методикою «Багатофакторне дослідження особистості (Р. Кетела 16-РФ питальник) та методикою тестування показників і форм агресії (О. Баса й А. Дарки). Проаналізовано характерологічні риси корисливих насильницьких злочинців. Розкрито їх інтелектуальні, емоційно-вольові та когнітивні особливості у зв'язку з проявами кримінальної поведінки.

08.04.10.771.

343.9:343.352 Гущина Н. А. Социальный контроль как средство противодействия коррупции / Н. А. Гущина, Н. А. Ренер // Современное право. 2010. № 6. С. 9–13.

Рассмотрен широкий диапазон вопросов, связанных с социальным контролем как средством противодействия коррупции. Отмечено, что противостоят коррупции, снизить ее уровень, минимизировать и ликвидировать последствия можно только «всемирно», включая все способы и средства противодействия. Акцентировано внимание на существенной роли в профилактике коррупционных действий социального контроля.

08.04.10.772.

343.9(450+477):343.575 Жукова Т. С. Міжнародне співробітництво у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів серед молоді в Україні та Італії / Т. С. Жукова // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. С. 566–572.

Висвітлено актуальні проблеми незаконного обігу наркотичних засобів серед молоді в Україні та Італії. Розглянуто види та етапи наркобізнесу. Зазначено напрями, за яких є зв'язок наркотизму зі злочинністю. Запропоновано використати позитивний досвід Італії для протидії обігу наркотиків в Україні, у якій норми про кримінальну відповідальність за такі злочинні посягання існують і застосовуються тривалий час.

08.04.10.773.

343.9:343.34(571.12)«2001/2009» Заремба Е. С. Понятие и анализ статистических показателей уличной преступности (криминологическая характеристика на примере юга Тюменской области) / Е. С. Заремба // Юридическая наука и правоохранительная практика. 2010. № 3. С. 71–79.

Рассматриваются некоторые проблемные вопросы понятия уличной преступности в юридической науке и правоохранительной практике. Проводится криминологический анализ состояния, динамики и структуры уличной преступности юга Тюменской области с 2001 по 2009 г. С учетом особенностей развития Тюменской области и имеющихся в юридической литературе точек зрения предложено определение понятия «уличная преступность».

08.04.10.774.

343.85(470):352 Ким Е. П. Эволюция (история развития) российского законодательства по предупреждению преступлений, совершаемых служащими органов местного самоуправления / Е. П. Ким, А. В. Быков // Российская юстиция. 2010. № 6. С. 32–34.

Проанализировано развитие отечественного уголовно-правового законодательства, регламентирующего ответственность служащих органов местного самоуправления. Обосновываются выводы о необходимости внедрения в уголовный закон новых институтов ответственности для служащих органов местного самоуправления и иных лиц с целью предупреждения преступлений, совершаемых в рассматриваемой категории общественных отношений.

08.04.10.775.

343.9:343.37 Кравчук С. Прийняття і реалізація концепції боротьби зі злочинністю у сфері економіки шлях до припинення економічної злочинності / С. Кравчук // Право України. — 2010. — № 7. — С. 151–156.

Розкрито основні аспекти негативного впливу економічної злочинності на соціально-економічний стан нашої держави. Окреслено проблеми протидії економічній злочинності. Обґрунтовано необхідність розробки концепції її припинення. Визначено етапи реалізації заходів у боротьбі зі злочинами у сфері економіки.

08.04.10.776.

343.9:343.352 Кудашкин А. В. Еще раз о правовом понятии коррупции / А. В. Кудашкин, Т. Л. Козлов // Современное право. — 2010. — № 6. С. 3–8.

Рассмотрены проблемные вопросы правового понятия коррупции. В качестве квалифицирующего признака предлагается учитывать личную выгоду не только материального, но и морально-материального и морального характера. Проанализировано соотношение понятий «коррупционные проявления» и «коррупционные правонарушения».

08.04.10.777.

343.915 Куринова Я. И. Понятие современной преступности несовершеннолетних и ее специфические черты / Я. И. Куринова // Закон и право. — 2010. — № 7. — С. 89—92.

Проанализированы количественные и качественные характеристики современной преступности несовершеннолетних. Выявлены отличительные черты современной преступности несовершеннолетних от преступности несовершеннолетних прошлых лет. Обосновывается необходимость выделения ее как специального объекта криминологического анализа для эффективного обеспечения планирования и реализации специальных профилактических мероприятий.

08.04.10.778.

343.9:343.51 Кязимов М. С. Криминологическая характеристика преступлений в финансово-кредитной сфере / М. С. Кязимов // Российская юстиция. 2010. № 6. С. 41—43.

Раскрывается теоретическая и практическая проблема финансово-кредитной сферы. Существенную значимость в этом направлении имеет место исследования становления новых социально-экономических отношений. Представлен ряд факторов такой экономической преступности, как фальшивомонетничество. Перечислены способы легализации денежных средств или имущества, приобретенных преступным путем.

08.04.10.779.

343.85(477):343.121.4 Лотоцкий М. В. Адвокатура у системі суб'єктів запобігання злочинам / М. В. Лотоцький // Актуальні проблеми кримінального права, процесу та криміналістики / упоряд.: Ю. О. Гурджі, А. М. Притула. О., 2010. Т. 1 : Кримінальне, кримінально-виконавче право та кримінологія. С. 168—170.

Розроблено та обґрунтовано заходи, спрямовані на підвищення ефективності протидії рецидивній злочинності з боку так званих неспеціалізованих суб'єктів профілактики. Визначено рівень рецидивної злочинності в Україні у загальній її структурі.

08.04.10.780.

343.919:343.326 Мусаелян М. Ф. Криминологическо-психологическая характеристика личности террориста / М. Ф. Мусаелян // Современное право. 2010. № 8. С. 115—119.

Исследуется проблема криминологическо-психологической характеристики личности террориста. Анализируются и обобщаются мнения ряда ученых. Приведены примеры из правоприменительной практики. Подвергаются анализу криминологические признаки, характеризующие личность террориста (социально-демографические, нравственно-психологические и т. п.). Выделяются криминологическо-психологические типы личности террориста.

08.04.10.781.

351.811.122:342.922 Назимко Є. Використання напрацювань учених-кримінологів під час визна-

чення кола факторів, що зумовлюють встановлення адміністративної відповідальності за порушення у сфері безпеки дорожнього руху / Є. Назимко, Ю. Коллер // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 8. — С. 153—156.

Розглянуто питання визначення кола факторів, що зумовлюють встановлення адміністративної відповідальності за порушення у сфері безпеки дорожнього руху за допомогою використання напрацювань учених-кримінологів. Стверджено, що зазначені фактори розподіляються на підстави та умови. Проведено їх короткий аналіз.

08.04.10.782.

343.9(477):343.326 Расюк Е. Криминологичні основи тероризму та релігійного екстремизму / Е. Расюк // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8. С. 148—152.

Розкрито найгострішу проблему суспільства тероризм та релігійний екстремізм в Україні. З'ясовано поняття, сутність, особливості й ознаки даних понять. Висвітлено тісну взаємодію і взаємодоповнюваність особливостей та ознак зазначеної проблеми, їх нерозривний внутрішній зв'язок. Розглянуто сучасні тенденції релігійного екстремізму й тероризму в Україні та світі. Визначено основні фактори зазначених категорій в Україні, а також шляхи й засоби запобігання даному суспільно небезпечному феномену.

08.04.10.783.

343.9(477):343.575 Расюк Е. Поняття, ознаки, сучасний стан і тенденції наркоманії в Україні та її взаємозв'язок зі злочинністю / Е. Расюк // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 6. С. 74—77.

Досліджено одну з найгостріших світових проблем ХХ сторіччя — наркоманію. Розкрито соціальні корні та історію вживання наркотиків, починаючи з давніх цивілізацій. Проаналізовано етимологію слова, дано сучасне визначення наркоманії із зазначенням її основних ознак. Розглянуто сучасний стан і тенденції наркоманії в Україні, а також її взаємозв'язок зі злочинністю.

08.04.10.784.

343.9(477) Расюк Е. Поняття та криминологічна характеристика організованої злочинності / Е. Расюк // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 7. С. 147—150.

Розглянуто виникнення терміна «організована злочинність» і його розвиток та тлумачення у зарубіжних країнах. Визначено основні ознаки організованої злочинності. Розкрито періоди зростання показників організованої злочинності. Досліджено деякі криминологічні аспекти сучасної організованої злочинності в Україні для підвищення ефективного запобігання їй.

08.04.10.785.

343.911 Смирнов В. В. Характеристика насильственных преступников-рецидивистов, осужденных к пожизненному лишению свободы /

В. В. Смирнов // Современное право. 2010. № 8. С. 120–122.

Рассматриваются особенности личности насильственного преступника. Раскрывается специфика рецидивной преступности. Отмечается, что знание особенностей личности преступника-рецидивиста может способствовать правильной квалификации преступлений, а также осуществлению мероприятий по профилактике преступности.

08.04.10.786.

343.97(477) Шакун В. Онтологічний вимір у кримінології / *В. Шакун* // Право України. 2010. № 7. С. 136–143.

Розглянуто нинішню криміногенну ситуацію в Україні. Особливу увагу приділено проблемам виявлення онтологічних витоків протиправної поведінки та її укорінення у житті суспільства. порушено проблему методологічного оновлення наявного інструментарію аналізу феномену злочинності, сформованого у вітчизняній кримінологічній теорії. Зроблено обґрунтовані висновки.

Див. також: 07.04.10.632, 10.04.10.953.

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Автореферати

08.04.10.787.

343.8:343.241 Гуцуляк М. Я. Кримінально-виконавча характеристика покарання у виді громадських робіт: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / *Гуцуляк Микола Ярославович*; Львів, держ. ун-т внутр. справ. Л., 2010. 19 с.

Визначено стан наукової розробки проблем виконання і відбuvання покарання у виді громадських робіт. Запропоновано визначення покарання у виді громадських робіт. Надано розгорнуту характеристику виконання покарання у виді громадських робіт. Проаналізовано позитивний досвід виконання покарань у виді громадських робіт в окремих зарубіжних країнах та запропоновано шляхи його впровадження в Україні. Встановлено рівень взаємодії кримінально-виконавчої інспекції з державними органами і громадськістю щодо виконання покарання у виді громадських робіт. Надано характеристику осіб, які відбувають покарання у виді громадських робіт. Проведено аналіз прав та обов'язків засуджених до покарання у виді громадських робіт. Досліджено засоби виправлення і ресоціалізації засуджених у виді громадських робіт. Розроблено пропозиції щодо вдосконалення кримінально-виконавчого законодавства України, галузевих нормативно-правових актів та практики їх застосування.

08.04.10.788.

343.847 Звенигородський О. М. Контроль та нагляд кримінально-виконавчої інспекції за особами, звільненими від відбування покарання з випробуванням: автореф. дис. ... канд. юрид.

наук: 12.00.08 / *Звенигородський Олександр Михайлович*; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Д., 2010. 20 с.

Здійснено історико-правовий аналіз контролю та нагляду за особами, звільненими з випробуванням. Розмежовано зміст контролю та нагляду КВІ за особами, звільненими з випробуванням. Сформульовано поняття контролю та нагляду КВІ за особами, звільненими з випробуванням, як інститутів кримінально-виконавчого права. З'ясовано стратегічну і тактичну мету контролю та нагляду КВІ за особами, звільненими з випробуванням. Встановлено правові підстави та наслідки здійснення КВІ контролю та нагляду за особами, звільненими з випробуванням. Проаналізовано порядок здійснення КВІ контролю і нагляду за особами, звільненими з випробуванням, та розроблено пропозиції до кримінально-виконавчого законодавства щодо його вдосконалення. Визначено умови ефективності контролю та нагляду КВІ за особами, звільненими з випробуванням.

08.04.10.789.

343.84:343.122| Павлік О. М. Захист прав потерпілого від злочину в кримінально-виконавчому праві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / *Павлік Оксана Миколаївна*; Львів, держ. ун-т внутр. справ. Л., 2010. 16 с.

Проаналізовано історичні правові джерела щодо потерпілого від злочину та стан розробки зазначеної проблеми в науковій літературі. Досліджено сучасний стан та тенденції захисту прав потерпілого від злочину в ході виконання кримінальних покарань (2001–2008 рр., тобто період з часу прийняття КК 2001 р. та КВК України 2004 р.). Визначено у змісті та співвідношенні поняття «потерпілий» та «жертва» злочину для приведення норм вітчизняного законодавства з цих питань до вимог міжнародного права. З'ясовано роль та місце потерпілого від злочину в кримінально-виконавчих відносинах і систематизовано сучасні підходи щодо правового статусу потерпілого від злочину в кримінально-виконавчому законодавстві України. Вивчено міжнародно-правові підходи та практику їх реалізації щодо захисту прав потерпілого від злочину. Досліджено та обґрунтовано основні напрямки удосконалення форм і засобів захисту потерпілого від злочину в кримінально-виконавчому праві України.

08.04.10.790.

343.8:343.26:165.742(042.3) Рудник Т. В. Реалізація принципу гуманізму при виконанні та відбуванні покарання у виді позбавлення волі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / *Рудник Тетяна Вікторівна*; Акад. адвокатури України. — К., 2010. — 20 с.

Розкрито поняття та зміст принципу гуманізму в кримінально-виконавчому праві. Проведено історико-правовий аналіз розвитку ідей гуманізму, закріплення у правових нормах щодо виконання та відбування у виді позбавлення волі та їх практичної реалізації. Виконано порівняльний

аналіз міжнародних стандартів з прав людини і поведінки з в'язнями та вітчизняного кримінально-виконавчого законодавства на їх відповідність. Вивчено сучасний стан реалізації принципу гуманізму при виконанні та відбуванні покарання у виді позбавлення волі. Обґрунтовано розбудову оптимальних моделей установ виконання покарань та приведення їх у відповідність до європейських стандартів. Розроблено пропозиції щодо внесення змін і доповнень до чинного кримінально-виконавчого законодавства України з метою подальшої гуманізації виконання та відбування покарання у виді позбавлення волі.

08.04.10.791.

343.81 Селезньов М. О. Кримінально-виконавча характеристика покарання у виді виправних робіт: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Селезньов Максим Олександрович; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Д., 2010. 20 с.

Проаналізовано витoki становлення і розвитку сучасної наукової розробки порушеної проблеми у кримінально-виконавчій науці. Розглянуто місце та роль покарання у виді виправних робіт у межах кримінально-виконавчої характеристики. Визначено поняття кримінально-виконавчої характеристики покарання у виді виправних робіт. Визначено суб'єкти виконання покарання у виді виправних робіт і проаналізовано їх взаємодію. Здійснено порівняльний аналіз зарубіжного досвіду виконання і відбування покарання у виді виправних робіт у країнах СНД та запропоновано його використання у роботі кримінально-виконавчої інспекції. Надано характеристику виконання покарання у виді виправних робіт. Надано характеристику осіб, які відбувають покарання у виді виправних робіт. Досліджено засоби виправлення і ресоціалізації засуджених у виді виправних робіт. Розроблено пропозиції і рекомендації щодо вдосконалення системи нормативно-правового регулювання виконання і відбування покарання у виді виправних робіт.

08.04.10.792.

343.223(477) Федорчук І. М. Обставини, які обтяжують покарання за кримінальним правом України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Федорчук Іванна Миколаївна; Львів. держ. ун-т внутрішніх справ. Л., 2010. 16 с.

Проаналізовано стан дослідження проблем обставин, які обтяжують покарання у науці кримінального права. З'ясовано юридичну природу обставин, які обтяжують покарання за кримінальним правом України. З'ясовано критерії відмежування обставин, які обтяжують покарання, від суміжних кримінально-правових понять. Проаналізовано розвиток кримінального законодавства України про обставини, які обтяжують покарання. Проведено порівняльний аналіз обставин, які обтяжують покарання за кримінальним законодавством окремих зарубіжних держав. Обґрунтовано та проаналізовано класифікацію обставин, які обтяжують покарання за КК України.

Встановлено, чи всі обставини, які є у чинному КК України, у переліку ч. 1 ст. 67, обґрунтовано включені до нього. Обґрунтовано необхідність доповнення переліку ч. 1 ст. 67 КК України новими обставинами, які обтяжують покарання. Виявлено помилки, які допускаються у судовій практиці при врахуванні обставин, які обтяжують покарання, при призначенні покарання, та запропоновано можливі шляхи їх усунення.

Див. також: 01.04.10.35.

Статті

08.04.10.793.

343.841 Бараш Є. Соціально-виховна робота із засудженими до довічного позбавлення волі: правові та організаційні проблеми / Є. Бараш // Право України. 2010. № 8. С. 136—141.

Проаналізовано основні проблеми виконання такого виду кримінального покарання, як довічне позбавлення волі. З'ясовано загальні особливості осіб, засуджених до довічного позбавлення волі, як об'єктів виховного впливу. Визначено систему напрямів, форм, методів та заходів виховної роботи із засудженими до довічного позбавлення волі.

08.04.10.794.

343.244(410+474.2+480+477) Мозгова В. А. Виконання покарання у вигляді громадських робіт за кордоном (Великобританія, Фінляндія та Естонія) / В. А. Мозгова // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. С. 483—488.

Розглянуто механізм виконання покарання у вигляді громадських робіт у зарубіжних країнах (Великобританії, Фінляндії та Естонії). Порівняно зазначений механізм із механізмом, що існує в Україні. Проаналізовано умови призначення та відбування громадських робіт. Акцентовано увагу на діяльності за кордоном служби пробачії.

08.04.10.795.

343.8(477) Яцишин М. Закреплення концептуальних положень кримінально-виконавчої політики в Законі України «Про державну кримінально-виконавчу службу України» та їх реалізація / М. Яцишин // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 6. — С. 78—81.

Визначено основні правові концептуальні положення діяльності органів і установ виконання покарань, на які Законом України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» покладається завдання щодо здійснення єдиної державної політики у сфері виконання кримінальних покарань. Висвітлено висновки провідних науковців щодо визначення принципів кримінально-виконавчої політики, кримінально-виконавчого права, кримінально-виконавчого законодавства та принципів діяльності органів і установ виконання покарань.

12.00.09 КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Книги

09.04.10.796.

343.13(075.8) Вандышев В. В. Уголовный процесс. Общая и Особенная части : учеб. для юрид. вузов и фак. / Валерий Васильевич Вандышев ; Межрегион. ин-т экономики и права. М. : Волтерс Клувер, 2010. — 720 с.

Учебник подготовлен с учетом современного уровня достижений в сфере правоведения, юридической практики с использованием научных трудов в различных областях юриспруденции и многолетнего практического и педагогического опыта авторов. Представлен сравнительно-правовой анализ наиболее принципиальных уголовно-процессуальных норм. Показана современная практика применения норм действующего уголовно-процессуального законодательства. Сформулированы некоторые пути совершенствования действующего уголовно-процессуального законодательства.

09.04.10.797.

343.13(477)(075.8) Кримінальний процес України: тестові завдання : навч. посіб. / за ред. В. Т. Нора ; МОН України. — К. : Прав. єдність, 2010. — 376 с.

Запропоновані тести охоплюють усі теми навчальної програми з курсу «Кримінально-процесуальне право України» («Кримінальний процес України») та чинне кримінально-процесуальне законодавство України за складністю на перший і другий рівень. У сукупності вони забезпечують системну й комплексну перевірку знань студента щодо наукових положень і чинного кримінально-процесуального законодавства. Досвід використання засвідчує їх високу ефективність як для самопідготовки студентів, так і при проведенні різних форм контролю за засвоєнням програмного матеріалу.

09.04.10.798.

343.13(477)(094.1) Кримінально-процесуальний кодекс України : наук.-практ. комент. / Ю. П. Аленін, М. Р. Аракелян, І. В. Гловіок [та ін.] ; за заг. ред. В. Т. Малярєнка, Ю. П. Аленіна ; ОНЮА. — 2-ге вид., переробл. і допов. Х. : Одиссей, 2010. — 944 с. (Закони України).

Це видання є постатейним коментарем до тексту чинного КПК України з урахуванням змін і доповнень станом на 1 березня 2010 р. Роз'яснення і рекомендації до статей КПК України засновані на аналізі судової практики, постанов пленумів Верховного Суду України, рішень Конституційного Суду України, на устояних науково-теоретичних підходах до вирішення спірних проблем.

09.04.10.799.

343.13(075.8) Молдован А. В. Кримінальний процес: Україна, ФРН, Франція, Англія, США : навч. посіб. / Андрій Валеріанович Молдован ; МОН України. — 2-ге вид., переробл. та допов. — К. : ЦУЛ, 2010. — 352 с.

Розглянуто питання основ кримінально-процесуального права п'яти країн, які представляють дві правові системи сучасності: романо-германську (Україна, ФРН, Франція) та загального права (Англія, США). На основі чинного законодавства зазначених країн висвітлено положення доказового права, порушення кримінального переслідування і розслідування кримінальних справ, провадження у кримінальних справах у судах першої інстанції, перегляду судових рішень.

09.04.10.800.

343.13(470)(075.8) Уголовно-процессуальное право (Уголовный процесс) : курс лекций / Е. В. Быковская [и др.] ; под общ. ред. Г. И. Загорского. М. : Волтерс Клувер, 2010. — 560 с.

Раскрыто содержание основных институтов и норм уголовно-процессуального права на основе действующего уголовно-процессуального законодательства РФ. Изучено содержание основных принципов уголовного процесса, правовое положение участников уголовного судопроизводства, их процессуальные функции и полномочия. Рассмотрена система взаимосвязанных стадий уголовного судопроизводства и особенности производства в каждой из стадий. Проанализирован порядок доказывания по уголовным делам и возможности применения в уголовном процессе данных, полученных в результате оперативно-розыскных действий, а также процессуальный порядок применения мер пресечения и иных мер уголовно-процессуального принуждения. Отмечены общие условия и особенности производства следственных действий, порядок обжалования действий и решений, принимаемых в ходе уголовного судопроизводства. Отражены последние изменения, внесенные в УПК РФ.

09.04.10.801.

343.123.1 Удалова Л. Д. Досудове провадження у кримінальних справах щодо окремих службових осіб, які обіймають особливо відповідальне становище : монографія / Л. Д. Удалова, І. В. Бабій. — К. : КНТ, 2010. — 192 с.

На основі викладених розробок подаються наукові знання про судове провадження у кримінальних справах щодо окремих службових осіб, які обіймають особливо відповідальне становище. Приділено увагу видам проваджень у кримінальному судочинстві та характеристиці правового статусу окремих осіб, які характеризують особливо відповідальне становище та загальним положенням їх відповідальності. Розглянуто порядок порушення кримінальної справи та

застосування заходів процесуального примусу щодо цієї категорії осіб. Вивчено процесуальний порядок провадження слідчих дій та інших процесуальних дій щодо них.

Автори рефератів

09.04.10.802.

343.123.12+343.12+343.14 Гриньків О. О. Застосування заходів безпеки учасників кримінального судочинства: вітчизняна практика та світовий досвід : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Гриньків Олександра Олексіївна* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. К., 2010. 20 с.

Вивчено досвід застосування заходів безпеки в окремих зарубіжних державах. Досліджено процесуальний порядок обрання та скасування заходів безпеки слідчими органів внутрішніх справ (ОВС), передбачених законом. Виявлено позитивні тенденції та недоліки у практиці застосування окремих заходів безпеки. Проаналізовано практику здійснення окремих заходів безпеки спеціальними підрозділами ОВС. Розглянуто практику взаємодії слідчих зі спеціальними підрозділами ОВС, що здійснюють заходи безпеки. Сформульовано конкретні пропозиції щодо удосконалення кримінально-процесуального законодавства та відомчих нормативних актів, які регулюють забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства. Запропоновано певні заходи щодо усунення виявлених недоліків під час застосування заходів безпеки.

09.04.10.803.

343.139 Коровайко О. І. Особливості провадження дій, спрямованих на збирання та перевірку доказів в ході судового слідства : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Коровайко Олександр Іванович* ; ОНЮА. — О., 2010. — 20 с.

Визначено поняття та сутність судового слідства, його місце у стадії судового розгляду та співвідношення із досудовим слідством. Розкрито роль загальних умов судового розгляду в доказуванні у судовому слідстві. Вивчено поняття, правову природу та види судових дій у судовому розгляді. Відзначено процесуальні особливості визначення обсягу та порядку дослідження доказів у судовому слідстві. Проаналізовано процесуальний порядок проведення допитів та очної ставки, порядок призначення та проведення експертизи у судовому слідстві. Відмічено можливість застосування та процесуальний порядок перевірки показань на місці та судового експерименту у судовому слідстві. Сформульовано ознаки перехресного допиту у судовому слідстві. Наведено класифікацію судових дій.

09.04.10.804.

343.132:343.98 Клепа Є. М. Особливості провадження досудового слідства при розслідуванні злочинів в сфері господарської діяльності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Клепа*

Євген Миколайович ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. К., 2010. 20 с.

Розкрито зміст елементів криміналістичної характеристики злочинів у сфері господарської діяльності та уточнено положення щодо її співвідношення з предметом доказування. Визначено особливості процесу доказування у справах про злочини у сфері господарської діяльності. Встановлено особливості порушення кримінальної справи про злочини у сфері господарської діяльності. Розроблено рекомендації щодо забезпечення відшкодування збитків, заподіяних злочинцями у сфері господарської діяльності. Вказано форми та особливості використання спеціальних знань при розслідуванні злочинів у сфері господарської діяльності. З'ясовано особливості використання науково-технічних засобів при розслідуванні злочинів у сфері господарської діяльності. Надано пропозиції з удосконалення кримінально-процесуального законодавства.

09.04.10.805.

343.123.1 Куліков О. П. Активна правова позиція особистості в кримінальному процесі: механізм забезпечення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Куліков Олексій Петрович* ; ОНЮА. — О., 2010. 20 с.

Досліджено природу та механізм забезпечення правової активності особистості у кримінальному судочинстві. Розглянуто теоретичні питання становища особистості у правовій державі на сучасному етапі соціально-правового розвитку України. Сформульовано сутність, поняття та механізм реалізації активності особи у правовій державі, умови забезпечення правової активності особистості у кримінальному процесі. Проаналізовано теоретико-правовий аспект правового захисту особистості в механізмі формування активної позиції учасника кримінального процесу. Розкрито природу та засоби забезпечення правової захищеності особистості у кримінальному процесі. Визначено кримінально-процесуальні засоби та інституції забезпечення активної правової позиції особистості у кримінальному судочинстві.

09.04.10.806.

343.132:343.359.2(477) Мілевський О. П. Початковий етап досудового провадження у кримінальних справах про ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Мілевський Олександр Петрович* ; Акад. упр. МВС. К., 2010. 20 с.

Визначено поняття досудового провадження, розкрито значення початкового етапу розслідування злочинів. Розглянуто його структуру та етапи. Виділено проблемні питання порушення кримінальної справи, типові слідчі ситуації та версії. З'ясовано особливості проведення та організації слідчих дій на початковому етапі досудового провадження ухилень від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). Обґрунтовано особливості використання спеціальних

знань та забезпечення законності при розслідуванні ухилень від сплати податків, зборів. Висвітлено шляхи перевірки додержання законності на початковому етапі досудового провадження у кримінальних справах про ухилення від сплати податків, зборів, сформульовано пропозиції щодо удосконалення кримінально-процесуального закону.

09.04.10.807.

343.14 Рибалка О. В. Суб'єкти кримінально-процесуального доказування : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Рибалка Олександр Валерійович* ; Нац. акад. внутр. справ. К., 2010. 20 с.

Визначено поняття кримінально-процесуального доказування та його суб'єктів, наведено їх класифікацію. Розкрито особливості повноважень і особливостей діяльності суб'єктів доказування, на яких покладено обов'язок і які вправі здійснювати доказову діяльність. Розглянуто недостатньо визначені і суперечливі питання, зокрема, повноваження суду (судді), слідчого, потерпілого та захисника-адвоката, як суб'єктів доказування. Визначено межі участі суду в процесі збирання, перевірки та оцінки доказів у кримінальній справі. Досліджено поняття та зміст адвокатського розслідування у кримінальному судочинстві. Внесено науково обгрунтовані пропозиції щодо удосконалення чинного кримінально-процесуального законодавства України та практики його застосування з досліджуваних питань.

09.04.10.808.

343.12 Слінько С. В. Теорія і практика досудового розслідування: генезис та перспективи реформування : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09 / *Слінько Сергій Вікторович* ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Д., 2010. 40 с.

Розкрито сучасний стан теорії та практики досудового розслідування по забезпеченню прав і свобод людини та громадянина. Сформульовано основні функції кримінального процесу та класифікацію суб'єктів. Визначено концептуальні положення системи загальноправових, конституційних і процесуальних принципів у кримінальному процесі. Розглянуто правовий статус органу дізнання та процесуальні особливості його функціонування під час проведення оперативно-розшукових, пошукових дій у правовому регулюванні кримінального процесу. Визначено правовий статус слідчого судді, розроблено конструкції досудового слідства. Обгрунтовано сутність процесуальної форми, критерії процесуальної форми в ході правового регулювання кримінального процесу, сформульовано теоретичні та практичні пропозиції щодо її вдосконалення. Розкрито концептуальні положення стадії порушення кримінальної справи.

09.04.10.809.

343.141/143(477) Стоянов М. М. Властивості доказів у кримінальному процесі України : авто-

реф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Стоянов Микола Михайлович* ; ОНЮА. О., 2010. 20 с.

Надано авторське визначення доказування у кримінальних справах. Досліджено питання виділення двох аспектів доказування. Вказано, що доказами у кримінальному процесі необхідно вважати єдність відомостей про обставини справи та процесуальну форму їх отримання. Розглянуто питання визначення сутності властивостей доказів, встановлення їх переліку. Проаналізовано механізм та особливості встановлення властивостей доказів на різних стадіях кримінального судочинства. Визначено взаємозв'язок та співвідношення властивостей доказів у кримінальному процесі. Сформульовано висновки та пропозиції, спрямовані на удосконалення чинного кримінально-процесуального законодавства і розробку нового КПК України.

09.04.10.810.

343.131.5(477) Теремецький В. І. Право особи на апеляційне оскарження вироку та процесуальний порядок його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Теремецький Владислав Іванович* ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2010. 18 с.

Досліджено правову природу права особи на апеляційне оскарження вироку, його структуру та зміст. З'ясовано сутність і значення передумов виникнення права на апеляційне оскарження вироку, вивчено їх відмінності від умов його реалізації. Визначено коло суб'єктів апеляційного оскарження вироку, обсяг і межі їх процесуальних повноважень. Охарактеризовано вимоги до форми і змісту апеляцій та сформульовано пропозиції, спрямовані на удосконалення їх переліку у кримінально-процесуальному законодавстві України. Виявлено прогалини та суперечності у питаннях правового регулювання процесуального порядку апеляційного оскарження вироку, запропоновано його оптимальну нормативну модель. З'ясовано сутність і значення додаткових процедур реалізації права особи на апеляційне оскарження вироку.

09.04.10.811.

343.13 Шавкун М. Г. Процесуальний контроль органів судової влади на досудових стадіях кримінального процесу : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Шавкун Михайло Григорович* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 20 с.

Сформульовано поняття судового контролю за досудовим слідством, досліджено його основні елементи: функції, об'єкти, нормативно-правову базу, форми та методи діяльності судових органів та їх роль у провадженні досудового розслідування злочинів. Охарактеризовано основні стадії оперативно-розшукової та слідчої діяльності, розкрито особливості обгрунтованості рішень, що приймаються органами досудового розслідування, у тому числі щодо порушення чи відмови у порушенні кримінальної справи,

проведення слідчих дій, застосування запобіжних заходів, закриття провадження по справі. Значну увагу приділено організаційним та правовим формам захисту прав особи, що залучена до кримінального процесу, а також ролі органів судової влади щодо здійснення процесуального контролю за провадженням кримінальної справи на досудових стадіях кримінального процесу.

09.04.10.812.

343.131.5 Шнягін О. Г. Реалізація функції захисту в кримінальному процесі України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Шнягін Олександр Геннадійович; Акад. упр. МВС. К., 2010. 20 с.

Досліджено питання становлення і розвитку функції захисту у кримінальному процесі. Визначено поняття вказаної функції, її місце та роль у кримінальному судочинстві. Виявлено співвідношення правових категорій «захист», «право на захист», «функція захисту». Охарактеризовано і класифіковано суб'єкти функції захисту у кримінальному процесі, встановлено їх повноваження та можливості реалізації на різних стадіях кримінального провадження. Запропоновано науково обґрунтовані проекти змін та доповнень до законодавства України у частині здійснення функції захисту.

Статті

09.04.10.813.

343.13(477) Адаховський Д. Поняття, сутність і види кримінально-процесуальних функцій / Д. Адаховський // Право України. 2010. № 6. С. 220–225.

Розкрито теоретичні питання, пов'язані із проблемою визначення поняття кримінально-процесуальних функцій, їх сутності та системи. Наведено класифікацію визначень терміна «кримінально-процесуальні функції», складену на основі аналізу поглядів учених-процесуалістів у даному напрямі. Досліджено історію становлення функцій кримінального процесу у вітчизняному законодавстві. Зазначено недоліки законодавчого закріплення переліку функцій кримінально-судочинства.

09.04.10.814.

343.138 Бабаєва О. В. Повернення суддею кримінальної справи прокурору зі стадії попереднього розгляду / О. В. Бабаєва // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 3. С. 188–194.

Вивчено проблеми, пов'язані із прийняттям суддею рішення про повернення кримінальної справи прокурору у порядку ст. 249¹ КПК України в стадії попереднього розгляду. Розкрито особливості прийняття рішення про підстави та порядок. Розглянуто інститут повернення справи прокурору в країнах СНГ (Киргизька Республі-

ка, Казахстан, Республіка Азербайджан, РФ). Наголошено на обов'язковості переліку підстав для повернення справи прокурору та вимог до змісту цієї постанови судді (перелік порушень, які необхідно усунути, строки тощо), закріплених у ст. 249¹ КПК України.

09.04.10.815.

343.121.4(477)(091) Барташук Л. П. Ретроспективний аналіз забезпечення права людини на повагу до гідності у кримінальному судочинстві / Л. П. Барташук // Адвокат. — 2010. — № 7. С. 23–28.

Проаналізовано процес становлення інституту кримінально-процесуального захисту честі та гідності особи. Досліджено передумови та момент виникнення ідеї про забезпечення під час судочинства права людини на повагу до її гідності у різні історичні періоди розвитку Української держави. Розглянуто процес еволюції змістовного наповнення даного процесуального інституту.

09.04.10.816.

343.123.1(477):342.737 Бідняжевська А. Ю. Забезпечення органами дізнання і досудового слідства конституційного права на недоторканність житла людини і громадянина в Україні / А. Ю. Бідняжевська // Часопис Київського університету права. 2010. № 3. С. 249–253.

Розглянуто повноваження та форми і методи діяльності органів дізнання і досудового слідства по забезпеченню конституційного права на недоторканність житла людини і громадянина в Україні. Сформульовано систему органів, поняття та елементи змісту забезпечення. Досліджено повноваження, форми і методи діяльності органів дізнання і досудового слідства по забезпеченню названого конституційного права.

09.04.10.817.

343.123.1+343.985 Борідько О. А. Організаційно-правові засади взаємодії органів досудового слідства і оперативних підрозділів при провадженні у кримінальних справах / О. А. Борідько, О. І. Граділь // Право і суспільство. — 2010. — № 4. — С. 220–223.

Розглянуто питання організаційно-правових засад взаємодії органів досудового слідства та оперативних підрозділів при провадженні у кримінальних справах. Визначено поняття такої взаємодії, її мету, принципи і форми. Розроблено пропозиції щодо удосконалення взаємодії слідчих ОВС з оперативними службами під час розкриття та розслідування злочинів.

09.04.10.818.

343.164(477):351.713 Ботвінов Р. Г. Сутність кримінально-процесуальної компетенції начальника слідчого відділу податкової міліції / Р. Г. Ботвінов // Право і суспільство. 2010. № 4. С. 232–235.

Здійснено аналіз кримінально-процесуальної компетенції начальника слідчого відділу податко-

вої міліції, його діяльності щодо відомчого контролю. Розглянуто сутність кримінально-процесуальної компетенції начальника слідчого відділу податкової міліції. Проаналізовано завдання кримінального судочинства, зазначені у ст. 2 КПК України. Визначено необхідність управління процесуальною діяльністю слідчих та слідчих податкової міліції.

09.04.10.819.

343.133 Васяев А. А. Отношение к предъявленному обвинению / А. А. Васяев // Адвокат. — 2010. № 8. С. 5—7.

Исследованы доказательства, содержащиеся в обвинительном заключении (акте), и доказательства, представленные государственным обвинителем в ходе судебного следствия. Отмечено, что при защите интересов в каждом деле адвокатами заявляется (и письменно) отношение к предъявленному обвинению, что положительным образом сказывается на защите прав подсудимого.

09.04.10.820.

343.132 Войтов О. В. Генеза уявленнь у теорії кримінального процесу щодо слідчих дій, що проводяться за рішенням суду та з санкцій прокурора / Олексій Вікторович Войтов // Наше право. — 2010. — № 3. — С. 87—90.

Розглянуто становлення і розвиток інституту судового контролю на стадії досудового слідства. Проаналізовано процес порядку проведення окремих слідчих дій, що проводяться з дозволу суду та з санкцій прокурора. Підкреслено, що контрольна функція суду за досудовим слідством є органічним елементом діяльності суду при здійсненні правосуддя.

09.04.10.821.

343.163(470) Галузо В. Н. Правовое регулирование уголовного преследования прокуратурой в Российской Федерации. Состояние и перспективы развития / В. Н. Галузо // Закон и право. 2010. № 6. С. 45—47.

Рассмотрена одна из разновидностей уголовного-процессуальной деятельности уголовное преследование, которое по действующему уголовно-процессуальному законодательству РФ вправе осуществлять прокуратура. Выделены существенные признаки понятия «уголовное преследование». Высказаны предложения о лишении прокуратуры правомочий по осуществлению уголовного преследования, о создании единого Следственного комитета РФ исключительно для осуществления уголовного преследования.

09.04.10.822.

343.131.5(470) Голец Е. С. Процессуальные сроки в апелляционном судопроизводстве уголовного процесса России / Е. С. Голец // Закон и право. 2010. № 6. С. 65—67.

Отмечено о недостатке нормативного регулирования процессуальных сроков на стадии апелляционного пересмотра дела в уголовном судопроизводстве. Подчеркнуто, что это приводит к

несоблюдению процессуальных сроков и к нарушению гарантированных законом прав участников процесса, а значит, негативно сказывается на эффективности правосудия. Рассмотрены обязательные условия, которыми должен руководствоваться мировой судья при определении срока для подачи возражений. Высказаны предложения по усовершенствованию ст. 362 УПК РФ.

09.04.10.823.

343.14:343.357 Горбунов И. Г. Проблемы доказывания по уголовным делам о мошенничестве / И. Г. Горбунов // Закон и право. 2010. № 7. С. 94—97.

Изучен процесс доказывания по уголовным делам о мошенничестве, применения норм доказывания в практической деятельности сотрудниками ОВД. Выделены основные проблемные вопросы доказывания по данной категории уголовных дел. Проанализированы прямые и косвенные доказательства, которые являются основой при наличии умысла лица на хищение чужого имущества.

09.04.10.824.

343.121.4(470) Губин С. Защита свидетелей и потерпевших / С. Губин // Законность. 2010. № 6. С. 35—38.

Рассмотрен механизм защиты свидетелей и потерпевших в уголовном судопроизводстве. Выделен ряд процессуальных аспектов, которые позволяют обеспечить им необходимую защиту. Отмечено о необходимости внесения изменений в ст. 278 УПК РФ, которые способствуют укреплению института защиты свидетелей и потерпевших от преступлений.

09.04.10.825.

343.294 Гурский А. А. Реабилитация на стадии досудебного производства по делам публичного и частно-публичного обвинения. О механизме реализации / А. А. Гурский // Закон и право. 2010. № 6. С. 84—86.

Отмечено, что реабилитация на стадии досудебного производства выступает в качестве реализации принципа приоритета прав человека над интересами государства. Выделено, что количество лиц, воспользовавшихся правом на реабилитацию, крайне низкое. Выявлена причина этого — отсутствие эффективного механизма реализации права. Подчеркнуто, что страхование ответственности органов, осуществляющих предварительное следствие и дознание по делам публичного и частно-публичного обвинения, может стать эффективным решением вопроса.

09.04.10.826.

343.141/143(477) Дворецька М. Проблема встановлення предмета доказування у кримінальному процесі / Марина Дворецька // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8. С. 162—165.

Досліджено поняття доказів, мети, предмета та меж доказування, достатності доказів як властивості сукупності доказів, яка визначається

під час оцінки доказів у кримінальному процесі України. Дано визначення достатності доказів, розглянуто його співвідношення з такими суміжними поняттями, як межі доказування та повнота доказів. Внесено пропозиції, спрямовані на удосконалення чинного кримінально-процесуального законодавства.

09.04.10.827.

343.12(170):342.72/73 Дикарев И. С. Участие омбудсмана в пересмотре судебных решений в порядке надзора / И. С. Дикарев // Российская юстиция. 2010. № 8. С. 24–26.

Рассмотрены вопросы участия омбудсмана в пересмотре судебных решений в порядке надзора. Высказаны предложения по усовершенствованию законодательства в данной сфере: дополнить ст. 402 УПК РФ; предусмотреть полномочия омбудсменов в уголовно-процессуальном законе знакомиться с материалами уголовных дел, решения (приговоры) по которым вступили в законную силу, принимать участие в рассмотрении уголовных дел судами надзорной инстанции.

09.04.10.828.

343.121.4(177) Дроздов О. М. До питання про процесуальне становище захисника свідка / О. М. Дроздов // Адвокат. — 2010. — № 6. — С. 24–28.

Проаналізовано законодавчі зміни щодо визначення процесуального становища захисника свідка. Виявлено ряд проблем практичного та теоретичного характеру, обумовлених недостатньою реалізацією нормотворчого потенціалу правових позицій, викладених у рішенні Конституційного Суду України у справі про право на правову допомогу від 30 вересня 2009 р. Підкреслено, що захисник вправі надавати консультації свідку не лише за присутності слідчого, але й особи, що провадить дізнання, прокурора та судді.

09.04.10.829.

343.157 Захаров Д. О. Визначення обсягу судового слідства та меж судового розгляду судом апеляційної інстанції / Д. О. Захаров // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 3. С. 182–187.

Висвітлено проблемні питання апеляційної перевірки судових рішень у кримінальному процесі. Наведено теоретичне обґрунтування щодо необхідності надання суду апеляційної інстанції певної самостійності у визначенні обсягу судового слідства та меж судового розгляду. Розглянуто відповідність цих повноважень встановленим кримінально-процесуальним законом гарантіям захисту прав учасників судового розгляду. Визначено необхідність закріплення обов'язку апеляційного суду реагувати на суттєві порушення кримінально-процесуального закону незалежно від зазначення їх у апеляціях.

09.04.10.830.

343.123.1 Калиновський О. В. Предмет перевірки судом законності і обґрунтованості постанови органу дізнання, слідчого та прокурора про порушення кримінальної справи / О. В. Калиновський // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. С. 455–461.

Досліджено питання оскарження до суду рішення органу дізнання, слідчого та прокурора про порушення кримінальної справи. Зазначено і детально проаналізовано питання, які можуть бути предметом перевірки судом законності та обґрунтованості постанови про порушення кримінальної справи щодо певної особи. Визначено, що утверджуючи принципи демократизації суспільства, приймаючи правові норми щодо предмета судового розгляду під час розгляду скарги на постанову про порушення кримінальної справи, законодавець не врахував конституційні засади правосуддя та заклав істотну суперечність між ст. 236-8 КПК України та положеннями Рішення Конституційного Суду України від 30 січня 2003 р. № 3-рп/2003.

09.04.10.831.

343.162 Калужинський О. В. Попередній розгляд кримінальної справи як етап здійснення оціночної діяльності судді / О. В. Калужинський // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. — С. 527–533.

Досліджено питання оціночного аспекту діяльності судді при попередньому розгляді кримінальної справи, що виражається через оцінку матеріалів кримінальної справи та доказів у тому числі. Підкреслено, що попередній розгляд кримінальної справи є етапом оціночної діяльності судді, який розпочинається із з'ясування ним обов'язкових питань, передбачених законодавцем при попередньому розгляді справи, та завершується прийняттям конкретного рішення у справі, що відображає елементи оцінки у такій діяльності.

09.04.10.832.

343.131:165.023.1 Канюка І. М. Співвідношення принципу процесуальної економії та принципу встановлення об'єктивної істини у справі / Ірина Михайлівна Канюка // Наше право. — 2010. — № 3. — С. 91–94.

Розглянуто проблему співвідношення принципу процесуальної економії з принципом встановлення об'єктивної істини. Визначено значення істини у кримінальному процесі та встановлено межі доказування, що прискорюють кримінальний процес та сприяють встановленню об'єктивної істини у справі. Підкреслено, що розумна та виправдана процесуальна економія не суперечить принципу встановлення об'єктивної істини, навпаки, сприяє винесенню справедливого рішення у справі.

09.04.10.833.

343.296(477) Коваленко І. А. Особливості участі обвинуваченого (підсудного) в доказуванні обставин цивільного позову в кримінальній справі / І. А. Коваленко // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 473–478.

Виявлено особливості доказування з урахуванням кримінального і цивільного законодавства України. Зазначено положення, які мають важливе значення для характеристики участі обвинуваченого у доказуванні обставин цивільного позову. Відзначено принципові відмінності в питаннях вини у кримінальному та цивільному праві, які викликають відповідні зміни у процесі доказування обставин.

09.04.10.834.

343.13(470) Корнуков В. М. Правосудие с позиции взаимоотношений сторон и суда в уголовном судопроизводстве России / В. М. Корнуков // Российская юстиция. — 2010. — № 6. — С. 14–16.

Рассмотрены вопросы взаимодействия сторон с судом при осуществлении правосудия. Выявлены негативные аспекты воздействия результатов предварительного расследования на правосудие. Предложены пути совершенствования уголовного судопроизводства.

09.04.10.835.

343.13(477) Коровайко О. Процесуальний порядок скороченого судового слідства: перспективи удосконалення / Олександр Коровайко // Підприємництво, господарство і право. — 2010. № 6. С. 89–92.

Проаналізовано регламентацію скороченого судового слідства у проектах КПК України. Визначено напрями її удосконалення щодо: обмеження категорій злочинів та кола осіб, до яких воно може провадитися; обов'язкової участі захисника; чіткої регламентації порядку фіксації згоди учасників на проведення скороченого судового слідства; проведення судового слідства у загальному порядку, якщо у суду є сумніви щодо правильності кваліфікації діяння.

09.04.10.836.

343.131 Кочура А. В. Поняття та сутність принципів кримінального процесу / Анастасія Володимирівна Кочура // Наше право. — 2010. — № 3. — С. 82–86.

Розглянуто сутність та основні ознаки принципів кримінального процесу. Виділено, що принципи визначають тип кримінального процесу. Проаналізовано головну мету кримінального процесу. Підкреслено, що принципам кримінального процесу притаманно виконання таких суто юридичних функцій, як охоронна, регулятивна, виховна, а також ряд соціально-політичних функцій.

09.04.10.837.

343.982.325(477):616-091.6 Кулик М. Співвідношення ексгумації трупа та одержання зразків для експертного дослідження у кримінальному процесі України / Марина Кулик // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 8. С. 166–168.

На підставі аналізу чинного КПК України, законів та підзаконних актів проаналізовано співвідношення ексгумації трупа та одержання зразків для експертного дослідження. Здійснено порівняння процесуальної регламентації їх підготовки та проведення. Визначено спільні та відмінні характеристики даних процесуальних дій.

09.04.10.838.

343.263.2(477) Кучинська О. П. Домашній арешт як запобіжний захід в кримінально-процесуальному законодавстві / О. П. Кучинська // Адвокат. 2010. № 7. С. 17–19.

Розглянуто питання застосування запобіжних заходів у кримінальному процесі. Особливу увагу приділено новому для українського кримінально-процесуального законодавства запобіжному заходу — домашньому арешту. Обґрунтовано необхідність його запровадження у кримінальному процесі України. Виявлено суть зазначеного запобіжного заходу, який полягає в тому, що у разі його обрання (за рішенням суду) до «заарештованого» застосовуються конкретні обмеження.

09.04.10.839.

343.13 Левеев Ю. Е. Истинность и справедливость решений в уголовном судопроизводстве России / Ю. Е. Левеев // Закон и право. 2010. № 6. С. 58–59.

Рассмотрены современные организационно-правовые проблемы принятия истинных и справедливых решений в уголовном судопроизводстве. Раскрыта их процессуальная природа. Определено влияние правосознания и правовая культура следователей, прокуроров и судей на характер принимаемых ими решений. Отмечена роль принятых решений в судьбе участников процесса.

09.04.10.840.

343.133:343.352 Ліщенко В. Явка з повинною та її доказове значення у справах про одержання хабара / Владислав Ліщенко // Вісник прокуратури. — 2010. — № 6. — С. 77–81.

Висловлено різні тлумачення щодо визначення поняття «явка з повинною». Розглянуто обставини, що пом'якшують покарання, передбачені п. 1 ч. 1 ст. 66 КК України. Підкреслено, що виокремлення кожної із цих обставин у самостійний пункт надасть змогу анулювати питання щодо їх формулювання у вироку суду.

09.04.10.841.

343.141/143 Мамка Г. Щодо питання класифікації суб'єктів кримінально-процесуального доказування / Григорій Мамка // Підприємництво,

господарство і право. 2010. № 7. С. 166—168.

Проаналізовано поняття суб'єктів кримінально-процесуального доказування. Розглянуто різні погляди учених-процесуалістів щодо класифікації суб'єктів кримінально-процесуального доказування на основі певних критеріїв. Підкреслено, що найбільш чітким критерієм, що дає можливість охопити єдиною класифікацією усіх суб'єктів кримінального процесу, є функціональний критерій, тобто вказівка на реалізацію особою тієї чи іншої процесуальної функції.

09.04.10.842.

341.14(470)(091) Марченко А. В. Проблемы развития и становления института выдачи (экстрадиции) в России: историко-правовой аспект / А. В. Марченко // Российская юстиция. — 2010. № 6. С. 52—54.

Рассмотрена проблема историко-правового исследования развития института экстрадиции в России. Проведен анализ нормативно-правовых актов и научной литературы. Показаны предпосылки формирования института экстрадиционного права в РФ. Отмечено, что в древности выдача допускалась только тогда, когда иностранец совершал преступление против другого иностранца в той самой стране, где он нашел убежище. Выделены условные периоды истории России по вопросам выдачи.

09.04.10.843.

343.12:342.72/73 Мельников В. Ю. Права участников уголовного судопроизводства / В. Ю. Мельников // Юристь-правоведъ. — 2010. № 4. С. 61—65.

Рассмотрены сущность и понятие правовых норм о защите конституционных прав и свобод человека и гражданина, а также формы их реализации как важнейшую задачу государства. Сделан анализ процессуальных гарантий, играющих важную роль в обеспечении законности и обоснованности уголовного судопроизводства, экономических, политических, правовых и идеологических. Предложено разработать и закрепить в уголовно-процессуальном законодательстве эффективные механизмы обеспечения прав личности.

09.04.10.844.

343.151(430) Молдован А. В. Перегляд судових рішень, які не набрали законної сили в кримінальному процесі ФРН / А. В. Молдован // Юриспруденція: теорія і практика. 2010. № 7. С. 40—43.

Розглянуто кримінальний процес Федеративної Республіки Німеччини з метою знаходження ефективних механізмів забезпечення прав людини в Україні. Визначено норми кримінального процесу ФРН, які регулюють порядок розслідування і вирішення кримінальних справ. Проаналізовано інститут перегляду вироків. Зазначено відмінності між апеляцією і ревізією у кримінальному процесі ФРН.

09.04.10.845.

343.131 Муцалханов М. М. Новый правовой статус руководителя следственного органа и старые проблемы уголовного судопроизводства / М. М. Муцалханов // Юристь-правоведъ. — 2010. — № 4. — С. 122—125.

Рассмотрен вопрос перераспределения функциональных обязанностей должностных лиц стороны обвинения. Отмечено, что перераспределение полномочий законодателем не решает проблемы уголовного судопроизводства. Их решение — в повышении правовой культуры и профессиональной заинтересованности участников уголовного процесса.

09.04.10.846.

343.131(477) Нарошенко А. Окремі проблеми реалізації принципів змагальності та процесуальної рівності на стадії попереднього розгляду справи суддею / Артем Нарошенко // Юридичний журнал. 2010. № 8. С. 52—56.

Виявлено недоліки нормативної реалізації принципів процесуальної рівності та змагальності у кримінальному процесі на стадії попереднього розгляду справи суддею. Досліджено позиції науковців з цих питань, виявлено шляхи подолання цих недоліків. Особливу увагу надано порядку усунення наявних проблем, удосконаленню і поглибленню реалізації принципів змагальності та процесуальної рівності, запропонованих у проектах КПК України.

09.04.10.847.

341.14:347.131.24 Нестеренко С. С. Закінчення строків давності як інструмент захисту прав людини в інституті екстрадиції / С. С. Нестеренко // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 7. С. 66—74.

Досліджено імперативну підставу відмови у видачі, згідно з якою особа не видається, якщо закінчився строк давності притягнення до кримінальної відповідальності чи виконання обвинувального вироку за вчинення злочину. Визначено роль цієї підстави у захисті прав і свобод осіб, залучених до екстрадиційної процедури. Розглянуто наукові підходи різних аспектів інституту видачі. Підкреслено, що практика при вирішенні питання щодо визначення строку давності пішла шляхом закріплення у договорах норми, що встановлює однакову силу національних законодавств обох сторін, або перевага віддається законодавству держави, до якої звернена вимога.

09.04.10.848.

343.126 Овчинников Ю. Г. Основания для избрания меры пресечения в виде заключения под стражу как одна из процессуальных гарантий прав подозреваемого и обвиняемого / Ю. Г. Овчинников // Адвокат. — 2010. — № 3. С. 15—17.

Проведен и проанализирован объем данных, при совокупности которых образуются основания, которыми в первую очередь должен руководствоваться судья при избрании меры пресече-

ния підозреваному і обвиняемому в виді заключення під стражу. Рассмотрен вопрос о степени достаточности сведений для оснований при избрании заключения под стражу.

09.04.10.849.

343.131.4 Парасочкіна К. В. Диспозитивність у кримінальному судочинстві України / *К. В. Парасочкіна* // Право і суспільство. 2010. № 4. С. 224–227.

Розкрито питання про дію принципу диспозитивності у кримінальному судочинстві України. Висвітлено основні проблеми нормативного закріплення принципу диспозитивності у кримінальному процесі. Розглянуто елементи, які складають структуру диспозитивності як цілісного явища: інтерес; матеріальна диспозитивність; процесуальна диспозитивність та ін.

09.04.10.850.

343.121(477) Пономаренко А. Гарантії прав і законних інтересів підозрюваного та обвинуваченого, яких ізольовано на стадії досудового розслідування / *Алла Пономаренко* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 8. С. 178–181.

Досліджено проблеми правового характеру, які виникають при забезпеченні прав і законних інтересів підозрюваного та обвинуваченого, яких ізольовано на стадії досудового розслідування. Запропоновано рекомендації з удосконалення кримінально-процесуального законодавства України з урахуванням принципів та положень Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

09.04.10.851.

343.13(450).001.73 Попелюшко В. О. Реформа і контрреформа кримінального судочинства в Італії / *В. О. Попелюшко* // Адвокат. — 2010. — № 8. — С. 10–15.

Розглянуто генезу реформування кримінального судочинства в Італії. Проаналізовано протилежні позиції щодо нововведень у новому КПК після набрання чинності. Досліджено роль Конституційного суду Італії у реформуванні кримінально-процесуального права. Звернено увагу на особливості формування доказової бази в італійському кримінальному процесі.

09.04.10.852.

343.291 Рогатинська Н. Значення строків давності при закритті кримінальної справи / *Н. Рогатинська* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 7. С. 135–138.

Розглянуто і обґрунтовано у кримінальному законодавстві перебіг строків давності та уточнення часу закінчення строків давності. Досліджено основні елементи, а саме: вивчення особою злочину, на який поширюється давність; закінчення після вчинення злочину даної тяжкості строку давності; не переривання та незупинення перебігу строків давності після вчинення злочину.

09.04.10.853.

343.126 Рогатинська Н. Предмет доказування при закритті кримінальної справи у зв'язку з передачею особи на поруки колективу підприємства, установи чи організації / *Ніна Рогатинська* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 6. — С. 85–88.

Визначено загальне поняття та наведено відмінність між категоріями «шире каяття» та «визнання вини». Досліджено особливості механізму винесення клопотання колективом підприємства, установи чи організації про передачу особи на поруки. Підкреслено, що при зберіганні можливості передачі обвинуваченого на поруки кримінальну справу потрібно не закривати, а зупиняти провадженням. Визначено, що якщо винна особа ухилитиметься від заходів виховного характеру, порушуватиме громадський порядок, то достатньо буде, за умов правової реалізації даної пропозиції, тільки відновити провадження у справі, без відміни постанови судді про закриття справи.

09.04.10.854.

343.148(470) Семенов Е. А. Заключение специалиста как источник доказательств / *Е. А. Семенов* // Адвокат. — 2010. — № 2. — С. 15–17.

Исследована проблема оценки заключения специалиста как источника доказательств в уголовном процессе. Предложено в ст. 58 УПК РФ по аналогии с правами эксперта предусмотреть право специалиста давать заключение в пределах своей компетенции, в том числе по вопросам, хотя и не поставленным перед ним сторонами, но имеющим отношение к предмету исследования. Подчеркнуто, что несовершенство законодательной базы значительно осложняет использование в доказывании заключения специалиста как нового вида доказательств.

09.04.10.855.

343.122(477) Середа Г. Система забезпечення безпеки потерпілих і свідків в Україні: проблеми застосування та перспективи вдосконалення / *Григорій Середа* // Вісник Національної академії прокуратури України. 2010. № 3. С. 58–61.

Розглянуто основні проблеми застосування української системи забезпечення безпеки потерпілих і свідків. Наведено особливості європейського законодавства у цій сфері. Проаналізовано основні шляхи удосконалення української системи забезпечення безпеки потерпілих і свідків на підставі українських наукових розробок. Враховано досвід європейських країн (Італії, Німеччини, Словаччини) та США, який свідчить про наявність певних особливостей застосування заходів безпеки саме до потерпілих і свідків, а також про доцільність доручення таких повноважень окремому підрозділу, що не буде займатися захистом суддів, правоохоронців та інших учасників кримінального судочинства.

09.04.10.856.

347.97/99(470):004 Соколов Ю. Н. Информационные технологии на службе правосудия / Ю. Н. Соколов // Закон и право. 2010. № 7. — С. 60—62.

Сделан анализ основных видов информационных технологий, используемых при отправлении правосудия в РФ, на примере уголовного судопроизводства. Руководствуясь общими целями совершенствования судебной системы РФ и нормативными актами, регламентирующими применение названных технологий, показана эффективность их внедрения и практического применения. Выделены два основных уровня системы видеоконференц-связи в России: федеральный и региональный.

09.04.10.857.

343.164(470):004 Соколов Ю. Н. Электронный протокол судебного заседания / Ю. Н. Соколов // Российская юстиция. 2010. № 8. С. 30—32.

Рассмотрены преимущества информационных технологий электронного протоколирования, применяемых в ходе судебного разбирательства, перед ведением аналогичного протокола от руки секретарем судебного заседания с использованием навыков стенографирования. Выполнен краткий анализ устройства и принцип работы системы технической фиксации судебных процессов «SRS-Femida» с техническим базисом для осуществления защиты свидетеля при его допросе в ходе судебного следствия. Содержатся предложения по дополнению уголовно-процессуального закона нормами права, регламентирующими ведение электронного протокола в судебных учреждениях РФ.

09.04.10.858.

343.13:34.046 Солдатский В. В. Інститут процесуальних строків у стадії кримінального судочинства / В. В. Солдатський // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 52. С. 354—358.

Розглянуто стадії кримінального судочинства, становлення та розвиток інституту процесуальних строків. Стадійність процесу покликана забезпечити правильний розподіл засобів і можливостей, які необхідні для більш ефективного виконання цих завдань. Зазначено, що завдяки розподілу юридичного процесу на стадії кримінального процесу процесуальна діяльність зосереджується на досягненні, у першу чергу, найближчих конкретних завдань, успішне виконання яких є запорукою ефективного здійснення завдань таких стадій і всього процесу у цілому.

09.04.10.859.

343.133(470) Супрун С. В. Последственность органов предварительного расследования по уголовным делам частного-публичного обвинения / С. В. Супрун // Российская юстиция. 2010. № 7. С. 37—39.

Выделено, что в ч. 4 ст. 20 УПК РФ руководителю следственного органа, следователю, доз-

навателю с согласия прокурора предоставляется право возбудить уголовное дело частного-публичного обвинения, провести предварительное расследование и защитить законные интересы потерпевшего. Отмечено, что системный анализ норм, содержащихся в ч. 4 ст. 20 УПК и ч. 2 ст. 151 УПК, показал, что такое право имеет только следователь Следственного комитета при прокуратуре РФ. Подчеркнуто, что иные органы предварительного следствия, органы дознания и дознаватель такими полномочиями не наделены, что существенно снижает правовую эффективность действия ч. 4 ст. 20 УПК.

09.04.10.860.

343.13:159.98 Тетюев С. В. Зачем уголовному процессу педагог? / С. В. Тетюев // Российская юстиция. — 2010. — № 6. — С. 37—40.

В статье основной причиной неоднозначного отношения правоприменителей к педагогу (психологу), участвующему в допросе несовершеннолетнего, и причиной пассивного поведения этого участника в ходе следственного действия называется неразвитость теории участия педагога (психолога) в уголовном судопроизводстве, которую необходимо активно развивать. Проанализированы точки зрения, которые, по мнению автора, некорректно определяют цели и задачи педагога (психолога), участвующего в допросе, и которые не вносят ясность в определение назначения данного участника. Проведено сравнение педагога (психолога) и социального работника.

09.04.10.861.

343.985:343.7 Цветков А. А. Особенности проведения следственных действий на первоначальном этапе расследования преступлений, совершенных с использованием электронных платежных средств и систем / А. А. Цветков, Н. В. Дикова // Закон и право. — 2010. — № 7. — С. 80—82.

Рассмотрены особенности проведения отдельных следственных действий на первоначальном этапе при расследовании преступлений, совершенных с использованием электронных платежных средств и систем. Обозначена основная задача первоначального этапа. Проведена типизация следственных ситуаций, складывающихся на первоначальном этапе расследования преступлений, совершенных с использованием электронных средств и систем. Выделены основные этапы плана следственных действий.

09.04.10.862.

343.162(477)(091) Чередніченко О. С. Історичний процес становлення окремої думки судді як інституту в кримінальному судочинстві України / О. С. Чередніченко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 493—496.

Досліджено виникнення та розвиток інституту окремої думки судді. Проаналізовано механізм реалізації окремої думки судді у кримі-

нальному процесі на різних етапах її формування. Внесено пропозиції по удосконаленню даного інституту у кримінальному процесі України. Сформульовано три основні ознаки щодо окремої думки судді: окрема думка є винятком, проте уникнути їх неможливо і тому вона має право на існування; окрему думку варто тримати у секреті від сторін і широкого загалу; єдина корисна функція письмової окремої думки судді полягає у тому, щоб бути врахованою судом вищої інстанції при перегляді тих рішень, які викликали суперечності.

09.04.10.863.

343.125(477) Чернова А. Затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину / *Альона Чернова* // Вісник прокуратури. — 2010. — № 8. — С. 79—84.

Проаналізовано проблеми практичної діяльності та норми кримінально-процесуального права України. Визначено форми затримання, яким відповідають процесуальні інститути у теорії кримінального процесу та у кримінально-процесуальному законодавстві. Підкреслено, що у випадках, які не терплять зволікання, затримання на місці злочину особи, підозрюваної у вчиненні злочину, має бути дозволено законом до порушення кримінальної справи.

09.04.10.864.

343.144 Чуркин А. В. Нарушение порядка вызова на допрос или иное следственное действие может повлечь за собой признание соответствующего протокола недопустимым доказательством / *А. В. Чуркин* // Адвокат. — 2010. — № 3. — С. 18—21.

Отражена судебная практика по вопросам необходимости строгого соблюдения норм закона, которые предусматривают порядок вызова граждан для участия в следственных действиях и являются основанием для вынесения процессуальных решений о приводе граждан в случае их неявки в правоохранительные органы без уважительных причин. Отмечено, что строгое соблюдение рассматриваемого процессуального порядка является одним из элементов этики уголовно-профессионального доказывания.

Див. також: 01.04.10.56.

КРИМІНАЛІСТИКА

Книги

09.04.10.865.

343.98(075.8) Криміналістика : підручник / за ред. В. Ю. Шепітька ; МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — 4-те вид., переробл. і допов. — Х. : Право, 2010. — 464 с.

Істотну увагу приділено загальній теорії криміналістики, визначенню її предмета, природи, завдань. Відображено історію розвитку криміналістики та зв'язки з іншими юридичними наука-

ми. Висвітлено методологічні засади криміналістики та проаналізовано її методи. Розглянуто загальні положення криміналістичної техніки та її окремих галузей (судової фотографії та відеозапису, трасології, судової балістики, техніко-криміналістичного дослідження документів та ін.). Вміщено дані про криміналістичну тактику, відомості щодо організації та планування розслідування, тактичних особливостей проведення окремих слідчих дій: слідчого огляду, допиту, обшуку, виїмки, пред'явлення для впізнання, відтворення обстановки та обставин події, призначення судових експертиз.

Автореферати

09.04.10.866.

343.98(477) Гутнік К. В. Розслідування злочинів в умовах протидії, яка чиниться з використанням соціальної напруженості : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Гутнік Ксенія Володимирівна*; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2010. — 20 с.

Встановлено та систематизовано основні фактори соціальної напруженості, які використовуються при протидії розслідуванню злочинів. Досліджено механізм їх використання суб'єктами протидії. Надано авторське визначення поняття «соціальна напруженість». Визначено роль засобів масової інформації у протидії розслідуванню злочинів з використанням факторів соціальної напруженості. Виявлено найбільш типові ситуації виникнення природного суспільного резонансу при розслідуванні злочинів та механізм створення штучного суспільного резонансу суб'єктами протидії. Розглянуто систему заходів щодо зниження соціальної напруженості при розслідуванні злочинів. Напрацьовано рекомендації щодо проведення слідчого огляду, затримання, обшуку, виїмки, допиту, відтворення обстановки та обставин події, пред'явлення для впізнання при розслідуванні злочинів в умовах протидії, яка чиниться з використанням факторів соціальної напруженості.

09.04.10.867.

343.98:343.611 Комаринська Ю. Б. Методика розслідування навмисних вбивств, замаскованих під нещасний випадок або самогубство на залізничному транспорті : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Комаринська Юлія Борисівна*; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 16 с.

Розроблено основи методики розслідування вбивств, що замасковані під такі, причиною яких є вплив будь-якої одиниці залізничного транспорту на людину. Особливу увагу приділено криміналістичній характеристиці, провадженню першочергових слідчих дій, кваліфікаційне проведення яких сприяє усуненню негативних обставин, дозволяє виявити спосіб вчинення та приховування злочину, висувати слідчі версії, обирати тактику проведення слідчих дій. Досліджено і систематизовано науково-криміналістич-

ну інформацію, що стосується методики розслідування зазначених вбивств. Сформульовано методичні рекомендації для працівників слідчих підрозділів ОВС.

09.04.10.868.

343.982.4 Патик Л. Л. Криміналістичне дослідження підробленого паспорта громадянина України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Патик Леся Леонідівна; Київ, нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 20 с.

Розглянуто історичний шлях формування паспорта, його правову основу та практичне значення. Систематизовано наукову інформацію щодо спеціальних засобів захисту та способів підроблення, запропоновано їх класифікацію. Розглянуто методичні особливості криміналістичного дослідження підробленого паспорта, сучасні методи і технічні засоби дослідження. Обґрунтовано необхідність виділення окремої методики дослідження паспорта та розроблено методичні рекомендації техніко-криміналістичного дослідження паспорта громадянина України. Надано рекомендації щодо експертної профілактики злочинів, пов'язаних із використанням підроблених паспортів та визначено основні причини, які сприяють підробленню такого документа.

09.04.10.869.

343.985.7 Петров С. Є. Розслідування незаконного заволодіння автотранспортними засобами: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Петров Сергій Євгенійович; Київ, нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 20 с.

Систематизовано наукові дослідження та здійснено ретроспективний аналіз наукових розробок, що стосуються комплексу проблем протидії незаконному заволодінню автотранспортними засобами. Визначено поняття і наведено класифікацію незаконних заволодінь автотранспортними засобами за кримінально-правовими та криміналістичними ознаками. Розкрито зміст основних елементів криміналістичної характеристики незаконного заволодіння автотранспортними засобами. Розглянуто особливості порушення кримінальної справи та початкового етапу розслідування незаконного заволодіння автотранспортними засобами. Запропоновано комплекси слідчих дій та оперативно-розшукових заходів щодо їх розв'язання. Виявлено особливості організації і тактики проведення слідчих дій на наступному етапі розслідування незаконного заволодіння автотранспортними засобами.

09.04.10.870.

343.102(043.3) Пчолкін В. Д. Теоретичні, правові та організаційно-тактичні основи розкриття злочинів у харчовій промисловості: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.09 / Пчолкін Валерій Дмитрович; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2010. — 36 с.

Досліджено проблему, пов'язану з розробкою концептуальних положень, які визначають специфіку оперативно-розшукової діяльності щодо

розкриття злочинів, які вчиняються у харчовій промисловості. З'ясовано, що підвищення ефективності застосування оперативно-розшукових заходів у боротьбі зі злочинами у харчовій промисловості пов'язане з розробкою окремої (спеціальної) теорії оперативно-розшукової діяльності. Надано практичні рекомендації, спрямовані на удосконалення теорії та практики оперативно-розшукової діяльності. Розроблено сучасну методику розкриття та розслідування злочинів економічної спрямованості у продовольчій сфері економіки України. Детально розглянуто питання оперативно-розшукового забезпечення досудового слідства, організації взаємодії слідчих та оперативних підрозділів у ході розслідування злочинів у сфері харчової промисловості, а також проведення комплексу оперативно-розшукових та інших заходів, спрямованих на подолання негативного впливу на досудове слідство.

Статті

09.04.10.871.

343.144:343.353 Варов И. И. Тактико-криминалистические особенности производства допроса потерпевших и свидетелей по делам о злоупотреблении полномочиями в коммерческих и иных организациях / И. И. Варов // Юристы-правоведы. 2010. № 4. С. 113—115.

Освещены проблемные вопросы оптимизации производства допроса потерпевших и свидетелей по делам о злоупотреблениях полномочиями лицами, наделенными управленческими функциями в коммерческих и иных организациях. Отмечены обстоятельства при допросе руководителя коммерческой или иной организации, в которой работает лицо, допустившее злоупотребление полномочиями.

09.04.10.872.

343.432 Гаджиев Т. Б. Криминалистическая характеристика похищения человека, совершенного преступными группами / Т. Б. Гаджиев // Закон и право. — 2010. — № 6. — С. 72—74.

Рассмотрено криминалистическое исследование похищения человека как уголовно наказуемого деяния. Особое внимание уделено похищению человека всеми видами преступных групп, а также способу, времени и обстоятельствам совершения данного преступления. Перечислены причины, по которым дела о похищении человека характеризуются минимумом исходной информации. Проанализированы элементы, которые включены в сведения об обстановке совершения похищения человека.

09.04.10.873.

343.144 Герасимов Р. Р. Моделирование эффективный метод обеспечения гарантий прав обвиняемого под час допиту / Р. Р. Герасимов // Адвокат. 2010. № 8. С. 43—48.

Розроблено науково-теоретичні засади моделювання як методу забезпечення гарантій прав

обвинуваченого. Розкрито його особливості та надано практичні поради захисникові під час допиту на досудовому слідстві. Підкреслено, що моделювання є ефективним методом забезпечення гарантій прав і законних інтересів обвинуваченого при проведенні слідчих дій. Зазначено найбільш відомі прийоми, до яких вдаються слідчі під час допиту.

09.04.10.874.

343.985:343.575:613/614 Егизарян А. А. Обстановка совершения преступлений, связанных с оборотом наркотических средств и психотропных веществ в сфере здравоохранения, как элемент криминалистической характеристики / А. А. Егизарян // Юристъ-правоведъ. 2010. № 4. — С. 108—110.

Сделан анализ содержания одного из информационно насыщенных элементов криминалистической характеристики преступлений, связанных с оборотом наркотических средств и психотропных веществ в сфере здравоохранения. Подчеркнуто, что реализация преступных действий в специфических пространственно-временных условиях лицами, обладающими профессиональными медицинскими знаниями, актуализирует доминирующее значение данного элемента в структуре криминалистической характеристики указанного деяния.

09.04.10.875.

343.13:343.8 Казаринова А. Е. Процессуальные аспекты обеспечения прав и законных интересов осужденных при расследовании насильственных преступлений в местах лишения свободы / А. Е. Казаринова // Юристъ-правоведъ. — 2010. № 4. — С. 58—61.

Рассмотрены процессуальные аспекты обеспечения безопасности прав и законных интересов осужденных, вовлеченных в сферу уголовного судопроизводства. Дана классификация мер безопасности при расследовании преступлений пенитенциарной направленности. Исследованы условия и порядок процесса расследования по данным категориям преступлений.

09.04.10.876.

343.985(177+170):343.533.001.36 Кальницький Ю. Інформація та інформаційні відносини як новий об'єкт криміналістичного дослідження і кримінально-правового захисту / Юрій Кальницький, Анатолій Кузьменко // Юридичний журнал. — 2010. — № 7. — С. 64—77.

Здійснено порівняння та систематизацію сучасних теоретико-методологічних підходів українських та російських науковців і фахівців з безпеки у сфері «комп'ютерної злочинності». Розглянуто законодавство України про інформаційні правовідносини та правовий захист комп'ютерних програм та інформаційних баз даних.

09.04.10.877.

343.985:343.37 Корж В. Криміналістичний аналіз економічних злочинів, вчинених в умовах ринкових засад господарювання / Валентина

Корж // Вісник прокуратури. 2010. № 8. С. 85—93.

Проаналізовано наукові погляди щодо визначення поняття «економічні злочини». Визначено низку спеціальних криміналістичних ознак економічних злочинів. Зазначено про високий ступінь латентності економічних злочинів як показник неідеальності держави щодо здійснення контролю за злочинністю у сфері економічних відносин. Запропоновано удосконалити визначення економічних злочинів, які вчинено в умовах ринкових засад господарювання.

09.04.10.878.

343.985:343.229 Курдиба Т. О. Загальна характеристика тактичних помилок / Т. О. Курдиба // Наше право. — 2010. — № 3. — С. 95—98.

Здійснено аналіз типових тактичних помилок слідчого під час допиту на різних етапах його проведення. Сформульовано поняття «тактичні помилки слідчого під час допиту». Наведено класифікацію згідно з етапами допиту. Зазначено, що успішне проведення допиту можливе завдяки: високій освіченості та професіоналізму слідчого; якісній та ґрунтовній підготовці; тактично правильній побудові допиту як комунікативного процесу та належній фіксації його результатів.

09.04.10.879.

343.985:343.351 Мудрецька Г. В. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування викрадень бюджетних коштів / Г. В. Мудрецька // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. С. 524—530.

Визначено та проаналізовано особливості ситуацій, які виникають на початковому етапі розслідування викрадень бюджетних коштів. Наведено класифікацію первинного матеріалу, на основі якого порушується кримінальна справа. Розглянуто систему слідчих дій та оперативно-розшукових заходів (тактичних операцій), що є найбільш оптимальними для вирішення завдань слідчих ситуацій, які виникають при розслідуванні викрадень бюджетних коштів.

09.04.10.880.

343.9(170)+343.43(170) Мукимов Р. А. Торговля людьми. Особенности раскрытия преступления / Р. А. Мукимов // Закон и право. 2010. № 8. — С. 88—90.

Рассмотрены особенности раскрытия преступлений в сфере торговли людьми, выявления лиц, занимающихся торговлей людьми. Проанализированы причины того, почему данные преступления очень трудно раскрыть. Изучены проблемы, связанные с возможностью их предотвращения. Показаны основные формы организованного извлечения доходов от проституции в России.

09.04.10.881.

343.985 Никифоров В. Г. Криминалистическая тактика: понятие, структура, задачи / В. Г. Никифоров // Закон и право. 2010. № 6. С. 60–61.

Проанализировано понятие «криминалистическая тактика», рассмотрена общая и особенная ее части, предмет изучения криминалистической тактики, ее структура. Приведены определения криминалистической тактики, которые даны разными исследователями, сделан их сравнительный анализ. Рассмотрены задачи, стоящие перед криминалистической тактикой. Подчеркнуто, что в криминалистической тактике целесообразно выделить две составные части: общие положения криминалистической тактики, являющиеся основополагающими при проведении всех следственных действий, и криминалистическую тактику проведения отдельных следственных действий (осмотра, обыска, предъявления для опознания, допроса и т. д.).

09.04.10.882.

343.131.5 Попова И. А. Понятие тактики защиты в процессуальных и криминалистических смыслах / И. А. Попова // Закон и право. 2010. № 8. С. 76–77.

Рассмотрено понятие «тактика защиты», применяющееся в криминалистической литературе. Сделан сопоставительный анализ точек зрения ведущих ученых-криминалистов. Приведены аргументы, подтверждающие важность тактики защиты. Отмечено, что существенное влияние на тактику защиты оказывает ряд взаимосвязанных факторов, вытекающих из правового статуса адвоката в уголовном судопроизводстве, правовой регламентации его деятельности.

09.04.10.883.

343.982.4 Потомська Н. Види і особливості криміналістичного почеркознавчого і авторознавчого дослідження документів у справах про ухилення від сплати податків / Наталія Потомська, Ганна Власова // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 6. С. 93–96.

Розглянуто види криміналістичного почеркознавчого та авторознавчого дослідження документів у справах про ухилення від сплати податків, визначено їх особливості. Розглянуто основні завдання почеркознавчої експертизи. Виділено групи ознак писемного мовлення як об'єкта авторознавчої експертизи: зміст документа, лексичні, граматичні та стилістичні.

09.04.10.884.

343.985(477):343.343.6 Соколова Я. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій під час розслідування незаконного переправлення осіб через державний кордон України / Яна Соколова // Вісник прокуратури. 2010. № 7. С. 50–56.

Зазначено характерні ознаки незаконного переправлення осіб через державний кордон України, перебування на території України. Визна-

чено особливості тактики проведення слідчих дій під час розслідування розгляданого виду злочинів. Виокремлено найбільш характерні слідчі дії при розслідуванні цієї категорії злочинів.

09.04.10.885.

343.985(477+569.4).001.36 Топчий В. В. Організаційно-правові засади розслідування злочинів у державі Ізраїль / В. В. Топчий // Право і суспільство. — 2010. — № 4. — С. 227–232.

Здійснено порівняльний аналіз організаційних засад розслідування злочинів України та Ізраїлю. Виділено спільне і відмінне між кримінально-процесуальним судочинством України та Ізраїлю. Розглянуто деякі проблеми розслідування за кримінально-процесуальним законодавством Ізраїлю.

09.04.10.886.

343.985:343.711:7.074 Фурман Я. В. Особливості розкриття крадіжок культурних цінностей, предметів антикваріату та інших предметів, віднесених до цієї категорії / Ярослав Володимирович Фурман // Наше право. 2010. № 3. С. 99–101.

Вивчено особливості розкриття крадіжок культурних цінностей, предметів антикваріату, пам'яток історії та культури. Проаналізовано останні дослідження і публікації науковців. Розглянуто основні типові ситуації, висунення й перевірку слідчих версій. Зазначено ефективні комплекси слідчих та оперативно-розшукових заходів, які проводяться залежно від типових ситуацій у процесі розслідування.

09.04.10.887.

343.522(470) Хибиєв Х. С. Проблемы расследования преступлений, связанных с поддельными документами. Вопросы взаимодействия органов следствия, дознания и экспертно-криминалистических подразделений / Х. С. Хибиєв, О. Р. Алиев, Б. А. Гаджикурбанов // Закон и право. 2010. № 8. С. 67–71.

Рассмотрены проблемы, связанные с незаконным оборотом поддельных документов, последующей их экспертизой. Проведен критический анализ норм, касающихся поддельных документов. Представлен зарубежный опыт развития законодательства об ответственности за подделку документов и действия с ними. Отмечена возможность совершенствования УК РФ в рассматриваемой сфере. Дана оценка роли взаимодействия следователя и эксперта при назначении и производстве экспертиз при раскрытии преступлений, связанных с поддельными документами.

09.04.10.888.

343.713:658.012.8 Шахман Н. В. Криміналістична характеристика злочинів, пов'язаних із захопленням державних або громадських будівель / Н. В. Шахман // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т дер-

жави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 462–466.

Надано криміналістичну характеристику злочинів, пов'язаних із захопленням державних або громадських будівель. Підкреслено, що захоплення державних або громадських будівель чи споруд напряму пов'язано із здійсненням підприємницької діяльності. Визначено, що замовниками вказаних злочинів у непоодиноких випадках виступають впливові представники криміналітету. Обґрунтовано необхідність організації чіткої взаємодії слідчих та оперативних підрозділів, у першу чергу тих, які займаються виявленням злочинів, вчинених у сфері економіки організованими групами.

09.04.10.889.

343.985 Шур Б. В. Предмет розслідування та його структурні елементи в методиці розслідування окремих видів злочину / Б. В. Шур // Право і суспільство. 2010. № 4. С. 216–220.

Розглянуто проблемні питання предмета розслідування в окремих криміналістичних методиках. Проаналізовано співвідношення понять «криміналістична характеристика злочину», «криміналістична характеристика механізму злочину», «предмет доказування» та «предмет розслідування» при провадженні кримінальних справ про злочини певного виду. Показано значення криміналістичної характеристики у формуванні криміналістичного змісту предмета розслідування. З'ясовано основні об'єкти типізації при ретроспективному криміналістичному аналізі, зокрема, умисних злочинів тієї чи іншої категорії.

СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА

Книги

09.04.10.890.

340.6 Експертизи у судовій практиці : наук.-практ. посіб. / за ред. В. Г. Гончаренка ; Акад. адвокатури України. — 2-ге вид., переробл. і допов. К. : Юрінком Інтер, 2010. 401 с.

Наведено коментований текст ЗУ «Про судову експертизу», проаналізовано основні види експертиз, що застосовуються у слідчій, судовій та нотаріальній практиці. Розглянуто порядок проведення судово-медичних, судово-балістичних, товарознавчих, технічних та інших видів експертиз, їх призначення та спроможність спрямовувати експертні висновки на пошук відповідних доказів у судових справах. Наведено деякі унікальні види експертиз.

09.04.10.891.

347.918 Жижина М. В. Юрист-представитель стороны при назначении криминалистической экспертизы документов в арбитражном процессе: тактика и практика : монография / Марина Владимировна Жижина. — М. : Волтерс Клувер, 2010. 208 с.

Рассмотрена деятельность юриста представителя стороны при назначении криминалистической экспертизы документов в арбитражном процессе. Представлены тактические приемы и рекомендации по осмотру документа и его ревизитов, определению перспективности последующего проведения экспертизы, формулированию вопросов эксперту, подготовке материалов для экспертизы, выбору экспертного учреждения. Рассмотрены вопросы по составлению ходатайства о назначении экспертизы и заявления о фальсификации доказательств, привлечению специалиста, оценке и использованию заключения эксперта-документалиста в доказывании по делу.

Статті

09.04.10.892.

340.6 Аминаев Ф. Г. Научно-методические и правовые вопросы деятельности экспертно-криминалистических подразделений органов внутренних дел / Ф. Г. Аминаев // Судебная экспертиза. 2010. № 3. С. 5–14.

Обсуждены научно-методические вопросы разработки, освоения, внедрения в практику и использования методов и средств собирания и исследования вещественных доказательств. Рассмотрены правовые вопросы подготовки, назначения и производства судебной экспертизы. Проанализированы разновидности диагностических задач криминалистики. Выделены три класса экспертных ошибок: ошибки процессуального характера; гносеологические (познавательные) ошибки; деятельность (операционные) ошибки.

09.04.10.893.

343.982.4 Бондаренко П. В. Возможность дифференциации признаков подражания почерку другого лица и признаков компьютерного монтажа / П. В. Бондаренко, А. Ф. Купин // Судебная экспертиза. 2010. № 3. С. 71–76.

Приведены результаты сопоставительного исследования диагностических признаков, проявляющихся в рукописных текстах, выполненных с подражанием почерку другого лица, а также в текстах, смонтированных из фрагментов почерка. Дана оценка информативности признаков с точки зрения дифференциации этих способов выполнения текста.

09.04.10.894.

340.67:543.552 Вольтамперометрическое определение фуроамида в биологических жидкостях / О. А. Мартинюк, П. С. Постников, А. А. Бондарев, И. В. Смирнов // Судебная экспертиза. 2010. № 3. С. 56–62.

Изучено электрохимическое поведение фуроамида на стеклоуглеродном электроде. Экспериментально подобраны оптимальные условия его вольтамперометрического определения. Разработана методика количественного химического анализа биологических жидкостей на содержание

фуросемида методом дифференциальной вольтамперометрии.

09.04.10.895.

340.6:623.44-777 Горячева Н. Ю. О возможности нанесения криминалистической маркировки на огнестрельное оружие / Н. Ю. Горячева // Судебная экспертиза. 2010. № 3. С. 86–91.

Рассмотрена возможность повышения эффективности решения диагностических и идентификационных задач в ходе криминалистического исследования в виде штрих-кода на поверхности патронника. Выделены основные этапы в технологии штрихового кодирования огнестрельного оружия.

09.04.10.896.

340.6(470) Гусаров А. А. О необходимости подготовки новых Правил по организации и производству судебно-биологических экспертиз и исследований в ГСЭУ РФ / А. А. Гусаров // Судебно-медицинская экспертиза. — 2010. — № 4. — С. 44–46.

Обоснована необходимость подготовки новых Правил по организации и производству судебно-биологических экспертиз и исследований в государственных экспертных учреждениях РФ, длительное отсутствие которых негативно сказывается на уровне их выполнения. Проанализированы структура и содержание трех предыдущих Правил по исследованию вещественных доказательств биологического происхождения (1934, 1956, 1996 гг.). Разработана и предложена структура новых Правил, регламентирующих выполнение судебно-биологических экспертиз и исследований в ГСЭУ РФ.

09.04.10.897.

340.65:616-001:616.714/715 Гусейнов Г. К. Судебно-медицинская оценка танатогенеза при переживании черепно-мозговой травмы / Г. К. Гусейнов, В. А. Фетисов, Д. В. Богомолов // Судебно-медицинская экспертиза. 2010. № 4. С. 8–9.

Описаны причины смерти при переживании черепно-мозговой травмы. Выявлена смена танатогенеза с мозгового на легочный на госпитальном этапе течения травмы. Показана роль респираторного дистресс-синдрома взрослых в формировании пневмоний при переживании черепно-мозговой травмы.

09.04.10.898.

340.62:616-001/-002:616.716 Егорова О. А. Особенности оценки повреждений шеи и зубочелюстной системы, осложнившихся инфекционными процессами / О. А. Егорова, В. Л. Попова, С. Ф. Скрижинский // Судебно-медицинская экспертиза. 2010. № 4. С. 15–18.

Изучены вопросы экспертной оценки повреждений челюстно-лицевой области и шеи, осложнившихся гнойно-воспалительными процессами. Приведенные два наблюдения указывают на большие сложности, возникающие у судебно-ме-

дицинских экспертов при определении тяжести вреда здоровью в тех случаях, когда приходится дифференцировать сущность травмы, своевременность и полноту оказания медицинской помощи и их значение в развитии смертельных гнойно-септических осложнений, а также невозможность решения такой задачи, базируясь на «Медицинских критериях определения степени тяжести вреда, причиненного здоровью человека» (2008).

09.04.10.899.

343.148 Кислицина И. Н. Понятие справочно-консультационной деятельности специалиста-криминалиста в уголовном судопроизводстве / И. Н. Кислицина // Судебная экспертиза. 2010. — № 3. — С. 98–102.

Раскрыта сущность справочно-консультационной деятельности специалиста в уголовном судопроизводстве. Дано определение понятия этого вида деятельности специалиста в общем смысле и специалиста-криминалиста в частности. Выделены формы справочно-консультационной деятельности специалиста: устная (советы, рекомендации, консультации и пр.); письменная (справки, акты и пр.).

09.04.10.900.

343.982.35+343.983 Микляева О. В. Общие положения частной теории криминалистической экспертизы следов и обстоятельства выстрела / О. В. Микляева // Lex Russica. 2010. № 4. С. 837–847.

Выделен источник формирования теоретических и методических основ судебно-баллистической экспертизы в целом и криминалистической экспертизы следов и обстоятельств выстрела. Отмечено, что полученные в ходе экспертизы данные необходимы не только для установления обстоятельств совершения преступления, но в некоторых случаях и для его правовой квалификации. Рассмотрены составляющие методологической основы экспертной диагностики частной теории криминалистической экспертизы следов и обстоятельств выстрела.

09.04.10.901.

340.64:81'342.1 Новоселова А. Н. Судебно-лингвистическая экспертиза как самостоятельное направление развития экспертной деятельности / А. Н. Новоселова // Закон и право. 2010. № 7. — С. 57–59.

Раскрыты особенности судебно-лингвистической экспертизы в системе судебных экспертиз. Проанализированы основные положения, выделяющие судебно-лингвистическую экспертизу в отдельную отрасль некриминалистических экспертиз. Подчеркнуто, что все судебные экспертизы находятся на разных стадиях формирования, поэтому не существует единого основания для их подразделения по классам, родам и видам.

09.04.10.902.

340.62:616-001.45:616.71 Новые данные о морфогенезе огнестрельных повреждений костей / А. А. Гайдаш, Р. С. Баширов, В. В. Колкутин [и др.] // Судебно-медицинская экспертиза. — 2010. — № 4. — С. 4–7.

На основании проведенных исследований с использованием атомно-силовой и растровой микроскопии установлены новые данные, позволяющие расширить представление о сложных процессах разрушения костной ткани в результате взаимодействия ее с высокоскоростным ранящим огнестрельным снарядом. Полученные результаты открывают новые научные перспективы в изучении огнестрельной травмы и существенно расширяют возможности судебно-медицинского эксперта в решении таких диагностических задач, как доказательство огнестрельного происхождения, установление свойств ранящего снаряда (прежде всего энергетических), определение объема огнестрельной травмы.

09.04.10.903.

340.65 Пиголкин Ю. И. Этапы возникновения и формирования представлений по проблеме нетрудоспособности / Ю. И. Пиголкин, Г. В. Золотенкова, Г. Х. Романенко // Судебно-медицинская экспертиза. 2010. № 4. С. 47–50.

Изучена проблема научно-исследовательской работы в области судебно-медицинской экспертизы тяжести вреда здоровью, а именно: отсутствие четкого единообразного понимания термина «трудоспособность». Проведен аналитический обзор исторических предпосылок возникновению как самого «экономического критерия», так и «Таблиц процентов утраты трудоспособности» при определении степени причиненного вреда здоровью. Проанализированы данные литературы, позволяющие оценить различные точки зрения относительно правомерности и целесообразности их использования.

09.04.10.904.

340.62:616-001.31:616.12 Туманов Э. В. Экспериментальное моделирование тупой травмы сердца / Э. В. Туманов // Судебно-медицинская экспертиза. 2010. № 4. С. 10–14.

Приведен анализ основных экспериментальных моделей тупой травмы сердца более чем за столетний период, начиная с экспериментов, выполненных итальянским ученым Felice Meola в 70-х годах XIX века, и по настоящее время. На основании проведенного анализа выявлено, что даже относительно незначительное травматическое воздействие на переднюю поверхность грудной клетки в проекции сердца может привести к выраженным нарушениям гемодинамики и изменениям ЭКГ-параметров работы сердца. Показано, что различные методические подходы, применявшиеся для моделирования тупой травмы сердца, имеют некоторые потенциальные ограничения, обусловленные характером проведенных исследований.

09.04.10.905.

340.982.4:519.6 Устинов В. В. О некоторых проблемах и перспективах математического моделирования в судебном почерковедении / В. В. Устинов // Судебная экспертиза. — 2010. — № 3. — С. 77–85.

Проведен историко-криминалистический анализ модельных методов и основанных на них программно-технических средств исследования почерка и решения задач, поставленных перед экспертом. Выявлены недостатки математических модельных методов исследования почерка. Предложен новый подход к исследованию почерка и почерковедческих объектов, основанный на интеллектуальном анализе данных.

09.04.10.906.

340.67 Фирсова Н. К. Собираание на месте происшествия следов применения аэрозольного газового оружия / Н. К. Фирсова // Судебная экспертиза. 2010. № 3. С. 92–97.

Рассмотрены основные задачи осмотра места происшествия — обнаружение следов преступления или других вещественных доказательств, выяснение обстановки происшествия. Разработаны методические указания по применению индикаторной трубки с целью обнаружения следов химических веществ, входящих в состав патронов к ствольному газовому оружию и содержащихся в аэрозольных баллончиках, предназначенных для самообороны. Отмечены основные параметры, подлежащие фиксации в описательной форме протокола осмотра происшествия при обнаружении газового баллончика в ходе осмотра места происшествия.

09.04.10.907.

343.148(470) Хамова И. Е. Процессуальный порядок оценки допустимости заключения эксперта в ходе судебного производства по уголовному делу / И. Е. Хамова // Закон и право. 2010. № 7. С. 63–65.

Проведен анализ научной и специальной литературы, а также постановления № 23 Пленума Верховного Суда РФ от 22 ноября 2005 г. Констатируется, что после ознакомления с материалами уголовного дела любая сторона может заявить ходатайство о проведении предварительного слушания для исключения из материалов дела заключения эксперта как недопустимого доказательства. Выделено, что обвиняемый и его защитник после направления уголовного дела с обвинительным заключением или обвинительным актом в суд в течение трех суток со дня получения копии обвинительного заключения или обвинительного акта могут заявить такое ходатайство. Но, к сожалению, на практике возникают определенные трудности в реализации положений норм ч. 1 ст. 229 и ч. 7 ст. 235 УПК РФ. На основе проведенного анализа предложена авторская редакция ст. 235 УПК РФ.

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Статті

09.04.10.908.

343.985 Давыдов С. И. О типовых рекомендациях по разрешению оперативно-розыскных ситуаций раскрытия преступлений / С. И. Давыдов // Юристы-правоведы. 2010. № 4. С. 27–32.

Рассмотрено развитие научных представлений о базовой оперативно-розыскной методике. Проанализирована типовая модель разрешения оперативно-розыскных ситуаций начального этапа раскрытия преступлений. Предложен комплекс рекомендаций типизированного характера по разрешению ситуаций первоначального этапа раскрытия преступлений. Подчеркнуто, что содержание рекомендаций обусловлено общими закономерностями процесса раскрытия преступлений и зависит прежде всего от наличия и характера информации о преступнике.

09.04.10.909.

343.195 Кручинин Ю. С. Проблемы легальности сбора сведений о кандидатах в присяжные заседатели / Ю. С. Кручинин // Адвокат. 2010. — № 7. — С. 17–21.

Раскрыты проблемы сбора сведений о кандидатах в присяжные заседатели. Проанализирова-

ны практические материалы о фактах злоупотреблений прокурорами, участвующими в судебных заседаниях, своим служебным положением в случаях получения оперативным путем списков присяжных заседателей и производстве в отношении них нелегальных спецпроверок. Предложены пути преодоления обозначенных проблем в современном институте суда присяжных.

09.04.10.910.

343.132:343.141/143 Ургалкин А. С. Допустимость результатов оперативно-розыскной деятельности в качестве доказательств / А. С. Ургалкин // Закон и право. 2010. № 8. С. 78–81.

Изучен вопрос о возможности преобразования информации, полученной в результате проведения негласной деятельности, в судебные доказательства. Отмечено, что ОРД является эффективным средством в борьбе с преступностью, в то же время она существенно ограничивает права подозреваемого лица. Рассмотрено использование результатов ОРД в качестве доказательств в зарубежных странах. Выделены основные условия, при которых результаты ОРД могут использоваться в качестве доказательств.

Див. також: 09.04.10.817.

СУДОУСТРІЙ

Книги

10.04.10.911.

347.97/99(477)(075.8) Молдован В. В. Суду-
устрій України: навч. посіб. для вузів /
В. В. Молдован, С. М. Мельник; МОН України.
2-ге вид., переробл. та допов. К.: Алерта,
2010. 360 с.

У першій частині посібника вміщено програму курсу, ігрові заняття, рекомендовану літературу. У другій висвітлено питання Загальної та Особливої частин курсу судуоустрою. У загальній частині висвітлено предмет і основні поняття курсу; нарис історії судуоустрою України; принципи правосуддя; статус суддів; органи суддівського самоврядування та ін. В Особливій частині: місцеві, апеляційні, військові, господарські суди, вищі спеціалізовані суди, Верховний Суд України, міжнародні комерційні арбітражні, Конституційний Суд України.

10.04.10.912.

347.951 Написання судових рішень: посіб.
для суддів / відп. ред.: Д. Вон, Н. Петрова,
Ю. Голованова; Акад. суддів України. К.:
Юрінком Інтер, 2010. 80 с.

Надано практичні поради та рекомендації щодо ефективного написання судових рішень, а також Висновок Консультативної ради європейських суддів щодо якості судових рішень, що відображає європейські стандарти та вимоги до судових рішень. Враховано вимоги процесуального законодавства України щодо змісту судового рішення у цивільному, господарському, кримінальному та адміністративному судочинстві. Запропоновано низку юридико-технічних та філологічних прийомів, застосування яких може оптимізувати час, який судді традиційно витрачають на написання судових актів.

10.04.10.913.

347.99 Путівник з досліджень діяльності
судів для громадських організацій / уклад.:
К. Фанесток, Д. Вон; ред. Ю. Седик, О. Сердюк.
— К.: Верховенство права, 2010. — 68 с.

Путівник підготовлено Проектом Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Україна: верховенство права», який виконаний компанією Кімонікс Інтернешнл, Інк. у співпраці з Інститутом Сталіх Спільнот. Викладений матеріал сприяє плеканню у громад бажання дізнатись якомога більше про суди, до яких вони звертаються за правосуддям, та ознайомити громадські організації із дослідженням діяльності судів. Він не є всеохоплюючим посібником з описом послідовних дій чи «книгою рецептів», його варто розглядати як введення до основних понять та компонентів. У путівнику громадські організації знайдуть інформацію про те, як слід проводити

дослідження діяльності судів на основі стандартів та критеріїв якості функціонування суду, що їх можна використовувати для сприяння вдосконаленню роботи судів.

Автореферати

10.04.10.914.

352.075.1(475) Рекун В. А. Третейські суди в
Україні: організаційно-правові аспекти: автореф.
дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.10 / Рекун Віктор
Анатолійович; ОНЮА. О., 2010. 20 с.

З'ясовано суть передумов появи та розвитку в Україні третейських судів, створення нормативної бази для їх діяльності. Розкрито призначення діяльності третейських судів (арбітражу) як суспільної функції, пов'язаної з регулюванням цивільних і господарських відносин шляхом вирішення відповідних спорів. Досліджено правовий статус осіб, які здійснюють третейський розгляд на колективній та індивідуальній основі. Встановлено характер принципів організації та діяльності третейських судів. Визначено поняття третейського самоврядування та шляхи його удосконалення. Розкрито особливості предмета відання третейських судів з точки зору його адекватності потребам забезпечення законності при розгляді цивільних і господарських спорів. Вказано, що послуги третейського суду несуть як правозахисний характер, так і містять елементи комерційної діяльності. Зроблено пропозиції щодо внесення доповнень і змін до Конституції України, ЗУ «Про третейські суди», актів третейського співтовариства, положень та регламентів, що застосовуються у постійно діючих третейських судах, удосконалення третейської практики.

Статті

10.04.10.915.

347.998 Глушенко С. Вищі спеціалізовані
суди: сучасний стан забезпечення касаційного
оскарження / Світлана Глушенко // Юридична
Україна. — 2010. — № 7. — С. 109—113.

Висвітлено проблемні питання законодавчої регламентації інституційного наповнення касаційного оскарження у системі судів загальної юрисдикції, зокрема вищих спеціалізованих судів. Нормативно окреслено правовий статус судів касаційної інстанції в Україні — вищих спеціалізованих судів і Верховного Суду України. Розглянуто формування єдиної концептуальної думки у сенсі запровадження дієвого механізму встановлення прав осудності судових рішень під час судово-правової реформи. Звернено увагу на історичні передумови формування підсистем спеціалізованих судів у системі судів загальної юрисдикції, наділення їх касаційними повнова-

ження тощо, які за сучасного розвитку нормативно-правових положень як Конституції, так і інших законів України мають зіставитись із функціональними повноваженнями найвищого судового органу у системі судів загальної юрисдикції — Верховного Суду України.

10.04.10.916.

343.131.2(477) Гутник П. М. Сучасні проблеми гласності судового розгляду з позицій практикуючого адвоката / П. М. Гутник // Адвокат. — 2010. — № 7. — С. 20—22.

Проаналізовано актуальні проблеми гласності судового розгляду. Розглянуто нормативні документи процесуального законодавства України, в яких закріплено вимоги щодо гласності судового розгляду. На основі урахування зарубіжного досвіду зроблено пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства у сфері забезпечення його гласності.

10.04.10.917.

347.962.1(470) Ермошин Г. Т. Акты органов судейского сообщества / Г. Т. Ермошин // Российская юстиция. 2010. № 7. С. 44—50.

Обсуждена проблема нормотворческих правомочий органов судейского сообщества. Представлена систематизация и дана правовая оценка актов органов судейского сообщества. Приведены примеры прямого регулирования актами этих органов не только организации деятельности судебного сегмента государственной власти, но и правового статуса судей — носителей судебной власти. Показана их роль и значение в организации деятельности судебной власти и регулирования статуса судей. Обоснована необходимость научной разработки проблемы наличия в правовом пространстве России актов органов судейского сообщества.

10.04.10.918.

347.97/99(470):007 Курилкина О. А. Информационное обеспечение судебной системы в условиях российского федерализма / О. А. Курилкина // Юристы-правоведы. 2010. № 4. С. 38—41.

Рассмотрены проблемы информационного обеспечения судов общей юрисдикции. Отмечены сложности материально-технического оснащения судов в малых и средних городах России. Подчеркнуто, что причина подобного положения дел видится в асимметрии субъектов РФ, а также недостатках многоуровневой административно-командной структуры государственного управления. Проанализировано не только российское, но и международное правовое регулирование по исследуемой теме.

10.04.10.919.

347.962.6 Леонтьев С. А. Процесс формирования внутреннего убеждения у судьи / С. А. Леонтьев // Адвокат. 2010. № 7. С. 21—26.

Проанализировано внутреннее убеждение у судьи в процессе разрешения рассматриваемо-

го им дела. Подчеркнуто, что оценка доказательств осуществляется судом по своему внутреннему убеждению, свободному от постороннего воздействия. Выделено, что внутреннее убеждение судей носит субъективный характер, а результат оценки доказательств на основе внутреннего убеждения стремится к объективному итогу. Показано, что оценка доказательств проходит через три этапа (подготовительный, промежуточный и завершающий), на каждом из которых существует внутреннее убеждение.

10.04.10.920.

347.94 Лунін С. Реалізація конституційної засади змагальності сторін на різних стадіях судового процесу / Сергій Лунін // Юридична Україна. — 2010. — № 7. — С. 102—108.

Визначено питання стосовно часу виникнення та реалізації конституційної засади змагання сторін та свободи у наданні ними доказів у судовому процесі на різних його стадіях. Надано авторське визначення поняттям «змагальність сторін», «судовий процес», «позов». Розглянуто процедуру подання позовної заяви, відкриття провадження і підготовка справи до судового розгляду, перегляд і виконання судового рішення.

10.04.10.921.

341.231.14(4):342.7(477) Соловйов О. В. Застосування практики Страсбурзького суду як джерела права (за матеріалами рішень і ухвал Верховного Суду України) / О. В. Соловйов // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. С. 50—55.

Розглянуто проблему застосування практики Європейського суду з прав людини при вирішенні справ судами України з огляду на її визнання джерелом права в Україні. Проаналізовано деякі рішення і ухвали Верховного Суду України у справах про дифамацію за період з 2006 по 2009 рр. Сформульовано висновки щодо особливостей сприйняття практики Страсбурзького суду як джерела права Верховним Судом України.

10.04.10.922.

347.97/99(470).001.73 Третьяков В. А. Проблемы совершенствования судебной системы Российской Федерации / В. А. Третьяков // Философия права. — 2010. — № 4. — С. 113—115.

Выделены проблемы совершенствования судебной системы РФ как главного механизма защиты прав, свобод и законных интересов граждан Российского государства. Отмечены различные способы обеспечения открытости, доступности и прозрачности правосудия. Рассмотрен Федеральный закон «Об обеспечении доступа к информации о деятельности судов в Российской Федерации», который предусматривает широкое распространение информации о деятельности судов, что позволяет сделать прозрачным движе-

ние дел в судах и содержание принимаемых судебных актов.

10.04.10.923.

342.56 Чепурнова Н. М. Доступность как принцип организации и функционирования судебной власти / *Н. М. Чепурнова, С. В. Баранов* // Закон и право. 2010. № 6. С. 12–14.

Рассмотрена доступность суда как один из принципов организации и функционирования судебной власти. Раскрыты его конституционные основы, организационные и процессуальные аспекты реализации. Обоснована позиция, согласно которой принцип доступности суда находится в логической взаимосвязи с другими конституционными принципами судебной власти. Подчеркнуто, что доступность суда определяется как доступность судебных органов, осуществляющих судебную власть и реализующих ее государственно-властные полномочия, на основе конституционно закрепленных принципов и в особой, законодательно установленной, процедуре судопроизводства.

Див. також: 02.04.10.83.

ПРОКУРАТУРА

Книги

10.04.10.924.

347.963(477).001.73 Косюта М. В. Теоретичні і практичні засади функціонування прокуратури України та шляхи її реформування: зб. наук. публ. / *М. В. Косюта*. О.: Юрид. л-ра, 2010. 254 с. (Антологія юридичної думки. Одеська школа права).

Дана антологія містить наукові публікації доктора юридичних наук, професора М. В. Косюти в юридичній періодиці останніх років. Усі публікації присвячено актуальним проблемам організації і діяльності прокуратури в умовах її реформування з урахуванням вітчизняних правових традицій, європейського і світового досвіду. Внесено пропозиції щодо удосконалення законодавства та практики його застосування.

10.04.10.925.

343.163 Матвійчук Ю. М. Профілактична функція прокуратури із запобігання протидії злочинності (організаційно-правовий та психологічний аспект): наук. вид. / *Юрій Миколайович Матвійчук*. Кременець, 2010. 128 с.

Опрацьовано теоретико-прикладні засади запобігання і протидії злочинності органами прокуратури України, їх суть, значення, місце і роль у загальнодержавній програмі боротьби зі злочинністю. Визначено напрями професійно-психологічної підготовки у цій сфері. Вивчено критерії оптимізації діяльності органів прокуратури щодо запобігання та протидії злочинності, від яких залежить ефективність державної програми боротьби із злочинністю та її профілактики.

Автореферати

10.04.10.926.

352.075.1(477) Медведько О. І. Організаційно-управлінські функції і повноваження Генерального прокурора України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.10 / *Медведько Олександр Іванович*; ОНЮА. О., 2010. 19 с.

Досліджено еволюційні процеси розвитку правового статусу Генпрокурора, визначено складові цього статусу. Виділено основні гарантії забезпечення незалежності Генпрокурора при здійсненні ним повноважень. Сформульовано завдання і основні форми організаційно-управлінської діяльності Генпрокурора. Розроблено їх класифікацію та внесено пропозиції щодо удосконалення практики її здійснення. Проаналізовано нормативні та індивідуальні правові акти Генпрокурора, обґрунтовано їх класифікацію та внесено пропозиції щодо удосконалення практики їх видання. Визначено за доцільне передбачити можливість звільнення Генпрокурора через висловлення йому парламентом недовіри лише за поданням Президента України і конституційною більшістю (двома третинами) голосів народних депутатів.

Статті

10.04.10.927.

347.963(477):355 Війтев Ю. Сучасні тенденції діяльності військової прокуратури / *Юрій Війтев* // Вісник Національної академії прокуратури України. 2010. № 3. С. 101–104.

Розкрито особливості діяльності органів військової прокуратури за дев'ять місяців 2010 р. щодо заходів зі зміцнення законності й правопорядку у військових формуваннях держави, підвищення ефективності боротьби зі злочинністю, насамперед, корупцією. Підкреслено про співпрацю військових прокуратур з органами військового управління на вирішенні проблем, що були визначені Генеральним прокурором України як першочергові. До них належать: збереження військового майна, зброї, боєприпасів; цільове використання бюджетних коштів, земель оборони та соціальний захист військовослужбовців.

10.04.10.928.

347.963(470) Жидких А. А. Роль прокуратуры в правовом развитии России / *А. А. Жидких* // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 6. С. 64–67.

Освещается реализация надзорной и иных функций прокуратуры с целью обеспечения законности, выявления и устранения пробелов в формировании правовой системы РФ. Обосновывается вклад в решение этой задачи участия прокуроров в правотворческой деятельности. Раскрывается значение для реализации общепризнанных принципов и норм международного права и международных договоров Российской

Федерации международно-правового сотрудничества Генеральной прокуратуры РФ. Отмечается роль мониторинга состояния законности, а также рассмотрения и разрешения в органах прокуратуры обращений граждан и организаций, правового просвещения в исполнении правовых норм и выявления пробелов правового регулирования. Раскрывается обеспечение законности посредством участия прокуроров в рассмотрении дел судами, осуществления ими уголовного преследования и координации деятельности правоохранительных органов по борьбе с преступностью.

10.04.10.929.

347.963:347.172 Зубрицкий М. Проблемні питання здійснення прокурорського нагляду за законністю діяльності з розкриття вбивств, пов'язаних з безвісним зникненням потерпілих і розшуком безвісти зниклих осіб / *Микола Зубрицький* // Вісник прокуратури. 2010. № 7. С. 31–37.

Узагальнено практику прокурорського нагляду за законністю діяльності з розкриття вбивств, пов'язаних із безвісним зникненням потерпілих і розшуком безвісти зниклих осіб. Виділено суттєві недоліки, які створюють сприятливі умови для порушень законності піднаглядними органами. Розглянуто дані, які у сукупності вказують на те, що безвісти зникла особа стала жертвою злочину, що є запорукою порушення кримінальної справи за матеріалами перевірки про безвісне зникнення. Розкрито особливості елементів, з яких складається предмет прокурорського нагляду за виконанням законів органами, що здійснюють ОРД, з розшуку безвісти зниклих осіб.

10.04.10.930.

343.163:343.61 Исаенко В. Защита прокурором прав и законных интересов потерпевших в досудебном производстве по уголовным делам об убийстве / *В. Исаенко* // Законность. 2010. № 8. С. 7–12.

Изучен вопрос, касающийся обязательной составляющей прокурорского надзора за предварительным следствием — обеспечение прав и законных интересов потерпевших. Рассмотрены задачи органов прокуратуры в сфере нормотворчества органов власти и местного самоуправления: профилактика нарушений; надзор за законностью принятых органами власти и местного самоуправления нормативных актов; осуществление мониторинга федерального и регионального законодательства на предмет выявления ранее принятых нормативных актов республики, вступающих в противоречие с новыми федеральными законами и др.

10.04.10.931.

347.963 Кравчук В. М. Місце і функціональне призначення прокуратури в системі державної влади / *В. М. Кравчук* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 359–364.

Розглянуто сутність понять «апарат держави», «механізм держави», «державний механізм». Виходячи з принципів організації та діяльності державної влади у правовій державі досліджено механізм державної влади у контексті кожної її галузі, що сприяє розумінню сутності інституту прокуратури як органу державної влади. Проаналізовано шляхи реформування прокуратури України.

10.04.10.932.

340.15(177):347.963 Кравчук В. М. Сутність та особливості періодизації функціонування прокуратури України / *В. М. Кравчук* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 48. — С. 95–101.

Висловлено низку поглядів щодо становлення і розвитку інституту прокуратури. Розглянуто суть та особливості періодизації функціонування прокуратури України. Проведено аналіз різних підходів до періодизації функціонування прокуратури як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Вироблено методологію наукового дослідження функціонування прокуратури. Виділено п'ять періодів історико-правового дослідження інституту прокуратури.

10.04.10.933.

347.963 Наливайко Є. О. Деякі аспекти діяльності прокурора по підтриманню державного обвинувачення в суді / *Євген Олександрович Наливайко* // Наше право. 2010. № 3. С. 36–39.

Розглянуто діяльність прокурора по підтриманню державного обвинувачення у суді. Висвітлено проблеми, які виникають при підготовці прокурора до судового слідства. Зазначено комплекс взаємопов'язаних дій при належній підготовці обвинувача або групи обвинувачів до підтримування державного обвинувачення у суді. Проаналізовано структуру обвинувальної промови прокурора.

10.04.10.934.

342.98:347.963 Нечипоренко С. І. Поняття адміністративної процедури проходження служби в органах прокуратури / *С. І. Нечипоренко* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. Вип. 53. — С. 418–423.

Розглянуто наукові підходи щодо впровадження теоретико-правових основ адміністративної процедури до відносин у сфері проходження служби в органах прокуратури. Виділено стадії у процедурах проходження. Підкреслена необхідність подальшої систематизації та уніфікації відповідних дій кадрового апарату прокуратури, удосконалення їх правового регулювання.

10.04.10.935.

347.963(177):351.74 Озерський І. Напрями підвищення ролі прокуратури в координації діяльності правоохоронних органів / *Ігор*

Озерський // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 6. С. 97–100.

Розглянуто організаційно-правові напрями підвищення координаційної діяльності органів прокуратури із запобігання та протидії злочинності. Запропоновано шляхи законодавчого закріплення координаційної діяльності прокуратури як забезпечувальної функції. Визначено основні напрями, за якими здійснюється координація діяльності правоохоронних органів. Заслужують на увагу критерії оцінки попереджувальної роботи органів прокуратури.

10.04.10.936.

347.963:808.5 Олійник О. Використання риторичних засобів під час підготовки і проголошення обвинувальної промови / *Ольга Олійник // Вісник Національної академії прокуратури України. 2010. № 3. С. 62–68.*

Досліджено тактико-риторичні методи ведення судових дебатів, які допоможуть державному обвинувачеві переконати суддів у правильності його процесуальної позиції й вплинути на формування внутрішнього суддівського переконання. Проаналізовано застосування риторичних прийомів під час підготовки обвинувальної промови та її проголошення. Особливу увагу приділено дотриманню морально-етичних норм у промові, які ґрунтуються виключно на законних підставах. Розглянуто низку помилок, яких припускаються державні обвинувачі.

10.04.10.937.

343.163(477) Підюков П. П. Прокурорський нагляд і судовий контроль за доказуванням на досудовому провадженні кримінального судочинства України / *П. П. Підюков, Я. Ю. Конюшенко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. — С. 161–166.*

Проаналізовано актуальні питання забезпечення прокурорського нагляду та судового контролю за доказуванням на досудових стадіях кримінального судочинства. Зазначено, що найбільш розповсюдженою й ефективною його формою є прокурорські перевірки. Наведено перелік повноважень прокурора по здійсненню нагляду за виконанням законів органами дізнання і досудового слідства. Висловлено авторські погляди щодо шляхів удосконалення законотворення і практики застосування кримінально-процесуального законодавства, зокрема на досудовому провадженні.

10.04.10.938.

347.963 Погорелова Т. Роль професійно значущих якостей у формуванні особистості прокурора / *Тетяна Погорелова // Вісник прокуратури. — 2010. — № 8. — С. 45–49.*

Розглянуто специфіку професійної діяльності прокурорського працівника, сформовано його професійно значущі якості. Підкреслено екстре-

мальність характеру професійної діяльності прокурора, яка пов'язана з великим психічним навантаженням через дії в умовах конфліктних ситуацій, великої кількості контактів з представниками різних верств населення та ін. Визначено проблеми удосконалення професійної підготовки та виховання майбутніх працівників прокуратури. Надано професіограму випускника магістратури, яка містить різні рівні щодо формування особистості майбутнього прокурора.

10.04.10.939.

347.963 Романюк Б. Про правовий статус прокурорів та слідчих, які здійснюють наглядово-контрольні та методичні функції / *Богдан Романюк // Вісник прокуратури. 2010. № 6. — С. 54–60.*

З'ясовано природу статусу прокурорів та слідчих. Викладено проблеми у їхній діяльності, вироблено пропозиції для їх вирішення у процесі реформування слідчого апарату. Розглянуто пропозиції дослідників щодо визначення процесуального статусу прокурора-криміналіста та його функцій. Виділено, що на законодавчому рівні слідчому надано широкі повноваження у проведенні слідчих дій і прийнятті самостійних рішень, у тому числі тих, які стосуються певних обмежень прав і свобод громадян.

10.04.10.940.

347.963(477)+342.72/73(477) Руденко В. Ю. Місце та роль прокуратури в системі державних інститутів, що захищають права і свободи людини і громадянина / *В. Ю. Руденко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. С. 195–199.*

Акцентовано увагу на тому, що Конституція України залишила відкритим питання про місце прокуратури у системі органів державної влади. Підкреслено, що не заповнює цю прогалину і ЗУ «Про прокуратуру» (1991 р.), незважаючи на пряму вказівку Конституції України про те, що організація та порядок діяльності органів прокуратури України визначаються законом. Таким чином, сучасна конституційна модель прокуратури не дає повної і чіткої відповіді на це теоретичне питання, що має і практичне значення, оскільки ним визначається і місце, і роль прокуратури як органу нагляду за дотриманням прав і свобод людини і громадянина.

10.04.10.941.

347.963:343.9 Степченко С. В. Прокуратура у системі суб'єктів протидії злочинності / *С. В. Степченко // Право і суспільство. 2010. № 4. С. 197–202.*

Розглянуто органи прокуратури як один із державних та правоохоронних органів, що здійснює запобігання злочинам. Проаналізовано попереджувальну діяльність прокуратури стосовно поняттєво-класифікаційної характеристики за-

ходів протидії злочинності. Класифікацію цих заходів проведено в кримінологічній літературі: за цілеспрямованістю; за масштабом; за змістом; за обсягом та ін.

10.04.10.942.

347.963(477) Тертишник В. Функції та гарантії незалежності прокурора у правовій державі / *Володимир Тертишник, Олександр Тертишник* // Вісник прокуратури. — 2010. — № 6. — С. 47–53.

Розглянуто проблеми діяльності прокурора, який традиційно виконує у кримінальному процесі України як функцію нагляду, так і функцію підтримання державного обвинувачення. Підкреслено про надання статусу недоторканості прокурорам, їх заступникам та помічникам, аналогічно статусу суддів.

10.04.10.943.

341.231.14(4) Третьяков Д. Звернення до Європейського суду з прав людини / *Дмитро Третьяков* // Український адвокат. 2010. № 7–8. С. 36–39.

Надано практичну інформацію для позивачів до Суду за захистом своїх прав чи представникам особи, яка хоче звернутися до Суду. Підкреслено, що Суд не є частиною національної судової системи і тому оскарження рішень національних судових та адміністративних органів до нього не призводить до наслідків, на які особа очікує від внутрішньої процедури оскарження до вищих судів. Зазначено специфічний характер Європейського суду з прав людини як міжнародної установи. Визначено межі її повноважень, ознайомлено з формальними вимогами до складання та подачі заяв.

10.04.10.944.

347.963:351.777 Ярмоленко Ю. Наглядова діяльність прокуратури за дотриманням санітарно-епідеміологічного законодавства / *Ю. Ярмоленко, О. Драган* // Право України. — 2010. — № 7. — С. 182–189.

Визначено організаційно-правові основи наглядової діяльності прокуратури за дотриманням санітарно-епідеміологічного законодавства. Проаналізовано організаційні механізми удосконалення роботи прокуратури у процесі забезпечення законності у цій сфері. Акцентовано увагу на здійсненні органами прокуратури координаційно-контролюючої функції роботи спеціалізованих державних органів, що забезпечують додержання санітарно-екологічного законодавства.

Див. також: 07.04.10.643.

АДВОКАТУРА

Статті

10.04.10.945.

347.965.3(477) Бахолдіна М. КДКА орган не представницький / *Марина Бахолдіна* // Український адвокат. 2010. № 6. С. 6–7.

Розглянуто питання, чому кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) не є представницьким органом адвокатури та не може бути ним взагалі. Зазначено, що існуючі законопроекти щодо реформування адвокатури розділяють атестаційні та дисциплінарні функції окремо від представницьких. Визначено основні завдання та обов'язки КДКА.

10.04.10.946.

347.965.3 Білоус К. Сутність адвокатської етики як необхідної умови здійснення адвокатом своєї діяльності / *Катерина Білоус* // Юридичний журнал. — 2010. — № 7. — С. 121–122.

Розкрито сутність адвокатської етики як необхідної умови здійснення адвокатом своєї діяльності. Визначено об'єктивні передумови необхідності дотримання Правил адвокатської етики як одного із основних зобов'язань адвоката. Наголошено на особливому значенні при здійсненні адвокатської діяльності принципів компетентності і добросовісності.

10.04.10.947.

343.121.4(470) Васнев А. А. Право делать замечания и давать объяснения в ходе исследования доказательств / *А. А. Васнев* // Адвокат. 2010. № 6. С. 12–14.

Рассмотрены вопросы, связанные с гарантией реализации права на защиту права сторон в процессе исследования доказательств делать замечания и давать объяснения по каждому действию, происходящему в ходе судебного следствия. Подчеркнуто, что право делать замечания и давать объяснения в ходе исследования доказательств должно быть регламентировано УПК РФ как противовес запретам суда высказываться по поводу исследуемых доказательств. Отмечено, что возможность давать объяснения, выражая мнение по поводу происходящего в зале судебного заседания, это не только то главное, что обуславливает всестороннее рассмотрение уголовного дела, но и минимальное право, присущее каждому участнику при исследовании доказательств.

10.04.10.948.

347.965.7 Головань І. Зв'язок справедливого розподілу витрат на правову допомогу та ефективності реалізації права на судовий захист / *Ігор Головань* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 6. С. 101–104.

Розглянуто проблему справедливого відшкодування судових витрат на оплату правової допомоги як важливого чинника задоволення прав сторін судового процесу. Розкрито особливості

чинного законодавства та проектів законів з цього питання. Сформовано конкретні пропозиції щодо тлумачення критеріїв розумності та обґрунтованості розміру оплати юридичних послуг та встановлення розміру компенсації судових витрат на правову допомогу.

10.04.10.949.

347.965.3(492) Деханов С. А. Конфликт интересов в системе деонтологических отношений адвоката и клиента в странах Западной Европы / С. А. Деханов // Адвокат. — 2010. — № 2. — С. 28—31.

Рассмотрена проблема регулирования отношений адвоката и его доверителя (клиента). Изучен и прокомментирован широкий спектр зарубежного законодательства по профессиональному праву. Проанализированы правила поведения адвокатов в Нидерландах, которые призывают адвокатов с особой тщательностью и осторожностью исполнять свои обязательства в обстановке, позволяющей полагать наличие конфликта интересов.

10.04.10.950.

347.965(430) Димитрова М. В. Органы адвокатского самоуправления в федеративной Республике Германии / М. В. Димитрова // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 53. С. 439—445.

Рассмотрены основные принципы организации и деятельности адвокатуры ФРГ. Проанализировано сочетание принципов обязательного и добровольного членства адвокатов в профессиональных объединениях. Рассмотрена возможность применения зарубежного опыта при реформировании адвокатуры Украины.

10.04.10.951.

343.121.4(470):347.957 Жадяева М. А. Участие адвоката-защитника в кассационном рассмотрении уголовного дела / М. А. Жадяева // Адвокат. — 2010. — № 2. — С. 38—41.

Проанализирован ряд важных аспектов участия адвоката в кассационном рассмотрении уголовного дела, которые являются составной частью общей проблемы защиты в уголовном процессе. Предложено внести в УПК РФ поправки, способствующие улучшению качества оказания квалифицированной юридической помощи адвокатом-защитником осужденному или оправданному при рассмотрении уголовного дела в кассационном порядке.

10.04.10.952.

347.965.7(470) Колоколов Н. А. Оплата труда адвоката за оказание юридической помощи по назначению: проблемы, обозначенные практикой / Н. А. Колоколов // Адвокатская практика. — 2010. — № 4. — С. 2—6.

Предложена серия из трех статей, в которых автор проанализировал ход решения проблемы, связанной с оплатой труда адвоката за оказание

юридической помощи по назначению. Прослежен генезис и эволюция института организации бесплатной юридической помощи неимущим в России.

10.04.10.953.

347.965(477):343.9 Лотоцкий М. Роль та місце адвокатури у системі суб'єктів запобігання злочинам / Михайло Лотоцький // Юридична Україна. — 2010. — № 6. — С. 98—102.

Здійснено аналіз соціально-правової природи адвокатури в Україні. Обґрунтовано необхідність створення реальних механізмів реалізації завдання стосовно запобігання злочинам, що поставлено перед суб'єктами так званої загальної профілактики злочинів. Запропоновано у законодавстві більш детально конкретизувати правові норми участі адвокатури і адвоката, зокрема, у цьому процесі.

10.04.10.954.

343.121.4(470) Мартынич Е. Г. Публичная роль адвокатуры и ролевые функции адвоката в состязательном уголовном процессе: теория, закон, совершенствование правовых регламентаций / Е. Г. Мартынич // Адвокатская практика. — 2010. — № 4. — С. 39—45.

Проанализированы процессуальные и социально-политические функции адвокатуры. Выделены виды деятельности адвоката в уголовном судопроизводстве. Рассмотрены направленность и содержание социально-контрольной деятельности адвокатуры, связанной с ее правовой ролью, которую в концентрированной форме определяет и закрепляет ст. 48 Конституции РФ.

10.04.10.955.

343.121.4(470) Мельников В. Ю. Адвокатское расследование в состязательном уголовном процессе / В. Ю. Мельников // Адвокатская практика. — 2010. — № 4. — С. 30—33.

Проанализирована процессуальная деятельность защитника. Рассмотрены противоречия между существующим положением и принципом состязательности. Отмечено, что для устранения этих противоречий необходимо расширить частное начало в уголовном процессе и правовые возможности его осуществления. Изучены природа, предмет, задачи и цели адвокатского расследования, представляющее собой вид досудебного производства в уголовном процессе, который производится в рамках предварительного расследования и носит субсидиарный, вспомогательный характер. Отмечено, что только таким путем можно уравновесить статус субъектов стороны обвинения и статус субъектов стороны защиты в уголовном судопроизводстве. Подчеркнуто, что процессуальная деятельность защитника должна получить четкое наименование в российском законодательстве.

10.04.10.956.

343.121.4(470) Осин В. В. Порядок приглашения, назначения и замены адвоката, установлен-

ный в УПК РФ, не обеспечивает получение квалифицированной юридической помощи подозреваемому и обвиняемому / *В. В. Осин* // Адвокат. 2010. № 6. С. 14–21.

Рассмотрены вопросы приглашения и замены защитника (адвоката). Приведены конкретные примеры из практики, из которых сделан вывод о неисполнении требований действующего законодательства РФ, регулирующего порядок приглашения и замены защитника как должностными лицами, так и адвокатами. Подчеркнута необходимость внесения дополнений и изменений в УПК РФ, что позволит изменить неправомерную правоприменительную практику, связанную с приглашением, назначением и заменой адвоката.

10.04.10.957.

347.965.8 Палеев И. М. К вопросу о статусе адвокатского бюро / *И. М. Палеев* // Адвокатская практика. 2010. № 4. С. 15–20.

Рассмотрена такая форма адвокатских объединений, как адвокатское бюро. Отмечено, что адвокатское бюро так же, как и коллегия адвокатов, является коллективной организационно-правовой формой осуществления адвокатской деятельности. Сделан вывод о том, что правовые режимы создания и деятельности коллегии адвокатов и адвокатского бюро практически совпадают. Подчеркнуто, что статус адвокатского бюро — это не «нелепая правовая конструкция», которую «не стоит использовать».

10.04.10.958.

347.965.3 Пилипенко Ю. С. Понятие адвокатской тайны / *Ю. С. Пилипенко* // Адвокат. — 2010. № 2. С. 11–15.

Рассмотрены характерные черты адвокатской тайны. Изложено понятие «адвокатской тайны», выделен ее субъект и объект. Отмечено, что адвокатская тайна обладает всеми основными признаками правового режима, призванного обеспечить неприкосновенность информации, которой адвокат распоряжается в интересах доверителя, как от нежелательных действий самого адвоката, так и от действий со стороны третьих лиц.

10.04.10.959.

347.965(470) Харлашина Г. Е. Назначение адвоката в качестве представителя судом / *Г. Е. Харлашина* // Адвокатская практика. 2010. — № 4. — С. 24–25.

Рассмотрены основные проблемы, затрудняющие использование адвоката в качестве предста-

вителя в случае отсутствия представителя у ответчика, место жительства которого неизвестно, а также в других предусмотренных федеральным законом случаях. Говорится о необходимости законодательного урегулирования практического применения ст. 50 ГПК РФ для устранения проблем.

10.04.10.960.

343.121.4 Чеботарева И. Н. Адвокат-защитник как субъект доказывания по уголовным делам / *И. Н. Чеботарева* // Адвокатская практика. — 2010. № 4. С. 36–38.

Рассмотрен вопрос об объеме полномочий адвоката-защитника в уголовно-процессуальном доказывании. Изучено значение активной роли защитника по участию в доказывании, которое возрастает с утверждением состязательной формы уголовного судопроизводства. Проанализированы полномочия адвоката-защитника по участию в доказывании.

10.04.10.961.

347.965.3 Черных М. Н. Защита персональных данных адвоката — важнейшее условие его независимости / *М. Н. Черных* // Адвокат. 2010. № 3. С. 21–24.

Рассмотрены проблемные вопросы защиты персональных данных адвоката от несанкционированного доступа и неправомерного разглашения. Приведен перечень персональных данных по оценочному критерию и внесены предложения о надлежащем законодательном урегулировании вопроса защиты сведений, составляющих эти данные. Представлен список информации, которая может рассматриваться в качестве персональных данных.

10.04.10.962.

347.965.3(470) Черных М. Н. Современные проблемы защиты адвокатской тайны в России / *М. Н. Черных, Е. П. Гришина* // Адвокат. 2010. № 4. С. 13–15.

Проанализированы проблемы защиты профессиональной тайны адвоката как важнейшего условия беспрепятственного оказания квалифицированной юридической помощи, а также доверительных отношений адвоката с клиентом. Рассмотрено значение института адвокатской тайны, которое выражается в: укреплении общественного доверия к адвокатуре; повышении престижа адвокатуры; гарантировании независимости адвоката.

Див. також: 08.04.10.779.

Книги

11.04.10.963.

341(035) Глебов И. Н. Международное право : словарь / *Игорь Николаевич Глебов*. М. : Дрофа, 2010. 464 с.

Словарь содержит более 700 статей по международному публичному праву. Также в него включены некоторые термины международного частного права, внутрисударственного права России и зарубежных стран, категории сравнительного правоведения. Предложен «Указатель статей» и перечень основных нормативных правовых актов. Статьи словаря расположены в алфавитном порядке. В них содержится не только определение понятия, но и дополнительные сведения. Раздел «Латинские выражения» включает латинские юридические термины, которые используются в международном праве. Приведен перечень основных нормативных правовых актов и перечень аббревиатур, не раскрытых в статьях.

11.04.10.964.

341.96:349.2(075.8) Лушникова М. В. Международное трудовое право и международное право социального обеспечения: Введение в курс : учеб. пособие / *М. В. Лушникова, А. М. Лушников*. Ярославль : Изд-во ЯрГУ, 2010. 248 с.

Рассмотрены общеметодологические и теоретические вопросы международного трудового права и международного права социального обеспечения: предмет, метод, источники, принципы. Изучены проблемы практики применения коллизионных методов, деятельности международных организаций, контроля за соблюдением норм международного права. По каждой главе приведен перечень рассматриваемых вопросов, список ключевых терминов и понятий, общие выводы, дан рекомендуемый к изучению перечень нормативно-правовых источников, официальных материалов и специальной литературы.

11.04.10. 965.

341.231.14(076) Манукян В. И. Международная защита прав человека: право, прецеденты, комментарии : науч.-практ. пособие / *Вячеслав Ишханович Манукян*. К. : Истина, 2010. 480 с.

Рассмотрена практика Европейского суда по правам человека, как эффективного механизма защиты прав человека. Подробно освещены правозащитные механизмы и процедуры ООН, а также деятельность органов, созданных в рамках конвенций по правам человека. Прокомментированы важнейшие положения Европейской конвенции по правам человека, проанализированы ведущие прецеденты Европейского суда по правам человека. Приведены решения других судебных и квазисудебных международных учреждений. Содержится значительный справочный и графический материал, статистическая информация.

11.04.10. 966.

341(094) Международное право : сб. документов / сост.: А. В. Трояновский, Ю. В. Чайковский ; под ред. М. Е. Черкеса ; ОНЮА. О. : Феникс, 2010. 768 с.

Обращение к международно-правовым документам является важнейшей составляющей процесса изучения международного права. Содержащиеся в сборнике международные акты не только иллюстрируют положения доктрины, но и способствуют приобретению практических навыков обращения со специфическим нормативным материалом курса международного права. Документы систематизированы по восьми разделам, исходя из предметного признака, включающих наиболее значимые многосторонние договоры и акты международных организаций.

11.04.10.967.

341.231.14 Ягунов Д. В. Практика Европейского суда з прав людини (прецеденти та коментарі з питань кримінального судочинства) / *Дмитро Вікторович Ягунов* ; Адвокат. об'ня «Одес. обл. колегія адвокатів». О. : Фенікс, 2010. — 256 с.

Структура посібника обумовлена структурою самої Конвенції про захист прав людини та основних свобод з відповідними протоколами, положення яких стосуються забезпечення дотримання прав людини переважно у сфері кримінальної юстиції. Розглянуто особливості вагомих та цінних положень окремих рішень Європейського суду з прав людини, які, враховуючи їхній статус джерела права, є корисними для практичної діяльності адвокатів. Кожна стаття Конвенції супроводжується коментарем та узагальненням щодо її застосування у практиці Суду, враховуючи його найбільш важливі справи. Вміщено посилання на найважливіші міжнародні та європейські стандарти прав людини у сфері кримінальної юстиції та пенітенціарної системи, зокрема на Загальну декларацію прав людини, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права.

Див. також: 12.04.10.1016.

Автореферати

11.04.10.968.

341.1.8 Деркаченко Ю. В. Реалізація міжнародно-правових норм у сфері міждержавного усиновлення дітей : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Деркаченко Юлія Вікторівна* ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2010. 16 с.

Визначено особливості та тенденції розвитку міждержавного усиновлення дітей як об'єкта міжнародно-правового регулювання. Дано авторське визначення поняття «міждержавне уси-

новлення дітей». Досліджено міжнародно-правові механізми реалізації норм у сфері міждержавного усиновлення дітей. Визначено роль міжнародних організацій у розвитку механізмів реалізації норм у сфері міждержавного усиновлення дітей. Встановлено особливості механізмів та процедур реалізації міжнародно-правових норм у сфері міждержавного усиновлення дітей у національному законодавстві ряду європейських країн. Досліджено національні механізми реалізації міжнародно-правових норм у законодавстві України у сфері міждержавного усиновлення дітей та виявлено тенденції їх розвитку.

11.04.10.969.

347.191.11 Кметик Х. В. Міжнародно-правові проблеми функціонування транснаціональних корпорацій : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Кметик Христина Володимирівна* ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. 20 с.

Розкрито сутність та правову природу поняття «транснаціональна корпорація» у системі міжнародного права. Акцентовано увагу на питанні міжнародної правосуб'єктності ТНК в умовах глобалізації. Комплексно проаналізовано та систематизовано особливості інституційно-правового регулювання діяльності ТНК на міжнародному універсальному та регіональному рівнях. Розглянуто досвід Міжнародного суду ООН у процесі міжнародно-правової регламентації діяльності ТНК через вивчення винесених вказаним Судом рішень у справах щодо ТНК. Розкрито значення норм міжнародного «м'якого права» в аспекті міжнародно-правового регулювання функціонування ТНК.

11.04.10.970.

341.3:341.215.4 Колотуха І. О. Кримінальна відповідальність фізичних осіб за порушення норм міжнародного гуманітарного права : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Колотуха Іван Олексійович* ; ОНЮА. О., 2010. 17 с.

Досліджено історію становлення інституту кримінальної відповідальності фізичних осіб у міжнародному праві. Визначено поняття та особливості кримінальної відповідальності за порушення норм міжнародного гуманітарного права. Розглянуто підстави кримінальної відповідальності фізичних осіб за порушення норм міжнародного гуманітарного права. Вивчено поняття та ознаки воєнних злочинів. Розкрито особливості основних складів воєнних злочинів та наведено їх класифікацію. Охарактеризовано суб'єкти відповідальності за порушення норм міжнародного гуманітарного права. Розглянуто питання про відповідальність за дачу незаконного наказу та його виконання. З'ясовано співвідношення відповідальності індивіда та держави за порушення норм міжнародного гуманітарного права. Відзначено місце Міжнародного кримінального суду, міжнародних трибуналів ad hoc для колишньої Югославії та Руанди,

змішаних та інтернаціоналізованих судів і трибуналів у системі запобігання порушенням норм міжнародного гуманітарного права. Висвітлено роль, яку відіграють органи, що доповнюють судове переслідування, у разі відкриття міжнародними судами провадження осіб, які вчинили воєнні злочини.

11.04.10.971.

341.221.1(043) Мельник О. З. Міжнародно-правове регулювання несудноплавного використання транскордонних водних ресурсів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Мельник Оксана Зіновіївна* ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2010. 20 с.

Розкрито особливості тенденцій історичного розвитку принципів та норм міжнародного права, які регулюють питання несудноплавного використання водних ресурсів. Розкрито значення кодифікаційної діяльності міжнародних урядових та неурядових організацій у цій сфері. Розглянуто положення рамкової Конвенції про право несудноплавних видів використання міжнародних водотоків 1997 р. Досліджено правила поведінки, встановлені Конвенцією про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер 1992 р. З'ясовано характерні риси басейнового принципу управління водними ресурсами ЄС на підставі Директиви 2000/60/ЄС, яка встановлює рамки для дій Співтовариства у сфері водної політики. Розкрито особливості договірної практики України у сфері несудноплавного використання водних ресурсів, які є спільними для неї та сусідніх з нею держав.

11.04.10.972.

341.176 Мовчан Ю. В. Міжнародно-правове регулювання інтеграційних процесів в Європейському Союзі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Мовчан Юлія Віталіївна* ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. К., 2010. 20 с.

Досліджено питання міжнародно-правового регулювання інтеграційних процесів у ЄС. Розкрито правову природу інтеграційних процесів у ЄС та виявлено їх вплив на національне законодавство держав-членів ЄС і третіх країн. Визначено основні міжнародно-правові методи, форми та моделі забезпечення інтеграційного процесу. Зазначено напрями та механізми інтеграційних процесів у державах-членах та країнах — кандидатах на членство в ЄС. Обґрунтовано правові форми інтеграційної взаємодії між ЄС та третіми державами, у тому числі з Україною.

11.04.10.973.

341.211"17/19"(470+477)(043.3) Сіваш О. М. Розвиток українськими і російськими юристами-міжнародниками вчення про державний суверенітет (XVIII — початок XX ст.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Сіваш Олена Михайлівна* ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — 19 с.

Досліджено погляди українських і російських юристів-міжнародників на ідею державного суверенітету та їх вплив на розвиток міжнародно-правової доктрини цього поняття. Дослідження ідей суверенітету українських і російських учених розпочато з періоду появи науки міжнародного права в Росії (XVIII ст.). Зазначено, що в цей час наука міжнародного права розвивалася здебільшого зусиллями дипломатів-практиків. Визначено історичні події, що найбільше вплинули на розвиток концепції суверенітету. Розглянуто окремі праці українських та російських учених (Харківського, Київського, Новоросійського університетів, тобто тієї частини України, що входила до складу Російської імперії). Надано наукову оцінку їх ідеям та визначено їх вплив на генезис ідеї державного суверенітету. Проаналізовано погляди українських діячів — речників національної ідеї на державний суверенітет. Відзначено акти, що були прийняті для розбудови Української національної державності (початок XX ст.).

11.04.10.974.

341.22:574 Сухорольський П. М. Міжнародно-правова охорона та регулювання сталого розвитку гірських регіонів (Альпійська і Карпатська конвенції): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / *Сухорольський Петро Михайлович*; ОНЮА. — О., 2010. — 18 с.

Досліджено питання міжнародно-правової охорони та регулювання сталого розвитку Альпійського та Карпатського гірських регіонів. Обґрунтовано виділення відносин держав з охорони і сталого розвитку транскордонних гірських регіонів як окремого об'єкта міжнародно-правового регулювання. Розглянуто природні та соціально-економічні фактори, які зумовлюють особливості такого регулювання. Визначено основоположні підходи та принципи, класифіковано сфери міжнародно-правової охорони та регулювання сталого розвитку гірських регіонів. Внаслідок аналізу положень Альпійської і Карпатської конвенцій та протоколів виділено їхні позитивні риси та недоліки. Особливу увагу зосереджено на проблемі реалізації Альпійської та Карпатської конвенцій. Класифіковано заходи, що становлять міжнародний механізм реалізації, з'ясовано основні завдання держав-учасниць у процесі внутрішньодержавної імплементації Конвенцій.

11.04.10.975.

341.018 Харчук О. О. Принципи міжнародного економічного права в умовах глобалізації світових господарських відносин: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / *Харчук Олександр Олександрович*; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — 20 с.

Проаналізовано розвиток принципів міжнародного економічного права з огляду на новітні тенденції розвитку міжнародних економічних відносин. Досліджено договірну практику

суб'єктів міжнародного економічного права, наведено комплексну класифікацію принципів міжнародного економічного права. Розкрито юридичний зміст таких міжнародно-правових понять, як принципи міжнародного економічного права, стандарти міжнародного економічного права. Дано визначення стандарту міжнародного економічного права, з'ясовано місце стандартів у системі принципів міжнародного економічного права, розкрито процеси взаємодії принципів та стандартів міжнародного економічного права. Розглянуто питання особливостей застосування принципів міжнародного економічного права у практиці держав і міжнародних організацій та дії принципів міжнародного економічного права у правовій системі ЄС.

11.04.10.976.

341.1/8:343.9:343.43-055.2 Шуміленко А. П. Міжнародні механізми імплементації норм міжнародного права у сфері боротьби з торгівлею жінками: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / *Шуміленко Андрій Петрович*; ОНЮА. — О., 2010. — 20 с.

Проаналізовано міжнародно-правові акти у сфері боротьби з торгівлею жінками. Визначено категорії міжнародно-правових актів залежно від того, на боротьбу з якими окремими аспектами торгівлі жінками спрямована їхня дія. З'ясовано зміст понять «торгівля жінками», «жертва торгівлі жінками», «експлуатація жертв торгівлі жінками», «насильство щодо жінок». Охарактеризовано правотворчу діяльність імплементаційного характеру у сфері протидії торгівлі жінками, що здійснюється у рамках безпосереднього співробітництва держав та в рамках міжнародних організацій. З'ясовано особливості організаційної та оперативно-виконавчої діяльності, що здійснюється у сфері боротьби з торгівлею жінками. Сформульовано рекомендації стосовно удосконалення міжнародно-правового регулювання та інституційного механізму імплементації норм міжнародного права у сфері боротьби з торгівлею жінками.

Див. також: 05.04.10.436.

Реферати

11.04.10.977.

341.225.5:347.799.1/4 Андреева А. Е. Историко-правовые аспекты классификации объектов портового контроля безопасности международного мореплавания / *А. Е. Андреева* // *Международное публичное и частное право*. 2010. № 4. С. 25—27.

Рассмотрены правовые аспекты классификации торговых морских судов как объектов портового контроля. А. В. Андреева проводит анализ региональных меморандумов о взаимопомощи по контролю судов государствами порта применительно к различным видам морских судов. Исследованы различные подходы к класси-

фикации морских судов. Автор указывает, что ни одна из существующих классификаций «не способствует выявлению особенностей торгового судна как объекта портового контроля».

В меморандумах отсутствует классификация судов как объектов портового контроля, однако указаны приоритеты при инспектировании определенных типов судов. По мнению автора, меморандумы значительно сократили количество объектов портового контроля. Однако перечень инспектируемых судов значительно шире и включает не только транспортные, но и вспомогательные, научно-исследовательские и специальные суда.

Автор пришел к выводу, что основанием для классификации являются свидетельства, выдаваемые судам в соответствии с требованиями международных конвенций по безопасности мореплавания, а в соответствии с перечнем свидетельств суда как объекты портового контроля можно классифицировать на транспортные торговые суда и «суда с особой характеристикой».

Т. Р. Короткий

11.04.10.978.

341.64 Вылегжанин А. Н. Юридические итоги великой победы над фашистской Германией и современные попытки их искажения / А. Н. Вылегжанин, Г. В. Игнатенко, А. Ю. Скуратова // Московский журнал международного права. 2010. № 3. С. 49–75.

В статье рассматриваются предпринимаемые в настоящее время рядом государств попытки пересмотра юридических итогов Второй мировой войны, а именно внимание читателя привлекается к искажениям юридического характера, в т. ч. к неправильной характеристике Договора о ненападении между СССР и Германией 1939 г. Говоря о советско-германском пакте о ненападении, следует подчеркнуть, что в тот исторический период и в тех конкретных условиях достижение даже временной договоренности с Германией о ненападении объективно отвечало интересам мира.

Другим направлением ревизии юридических итогов Второй мировой войны является требование пересмотра послевоенных договоренностей СССР, США, Великобритании, других союзных держав, по оспариванию итогов Ялтинской и Потсдамской конференций в отношении послевоенного устройства Европы.

Автор также указывает на искаженную оценку историко-правовых обстоятельств вхождения в 1945 г. Прибалтийских государств в состав СССР и делает вывод о том, что оно не может быть квалифицировано в качестве оккупации, так как на тот период времени территория этих государств юридически уже являлась территорией СССР. Автор обращает внимание на актуальность вопроса об ответственности граждан стран Балтии, причастных к военным преступлениям фашистской Германии.

В статье исследуется современное международно-правовое значение Устава и Приговора

Нюрнбергского трибунала, резолюции Генеральной Ассамблеи ООН, подтвердившей «Принципы международного права, признанные Уставом Нюрнбергского трибунала и нашедшие выражение в решении этого трибунала».

В статье дается юридическая оценка действиям представителей ряда государств, нацеленным на искажение итогов Второй мировой войны.

М. В. Грушко

11.04.10.979.

341.231+341.211 Гарипов Р. Ш. Право коренных народов на самоопределение / Р. Ш. Гарипов // Московский журнал международного права. — 2010. — № 3. — С. 21–38.

Статья посвящена одной из актуальнейших проблем современности — реализации права народов на самоопределение, в том числе коренными народами. Разграничивают два его аспекта: внутреннее и внешнее самоопределение. Согласно нормам международного права коренные народы не обладают правом на внешнее самоопределение, но могут претендовать на внутреннее самоопределение, наиболее приемлемой формой которого является автономия.

Анализируя проблему самоопределения народов, автор подчеркивает, что большинство народов находится в положении «внутренней колониальной ситуации» или имеют статус «внутренне зависимых наций», что при реалистичном подходе к вопросу возможности суверенитета и самоопределения для коренных народов перекрываются, и сама концепция самоопределения в широком смысле этого слова к ним не применима. Революционным в международном праве можно назвать закрепление статуса субъекта права на «внутреннее» самоопределение за коренными народами.

Коренными народами может быть реализовано право на самоопределение с учетом суверенитета и территориальной целостности государства.

А. В. Трояновский

11.04.10.980.

341.123.043 Годованик Є. В. Організаційно-правові аспекти реформування Ради Безпеки ООН на сучасному етапі / Є. В. Годованик // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 601–608.

У статті досліджено організаційно-правові аспекти реформування Ради Безпеки ООН як головного органу ООН. Автор відзначає, що тема є досить дослідженою у вітчизняній літературі, що не зменшує її актуальність. Активний процес пошуку оптимальної для світового співтовариства моделі реформування Ради Безпеки на рівні самої ООН перманентно триває з моменту прийняття Генеральною Асамблеєю резолюції 48/26 від 3 грудня 1993 р. Проаналізовано моделі реформування Ради Безпеки ООН, зокрема розроблені Робочою групою моделі А та Б. Вказано на загальні недоліки цих моделей,

а саме те, що непередбачене розширення права вето або зміну чинних повноважень Ради Безпеки. Запропоновано авторське бачення інституціональної моделі даного головного органу ООН, що базується на залишенні компактності органу, дотриманні принципу членства в Раді Безпеки лише держав, збереженні інституту постійних членів як гарантії реалістичності реформи, наданні Генеральній Асамблеї права рейтингового голосування у дві третини голосів для висунення кандидатур нових постійних членів Ради Безпеки.

З метою реалізації моделі наведено проект поправок до Статуту ООН, адже він є основним міжнародно-правовим актом, на якому нормативно базується система всезагальної безпеки у сучасному світі.

Ю. В. Чайковський

11.04.10.981.

341.86:347.734(470) Голец Г. А. Пробелы в национальном правовом регулировании деятельности субъектов финансового мониторинга / Г. А. Голец // *Международное публичное и частное право*. 2010. № 4. С. 13–15.

В данной статье автором отмечается, что такое преступление, как легализация (отмывание) доходов зачастую осуществляется с использованием финансовых учреждений, ряда нефинансовых мероприятий и профессий. Рассматривается деятельность ФАТФ относительно конкретизации порядка осуществления финансового мониторинга на международном уровне. Автором отмечается, что к основным из предусмотренных для коммерческих и публичных органов, организаций и учреждений мер относится процедура «due diligence» «надлежащая проверка клиента».

Автор указывает на такие пробелы в российском законодательстве, как отсутствие для организаций, осуществляющих операции с денежными средствами, обязательств по установлению природы деловых отношений своих клиентов, также неотнесение публичных должностных лиц РФ к составу субъектов, в отношении которых должны применяться меры усиленного контроля с точки зрения большой вероятности отмывания незаконных доходов.

Автор приходит к выводу, что институт противодействия отмыванию доходов в РФ сформировался позже американского и европейского, вследствие чего он во многом основан на действующих международных стандартах этой сферы.

С. С. Нестеренко

11.04.10.982.

341.1/8:349.6:504.7(98/99)(292.3) Книш З. І. Правовий режим управління живими ресурсами відповідно до Конвенції про збереження морських живих ресурсів Антарктики 1980 р. / З. І. Книш // *Держава і право. Юридичні і політичні науки* : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 557–562.

У статті проведено аналіз причин та умов розробки та прийняття Конвенції про збереження морських живих ресурсів Антарктики 1980 р. (CCAMLR). CCAMLR була розроблена по ініціативі і шляхом консультативних нарад, які проводяться у рамках Договору про Антарктику.

Досліджена правова природа Конвенції 1980 р. CCAMLR наслідувала приклад Договору про Антарктику та «заморозила» зазіхання держав.

Автор вказує, що CCAMLR поширюється на всі морські види живих ресурсів у межах конвенційного району, що допомагає враховувати взаємовідносини морських живих ресурсів Антарктики з їхнім навколишнім середовищем.

Охарактеризовано співвідношення CCAMLR з іншими міжнародними угодами з охорони морських живих ресурсів Антарктики. Зроблено висновки про те, що збереження морських живих ресурсів передбачає можливість їх промислу у відповідності до визначених у CCAMLR принципів збереження, які націлюють на найбільш оптимальне використання запасів без ризику скорочення сировинної бази і попередження змін чи зведення до мінімуму небезпеки змін в екологічній рівновазі. Таким чином, CCAMLR базується на екосистемному підході та за своєю суттю і політико-правовим статусом суттєво відрізняється від інших міжнародних угод про рибальство.

Проаналізовано інституціональний механізм реалізації CCAMLR: повноваження Комісії про збереження морських живих ресурсів Антарктики, Наукового комітету про збереження морських живих ресурсів Антарктики, секретаріату. Охарактеризована система нагляду та інспекції для забезпечення дотримання положень CCAMLR.

З. І. Книш вказує на зміни, які сталися у режимі збереження морських живих ресурсів Антарктики після 1987 р., та робить висновок, що основні принципи CCAMLR лежать в основі сучасного міжнародно-правового режиму збереження та раціонального використання морських живих ресурсів Антарктики.

Т. Р. Короткий

11.04.10.983.

341.232(4) Кубієвич С. П. Місце Організації з безпеки і співробітництва в Європі у системі європейського міжінституційного співробітництва / С. П. Кубієвич // *Держава і право. Юридичні і політичні науки* : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 596–601.

У статті досліджено юридичні аспекти діяльності Організації з безпеки і співробітництва в Європі у системі європейського міжінституційного співробітництва. Звернено увагу як на особливості форм, механізмів та напрямів співробітництва, так і місце ОБСЄ у зміцненні системи європейської безпеки.

Зазначається, що правовою основою такого співробітництва слід вважати Платформу безпеки, прийняту на Стамбульській зустрічі глав

держав і урядів у 1999 р. Досліджено структуру ОБСЄ у контексті співробітництва цієї організації з іншими міжнародними універсальними, регіональними та міжрегіональними організаціями — ООН, Радою Європи, Європейським Союзом, Міжнародною організацією міграції, Європейським банком реконструкції та розвитку, Міжнародним комітетом Червоного Хреста, Організацією американських держав. При цьому особливу увагу автором приділено діяльності таких структурних елементів ОБСЄ, як Бюро по демократичних інститутах та правах людини та Верховному комісару по справах національних меншин.

У результаті автором зроблено висновок, що ОБСЄ займає важливе місце у системі європейського співробітництва, здійснює активну співпрацю з універсальними та регіональними міжнародними організаціями, використовуючи при цьому широкий інструментарій форм співробітництва: надання технічної допомоги, обмін інформацією, участь у роботі органів, координація діяльності, підтримка контактів, участь спеціальних представників у поточній діяльності органів, участь у формуванні спеціальних органів, реалізації спільних проєктів і програм, моніторинг.

Автором зроблено спостереження, що співробітництво ОБСЄ з міжнародними організаціями лише частково ґрунтується на міжнародно-правових актах, і пропонується заповнити таку прогалину шляхом підписання відповідних угод з міжнародними організаціями. При цьому головною перешкодою на шляху співробітництва ОБСЄ з іншими організаціями визначено перехідний етап розвитку міжнародної правосуб'єктності самої ОБСЄ.

О. М. Гладенко

11.04.10.984.

341.231.14-058.56 Ляхівненко С. М. Правова природа міжнародних стандартів захисту соціальних та економічних прав засуджених / С. М. Ляхівненко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010.

Вип. 49. С. 590—596.

У статті досліджено правову природу міжнародних стандартів захисту соціальних та економічних прав ув'язнених. Визначено поняття та з'ясовано сутність міжнародних стандартів. Під міжнародними стандартами автор розуміє міжнародно-правові норми і принципи, що закріплюють стандартизовані правила поведінки суб'єктів міжнародного права у тих чи інших сферах міждержавного співробітництва. У статті проаналізовані витоки міжнародних стандартів у сфері захисту прав людини.

Автор робить висновок, що міжнародні стандарти мають переважно договірний характер, що виробився на основі тривалої практики міждержавного співробітництва. Відзначається, що величезна різноманітність соціально-економічних і політичних умов у різних країнах унеможливує

розробку суворих єдиних правил, рівною мірою прийнятних для кожної окремої країни. Проте вони мають великий рекомендаційний авторитет, і правда, що у них викладені, є керівництвом до дії.

На переконання автора, міжнародні стандарти захисту соціальних та економічних прав засуджених беруть витоки із Загальної декларації прав людини 1948 р., з якої випливають Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права і Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 р.

С. С. Нестеренко

11.04.10.985.

351.755(477+4) Макаруха З. М. Забезпечення Україною належної законодавчої бази у сферах міграції та притулку відповідно до стандартів ЄС / З. М. Макаруха // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 539—545.

Досліджено законодавчу базу України в міграційній сфері, а також її відповідність європейським стандартам. Звернено увагу як на прогресивні положення українського законодавства у вказаній сфері правового регулювання, так і його недоліки.

Вказано, що одним із пріоритетів співробітництва ЄС з іншими країнами, відповідно до Комунікації Європейської Комісії «Щодо стратегії зовнішнього виміру простору свободи безпеки і правосуддя» від 12 жовтня 2005 р., є співпраця у сфері міграції. Метою цієї співпраці для ЄС є запобігання нелегальній міграції як серйозній загрозі регіональній безпеці. Стандарти ЄС у сферах міграції та притулку є предметом Плану дій у сфері юстиції, свободи та безпеки 2007 р. між Україною та ЄС, який встановлює ряд погоджених завдань та напрямків співробітництва та імплементації.

Вказується на необхідність прийняття Концепції державної міграційної політики України для об'єднання достатньо розвинутого законодавства України у сферах міграції і притулку навколо спільних принципів, завдань та пріоритетів.

Ю. В. Чайковський

11.04.10.986.

341.38 Панченко Л. Є. Методи і засоби сучасної миротворчості та основні тенденції розвитку / Л. Є. Панченко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 49. С. 575—584.

Стаття присвячена дослідженню методів та засобів сучасної миротворчої діяльності в еволюційній динаміці. Раціональним інструментом вирішення спорів є система сучасної миротворчості, яка охоплює широкий спектр засобів: міжнародно-правові засоби, договірно-правова система та комплексні засоби миротворчості, ініційовані міжнародними та регіональними

організаціями, які фактично за своєю суттю націлені на впровадження і закріплення концепції миру. Автор відмічає, що стрімкого характеру спроби щодо реалізації концепції миру глобального характеру набули під час гаазьких конференцій, результатом яких стали конвенції про мирне вирішення міжнародних зіткнень 1899 та 1907 років.

Досліджено еволюцію створення і закріплення ідеї миротворчості, а саме: Паризький договір 1928 року про відмову від війни у якості знаряддя національної політики (Пакт Бріана—Келлога). Паризький договір, а згодом і Статут ООН. Автор статті зауважує, що суттєве значення для формування договірно-правової бази сучасної миротворчості мало прийняття Генеральною Асамблеєю ООН у 1982 році Манільської декларації про мирне вирішення міжнародних спорів та у 1988 році Декларації про попередження та усунення спорів та ситуацій, які загрожуватимуть міжнародному миру та безпеці.

У статті також наводяться погляди науковців (В. М. Репецького, В. М. Лисика, Є. Б. Павлова, В. В. Альошина) стосовно класифікації типів миротворчої діяльності. Аналізується роль та значення Статуту Ліги Націй, Статуту ООН та інших міжнародних конвенцій стосовно вдосконалення нормативного регулювання зазначеної діяльності, наводяться основні тенденції розвитку миротворчості.

Автор підводить підсумок, що велика кількість конфліктних ситуацій у світі потребує індивідуального підходу до кожної з них при плануванні та проведенні миротворчих операцій. Швидка зміна обстановки у світі потребує своєчасної зміни і вдосконалення способів і методів здійснення такої діяльності.

М. В. Грушко

11.04.10.987.

341.223(470+520) Хлестов О. Н. Южнокурильская проблема в российско-японских отношениях / О. Н. Хлестов // *Международное публичное и частное право*. — 2010. — № 4. — С. 2—8.

В статье рассмотрен исторический аспект и современное видение проблем Южных Курил в российско-японских отношениях. Автор анализирует Южнокурильский вопрос с точки зрения обоснованности аргументов Японии, указывая на то, что проблема возникла после Второй мировой войны с момента подписания Ялтинского соглашения 1945 г., а претензии Японии предъявляет с 1956 г. Автор исследует аспекты исторической принадлежности Южно-Курильских островов. Далее исследует следующие международно-правовые документы: Каирскую декларацию 1943 г., Потсдамскую декларацию 1945 г., Сан-Францисский договор 1951 г. И приходит к выводу о том, что оккупация Советским Союзом южной части Сахалина и Курильских островов была частью правомерной оккупации Японии союзниками.

Подытоживая, автор указывает на норму международного права, согласно которой длительное владение государством территорией, признаваемое на практике другими государствами, ведет к признанию прав этого государства на такую территорию.

Ю. В. Чайковский

11.04.10.988.

341.231+341.211 Цимбровский Т. С. Проблема реализации принципа равноправия и самоопределения народов и верховенство права в международных отношениях / Т. С. Цимбровский // *Московский журнал международного права*. — 2010. — № 3. — С. 39—48.

Статья посвящена актуальным проблемам реализации принципа равноправия и самоопределения народов в международном праве. В данном контексте отмечается, что рассматриваемый принцип принадлежит к одним из наиболее противоречивых принципов международного права и потому на практике реализация этого принципа нередко нуждается в четком правовом регулировании. В статье рассматриваются как современные доктринальные разработки принципа равноправия и самоопределения народов, так и практика международного права. В результате проведенного исследования автор пришел к выводу о том, что сегодня происходит постепенная институционализация международно-правовых критериев сецессии, которые легитимизируют выход административно-территориальных единиц из состава государственной территории.

А. В. Трояновский

Статті

11.04.10.989.

341.225:331.07(100) Бабін Б. Імплементация Конвенции по праву в морском судноплавстве 2006 г. як програмний правовий процес / *Борис Бабін* // *Юридична Україна*. 2010. № 6. С. 109—114.

Досліджено програмні особливості норм Конвенції 2006 р. Наведено теоретичне обґрунтування застосування програмних норм у міжнародному праві. Розглянуто міжнародні програмні акти у сфері реалізації Конвенції 2006 р. та її національної адаптації. Показано необхідність програмної імплементації Конвенції 2006 р. на національному рівні. Вказано необхідні умови такого програмного правового забезпечення.

11.04.10.990.

341.215.2:347.726 Блізняк А. Історія створення і сучасна діяльність Міжнародного кооперативного альянсу / *Анастасія Блізняк* // *Підприємство, господарство і право*. 2010. № 7. С. 30—33.

Розглянуто історію становлення та сучасну діяльність Міжнародного кооперативного альянсу (МКА). Визначено цілі та принципи даної

міжнародної неурядової організації. Проаналізовано особливе значення її функціонування для формування міжнародних стандартів споживчої кооперації та їх імплементації на національному рівні. Виокремлено незалежність МКА, що об'єднує, представляє та діє в інтересах кооперативів в усьому світі, тісно працює з іншими міжнародними урядовими та неурядовими організаціями.

11.04.10.991.

341.231.14 Гаджа М. В. Захист прав людини у рамках концепції людського виміру організації з безпеки і співробітництва в Європі / М. В. Гаджа // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 48. — С. 189—195.

Розглянуто питання захисту людини у рамках концепції людського виміру Організації з безпеки і співробітництва в Європі. Визначено основні проблеми та перспективи розвитку захисту прав людини у рамках концепції людського виміру Організації з безпеки і співробітництва в Європі.

11.04.10.992.

341.7 Гвоздецкий Д. С. Правовые основы функционирования института дипломатической защиты / Д. С. Гвоздецкий // Закон и право. 2010. № 8. С. 93—97.

Рассмотрены правовые основы функционирования института дипломатической защиты. Изучен его предмет, содержание и практика предоставления дипломатической защиты со стороны загранпредставительства. Подчеркнуто, что право на дипломатическую защиту это исключительное право государства в лице его посольства, сложившееся в силу международного обычая. Отмечено, что положения о дипломатической защите признаны в качестве норм международного обычного права, которые применяются повсеместно. Говорится о разработке и рассмотрении проекта 19 статей о дипломатической защите Комиссией международного права ООН в настоящее время.

11.04.10.993.

349.6:504.054 Гіждіван Л. Про загальні питання міжнародної відповідальності за екологічну шкоду / Л. Гіждіван // Право України. 2010. — № 7. — С. 164—168.

Досліджено питання, що стосуються відповідальності у сфері міжнародно-правової охорони довкілля. Проаналізовано зазначений інститут у контексті основних видів діяльності, що завдають екологічну шкоду. Детально розглянуто проблему відшкодування збитків, нанесених унаслідок транскордонного забруднення.

11.04.10.994.

341.34-055.2 Грушко М. В. Захист прав жінок-військовополонених в умовах збройного конфлікту / Мальвіна Валеріївна Грушко // Ча-

сопис Київського університету права. 2010. № 3. С. 294—300.

Порушено питання захисту жінок учасників воєнних дій у випадку полонення. Надано аналіз міжнародно-правових актів, які надають захист жінкам — учасницям збройних конфліктів у випадку полонення їх супротивною стороною. Визначено об'єм цього захисту для даної специфічної категорії військовополонених. Зроблено висновок про необхідність усунення прогалин у міжнародному гуманітарному праві щодо правового становища жінок-військовополонених шляхом прийняття нових норм, які б відповідали вимогам особливого гуманітарного захисту специфічної категорії військовополонених.

11.04.10.995.

341.34 Грушко М. В. Поняття «військовополонений» в міжнародному гуманітарному праві / М. В. Грушко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 52. — С. 377—387.

Досліджено проблему базової категорії міжнародного гуманітарного права поняття «військовополонений». Надано аналіз категорій осіб, стосовно яких можливе використання даного поняття. На теперішньому етапі механізм контролю за дотриманням норм міжнародного гуманітарного права, зокрема відносно визначення статусу полонених і поводження з ними, недостатньо ефективні. Зазначено, що вільне трактування і дотримання даних норм може призвести до втрати об'єктивності міжнародного гуманітарного права. Підкреслено, що вирішення даного завдання сприятиме розв'язанню питання щодо категорії військовополонених, що вимагають подальшої конкретизації у зв'язку з характером сучасних конфліктів.

11.04.10.996.

341.312:323.1 Гурнак Л. В. Міжнародно-правове визнання недержавних і протидержавних суб'єктів (повстанських та національно-визвольних рухів) / Лілія Володимирівна Гурнак // Часопис Київського університету права. 2010. № 3. С. 287—294.

Розглянуто модель розрізнення в інституті визнання повсталі та воюючої сторони від інших форм визнання. З'ясовано доктринальні засади визнання повсталі та воюючої сторони у міжнародному праві. Обґрунтовано, що визнання як повсталі та воюючої сторони пов'язано не стільки із застосуванням законів і звичаїв війни, скільки із здійсненням міжнародної правосуб'єктності повсталою стороною у громадянських і національно-визвольних війнах. Підкреслено, що визнання як воюючої сторони може мати місце і під час національно-визвольної війни, і після її закінчення, що юридично оформлюється спеціальною міжнародною угодою (серією угод) про визнання.

11.04.10.997.

341.388(497.1) Гутник В. В. Право на публічний розгляд справи у практиці діяльності Міжнародного трибуналу для колишньої Югославії та Міжнародного кримінального суду / В. В. Гутник // Адвокат. — 2010. — № 6. — С. 39—42.

Здійснено аналіз права на публічний розгляд справи у практиці діяльності Міжнародного трибуналу для колишньої Югославії та Міжнародного кримінального суду. Розглянуто теоретичні концепції та рішення Міжнародного трибуналу для колишньої Югославії і Міжнародного кримінального суду, які стосуються предмета дослідження. Визначено особливості для права у кожній з розглядуваних судових установ. Проаналізовано дві групи публічного розгляду справи: відкритість та усність судового розгляду; публічність оголошення вироку суду, а також доступ громадськості до його рішень та до інформації про кримінальну справу.

11.04.10.998.

351.712:658.012.2 Ефименко С. В. Критерии управления стоимостью участников проектов в рамках государственно-частного партнерства / С. В. Ефименко // Закон и право. — 2010. — № 6. — С. 80—83.

Проведен анализ основных критериев управления стоимостью проектов государственно-частного партнерства. Показаны главные проблемы данного процесса и предложены меры по их совершенствованию. Отмечены требования к проектам, реализуемым в рамках государственно-частного партнерства: показатели финансовой эффективности; показатели бюджетной эффективности; показатели социального эффекта.

11.04.10.999.

341.64 Київець О. Вплив практики постійних міжнародних судових органів на формування джерел міжнародного права / Олена Київець // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 6. — С. 135—137.

Встановлено вплив міжнародної судової практики на формування джерел міжнародного права. Розглянуто найгучніші справи постійних міжнародних судових органів, що сприяли формуванню норм міжнародного права. Підкреслено, що рішення міжнародних судових установ значно впливають на подальшу практику вирішення міжнародних спорів, оскільки міжнародні судові органи використовують їх як відправний пункт для прийняття рішення.

11.04.10.1000.

341.645.5:341.123:340.141 Київець О. *Opinio juris* як кваліфікуюча ознака міжнародного звичаю: практика міжнародного суду ООН / Олена Київець // Юридична Україна. — 2010. — № 6. — С. 115—121.

Здійснено аналіз практики Міжнародного суду ООН щодо встановлення Судом наявності *opinio juris* як кваліфікуючої ознаки міжнарод-

ного звичаю. Досліджено основні доктринальні підходи щодо розуміння феномена *opinio juris* у рішеннях Міжнародного Суду ООН. Проаналізовано окремі приклади, в яких Суд підтвердив, що *opinio juris* є найважливішим компонентом звичаєвого права.

11.04.10.1001.

341.121 Колісниченко К. С. Особливості мандатної системи Ліги Націй в умовах універсального міжнародного правопорядку у період між двома світовими війнами / К. С. Колісниченко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 48. — С. 578—583.

Висвітлено особливості мандатної системи в умовах універсального правопорядку за Статутом Ліги Націй у контексті еволюційного розвитку міжнародного права у період між двома світовими війнами. Розглянуто позиції вченої спільноти стосовно загальної оцінки мандатної системи Ліги Націй. На основі загального аналізу ст. 22 Статуту Ліги Націй зазначено принципи, якими характеризувалась мандатна система в рамках правопорядку Ліги Націй.

11.04.10.1002.

341.232(477+4) Макаруха З. Правове регулювання актуальних проблем співробітництва України та ЄС у сфері свободи, безпеки та юстиції / З. Макаруха // Право України. — 2010. — № 6. — С. 135—141.

Здійснено правовий аналіз пріоритетних напрямів співробітництва між Україною та ЄС у сфері свободи, безпеки та юстиції, зокрема, діалогу з візової та реадмісійної тематики. Визначено інші напрями цього співробітництва: розробка Концепції державної міграційної політики України; опрацювання проекту Типової угоди про співробітництво з Європолем; співробітництво з Лісабонським моніторинговим центром ЄС з питань наркотиків та наркотичної залежності та ін.

11.04.10.1003.

342.24(470):340.114 Малиновский О. Н. Международные договоры и обычаи в системе источников права федерального уровня, действующих в России / О. Н. Малиновский // Юристы-правоведы. — 2010. — № 4. — С. 93—96.

Рассмотрено иерархическое положение международных договоров и обычаев в системе источников права федерального уровня. Выделены основные блоки источников права в России. Проведена классификация международных договоров и всех иных источников права, действующих в России. Предложены меры, направленные на повышение эффективности реализации международных договоров и обычаев в национальной правовой системе.

11.04.10.1004.

349.2:331.07(100)(091) Мельник Н. С. Основні етапи історичного розвитку МОП / Надія Сер-

гійвна Мельник // Часопис Київського університету права. 2010. № 3. С. 300–306.

Виділено основні етапи становлення міжнародної організації праці (МОП) у руслі двох конкуруючих ідеологічно-правових доктрин: монополістичного корпоративізму та профспілкового комунітаризму. Обґрунтовано, що перша доктрина виражала інтереси власників виробництва і інтегрувалася із консервативним політичним курсом відповідного уряду (групи урядів). Підкреслено, що профспілковий комунітаризм виражав інтереси новозароджуваного середнього класу, який здійснював представництво через профспілки і представляв потенційний курс руху європейських держав до держави добробуту (соціальної держави).

11.04.10.1005.

347.97/99(477).001.73 Назаров І. Міжнародний досвід щодо уніфікації принципів побудови судової системи / І. Назаров // Право України. 2010. № 7. С. 169–175.

Проаналізовано правові акти, норми й принципи міжнародного права, які містять положення щодо організації і діяльності судової влади. Вказано на необхідність застосування та дотримання Україною міжнародних демократичних стандартів у побудові судової системи, особливо під час проведення судової реформи.

11.04.10.1006.

347.97/99(4) Назаров І. В. Структура та принципи побудови судової системи Європейського Союзу / І. В. Назаров // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 6. — С. 70–77.

Проаналізовано основні правові акти, що регулюють діяльність ЄС, для розгляду тих положень, які належать до організації роботи наднаціональної та національних судових систем: Договір про ЄС; Договір, що засновує Європейське Співтовариство, із змінами, внесеними Маастрихтським договором 1992 р.; Амстердамський договір 1997 р.; Ніцький договір 2000 р.; акти і договори про приєднання нових членів; Протокол, що встановлює Статут Суду ЄС. Розглянуто структуру і повноваження Суду ЄС, Суду першої інстанції і судових колегій. Визначено специфіку правового поля ЄС.

11.04.10.1007.

341.24:340.116(470) Овсепян Ж. И. Статус источников международного права во внутригосударственной (национальной) правовой системе (вопросы интеграции международного права Российской Федерации) / Ж. И. Овсепян // Северо-Кавказский юридический вестник. 2010. № 3. С. 48–60.

Проведен дифференційований аналіз признаков различных источников международного права. Предложена классификация общих принципов международного права на принципы межгосударственных отношений. Систематизированы международные принципы права справедливости. Рассмотрена юридическая сила различных источ-

ников (форм) международного права как элементов международной правовой системы. Обоснован принцип «согласительной иерархии» в качестве основы построения источников международного права, относящихся к одному видовому ряду. Дано множество классификаций международных договоров с целью дифференцирования анализа особенностей их юридической силы.

11.04.10.1008.

347.73:336.227 Полежаров Л. В. Основные аспекты устранения международного двойного налогообложения / Л. В. Полежаров // Финансы. 2010. № 5. С. 47–56.

Проанализирована налоговая юрисдикция государства и истоки возникновения международного двойного налогообложения. Раскрыты общие принципы и методы устранения международного двойного налогообложения. Отмечено, что при разработке механизма налогообложения обычно используется два подхода: территориальной привязки и резидентства налогоплательщика. Уделено внимание правилу «делового учреждения (постоянного представительства)» и «правилу источника дохода». Отдельно выделены методы устранения международного двойного налогообложения.

11.04.10.1009.

341.456 Пядишев В. Г. Міжнародно-правові, організаційно-правові та організаційні аспекти взаємодії цивільної поліції в зонах операцій ООН з підтримання миру з міжнародними поліцейськими організаціями: до питання підвищення ефективності / В. Г. Пядишев // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. С. 531–540.

Досліджено роль міжнародних правоохоронних організацій в операціях ООН з підтримання миру. Визначено міжнародно-правові та організаційні засоби поширення їх участі у діяльності цивільної поліції ООН для підвищення ефективності її діяльності. Розглянуто телеологічну систему збройного конфлікту за зонами існування цілей як таку, що поділяється на внутрішні та зовнішні компоненти, сполучною ланкою між якими є сукупність транзитивних компонентів. Надано перелік міжнародних правоохоронних організацій, які поділяються на: міжнародні поліцейські організації та міжнародні організації запобігання злочинам (здебільшого неурядові).

11.04.10.1010.

341.231.14.001.8 Руднева О. М. Механізм застосування положень міжнародних правозахисних документів у внутрішньодержавних правовідносинах / О. М. Руднева // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 48. С. 541–546.

Вивчено проблеми імплементації міжнародних договорів із захисту прав людини до національного законодавства країн-учасниць. На основі

світової та вітчизняної науки й практики досліджено різні аспекти виконання норм міжнародних договорів з прав людини. Визначено природу і характер самовиконуваних договорів, виділено серед них основні. Обґрунтовано підстави застосування судами України норм міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких дана Верховною Радою України. Розглянуто норми міжнародних договорів з прав людини.

11.04.10.1011.

341.231.14 Севостьянова Н. І. Виконання рішень Європейського суду з прав людини як форма імплементаційних процесів / *Н. І. Севостьянова* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. — Вип. 52. — С. 310—315.

Розглянуто питання ефективного виконання рішень Європейського суду з права людини, як однієї з форм імплементації Європейської конвенції та підґрунтя для функціонування всієї Страсбурзької правозахисної системи. Визначено імплементаційні напрямки впливу рішень Європейського суду з прав людини на національну імплементацію. Зазначено про створення базису для ефективного дотримання міжнародно-правових стандартів у сфері захисту прав людини.

11.04.10.1012.

341.231.14 Федорова А. Правові питання виконання Україною зобов'язань за Європейською соціальною хартією (переглянутою) / *Алла Федорова, Олена Святун* // Юридична Україна. 2010. — № 6. — С. 122—127.

Проаналізовано стан дотримання Україною зобов'язань за Європейською соціальною хартією (переглянутою). Підкреслено наявність певних недоліків та невідповідностей українського законодавства ратифікованим положенням Хартії. Вироблено окремі пропозиції щодо удосконалення системи захисту соціально-економічних прав людини в Україні відповідно до положень Хартії.

11.04.10.1013.

341.231.5 Цимбрівський Т. Проблема реалізації принципу рівноправ'я і самовизначення народів та верховенство права у міжнародних відносинах / *Тарас Цимбрівський* // Юридична Україна. 2010. № 7. С. 120—124.

Розглянуто юридичні аспекти реалізації принципу рівноправ'я і самовизначення народів.

Особливу увагу приділено найновішим підходам доктринального тлумачення принципу рівноправ'я і самовизначення народів з урахуванням практики сучасних міжнародних відносин. Зазначено, що на теперішньому етапі у процесі реалізації рівноправ'я і самовизначення народів виникають колізії у правовому регулюванні такого колективного права народів. На теоретичному рівні розроблено міжнародно-правові критерії сецесії.

11.04.10.1014.

341.174(4):342.71 Четвериков А. О. Гражданство Европейского Союза как правовая форма либерализации трансграничных общественных отношений между государствами—членами ЕС / *А. О. Четвериков* // *Lex Russica*. — 2010. — № 4. — С. 860—872.

Раскрыто юридическое содержание гражданства Европейского Союза, отмечена его двойственная сущность. Проанализированы категории основных прав граждан ЕС, которые включают одно или несколько родственных по характеру субъективных прав (правомочий). Подчеркнуто, что гражданство Союза создает юридический контекст для дальнейшего развития либерализации трансграничных общественных отношений внутри ЕС.

11.04.10.1015.

341.241.8:339.542 Шулятьев И. А. Краткий анализ становления Секретариата ГАТТ / *И. А. Шулятьев* // Закон и право. 2010. № 8. — С. 97—102.

Прослежена история становления Секретариата Генерального соглашения по тарифам и торговле (ГАТТ) с момента образования Внутренней комиссии Международной торговой организации до создания в 1994 г. Секретариата Всемирной торговой организации. Подчеркнуто, что Секретариат ГАТТ на протяжении пяти десятилетий являлся одним из главных органов ГАТТ и способствовал становлению современной международной торговой системы. Рассмотрены вопросы развития внутренней структуры Секретариата и его функций.

Див. також: 05.04.10.445, 05.04.10.456,
05.04.10.470, 05.04.10.510,
05.04.10.516, 06.04.10.556,
06.04.10.578, 06.04.10.588.

Книги**12.04.10.1016.**

341:141 Чайковський Ю. В. Філософські засади становлення міжнародного права : монографія / Ю. В. Чайковський ; ОНЮА. — О. : Фенікс, 2010. — 176 с.

Представлено філософсько-правове дослідження становлення міжнародного права, яке здійснене крізь призму еволюції суверенітету держави з урахуванням тенденції гуманізації міжнародного права. Досліджено генезис ідеї міжнародного права та розглянуто фактори впливу на його розвиток. Висвітлено та проаналізовано основні концепції міжнародного права. Простежено зв'язок міжнародного права з обумовлюючими його виникнення соціальними і культурними особливостями міжнародного співтовариства, зокрема з особливим становищем і соціокультурною визначеністю особи в міжнародному праві. Проаналізовано вплив прав людини на становлення сучасного міжнародного права та визначено структуру і зміст сучасного комплексу прав людини, а також його роль у глобальних трансформаціях сучасності. Виявлено тенденції еволюції сучасного міжнародного права та зроблено спробу спрогнозувати подальші напрямки його розвитку.

Автореферати**12.04.10.1017.**

34:316.624(043.3) Гарасимів Т. З. Природні соціальні детермінанти формування девіантної поведінки людини: філософсько-правовий вимір : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.12 / Гарасимів Тарас Зеновійович ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2010. — 36 с.

Представлено комплексне наукове дослідження природних та соціальних детермінант девіантної поведінки людини. Розкрито основні теоретико-методологічні підходи щодо дослідження філософсько-правових проблем девіантної поведінки людини. Проаналізовано аспекти становлення людини як особистості у філософсько-правовому вимірі. Досліджено людину як діалектичне поєднання соціального та індивідуального, як об'єкт рефлексії філософської наукової думки; розглянуто існуючі соціально-філософські та правові погляди стосовно поведінки людини як діяльності. Обґрунтовано становлення людини як фундаментальної проблеми буття індивіда у традиційних суспільствах. Розкрито девіантність людини, як однієї із форм розвитку складно організованих систем. Зроблено детальний аналіз девіантної поведінки як форми соціального відхилення через розкриття сутності людини та причин її девіантності в європейській філософській традиції. Обґрунтовано тезу про існування девіантної правосвідомості як формозмі-

стовного феномена перехідного буття права. Досліджено мотивацію агресивної поведінки суб'єкта через аналіз причин злочинної поведінки людини у європейській правовій думці.

12.04.10.1018.

342.951:351.88 Павлів-Самойл Н. П. Філософсько-правовий вимір феномена трудової міграції : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.12 / Павлів-Самойл Надія Петрівна ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2010. — 20 с.

Проведено комплексний філософсько-правовий аналіз феномена трудових міграцій. Розкрито онтологічні та гносеологічні підходи щодо визначення трудової міграції. Здійснено концептуально-правовий аналіз становлення та розвитку феномена трудової міграції. Досліджено філософську та соціально-економічну сутність категорії «людський потенціал». Доведено, що трудову міграцію з позиції філософії права необхідно розглядати як суперечливу єдність інтеріогенеративної та екстеріогенеративної сутнісних форм. Обґрунтовано соціально-філософські та правові механізми регулювання сучасних процесів трудової міграції. Здійснено філософсько-правовий аналіз трудової міграції як соціально-трудової мобільності населення. Розкрито вплив міграційних процесів на поведінкові прояви трудових мігрантів та їх акультурацію в іноетнічні середовища.

Статті**12.04.10.1019.**

340.12:115 Агафонова Т. П. Оценка политико-правового процесса и фактор темпоральности / Т. П. Агафонова, В. В. Попов // Философия права. — 2010. № 5. — С. 66—69.

Исследована структура политико-правового процесса. Изучен механизм альтернативности политико-правовой реальности. Проанализирован малоизученный вопрос оценки политико-правовых процессов. Рассмотрены тенденции развития политико-правовой реальности, а также фактор ее оценки.

12.04.10.1020.

340.12:141.132 Агафонова Т. П. Право и рациональность / Т. П. Агафонова // Философия права. — 2010. — № 5. — С. 28—31.

Рассмотрена специфика подхода к проблеме рациональности с выходом на правовую проблематику. Показаны нормативно-методологические модели научного исследования. Представлен философско-правовой подход к рациональности, а также конкретные типы правового отношения социального субъекта к реальности. Указано, что контекстуальный рационализм дает определенный материал, который можно использовать в

качестве некоторого своеобразного прагматичного подхода, что вполне соответствует как целерациональности, так и перспективной рациональности, и в конечном счете указывает на то, что действительно в рамках, например, контекстуального рационализма прослеживаются компромиссные варианты и с целерациональностью, и с ценностной рациональностью, и с другими ее видами, подтверждая расстановку акцентов в плане переосмысления классической рациональности.

12.04.10.1021.

340.12(477):261.7 Барабаш О. В. Стратегія взаємодії держави та репрезентантів релігії в умовах сучасної України: вектор демократизації, розбудови громадянського суспільства / О. В. Барабаш // Наука. Релігія. Суспільство. — 2010. — № 4. — С. 160–165.

Розглянуто проблеми подальшої розбудови в Україні зрілої демократії та громадянського суспільства в контексті взаємодії держави та репрезентантів релігії, особливостей розвитку релігійної ситуації. Проаналізовано кількісні показники у сфері релігійного життя України, їх динаміку, досліджено інституційні перспективи. Особливу увагу приділено процесам дезінституціоналізації, якісним змінам сучасної релігійності у зв'язку з індивідуалізацією способу життя, створенням різномірних мереж релігійної комунікації. Окреслено перспективи і векторність взаємодії держави та репрезентантів релігійності в процесі ствердження демократичних цінностей на різних рівнях суспільного життя.

12.04.10.1022.

340.12:17 Барковский Г. Ф. Этико-философские основания хозяйственно-экономической деятельности человека / Г. Ф. Барковский // Философия права. 2010. № 5. С. 49–52.

Отмечено, что в системе экономических отношений господствует рационализм, при котором этика существует в основном как трудовой кодекс, предназначенный для решения споров о выгоде и пользе. Отмечено существование двух тенденций развития хозяйства: хозяйственной системы, ориентированной на удовлетворение все новых потребностей, подпитываемых эгоистической сущностью «экономического человека», и хозяйственной системы, опирающейся на идеологию «разумных трат» и ограничений потребностей.

12.04.10.1023.

340.12:349.2 Занфірова Т. А. Філософсько-правові аспекти проблематики локальних нормативних актів трудового права / Т. А. Занфірова // Часопис Київського університету права. 2010. — № 1. — С. 129–133.

Зазначено, що в умовах глобальних трансформацій у сфері праці проблема філософського осмислення феномена господарської влади, теоретичного аналізу поняття «локальний нормативний акт» або «нормативний акт роботодавця» є досить актуальною. Проаналізовано роботи

Л. С. Таля, В. Г. Ледяєва, А. М. і М. В. Лушнікових стосовно означеної проблематики. Доведено, що нормативна влада роботодавця заснована не тільки на його праві власності, вона одночасно делегована йому суспільством. Відповідно, вона не може бути ні цілком автономною, ні абсолютною обмеженою з боку держави. Узагальнено зарубіжний досвід вирішення питань змісту та обсягу локальних нормативних актів (актів господарської влади).

12.04.10.1024.

340.116(470):321.7 Захарова М. В. Юридический либерализм как культурно-ценностное основание правовых систем / М. В. Захарова // Lex Russica. 2010. № 5. С. 951–975.

Отмечено, что юридический либерализм является одним из тех векторов, который определяет ход эволюционного развития национальных правовых систем. Проведена аксиология двух основных форм юридического либерализма коллективной и индивидуальной. В контексте анализа идей юридического либерализма коллективного типа особое внимание уделено культурно-ценностным и нормативно-правовым составляющим юридических систем социалистического лагеря и правовых систем исламского правового модуля. Раскрыты особенности юридического либерализма индивидуального типа в пространственном поле стран романо-германского и англосаксонского права. Проанализировано развитие юридического либерализма в правовой системе России.

12.04.10.1025.

340.12(410):1 Кананькина Е. С. Философский анализ английских источников права: законодательство / Елена Сергеевна Кананькина // История государства и права. 2010. № 20. С. 30–36.

Детально проаналізована розширена класифікація основних і додаткових джерел англійського права. Представлено всестороннє обговорення зв'язу між звичаєм, прецедентом і законодавством з орієнтацією на учинення Остіна «О праве и его источниках». Исследованы особенности английского законодательного процесса, специфику которого определяет «триединая структура английского парламента». Особое внимание уделяется делегированному законодательству.

12.04.10.1026.

340.12:172.3 Кашинцева О. Ю. Декларація принципів толерантності в біоетичній правовій доктрині / О. Ю. Кашинцева // Часопис Київського університету права. 2010. № 1. С. 133–135.

Проаналізовано проблеми формування національної доктрини права біоетики на засадах принципу толерантності. Особливу увагу приділено правовим аспектам розширення права пацієнта на релігійну опіку до права пацієнта на духовну опіку. Висвітлено три сучасні фундаментальні парадигми філософії людини і її меж.

Вказано на актуальність подальшої гармонізації чинного українського законодавства з питань свободи совісті з відповідними міжнародними правовими документами, виходячи з позицій не лише обстоювання правових гарантій свободи сповідання будь-якої релігії й відправи релігійних культів, але також з позицій вільного визначення щодо несповідання ніякої релігії й вільного доступу й продукування секулярної інформації.

12.04.10.1027.

340.124.5 Коваль К. Аксіологічна характеристика онтогносеологічних парадигм як різновиду власної цінності права / К. Коваль // Вісник Вищого адміністративного суду України. — 2010. — № 4. — С. 85–88.

Розкрито поняття права як одного із провідних феноменів соціальної регуляції суспільства. Досліджено аксіологічну проблематику права. Через призму аксіологічного підходу право розглянуто як соціальну цінність, соціальне благо. Встановлено, що специфіка правової аксіології виявляється при поділі службової (інструментальної), власної, соціальної, особистісної цінностей права. Акцентовано увагу на розмежуванні цінностей права та правових цінностей.

12.04.10.1028.

340.141.5 Ковров А. Э. Постановка вопроса о свободе воли / А. Э. Ковров // Вестник Московского университета. Сер. 7: Философия. — 2010. № 5. — С. 34–47.

Проанализированы различные возможные подходы к осмыслению свободы воли, выделены их наиболее значимые аспекты. Показано, что данный вопрос связан с ситуацией нравственного выбора, а потому должен быть поставлен на границе с этикой. Продемонстрирована связь идеи свободы воли и идеи изначального злого в человеческой природе. Эти положения рассмотрены на материале этики и философии религии Канта.

12.04.10.1029.

340.12:(321:316.3) Конышев С. О. Проблема отношений государства и общества / С. О. Конышев // Философия и общество. — 2010. — № 3. — С. 94–100.

Проанализированы значения понятий «общество» и «государство». Проанализированы интеракции, в которые вступают государство и общество в процессе своего существования. Затрагиваются вопросы отчуждения государства и общества. Отмечено, что государство и общество являются многоплановыми и исторически изменяющимися явлениями, которые существуют в неразрывном единстве, но тем не менее обладают относительной самостоятельностью по отношению друг к другу.

12.04.10.1030.

340.12:130.122 Лозинська С. І. Духовність як основа людського буття / С. І. Лозинська // Часопис Київського університету права. 2010. № 2. — С. 80–84.

Досліджено тісно взаємопов'язані та взаємообумовлені об'єктивні та суб'єктивні фактори формування духовної особистості. Зазначено, що сила дії і вплив цих факторів багато в чому залежать від усвідомлення людиною себе і своєї ідентичності, здатності змінюватися і змінювати несприятливі умови існування. Для вирішення поставлених завдань використано підхід Г. Гегеля, заснований на реконструкції вже стихійно сформованої системи категорій мислення. Проаналізовано складові елементи категорії «особистість». Визначено умови саморозвитку та самореалізації особистості. Досліджено вплив аскетизму та богошукання на духовне становлення особистості. Вказано, що поняття «особистість» міцно пов'язане з біосоціальною активністю, трансцендентним прагненням до свободи, особистою незалежністю та творчою діяльністю у різних сферах суспільного буття, самоусвідомленням моральної і правової відповідальності.

12.04.10.1031.

342.922(470):35.072.6 Мартынов А. В. Философия и феноменология административного надзора: новые научные подходы к формированию концепции в условиях модернизации Российского государства и права / А. В. Мартынов // Административное право и процесс. — 2010. — № 5. — С. 9–13.

Представлен анализ вопросов, связанных с формированием научной концепции административного надзора. Определены новые подходы, позволяющие совершенствовать и модернизировать административно-надзорную деятельность государства. В частности, рассмотрены проблемы философии и феноменологии административного надзора, государственного воздействия.

12.04.10.1032.

340.11(470):165.12 Марченя П. П. Массовое правосознание как фактор русской революции / Павел Петрович Марченя // История государства и права. 2010. № 19. — С. 20–22.

Массовое правосознание рассматривается как доминантный фактор политической истории русской революции, оказывавший детерминирующее влияние на политико-партийную ориентацию масс. Отмечено, что правовой компонент массового сознания служит рациональным «спусковым механизмом» иррационального включения масс в политический процесс, переводя социально-психологическое в идеологическое, социокультурное в политическое. Проведено сопоставление основных правосознательных интенций масс и партий как пресловутых «исторических альтернатив».

12.04.10.1033.

340.12:124.5 Мишутина Э. И. Действующее законодательство и понимание ценностей в истории философии: связь через века / *Элеонора Игоревна Мишутина* // История государства и права. — 2010. — № 20. — С. 37–40.

Отмечено, что центральным понятием как общеправовой аксиологии, так и аксиологии права является понятие ценности. Исследована взаимосвязь понимания ценностей в истории философии с отражением такого понимания в действующем законодательстве. Обосновано многоаспектное определение ценностей законодателем под влиянием различных философских и правовых школ.

12.04.10.1034.

340.12(477)“1750/79”:141.5 Надтока О. Інтерпретація свободи в поглядах представників української духовної еліти (1750–1770 рр.) / *Олександр Надтока* // Київська старовина. 2010. № 5. С. 47–53.

Проаналізовано тлумачення свободи відомими представниками вітчизняної духовної еліти другої половини XVIII ст.: єпископа Білоруського Георгія Кониського, філософа Григорія Сковороди, Київського митрополита Арсенія Могилянського та представників духовної ієрархії підписантів «Пунктів від Київської єпархії». Зазначено, що свобода сприймається ними як неодмінна й органічна риса буття людини, яка просвітлена християнським вченням. Вказано, що для представників духовної еліти поняття свободи не є одновимірним, у своєрідному полі свободи виділяються певні рівні — за духовно-правовими ознаками (у Г. Сковороди це свобода внутрішня та зовнішня, позірна й справжня) та суспільно-ієрархічним принципом (в «Пунктах...» свободи певного стану розглядаються у рамках «прав і вольностей» національних; права певного стану визначаються відповідно до його заслуг у суспільстві).

12.04.10.1035.

340.11:165.243(38) Неліп М. І. Криза полісних засад людського життя в рефлексіях стоїків та епікурейців / *М. І. Неліп, М. М. Трофименко* // Часопис Київського університету права. 2010. № 2. С. 46–51.

Виявлено закономірності праворозуміння у філософських школах епікурейців і стоїків на основі аналізу зміни суспільно-політичних зв'язків окремих полісів та тенденцій еволюції їх взаємозв'язків з іншими частинами світу. Висвітлено суспільно-економічний та політичний устрій міст-держав у Стародавній Греції та Італії. Зазначено, що політико-правові положення стоїків та епікурейців були, перш за все, первинною світоглядною реакцією на суспільно-політичне становище Греції доби еллінізму. Наголошено, що розростання великих рабовласницьких господарств, руйнація старих полісів, іноземне завоювання, неврегульованість земельних відносин та відчуження громадян від політи-

ки стали тим тлом, на основі якого виникає елліністична філософія, що знайшла своє відображення у рефлексіях стоїків та епікурейців.

12.04.10.1036.

340.12:1(477) Ніколаєнко Н. Позитивістські основи державно-правових поглядів Максима Ковалевського / *Наталія Ніколаєнко* // Віче. 2010. № 12. С. 21–23.

Проаналізовано раціоналістично-позитивістські погляди М. М. Ковалевського на державно-правові явища. Висвітлено загальні тенденції розвитку світової та вітчизняної філософсько-правової думки початку XX ст. з метою осмислення передумов наукового світогляду М. М. Ковалевського, природи виникнення та розвитку політико-ідеологічних і філософських засад його правових поглядів.

12.04.10.1037.

340.132:801.73 Овчинников А. И. Герменевтико-феноменологическая концепция права. Часть 2 / *А. И. Овчинников* // Северо-Кавказский юридический вестник. 2010. № 3. С. 12–20.

Рассмотрены основные результаты эпистемологического исследования основных подходов к пониманию права, концепций и теорий права. Охарактеризованы концептуальные и методологические приоритеты, парадигмы юридической герменевтики и феноменологии. Высказана критическая точка зрения в отношении институтов либеральной демократии, в том числе и правового государства. Проанализирован процесс толкования права с позиций современной теории познания, эпистемологии.

12.04.10.1038.

340.12:1 Оглезнев В. В. Аналитическая философия права: новый подход к решению старых проблем / *В. В. Оглезнев* // Философия права. — 2010. — № 5. — С. 7–10.

Проанализированы теоретико-методологические основания аналитической философии права. Отмечено, что точное определение всех используемых юридических понятий и их соотношение с эмпирически наблюдаемыми явлениями способствуют прояснению языка права и новой интерпретации философско-правовых проблем. Указано, что аналитическая философия права в отличие от кантовско-гегельянской философии права призвана не синтезировать абсолютные метафизические идеи, а рефлексировать над конкретным содержанием юридических понятий, т. е. исследовать, каким образом они закрепляются в языке права, адекватно ли раскрыты в тексте нормативно-правового акта, какова их репрезентативность и т. д.

12.04.10.1039.

340.12:159.9.019.4 Омельчук О. М. Історичні аспекти розвитку концепції правової поведінки у біхевіористичних теоріях / *О. М. Омельчук* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельниць. ун-ту управління та права: Право.

Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 2. С. 249–254.

З'ясовано історичні аспекти розвитку концепції правової поведінки у біхевіористичних теоріях, котрі запропонували емпіричний підхід до поведінки як зовнішнього прояву психічної активності людини, що проявляється через реакції організму на стимули оточуючого середовища. Проаналізовано наукові позиції представників біхевіоризму: Е. Толмена, Е. Р. Гатрі, К. Халла та ін. Вказано на спроби представників цієї філософської школи подолати обмеженість основної схеми «стимул – реакція» шляхом введення в неї розуму і волі, котрі дозволили аналізувати регулятивні аспекти поведінки.

12.04.10.1040.

340.12:1:378:34(477) Подковенко Т. О. Філософія права в системі юридичної освіти / Т. О. Подковенко // Часопис Київського університету права. 2010. № 1. С. 26–31.

Висвітлено актуальні питання розвитку філософії права як науки. Визначено її місце в системі юридичної освіти. Наголошено, що в Україні філософія права перебуває у стані інтенсивного розвитку, що з необхідністю передбачає глибоке дослідження таких її складових, як правова онтологія, правова гносеологія, правова аксіологія, філософсько-правова антропологія і, звичайно, методологія правознавства.

12.04.10.1041.

340.12(470):1 Селиванов А. И. Введение в российскую философию государства и права / Александр Иванович Селиванов // История государства и права. 2010. № 17. С. 8–15.

Предметом исследования является философское осмысление оснований бытия (онтологии) Российского государства. Затронуты вопросы абстрактности и конкретности философии государства и права. Проанализированы основные причины доминирования «абстрактной» (внекультурной) философии права в современной России. Отстаивается точка зрения, что интересы субъектов реальной власти («элит») и части интеллектуалов в современной России не совпадают с интересами страны и народа. Указывается, что именно эти субъекты продуцируют идеологию прозападного государственно-правового развития, которая в качестве теоретической базы включает в себя «философию права» и «либерально-рыночную экономику». Изложены ключевые идеи методологических оснований построения российской философии государства и права: антропологический материализм и просвещение как мировоззрение; этика долженствования против этики личной свободы; приоритет национально-государственной безопасности и национальной стратегии развития; базовые ценности — безопасность, порядок, справедливость, принуждение, долг и обязанность, свобода в реализации обязанностей служения, закон как защита и наказание, договорные отношения в международном праве.

12.04.10.1042.

340.114/115 Тлостанова М. В. Пространственно-временная матрица модерности в контексте глобализации / М. В. Тлостанова // Вестник Московского университета. Сер. 7: Философия. — 2010. — № 5. — С. 48–63.

Рассмотрены основные составляющие пространственно-временной матрицы модерности в ее постепенной эволюции от XVI в. к эпохе глобализации. Особое внимание уделено проблеме перевода географии в хронологию и отрицания традиции ради современности, обеспечивающей господство евроатлантической цивилизации, но одновременно являющейся и отправной точкой альтермодерной критики и низвержения современности с ее устойчивыми мифами.

12.04.10.1043.

340.12:165.63 Трофимов В. В. Современная теория познания и правообразовательный процесс / В. В. Трофимов // Философия права. 2010. № 5. С. 56–60.

Рассмотрены методологические возможности современной теории познания на предмет исследования правообразовательного процесса. Представлен критический анализ гносеологических подходов, соответствующих классическому типу научной рациональности, в том числе «теории отражения», сформулированной в рамках марксистско-ленинской философии. Предложена аргументация в пользу применения модернизированной эпистемологии (теории научного познания) в качестве философской основы теоретического синтеза объективного и субъективного, естественного и искусственного начал в процессе формирования права.

12.04.10.1044.

340.12:172.13 Туренко О. С. Сократівсько-платонівські версії мужності як спроба знайдення засобу синхронізації індивідуальної та колективної суверенності / О. С. Туренко // Наука. Релігія. Суспільство. 2010. № 4. С. 88–93.

Проаналізовано соціально-політичну цінність мужності в її сократівсько-платонівській версії, що забезпечує синхронізацію індивідуальної та колективної суверенності та є ключовою чинною ефективного існування публічного простору громадянського суспільства. Вказано, що у сократівській версії мужність це розумово-вольовий та вільний вчинок, що здійснюється будь-ким у публічній сфері заради вищої мети, що містить у собі збереження самої конфліктно-творчої публічності. І навпаки, в проєкті Платона мужність є рисою визначеного закритого стану, державницьким механізмом підкорення низьких верств населення вищим.

12.04.10.1045.

340.12:342.15 Филонова М. Б. Кризис идеи государственного суверенитета: философско-правовой аспект / М. Б. Филонова // Философия права. 2010. № 5. С. 111–115.

В философско-правовом контексте рассмотрена идея государственного суверенитета, в котором он представляет собой правовой порядок, при котором внешние субъекты не могут воздействовать на внутреннюю политику государства. Отмечено, что кризис данной теории обусловлен трансформацией образа современности глобального постсовременного мира. Указано, что в контексте современности кризис идеи государственного суверенитета вовсе не отрицает государственный суверенитет, но олицетворяет поиск новых модифицированных в соответствии с историческими условиями идеалов, на которых он должен быть основан.

12.04.10.1046.

340.12:17:34.03 Яковенко Т. Принцип відповідальності як еко-етичний імператив сталого розвитку / *Тетяна Яковенко* // Наука. Релігія. Суспільство. — 2010. — № 4. — С. 102–106.

Окреслено глобальні загрози, які постали перед людством на початку третього тисячоліття. З'ясовано потребу у новій філософсько-етичній парадигмі, заснованій на принципі відповідальності. Проаналізовано трансформацію принципу відповідальності: від антропоцентризму до екоцентризму. Аргументовано необхідність перетворення принципу відповідальності на еко-етичний імператив людства.

Див. також: 01.04.10.29, 01.04.10.54,
01.04.10.76.

ПОКАЖЧИК ІМЕН

- Абакуменко О. В. 07.04.10.723. 119
 Абраменков М. С. 03.04.10.218. 38
 Абузярова Д. Ф. 06.04.10.520. 85
 Авдеева А. В. 02.04.10.117. 22
 Аверьянова Н. Н. 02.04.10.118. 22
 Авраменко Л. В. 01.04.10.3. 4
 Авраменко П. В. 06.04.10.564. 91
 Агафонова Т. П. 12.04.10.1019, 1020. 169
 Адаховський Д. 09.04.10.813. 135
 Адилходжаева С. М. 06.04.10.588. 96
 Азамов О. 07.04.10.632. 105
 Акманов С. С. 06.04.10.557. 90
 Александров О. 01.04.10.36. 9
 Алексеев І. 04.04.10.364. 61
 Аленін Ю. П. 09.04.10.798. 132
 Алиев О. Р. 09.04.10.887. 145
 Алиев Т. Т. 05.04.10.440. 73
 Алиева К. 04.04.10.365. 61
 Аминаев Ф. Г. 09.04.10.892. 146
 Андреева А. Е. 11.04.10.977. 160
 Андреева Г. П. 02.04.10.119. 22
 Андреева Л. В. 04.04.10.366. 61
 Андреева Ю. А. 07.04.10.628. 104
 Андриановская И. 05.04.10.441. 73
 Анисимов А. П. 01.04.10.45. 11
 Анікеєнко В. М. 06.04.10.555. 90
 Аносов М. А. 03.04.10.338. 54
 Антонов В. О. 02.04.10.93. 18
 Антонюк У. В. 06.04.10.571. 94
 Антощенко-Оленева О. И. 03.04.10.219. 38
 Аракелян М. Р. 01.04.10.31. 8; 09.04.10.798. 132
 Арешкіна С. П. 08.04.10.739. 122
 Ахметшин А. А. 06.04.10.572. 94
- Бабаєва О. В. 09.04.10.814. 135
 Бабай А. П. 01.04.10.11. 6
 Бабенко К. А. 02.04.10.94. 18
 Бабій І. В. 09.04.10.801. 132
 Бабін Б. 11.04.10.989. 164
 Багрій І. 06.04.10.521. 85
 Базыкин А. Е. 05.04.10.442. 73
 Балан Я. В. 03.04.10.220. 38
 Балашова П. А. 03.04.10.221. 38
 Балюк Г. І. 06.04.10.587. 96
 Бандурка І. О. 08.04.10.740. 122
 Барабаш О. В. 12.04.10.1021. 170
 Барабаш Ю. 02.04.10.95, 120. 18, 22
 Баранник І. Г. 07.04.10.606. 99
 Баранов С. В. 10.04.10.923. 152
 Бараш Є. 08.04.10.793. 131
 Барбашова П. 06.04.10.573. 94
 Барков А. В. 03.04.10.328. 53
 Барковский Г. Ф. 12.04.10.1022. 170
 Барташук Л. П. 09.04.10.815. 135
 Басай В. Д. 06.04.10.571. 94
 Батанов О. В. 02.04.10.186. 32
 Батарин А. А. 07.04.10.685. 113
 Батяев А. А. 05.04.10.443. 73
 Бахолдіна М. 10.04.10.945. 155
 Баширов Р. С. 09.04.10.902. 148
 Бевзенко В. М. 07.04.10.654. 108
 Бегичев А. В. 03.04.10.222. 38
 Безверхов А. Г. 08.04.10.746. 124
 Безклубий І. А. 03.04.10.305. 49
 Белицкая А. В. 04.04.10.367. 61
- Белозерских А. П. 08.04.10.747. 124
 Белых В. С. 04.04.10.368. 61
 Беляневич В. Л. 04.04.10.369. 61
 Березовський Р. С. 03.04.10.223. 38
 Березинко Т. В. 04.04.10.370. 61
 Берзін П. С. 08.04.10.741. 122
 Берлач П. А. 07.04.10.607. 100
 Бєліков О. 07.04.10.686. 114
 Билалова Ж. Ж. 02.04.10.121. 22
 Биля С. О. 07.04.10.665. 110
 Бідняжевська А. Ю. 09.04.10.816. 135
 Біла В. 07.04.10.629. 104
 Білий Я. 03.04.10.298. 48
 Білоус К. 10.04.10.946. 155
 Білоусов Ю. В. 03.04.10.320. 51
 Блинков О. Е. 03.04.10.218. 38
 Білізняк А. 11.04.10.990. 164
 Бобровская О. П. 03.04.10.224. 39
 Богачов С. В. 01.04.10.4. 4
 Богомоллов Д. В. 09.04.10.897. 147
 Бойко Ю. В. 02.04.10.188, 189. 33
 Болтуев С. Ш. 02.04.10.179. 31
 Больбот А. В. 05.04.10.500. 81
 Бондарев А. А. 09.04.10.894. 146
 Бондаренко Л. К. 01.04.10.12. 6
 Бондаренко Л. О. 03.04.10.213. 37
 Бондаренко П. В. 09.04.10.893. 146
 Бондаренко-Зелінська П. Л. 03.04.10.320. 51
 Бондарєва М. В. 03.04.10.306. 49
 Бондарчук П. В. 06.04.10.522. 85
 Бондарь П. 02.04.10.122. 22
 Бондик В. А. 04.04.10.360. 60
 Борисова Н. К. 03.04.10.225. 39
 Борідько О. А. 09.04.10.817. 135
 Бородин О. 04.04.10.426. 70
 Ботвінов Р. Г. 09.04.10.818. 135
 Братановская М. С. 01.04.10.46. 11
 Братков С. І. 07.04.10.608. 100
 Брежнев О. В. 02.04.10.123. 23
 Бринчук М. М. 06.04.10.565, 574. 92, 94
 Бринь Т. О. 02.04.10.82. 16
 Булеца С. В. 02.04.10.96. 19
 Бурачевский Д. В. 04.04.10.427. 70
 Бурик С. В. 07.04.10.676. 112
 Бутаев Г. Р. 02.04.10.124. 23
 Бутузов В. М. 08.04.10.758. 125
 Быков А. В. 08.04.10.774. 128
 Быковская Е. В. 09.04.10.800. 132
- Вавулин Д. 04.04.10.371. 62
 Валецька О. В. 05.04.10.501. 81
 Вандышев В. В. 09.04.10.796. 132
 Варламов А. 07.04.10.630. 104
 Варов И. И. 09.04.10.871. 143
 Василевич Г. А. 02.04.10.190. 33
 Василевич М. В. 02.04.10.83. 16
 Василенко М. Д. 04.04.10.372. 62
 Василина П. В. 03.04.10.306. 49
 Васильев А. А. 01.04.10.70, 71. 14
 Васильев А. С. 04.04.10.359, 59; 07.04.10.604. 99
 Васильев В. И. 02.04.10.191. 33
 Васяев А. А. 09.04.10.819. 136; 10.04.10.947. 155
 Васянович О. А. 01.04.10.5. 4
 Велиева Д. С. 06.04.10.566. 92
 Величко А. 04.04.10.373. 62

- Веніславський Ф. 02.04.10.97. 19
 Верба-Сидор О. Б. 03.04.10.307. 49
 Вербицька ІІ. 06.04.10.523. 85
 Вергез К. 07.04.10.729. 120
 Верес М. 01.04.10.37. 9
 Весельська Т. Ф. 07.04.10.657. 109
 Ветвицький Д. О. 06.04.10.567. 92
 Вечерова Є. М. 08.04.10.760. 125
 Виговський О. І. 03.04.10.339—341. 54, 55
 Вискулова В. В. 02.04.10.192. 33
 Вишновецька С. В. 05.04.10.144. 73
 Війтев Ю. 10.04.10.927. 152
 Власова Г. 09.04.10.883. 145
 Внуков ІІ. А. 03.04.10.226. 39
 Возник М. В. 07.04.10.609. 100
 Войников І. В. 04.04.10.374. 62
 Войтов О. В. 09.04.10.820. 136
 Волков Ю. В. 07.04.10.732. 121
 Волкова Е. В. 03.04.10.247. 42
 Волкова Т. В. 06.04.10.524. 85
 Волосенко С. О. 03.04.10.304. 49
 Волошина С. М. 05.04.10.445. 73
 Вон Д. 03.04.10.303. 49; 10.04.10.912. 913. 150
 Воронина Н. В. 03.04.10.227. 39
 Выговский А. И. 04.04.10.375. 62
 Вылегжанин А. П. 11.04.10.978. 161
 Выпханова Г. В. 03.04.10.228. 39
- Габріадзе М. Р. 03.04.10.229. 39
 Гаврилов В. Н. 03.04.10.230. 40
 Гавриш Н. С. 06.04.10. 520, 555, 556, 564—570. 85, 90, 91—93
 Гаврюсов Ю. В. 02.04.10.125. 23
 Гагай П. С. 07.04.10.610. 100
 Гаджа М. В. 11.04.10.991. 165
 Гаджиев Т. Б. 09.04.10.872. 143
 Гаджикурбанов Б. А. 09.04.10.887. 145
 Гайдаш А. А. 09.04.10.902. 148
 Гайовий В. І. 07.04.10.631. 104
 Галузо В. П. 09.04.10.821. 136
 Гамма К. 07.04.10.729. 120
 Ганижев А. Я. 03.04.10.231. 40
 Гарасимів Т. З. 12.04.10.1017. 169
 Гарипов Р. Ш. 11.04.10.979. 161
 Гарієвська М. Б. 03.04.10.320. 51
 Гафурова О. 02.04.10.98. 19
 Гвоздецкий Д. С. 11.04.10.992. 165
 Гвоздицких А. 05.04.10.446. 74
 Гейхман В. Л. 05.04.10.447. 74
 Гелич Ю. О. 07.04.10.730. 120
 Генрих Н. В. 08.04.10.748. 124
 Герасимов Р. Р. 08.04.10.767. 127; 09.04.10.873. 143
 Герасимова Е. 02.04.10.126. 23
 Гетманцев М. 03.04.10.308. 50
 Гетманцев О. 03.04.10.308. 50
 Гефтер Ю. 05.04.10.448. 74
 Гиренко І. В. 06.04.10.553. 89
 Гиряева В. П. 06.04.10.575. 94
 Гіждіван Л. 11.04.10.993. 165
 Гіжевський В. К. 01.04.10.67. 13
 Гладенко О. М. 11.04.10.983. 162
 Гладкий С. 01.04.10.38. 9
 Глазкова М. Е. 05.04.10. 507. 82
 Глебов І. П. 11.04.10.963. 158
 Глиняна К. М. 01.04.10.43. 10; 03.04.10.329. 53
 Гловюк І. В. 09.04.10.798. 132
 Глухов В. А. 01.04.10.39. 9
 Глухов Е. 07.04.10.632. 105
 Глушенко С. 10.04.10.915. 150
 Гоголева П. А. 06.04.10.572. 94
 Годованик Є. В. 11.04.10.980. 161
 Годованюк А. И. 06.04.10.525. 85
 Голец Г. А. 11.04.10.981. 162
 Голец Е. С. 09.04.10.822. 136
 Голик В. 04.04.10.376. 62
 Голованова Ю. 03.04.10.303. 49; 10.04.10.912. 150
 Головань І. 10.04.10.948. 155
 Головкин Б. 08.04.10.768—770. 127, 128
 Головкин Л. О. 01.04.10.44. 10
 Голосніченко Д. І. 01.04.10.6. 5
 Голубева П. Ю. 03.04.10.309. 50
 Гончаренко В. 02.04.10.193. 33; 04.04.10.377. 63
 Гончаренко В. Г. 09.04.10.890. 146
 Гончаренко В. И. 06.04.10.568. 93
 Гончаренко В. О. 03.04.10.232. 40
 Гончаров В. В. 02.04.10.127, 128, 194. 23, 34
 Гончарова О. В. 03.04.10.233. 40
 Горбатенко О. В. 05.04.10.502. 81
 Горбунов И. Г. 09.04.10.823. 136
 Горбунов М. А. 01.04.10.47. 48. 11
 Горіславська І. В. 06.04.10.554. 89
 Горленко В. В. 01.04.10.13. 6
 Горова О. 01.04.10.14. 6
 Городецька І. А. 06.04.10.526. 86
 Горячева П. Ю. 09.04.10.893. 147
 Градиль О. І. 09.04.10.817. 135
 Гребенников А. И. 06.04.10.524. 85
 Гребенюк М. 06.04.10.556. 90
 Григорьев В. А. 06.04.10.572. 94
 Григорьева М. А. 03.04.10.234. 40
 Грималюк П. О. 01.04.10.15. 6
 Гриньків О. О. 09.04.10.802. 133
 Гришина Е. П. 10.04.10.962. 157
 Грищенко А. 03.04.10.235. 40
 Грушко М. В. 11.04.10.978, 986, 994, 995. 161, 163, 165
 Губарева А. В. 04.04.10.378. 63
 Губенко М. И. 05.04.10.449. 74
 Губин С. 09.04.10.824. 136
 Гудзь Л. 02.04.10.99. 19
 Гужва А. М. 03.04.10.236. 40
 Гуйван П. Д. 07.04.10.633. 105
 Гурковський В. І. 07.04.10.733. 121
 Гурнак Л. В. 11.04.10.996. 165
 Гурский А. А. 09.04.10.825. 136
 Гусаров А. А. 09.04.10.896. 147
 Гусейнов Г. К. 09.04.10.897. 147
 Гутник В. В. 11.04.10.997. 166
 Гутник П. М. 10.04.10.916. 151
 Гутнік К. В. 09.04.10.866. 142
 Гуцуляк М. Я. 08.04.10.787. 130
 Гущина П. А. 08.04.10.771. 128
- Давилова І. В. 03.04.10.237. 40
 Давыдов С. И. 09.04.10.908. 149
 Дарморіс О. М. 05.04.10.436. 72
 Дворецька М. 09.04.10.826. 136
 Девяткина А. И. 02.04.10.195. 34
 Делія Ю. В. 02.04.10.196. 34
 Демин А. А. 07.04.10.634. 105
 Демичев А. А. 01.04.10.49. 11
 Демченко І. 04.04.10.379. 63
 Денисенко К. В. 03.04.10.214. 37
 Денисов С. А. 02.04.10.129. 24
 Денисюк Д. С. 07.04.10.611. 100

- Дербакова Ю. А. 03.04.10.238. 41
Деркаченко Ю. В. 11.04.10.968. 158
Дерун Т. М. 07.04.10.691. 114
Деханов С. А. 10.04.10.949. 156
Джабраїлов Р. 04.04.10.408. 67
Джамалова Э. К. 02.04.10.130. 24
Джуган В. О. 06.04.10.589. 96
Джураева О. О. 01.04.10.1. 4
Джуринський О. 03.04.10.239. 41
Дзера О. В. 03.04.10.240. 41
Дикарев И. С. 09.04.10.827. 137
Дикова П. В. 09.04.10.861. 141
Димитрова М. В. 10.04.10.950. 156
Димовська П. С. 07.04.10.648. 107
Ділікін А. 04.04.10.380. 63
Дір І. Ю. 02.04.10.84. 16
Діус Н. І. 02.04.10.100. 19
Дмитриев В. В. 07.04.10.635. 105
Добровольська В. 04.04.10.353, 354, 381. 59, 63
Добрынин П. М. 02.04.10.131. 24
Довгерт А. С. 03.04.10.348. 57
Долін Є. В. 07.04.10.719, 724. 118, 119
Додіна Т. М. 05.04.10.450. 74
Дорогих В. М. 07.04.10.720. 119
Драган О. 10.04.10.944. 155
Дрішлюк В. І. 04.04.10.355. 59
Дробот Ж. А. 05.04.10.503. 81
Дроботова Т. Б. 01.04.10.16. 6
Дроздов О. М. 09.04.10.828. 137
Друга В. М. 06.04.10.585. 96
Другак В. 06.04.10.527. 86
Друцун Т. 01.04.10.17. 6
Дубровский Д. С. 07.04.10.603. 99
Дудка О. 07.04.10.662. 110
Дутчак А. 05.04.10.451. 74
Дырин С. 05.04.10.452. 75
Дюкарев В. П. 07.04.10.612. 101
Дягілев О. В. 02.04.10.85. 17
- Егиазарян А. А. 09.04.10.874. 144
Егорова О. А. 09.04.10.898. 147
Ежукова О. А. 02.04.10.197. 34
Елисеєва С. В. 02.04.10.198. 34
Емалтынов А. Р. 03.04.10.310. 50
Еннан Р. Є. 03.04.10.336. 54
Ереклинцева Е. В. 02.04.10.132. 24
Ермошин Г. Т. 10.04.10.917. 151
Ершов О. Г. 05.04.10.504. 82
Ершова И. В. 04.04.10.382. 63
Ерыгина В. И. 01.04.10.72. 14
Ефименко С. В. 11.04.10.998. 166
- Євко В. Ю. 03.04.10.330. 53
Єрмоленко В. 06.04.10.528, 576. 86, 94
Єфименко Л. В. 03.04.10.305. 49
Єфремова П. В. 01.04.10.31. 8
- Жадан А. В. 06.04.10.596. 97
Жадяева М. А. 10.04.10.951. 156
Жамкопьян С. 07.04.10.725. 119
Желіхівська А. М. 04.04.10.383. 64
Жеребной І. 03.04.10.311. 50
Жидких А. А. 10.04.10.928. 152
Жижина М. В. 09.04.10.891. 146
Жилінкова І. В. 03.04.10.241. 41
Жилінкова О. 03.04.10.242. 41
Жуйков В. М. 03.04.10.312. 50
- Жук Л. А. 04.04.10.356. 59
Жуков Ф. Ф. 03.04.10.243. 41
Жукова Т. С. 08.04.10.772. 128
Журавська З. В. 08.04.10.761. 126
Жушман В. П. 06.04.10.552. 89
- Заборовський В. В. 03.04.10.215. 37
Завальна Ж. В. 07.04.10.613. 101
Загородній С. 07.04.10.636. 105
Загорский Г. И. 09.04.10.800. 132
Зайцев В. Г. 04.04.10.384. 64
Заклязминская А. П. 07.04.10.651. 108
Занфірова Т. А. 12.04.10.1023. 170
Заремба Е. С. 08.04.10.773. 128
Заславская Н. М. 06.04.10.577. 94
Захаров В. В. 01.04.10.50. 11
Захаров Д. О. 09.04.10.829. 137
Захарова М. В. 12.04.10.1024. 170
Звенигородський О. М. 08.04.10.788. 130
Звечаровский И. Э. 02.04.10.133. 24
Здзенички Б. 02.04.10.134. 24
Зейкан Я. П. 03.04.10.302. 49
Зеліско А. 03.04.10.244. 41
Зінченко О. В. 01.04.10.18. 6
Золотенкова Г. В. 09.04.10.903. 148
Золотухина Е. К. 01.04.10.73. 15
Зубрицький М. 10.04.10.929. 153
- Ибраева А. С. 01.04.10.19. 7
Иванов В. И. 03.04.10.245. 41
Иванченко С. В. 01.04.10.51. 11
Игнатенко Г. В. 11.04.10.978. 161
Иногамова-Хегай Л. 05.04.10.453. 75
Исаева К. М. 02.04.10.135. 25
Исаенко В. 10.04.10.930. 153
Ишеков К. А. 02.04.10.136. 25
- Іванський А. Й. 07.04.10.675. 112
Іванюта П. В. 04.04.10.428. 70
Ізарова І. О. 03.04.10.246. 41
Іщенко В. В. 07.04.10.687, 688. 114
Іщенко Ю. В. 07.04.10.720. 119
- Кадикало О. І. 02.04.10.86. 17
Казаринова А. Е. 09.04.10.875. 144
Калинина Л. А. 02.04.10.137. 25
Калиновський О. В. 09.04.10.830. 137
Калищук Л. А. 06.04.10.578. 95
Калмиков Д. 08.04.10.749. 124
Калугина Т. В. 02.04.10.138. 25
Калужинський О. В. 09.04.10.831. 137
Кальницький Ю. 09.04.10.876. 144
Каменков В. С. 04.04.10.429. 70
Камышанский В. П. 03.04.10.247. 42
Кананыкина Е. С. 12.04.10.1025. 170
Канашевский В. А. 03.04.10.248. 42
Канюка І. М. 09.04.10.832. 137
Каплунов А. И. 07.04.10.650. 107
Каракаш И. И. 06.04.10.590. 96
Караханян К. М. 06.04.10.529. 86
Кармаза О. О. 03.04.10.313. 50
Кармаліта М. 01.04.10.20.
Карпенко Л. В. 03.04.10.249. 42
Кассо Л. А. 03.04.10.250. 42
Катвицкая М. 05.04.10.454. 75
Катеринчук К. В. 08.04.10.742. 123
Кафарський В. І. 02.04.10.101, 199. 19, 34

- Капинцева О. Ю. 12.04.10.1026. 170
Келді Д. 07.04.10.729. 120
Кельман М. 01.04.10.21. 7
Київцев О. 11.04.10. 999, 1000. 166
Ким Е. П. 08.04.10.774. 128
Кирилук А. В. 03.04.10.251. 42
Кислицина И. П. 09.04.10.899. 147
Ківалова Т. С. 03.04.10.252. 42
Кірмач А. В. 07.04.10.614. 101
Кісель В. Й. 03.04.10.253. 42
Клебанов Л. Р. 08.04.10.750. 124
Клепа Є. М. 09.04.10.804. 133
Кленев С. Е. 03.04.10.254. 43
Клименко О. 01.04.10.22. 7
Клюкин Б. Д. 06.04.10.591. 97
Кметик Х. В. 11.04.10.969. 159
Книш В. В. 02.04.10.102. 19
Книш З. І. 11.04.10.982. 162
Княгинин К. П. 02.04.10.139. 25
Кобиланський К. М. 07.04.10.658. 109
Коваленко А. А. 07.04.10.678. 112
Коваленко І. А. 09.04.10.833. 138
Коваленко Л. П. 07.04.10.637. 105
Коваль К. 12.04.10.1027. 171
Коваль М. 07.04.10.638. 106
Коваль О. П. 03.04.10.331. 53
Ковальчук О. 02.04.10.140. 25
Ковбас І. 07.04.10.638. 106
Ковров А. Э. 12.04.10.1028. 171
Ковров Н. Н. 03.04.10.255. 43
Ковтонюк А. М. 01.04.10.68. 14
Когут О. В. 07.04.10.664. 110
Кожевников Д. Е. 05.04.10.505. 82
Козлов Т. Л. 08.04.10.776. 128
Колесник Г. И. 04.04.10.385. 64
Колісниченко К. С. 11.04.10.1001. 166
Колкутин В. В. 09.04.10.902. 148
Коллер Ю. 08.04.10.781. 129
Колодій І. М. 07.04.10.734. 121
Колодизний М. Г. 08.04.10.759. 125
Колоколов П. А. 10.04.10.952. 156
Коломейцева Т. А. 02.04.10.141. 26
Колотуха І. О. 11.04.10.970. 159
Колпаков В. К. 07.04.10.602. 99
Комаринська Ю. Б. 09.04.10.867. 142
Конджакулян К. М. 02.04.10.142. 26
Кондратьева М. А. 02.04.10.143. 144. 26
Кондрашов А. А. 02.04.10.145. 26
Коньшин С. О. 12.04.10.1029. 171
Конюшенко Я. Ю. 10.04.10.937. 154
Копцева Л. О. 07.04.10.726. 120
Кордюкова Н. 04.04.10.431. 70
Корж В. 09.04.10.877. 144
Коритько Д. Г. 07.04.10.639. 106
Корнева О. А. 06.04.10.592. 97
Корнуков В. М. 09.04.10.834. 138
Коровайко О. 09.04.10. 803, 835. 133, 138
Коросташивець Ю. 04.04.10.387. 64
Короткий Т. Р. 03.04.10.341. 55; 11.04.10.977, 982. 160, 162
Корякин В. 07.04.10.632. 105
Косенчук В. 03.04.10.256. 43
Коссе А. А. 03.04.10.342. 55
Костина П. И. 05.04.10.506. 82
Коструба В. В. 01.04.10.7. 5
Костюк В. 05.04.10.455. 75
Костяшкін І. О. 06.04.10.530. 86
Косюта М. В. 10.04.10.924. 152
Кочура А. В. 09.04.10.836. 138
Кравчук В. М. 02.04.10.103. 20; 10.04.10.931, 932. 153
Кравчук М. В. 01.04.10.40. 10
Кравчук П. С. 05.04.10.480. 78
Кравчук С. 08.04.10.775. 128
Краев П. В. 06.04.10.593. 97
Крамской В. В. 02.04.10.146. 26
Красинский В. В. 02.04.10.147. 26
Краснов Є. В. 05.04.10.456. 75
Краснова М. 06.04.10.579. 95
Краснова Ю. А. 06.04.10.563. 91
Красноступ Г. М. 07.04.10.735. 121
Кривенко Ю. В. 03.04.10.257. 43
Кривицький Ю. 01.04.10.14. 6
Кризина Н. П. 07.04.10.647. 107
Криптопа О. М. 03.04.10.314. 50
Крохина Ю. А. 07.04.10.689. 114
Крупка Ю. М. 04.04.10.357. 59
Крусня А. Р. 02.04.10.80. 16
Кручинин Ю. С. 09.04.10.909. 149
Кубієвич С. П. 11.04.10.983. 162
Кувакін С. В. 07.04.10.601. 99
Кудашкин А. В. 08.04.10.776. 128
Кузин В. Н. 01.04.10.52. 11
Кузнецов А. А. 07.04.10.640. 106
Кузнецов Д. 05.04.10.457. 75
Кузнецова П. С. 03.04.10.258. 43
Кузьменко А. 09.04.10.876. 144
Кузьменко О. 02.04.10.104. 20; 07.04.10.602. 99
Кулик М. 09.04.10.837. 138
Куліков О. П. 09.04.10.805. 133
Кулініч О. О. 03.04.10.259. 43; 04.04.10.355. 59
Кулыгин В. В. 01.04.10.53. 12
Купин А. Ф. 09.04.10.893. 146
Курбанова З. М. 02.04.10.130. 24
Курдельчук Д. М. 03.04.10.315. 51
Курдиба Т. О. 09.04.10.878. 144
Курилкина О. А. 10.04.10.918. 151
Курило О. М. 07.04.10.665. 110
Куринова Я. И. 08.04.10.777. 129
Курко М. П. 07.04.10.615. 101
Кухар А. О. 03.04.10.260. 43
Кучерявенко М. П. 07.04.10.679. 112
Купинська О. П. 09.04.10.838. 138
Кязимов М. С. 08.04.10.778. 129
Лаврик А. Ю. 01.04.10.24. 7
Лаврів О. Я. 05.04.10.458. 75
Лагутіна І. В. 05.04.10.459. 75
Лазаренко Л. А. 02.04.10.87. 17
Лазебник Л. 07.04.10.705. 116
Лазько Г. З. 03.04.10.316. 51
Лалетина А. С. 03.04.10.261. 44
Лапицкий В. П. 06.04.10.568. 93
Лапшина П. С. 01.04.10.54. 12
Ларина О. Г. 01.04.10.55. 12
Латковська Т. А. 07.04.10.690. 114
Левеев Ю. Е. 09.04.10.839. 138
Лелеченко А. П. 07.04.10.691. 114
Леонтьев С. А. 10.04.10.919. 151
Лесняк П. А. 03.04.10.262. 44
Лисица В. П. 04.04.10.388. 64
Литвинов О. М. 08.04.10.762. 126
Лихман Е. В. 05.04.10.467. 77
Ліпкан В. 07.04.10. 602. 641. 99, 106
Лісова Т. 06.04.10.531. 86
Ліщенко В. 09.04.10.840. 138

- Логинов П. 07.04.10.692. 115
 Лозинська С. І. 12.04.10.1030. 171
 Лопатін С. І. 07.04.10.616. 101
 Лотоцький М. 08.04.10.779. 129; 10.04.10.953. 156
 Лукашев О. А. 07.04.10.693. 115
 Лунін С. 10.04.10.920. 151
 Луцьк С. М. 01.04.10.74. 15
 Лушников А. М. 11.04.10.964. 158
 Лушнікова М. В. 11.04.10.964. 158
 Ляхівненко С. М. 11.04.10.984. 163
 Лишук Р. М. 07.04.10.617. 102
- Маврин С. П. 02.04.10.148. 26
 Магеррамов А. А. 06.04.10.580. 95
 Магомедов Т. М.-С. 08.04.10.751. 124
 Магомедов Ш. Б. 02.04.10.149, 150. 27
 Мазуренко А. П. 01.04.10.24. 7
 Майданик Р. 03.04.10.263, 264, 317. 44, 51
 Майстренко М. М. 08.04.10.763. 126
 Майстренко О. В. 07.04.10.694. 115
 Макаренко В. О. 07.04.10.695. 115
 Макаренко О. Ю. 06.04.10.594. 97
 Макаруха З. 11.04.10. 985, 1002. 163, 166
 Маклаков В. В. 02.04.10.116. 21
 Макода В. Є. 03.04.10.265. 44
 Максименко А. 04.04.10.389. 64
 Малента В. С. 01.04.10.23. 7
 Малиновский О. П. 11.04.10.1003. 166
 Малиш П. А. 06.04.10.569. 93
 Малько А. В. 01.04.10.24. 7; 02.04.10.151. 27
 Малярченко В. Т. 09.04.10.798. 132
 Мамайкина Ю. Л. 06.04.10.568. 93
 Маматова Т. В. 07.04.10.642. 106
 Мамедов З. А. 03.04.10.318. 51
 Мамка Г. 09.04.10.841. 138
 Мамуня О. 04.04.10.369. 61
 Мамутов В. К. 04.04.10.386. 64
 Мануилова Е. В. 03.04.10.342, 344. 55, 56
 Манукян В. И. 11.04.10. 965. 158
 Мариненко В. Ю. 08.04.10.752. 124
 Марино И. 02.04.10.152. 27
 Марковичева Е. В. 01.04.10.56. 12
 Мармилова Т. Д. 07.04.10.721. 119
 Мартин А. 06.04.10.532, 533. 86
 Мартинюк О. А. 09.04.10.894. 146
 Мартынов А. В. 12.04.10.1031. 171
 Мартынич Е. Г. 10.04.10.954. 156
 Марченко А. В. 09.04.10.842. 139
 Марченя П. П. 12.04.10.1032. 171
 Маслак П. В. 08.04.10.738. 122
 Матвеева О. В. 04.04.10.430. 70
 Матвиенко Г. В. 07.04.10.696. 115
 Матвійчук Ю. М. 10.04.10.925. 152
 Матійко М. В. 03.04.10.266. 44
 Матюшева Т. П. 01.04.10.57. 12
 Мацькевич М. 01.04.10.41. 10
 Медведько О. І. 10.04.10.926. 152
 Мелешко М. І. 04.04.10.390. 64
 Мельгунов В. Д. 06.04.10.595. 97
 Мельник М. 07.04.10.666. 110
 Мельник П. С. 11.04.10.1004. 166
 Мельник О. З. 11.04.10.971. 159
 Мельник С. М. 10.04.10.911. 150
 Мельников В. Ю. 09.04.10.843. 955. 139, 156
 Мельничук П. 05.04.10.460. 76
 Мельничук О. 05.04.10.461. 76
 Микитюк А. А. 07.04.10.680. 112
- Микляева О. В. 09.04.10.900. 147
 Миколенко А. И. 07.04.10.604. 99
 Миколенко О. І. 07.04.10.655. 108
 Минина Е. Л. 06.04.10.558. 90
 Минникес И. В. 01.04.10.58. 12
 Миронова Г. 03.04.10.267. 44
 Мисроков Т. З. 02.04.10.200. 34
 Митин Г. Н. 02.04.10.201. 35
 Михайлов А. Г. 02.04.10.202. 35
 Михайлова И. А. 03.04.10.268. 44
 Михеева И. В. 01.04.10.59. 12
 Мишутина Э. И. 12.04.10.1033. 172
 Мілевський О. П. 09.04.10.806. 133
 Місінкевич А. Л. 06.04.10.534. 87
 Мішина Н. В. 02.04.10.187. 32
 Мішина О. Б. 06.04.10.581. 95
 Міщенко І. В. 07.04.10.728. 120
 Мовчан Ю. В. 11.04.10.972. 159
 Мозгова В. А. 08.04.10.794. 131
 Моисеева Е. В. 03.04.10.269. 45
 Молдован А. В. 09.04.10.799, 844. 132, 139
 Молдован В. В. 10.04.10.911. 150
 Молчанов А. 05.04.10.462. 76
 Момонт Ю. А. 02.04.10.203. 35
 Монастырский Ю. Э. 03.04.10.343. 56
 Морозов С. М. 07.04.10.681. 113
 Мосина Л. 05.04.10.463. 76
 Мудрецька Г. В. 09.04.10.879. 144
 Муза О. В. 07.04.10.659. 109
 Музиченко П. П. 01.04.10.31. 8
 Мукимханов Р. А. 09.04.10.880. 144
 Мукшименко А. П. 07.04.10.618. 102
 Мусаев Р. М. 03.04.10.270. 45
 Мусаелин М. Ф. 08.04.10.780. 129
 Мусалова З. М. 02.04.10.157. 28
 Мусіяка В. Л. 03.04.10.319. 51
 Муцалханов М. М. 09.04.10.845. 139
- Падтока О. 12.04.10.1034. 172
 Пазаренко В. 03.04.10.271. 45
 Пазаров І. 11.04.10. 1005, 1006. 167
 Пазимко Є. 08.04.10.781. 129
 Паливайко Є. О. 10.04.10.933. 153
 Народенко А. 09.04.10.846. 139
 Настечко К. 06.04.10.535. 87
 Наумкин С. П. 06.04.10.596. 97
 Педов И. П. 06.04.10.582. 95
 Пездемковский В. В. 01.04.10.19. 7
 Пеліп М. І. 12.04.10.1035. 172
 Персесян А. 03.04.10.272. 45
 Несмеянова С. Э. 02.04.10.153. 27
 Нестеренко С. С. 03.04.10.339, 340. 54, 55;
 09.04.10.847. 139; 11.04.10.981, 984. 162, 163
 Нестерович В. Ф. 02.04.10.154. 27
 Петеса П. 08.04.10.753. 124
 Пешелов В. Г. 05.04.10.464. 76
 Печипоренко С. І. 07.04.10.643. 106; 10.04.10.934. 153
 Печипорук С. В. 02.04.10.88. 17
 Нечитайло О. М. 07.04.10.660. 109
 Никитченко Н. 04.04.10.391. 65
 Никифоров В. Г. 09.04.10.881. 145
 Николичев Д. П. 03.04.10.273. 45
 Піколаєнко П. 01.04.10.75. 15; 12.04.10.1036. 172
 Пімак М. 03.04.10.332. 53
 Повиков С. 07.04.10.697. 115
 Новоселова А. Н. 09.04.10.901. 147
 Нор В. Т. 09.04.10.797. 132

- Носова В. М. 02.04.10.204. 35
 Нумерова А. 04.04.10.432. 71
- Оболонкова Е. В. 03.04.10.274. 45
 Оборотов Ю. М. 01.04.10.2. 4
 Оверковська Т. 06.04.10.536, 537. 87
 Овсепян Ж. И. 11.04.10.1007. 167
 Овчаренко А. 03.04.10.349. 57
 Овчинников А. И. 12.04.10.1037. 172
 Овчинников Ю. Г. 09.04.10.848. 139
 Огієнко І. В. 05.04.10.437. 72
 Оглезнев В. В. 12.04.10.1038. 172
 Озерова Т. А. 07.04.10.698. 115
 Озерський І. 10.04.10.935. 153
 Оленева А. Н. 04.04.10.392. 65
 Олійник О. 01.04.10.25. 7; 10.04.10.936. 154
 Олыпанецька О. Б. 03.04.10.275. 45
 Омельчук О. М. 12.04.10.1039. 172
 Омельчук О. С. 03.04.10.252. 42
 Онацький Е. А. 07.04.10.619. 102
 Онищенко Г. В. 03.04.10.337. 54
 Онохова В. В. 02.04.10.205. 35
 Оржель О. 07.04.10.729. 120
 Орловский Ю. П. 05.04.10.465. 76
 Орлюк О. П. 07.04.10.677. 112
 Осауленко А. О. 01.04.10.67. 13
 Осауленко О. І. 01.04.10.67. 13
 Осауленко С. В. 07.04.10.620. 102
 Осетров С. А. 02.04.10.155. 28
 Осин В. В. 10.04.10.956. 156
 Отрадна О. О. 03.04.10.276. 45
- Павленко М. В. 07.04.10.682. 113
 Павленко С. П. 07.04.10.699. 115
 Павлів-Самойл П. П. 12.04.10.1018. 169
 Павлік О. М. 08.04.10.789. 130
 Павлов С. С. 01.04.10.69. 14
 Павлова И. Е. 01.04.10.60. 13
 Павлушкин А. В. 02.04.10.160. 28
 Павлюк П. М. 03.04.10.277. 45
 Палеев И. М. 10.04.10.957. 157
 Палій П. І. 06.04.10.538. 87
 Паничкин В. Б. 03.04.10.278. 46
 Панов С. Л. 05.04.10.508. 82
 Панченко В. 06.04.10.559. 91
 Панченко Л. Є. 11.04.10.986. 163
 Парасочкіна К. В. 09.04.10.849. 140
 Пархета А. А. 01.04.10.26. 7
 Пасенюк О. 07.04.10.667. 674. 110, 111
 Пасічник К. М. 04.04.10.393. 65
 Патик Л. Л. 09.04.10.868. 143
 Пашков В. М. 04.04.10.361. 60
 Пелешенко Ю. 05.04.10. 509. 82
 Пеліванова П. 06.04.10.539. 87
 Перепелица М. А. 07.04.10.700. 116
 Петлюк Ю. 01.04.10.42. 10
 Петренко Д. С. 02.04.10.156. 28
 Петричко П. О. 08.04.10.764. 126
 Петришин О. В. 01.04.10.3. 4
 Петров А. 05.04.10.466. 77
 Петров С. Є. 09.04.10.869. 143
 Петрова П. 03.04.10.303. 49; 10.04.10.912. 150
 Пешин П. Л. 02.04.10.206. 35
 Пешкова А. 03.04.10.279. 46
 Пивовар І. В. 07.04.10.621. 103
 Пиголкин Ю. И. 09.04.10.903. 148
 Пилипенко Ю. С. 10.04.10.958. 157
- Пилюгина Н. С. 03.04.10.344. 56
 Пирбудагова Д. Ш. 02.04.10.157. 28
 Підвальна М. З. 07.04.10.664. 110
 Піддубний В. І. 04.04.10.394. 65
 Підюков П. П. 10.04.10.937. 154
 Платонова Є. О. 06.04.10.583. 95
 Плахотнік О. В. 02.04.10.89. 17
 Плошкин В. В. 05.04.10.467. 77
 Погодина И. 05.04.10.468. 77
 Погорелова О. М. 06.04.10.540. 87
 Погорелова Т. 10.04.10.938. 154
 Погребняк П. 02.04.10.105. 20
 Подима Я. В. 02.04.10.90. 18
 Подковенко Т. О. 12.04.10.1040. 173
 Подоляк С. А. 04.04.10.362. 60
 Подцерковний О. П. 04.04.10.359. 59
 Пожаров Ю. В. 05.04.10.469. 77
 Пожарова О. В. 05.04.10.470. 77
 Полдников Д. Ю. 01.04.10.76. 15
 Полежаров Л. В. 11.04.10.1008. 167
 Полетило К. С. 03.04.10.280. 46
 Полещенко Д. А. 02.04.10.207, 208. 35, 36
 Полянничко А. 07.04.10.701. 116
 Помазанский А. Е. 02.04.10.160, 191. 28, 33
 Пономарев М. В. 07.04.10.644. 106
 Пономаренко А. 09.04.10.850. 140
 Пономарьова Г. П. 01.04.10.33. 8
 Попелюшко В. О. 09.04.10.851. 140
 Попов В. В. 12.04.10.1019. 169
 Попов В. Л. 09.04.10.898. 147
 Попов И. Е. 02.04.10.169. 30
 Попова И. А. 09.04.10.882. 145
 Попова Ю. Ю. 02.04.10.158. 28
 Поповська І. П. 04.04.10.363. 60
 Порошин Е. П. 02.04.10.159. 28
 Порудчикова О. В. 05.04.10.471. 77
 Постников А. Е. 02.04.10.160. 28
 Постников П. С. 09.04.10.894. 146
 Постригань Т. 05.04.10.510. 82
 Потапчук Є. М. 07.04.10.645. 106
 Потомська П. 09.04.10.883. 145
 Потопахіна О. М. 05.04.10.511. 83
 Прасолов Б. 05.04.10.472. 77
 Пресняков М. В. 05.04.10.473. 77
 Преснякова А. В. 02.04.10.161. 28
 Приймаченко Д. В. 07.04.10.601. 99
 Прийменко О. 05.04.10.512. 83
 Приміч Д. В. 05.04.10.474. 78
 Приходько В. 07.04.10.630. 104
 Прищепчук І. О. 07.04.10.695. 115
 Прокаев А. В. 03.04.10.281. 46
 Прокопов Д. Є. 01.04.10.77. 15
 Прохоров К. В. 02.04.10.162. 29
 Проценко В. В. 03.04.10.216. 37
 Пузаненко В. 03.04.10.282. 46
 Пуляева Е. В. 05.04.10. 507. 82
 Пушкарьов В. 03.04.10.350. 57
 Пчолкін В. Д. 09.04.10.870. 143
 Пядишев В. Г. 11.04.10.1009. 167
- Раба А. А. 07.04.10.646. 107
 Радченко Л. 03.04.10.283. 46; 04.04.10.395, 396. 65
 Разоренов К. И. 07.04.10.668. 110
 Расюк Е. 08.04.10.782–784. 129
 Рекун В. А. 10.04.10.914. 150
 Ренер Н. А. 08.04.10.771. 128
 Решетников С. Н. 02.04.10.163. 29

- Резнікова В. В. 04.04.10.358, 397, 398. 59, 65, 66
Рибалка О. В. 09.04.10.807. 134
Римар І. А. 05.04.10.475. 78
Ріпенко А. 02.04.10.164. 29; 06.04.10.541. 88
Ровинский М. 04.04.10.431. 70
Рогатинська ІІ. 09.04.10.852, 853. 140
Рогов А. С. 02.04.10.165. 29
Родионова А. С. 01.04.10.27. 8
Рожков Г. С. 04.04.10.399. 66
Роик В. 05.04.10.513. 83
Романенко Г. Х. 09.04.10.903. 148
Романова В. В. 03.04.10.284. 46
Романюк Б. 10.04.10.939. 154
Ромат Т. Є. 07.04.10.669. 111
Россіхіна Г. В. 07.04.10.702. 116
Ротар Д. П. 07.04.10.703. 116
Ротко С. В. 03.04.10.285. 46
Руденко В. Ю. 10.04.10.940. 154
Руднева О. 01.04.10.28. 8; 11.04.10.1010. 167
Рудник Т. В. 08.04.10.790. 130
Рудницька О. П. 05.04.10.476. 78
Рудомино В. 04.04.10.432. 71
Рукавишнікова И. В. 07.04.10.704. 116
Рыбак С. 07.04.10.705. 116
Рибцев В. П. 02.04.10.133. 24
Ризанцева ІІ. О. 03.04.10.321. 51
- Савин Р. А. 06.04.10.542. 88
Савченко Л. А. 07.04.10.678. 112
Сажієнко Н. В. 03.04.10.346. 56
Сайдумов Д. Х. 02.04.10.166. 29
Сальман І. Ю. 06.04.10.560. 91
Сафаргалеева Е. 05.04.10.477. 78
Сафончик О. І. 03.04.10.333. 53
Свіжа О. О. 03.04.10.334. 53
Світенок М. І. 05.04.10.478. 78
Святун О. 11.04.10.1012. 168
Севостьянова Н. І. 11.04.10.1011. 168
Седик Ю. 10.04.10.913. 150
Селезень П. 07.04.10.706. 116
Селезньов М. О. 08.04.10.791. 131
Селезньова О. 07.04.10.736. 121
Селіванов А. 02.04.10.106. 20; 12.04.10.1041. 173
Семёнов А. В. 02.04.10.167. 29
Семенов Е. А. 09.04.10.854. 140
Семенова М. 04.04.10.400. 66
Сенченко О. С. 07.04.10.707. 117
Сергеев Д. Б. 02.04.10.209. 36
Сердюк О. 10.04.10.913. 150
Серета А. М. 01.04.10.32. 8
Серета Г. 09.04.10.855. 140
Серкова П. П. 04.04.10.401. 66
Сидорова В. Н. 03.04.10.286. 47
Синенко С. В. 05.04.10.479. 78
Сирота І. М. 05.04.10.499, 514. 81, 83
Ситникова А. В. 02.04.10.168. 29
Ситницька О. А. 05.04.10.480. 78
Сіваши О. М. 11.04.10.973. 159
Сіверін В. І. 07.04.10.622. 103
Сіряченко І. 06.04.10.543. 88
Скворцова Ю. В. 01.04.10.61. 13
Сковпень В. 05.04.10.463. 76
Скоропис О. М. 03.04.10.217. 38
Скрижинский С. Ф. 09.04.10.898. 147
Скрипник В. 06.04.10.544. 88
Скрипнюк О. 02.04.10.107. 20
Скуратова А. Ю. 11.04.10.978. 161
- Скурко Е. В. 01.04.10.29. 8
Слабкий В. Г. 07.04.10.647. 107
Сліденко І. Д. 02.04.10.91. 18
Слінько С. В. 09.04.10.808. 134
Смирнов А. 04.04.10.402. 66
Смирнов В. В. 08.04.10.785. 129
Смирнов И. В. 09.04.10.894. 146
Смітюх А. В. 04.04.10.433. 71
Смокович М. 07.04.10.670. 111
Смолирова М. Л. 05.04.10.438, 481. 72, 79
Совгіра С. В. 06.04.10.570. 93
Сойфер В. 05.04.10.482. 79
Сокол М. В. 05.04.10.439. 72
Соколик С. 07.04.10.729. 120
Соколов Ю. Н. 09.04.10.856, 857. 141
Соколова Н. В. 03.04.10.345. 56
Соколова Я. 09.04.10.884. 145
Солдатенко О. В. 07.04.10.708. 117
Солдатський В. В. 09.04.10.858. 141
Соловйов О. В. 10.04.10.921. 151
Соловйова Т. В. 03.04.10.322. 52
Соловьев С. Г. 02.04.10.169. 30
Сонін О. Є. 05.04.10.483. 79
Сорочик Ю. Ю. 07.04.10.623. 103
Сохан А. В. 01.04.10.62. 13
Соцуро А. Л. 05.04.10.484. 79
Спасибо-Фатеева І. В. 03.04.10.323. 52
Станіславський В. П. 03.04.10.346. 56
Стародубцева И. А. 02.04.10.170. 30
Старук Ю. О. 08.04.10.743. 123
Старцев А. В. 03.04.10.212. 37
Стасів О. 05.04.10.485. 79
Сташис В. В. 08.04.10.737. 122
Стащенко О. 02.04.10.108. 20
Степська О. В. 06.04.10.545. 88
Степченко С. В. 10.04.10.941. 154
Стеценко В. 03.04.10.287. 47; 07.04.10.624. 103
Стецюк П. 02.04.10.109. 20
Стоянов М. М. 09.04.10.809. 134
Стрельник В. В. 06.04.10.584. 95
Стрижак А. 02.04.10.110. 20
Стрыгина М. 05.04.10.486, 487. 79
Субіна Т. В. 07.04.10.731. 121
Субуханкулова Л. Р. 02.04.10.171. 30
Супрун С. В. 09.04.10.859. 141
Сурілова О. О. 06.04.10.562. 91
Суровська Л. 05.04.10.488. 79
Сухорольський П. М. 11.04.10.974. 160
Сухоруков А. С. 02.04.10.172. 30
Супкевич А. 04.04.10.403. 66
- Талыцева Л. А. 03.04.10.351. 58
Тамбовцев В. Є. 07.04.10.683. 113
Тарасенко В. С. 05.04.10.489. 79
Тарасюк Т. М. 05.04.10.515. 83
Татаринов С. А. 02.04.10.173. 30
Татій В. Я. 08.04.10.737. 122
Тварковська Л. І. 02.04.10.111. 21
Твердохліб В. Ю. 07.04.10.648. 107
Теленик С. С. 07.04.10.709. 117
Темех І. Т. 02.04.10.92. 18
Теньков С. О. 04.04.10.434, 435. 71
Теременький В. І. 09.04.10.810. 134
Терещенко С. С. 07.04.10.649. 107
Терлецька Л. М. 06.04.10.546, 561. 88, 91
Тернавська В. 02.04.10.112. 21
Тертишник В. 10.04.10.942. 155

- Тертишник О. 10.04.10.942. 155
Тетюев С. В. 09.04.10.860. 141
Тимошенко М. О. 04.04.10.404. 66
Тимченко І. 02.04.10.113. 21
Титич В. М. 01.04.10.8. 5
Ткаля О. В. 01.04.10.9. 5
Ткач Т. 01.04.10.78. 15
Ткаченко Є. 02.04.10.114. 21
Ткаченко Н. В. 04.04.10.405. 66
Тлостанова М. В. 12.04.10.1042. 173
Товкун Л. В. 07.04.10.710. 117
Токаев А. 04.04.10.406. 67
Токар Е. Я. О 04.04.10.407. 67
Токарева Е. В. 03.04.10.288. 47
Томарова О. 03.04.10.289. 47
Топчий В. В. 09.04.10.885. 145
Трач О. М. 03.04.10.320. 51
Трашкова ІІ. 04.04.10.376. 62
Третьяков В. А. 10.04.10.922. 151
Третьяков Д. 10.04.10.943. 155
Третьяк А. 06.04.10.547, 585. 88, 96
Трофименко М. М. 12.04.10.1035. 172
Трофимов В. В. 12.04.10.1043. 173
Трофімова Л. В. 07.04.10.711. 117
Трояновский А. В. 03.04.10.338, 343, 345. 54, 56;
11.04.10. 966, 979, 988. 158, 161, 164
Тулянцева І. В. 07.04.10.722. 119
Туманов Э. В. 09.04.10.904. 148
Туренко О. С. 12.04.10.1044. 173
Турищев С. В. 02.04.10.210. 36
- Удалова Л. Д. 09.04.10.801. 132
Умнова О. В. 07.04.10.661. 109
Ургалкин А. С. 09.04.10.910. 149
Усолицева А. Г. 02.04.10.174. 30
Устименко В. 04.04.10.408. 67
Устинов В. В. 09.04.10.905. 148
Ухов В. Ю. 07.04.10.650. 107
- Фанесток К. 10.04.10.913. 150
Фатьянова Е. В. 02.04.10.175. 31
Федоркина В. В. 06.04.10.597. 97
Федоров А. Ю. 04.04.10.409. 67
Федорова А. 11.04.10.1012. 168
Федоровська О. Б. 06.04.10.586. 96
Федорченко Н. 03.04.10.290. 47
Федорчук І. М. 08.04.10.792. 131
Федосеева ІІ. ІІ. 07.04.10.651. 108
Федотов В. 04.04.10.371. 62
Федотова О. 06.04.10.548. 89
Федотова Ю. Г. 02.04.10.176. 31
Федчук С. 04.04.10.410. 67; 07.04.10.712. 117
Феофилактов А. 05.04.10.490. 80
Фетисов В. А. 09.04.10.897. 147
Фетисова О. В. 03.04.10.291. 47
Филиппова ІІ. А. 02.04.10.177. 31
Филонова М. Б. 12.04.10.1045. 173
Фирсова ІІ. К. 09.04.10.906. 148
Філіппов С. О. 07.04.10.645. 106
Філонова І. Б. 07.04.10.713. 117
Фольгерова Ю. ІІ. 03.04.10.292. 47
Форманюк В. В. 05.04.10.491. 80
Фрадкин К. Б. 04.04.10.411. 67
Фролова ІІ. В. 06.04.10.598. 98
Фурман Я. В. 09.04.10.886. 145
- Хавронюк М. 08.04.10.749. 124
Хамова И. Е. 09.04.10.907. 148
Халтаев А. Р. 02.04.10.178. 31
Хараджа ІІ. 03.04.10.335. 54
Харитонов Е. О. 03.04.10.212. 37
Харитонов Е. И. 03.04.10.212. 37
Харитонов Л. І. 05.04.10.516. 83
Харитонов Т. Є. 06.04.10.549. 89
Харитонов Ю. С. 03.04.10.293. 48
Харко Д. 01.04.10.30. 8
Харлашина Г. Е. 10.04.10.959. 157
Харченко В. 08.04.10.754. 125
Харченко Г. Г. 03.04.10.294. 48
Харченко О. С. 06.04.10.550. 89
Харчук О. О. 11.04.10.975. 160
Хибиев Х. С. 09.04.10.887. 145
Хилота В. В. 08.04.10.755. 125
Хім'як Ю. Б. 08.04.10.756. 125
Хлестов О. ІІ. 11.04.10.987. 164
Ходико Ю. 03.04.10.295. 48
Холиков К. ІІ. 02.04.10.179. 31
Хорт Ю. В. 04.04.10.412, 413. 67, 68
Хрипінський П. В. 08.04.10.744. 123
Худокормова О. И. 04.04.10.414. 68
Хэммонд Д. 04.04.10.415. 68
- Царев С. Ю. 05.04.10.440. 73
Цветков А. А. 09.04.10.861. 141
Цвік М. В. 01.04.10.3. 4
Цесар І. 02.04.10.180. 31
Цибульська О. Ю. 03.04.10.296. 48
Цимбрівський Т. 11.04.10.988, 1013. 164, 168
Цуркан Т. Ю. 01.04.10.10. 5
Цюра В. 03.04.10.297, 298. 48
- Чабан В. П. 07.04.10.720. 119
Чайковский Ю. В. 03.04.10.347. 57; 11.04.10. 966, 980.
985, 987. 158, 161, 163, 164; 12.04.10.1016. 169
Чанишев Р. І. 05.04.10.492. 80
Чанишева А. Р. 03.04.10.299. 48
Чанишева Г. І. 05.04.10.517. 83
Чаннов С. 05.04.10.493. 80
Чаплицін К. М. 04.04.10.416. 68
Чванкін С. А. 03.04.10.324. 52
Чеботарева И. Н. 10.04.10.960. 157
Ченцов В. В. 07.04.10.601. 99
Чепурнова Н. М. 10.04.10.923. 152
Челус А. В. 01.04.10.79. 15
Чередніченко О. С. 09.04.10.862. 141
Черемнова А. І. 06.04.10.599. 98
Черепанов И. З. 07.04.10.652. 108
Черкес М. Е. 11.04.10. 966. 158
Черная Н. В. 03.04.10.286. 47
Чернега А. П. 04.04.10.417. 68
Чернова А. 09.04.10.863. 142
Черновалюк Ю. Ю. 03.04.10.327. 52
Черногор ІІ. ІІ. 05.04.10. 507. 82
Чернопищук Я. В. 02.04.10.115. 21
Черных М. ІІ. 10.04.10.961, 962. 157
Черняева Д. В. 05.04.10.49. 80
Чертков А. Н. 02.04.10.208. 36
Чеснокова ІІ. Д. 05.04.10. 507. 82
Четвериков А. О. 11.04.10.1014. 168
Чеханюк Л. В. 08.04.10.765. 127
Чиж Ю. В. 07.04.10.625. 103
Чижмар Ю. І. 03.04.10.347. 57
Чижов Б. 05.04.10.495. 80
Чомахашвілі О. 03.04.10.300. 48

Чуксина В. В. 02.04.10.181. 31
 Чумаченко І. Є. 06.04.10.600. 98
 Чуприна Л. М. 07.04.10.684. 113
 Чурилова Т. М. 06.04.10.551. 89
 Чуркин А. В. 09.04.10.864. 142
 Чутчева О. Г. 05.04.10.518. 83
 Чхутиашили П. 05.04.10.496. 80

 Шабельникова Н. А. 01.04.10.63. 13
 Шаблистий В. В. 08.04.10.745. 123
 Шавкун М. Г. 09.04.10.811. 134
 Шакун В. 08.04.10.786. 130
 Шалімова П. С. 07.04.10.714. 118
 Шаповалов Д. 07.04.10.630. 104
 Шарий В. І. 02.04.10.211. 36
 Шаталов Е. А. 01.04.10.64. 13
 Шахман Н. В. 09.04.10.888. 145
 Шевченко О. М. 04.04.10.418. 68
 Шемелинець І. 07.04.10.653. 108
 Шепітько В. Ю. 09.04.10.865. 142
 Шиманович О. 03.04.10.325. 52
 Шиткина И. 04.04.10.419. 68
 Шипка І. 04.04.10.420. 69
 Шипков С. 08.04.10.757. 125
 Шиян О. 03.04.10.301. 49
 Шкарупа К. В. 07.04.10.626. 103
 Шкрабанець М. Д. 07.04.10.601. 99
 Шнягін О. Г. 09.04.10.812. 135
 Шостко О. Ю. 08.04.10.766. 127
 Шулипа М. Ю. 05.04.10.497. 81
 Шульженко І. 05.04.10.498. 81
 Шулятьев И. А. 11.04.10.1015. 168

Шумило М. М. 05.04.10.519. 84
 Шуміленко А. П. 11.04.10.976. 160

Щербак П. М. 01.04.10.34. 9
 Щур Б. В. 09.04.10.889. 146

Югов А. А. 02.04.10.182. 32
 Юдин А. В. 03.04.10.326. 52
 Юркова Т. Н. 02.04.10.183. 32
 Юсубов Э. С. 02.04.10.184. 32
 Юшина С. І. 04.04.10.421. 69

Ягнюк В. А. 07.04.10.715. 118
 Ягунов Д. В. 11.04.10.967. 158
 Ядрышников К. С. 01.04.10.65. 13
 Яковенко Т. 12.04.10.1046. 174
 Яковлев О. О. 04.04.10.422. 69
 Якубовська П. О. 03.04.10.352. 58
 Якубовський Р. В. 07.04.10.716. 118
 Янковский Р. 04.04.10.423. 69
 Янчук А. О. 02.04.10.81. 16
 Яремчук К. О. 07.04.10.627. 104
 Ярмоленко Ю. 10.04.10.944. 155
 Ярошенко Ф. О. 07.04.10.717. 118
 Яруллин С. М. 01.04.10.66. 13
 Яхьяева А. М. 02.04.10.185. 32
 Яцишин М. 01.04.10.35. 9; 08.04.10.795. 131
 Яценко В. 04.04.10.424, 425. 69; 07.04.10.718. 118

Bondarenko K. V. 07.04.10.605. 99
 Dodina I. I. 07.04.10.656. 109

ПОКАЖЧИК ПЕРІОДИЧНИХ ТА ПРОДОВЖУВАНИХ ВИДАНЬ

- Адвокат. — К., 2010. — № 6, 7, 8.
 Адвокат. — М., 2010. — № 2, 3, 4, 6, 7, 8.
 Адвокатская практика. 2010. № 4.
 Административное право и процесс. 2010. № 4, 5.
 Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. 2010. № 2.
 Академический юридический журнал. 2010. № 3.
 Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. 2010. Вип. 52, 53.
 Актуальні проблеми економіки. — 2010. — № 7, 8.
 Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. — № 6, 7, 8, 9.
 Бюлетень законодавства і юридичної практики України. 2010. № 6, 7.
 Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 6, 7, 8, 9.
 Вестник Московского университета. Сер. 7: Философия. 2010. № 5.
 Вестник Российской правовой академии. 2010. № 3.
 Вісник Верховного Суду України. 2010. № 8.
 Вісник Вищого адміністративного суду України. — 2010. — № 4.
 Вісник господарського судочинства. — 2010. — № 4, 5.
 Вісник Національної академії прокуратури України. 2010. № 3.
 Вісник прокуратури. 2010. № 5, 6, 7, 8.
 Віче. 2010. № 12, 16.
 Власть. 2010. № 6, 7.
 Вопросы трудового права. 2010. № 5, 6, 7, 8.
 Гражданское право. — 2010. — № 3.
 Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. — 2010. — Вип. 48, 49.
 Держава та регіони. Серія: Державне управління. 2010. № 3.
 Екологічний вісник. 2010. № 4.
 Економіка та держава. 2010. № 6, 7, 8.
 Економіка, фінанси, право. 2010. № 6.
 Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. 2010. № 4.
 Журнал конституционного правосудия. — 2010. — № 4.
 Журнал российского права. — 2010. — № 6, 7, 8.
 Закон. — 2010. — № 6.
 Закон и право. 2010. № 6, 7, 8.
 Законность. 2010. № 6, 8.
 Земельное право України: теорія і практика. 2010. № 5, 6, 7, 8.
 Известия высших учебных заведений. Правоведение. 2010. № 3.
 История государства и права. — 2010. — № 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20.
 Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — № 11, 12, 17, 19, 20.
 Київська старовина. — 2010. — № 5.
 Конституционное и муниципальное право. 2010. № 4, 5, 6, 7, 8.
 Корпоративный юрист. 2010. № 5, 6, 8.
 Международное публичное и частное право. 2010. № 3, 4.
 Митна справа. 2010. № 4, 5.
 Митний брокер. 2010. № 5, 6.
 Московский журнал международного права. — 2010. — № 3.
 Наследственное право. — 2010. — № 3.
 Наука. Релігія. Суспільство. 2010. № 4.
 Наше право. 2010. № 3.
 Підприємництво, господарство і право. 2010. № 5, 6, 7, 8.
 Политика и общество. 2010. № 6, 7, 8.
 Право и экономика. 2010. № 8.
 Право і суспільство. — 2010. — № 4.
 Право України. — 2010. — № 6, 7, 8, 9.
 Предпринимательское право. 2010. № 2, 3, 4.
 Предпринимательское право. Приложение: Бизнес и право в России и за рубежом. 2010. Вип. 2, 3.
 Проблемы законности : акад. зб. наук. пр. 2010. Вип. 106, 107.
 Российская юстиция. 2010. № 5, 6, 7, 8.
 Российский юридический журнал. 2010. № 4, 5.
 Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 3.
 Современное право. — 2010. — № 4, 5, 6, 7, 8.
 Социальное и пенсионное право. 2010. № 3.
 Сравнительное конституционное обозрение. 2010. № 3, 4.
 Судебная экспертиза. 2010. № 3.
 Судебно-медицинская экспертиза. 2010. № 4.
 Трудовое право. 2010. № 5, 6, 7, 8.

Український адвокат. — 2010. — № 6, 7-8.
 Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління.
 — 2010. — Вип. 2, 3.
 Философия и общество. — 2010. — № 3.
 Философия права. — 2010. — № 4, 5.
 Финансовое право. — 2010. — № 5, 8.
 Финансы. — 2010. — № 5.
 Фінанси України. — 2010. — № 5, 7.
 Фондовый рынок. — 2010. — № 34, 35, 36, 40.
 Хозяйство и право. — 2010. — № 8.
 Цивилист. — 2010. — № 3.
 Часопис Київського університету права. — 2010. — № 1, 2, 3, 4.
 Экологическое право. — 2010. — № 3, 4.
 Экономика Украины. — 2010. — № 5.
 Юридическая наука и правоохранительная практика. — 2010. — № 3.
 Юридична Україна. — 2010. — № 6, 7, 8.
 Юридичний журнал. — 2010. — № 6, 7, 8.
 Юриспруденція: теорія і практика. — 2010. — № 6, 7, 8.
 Юрист. — 2010. — № 6.
 Юристь-правоведъ. — 2010. — № 4.
 Lex Russica. — 2010. — № 4, 5.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

- Авт. ком. — авторський коментар
 Автореф. дис. — автореферат дисертації
 Акад. — академія
 АПК РФ — Арбитражный процессуальный кодекс Российской Федерации
 Асист. — асистент
 Асп. — аспірант
 БК РФ — Бюджетный кодекс Российской Федерации
 ВАС РФ — Высший Арбитражный Суд Российской Федерации
 ВЕЗ — вільна економічна зона
 Вибор. коміс. — виборча комісія
 Вид. — видання; видавничий
 Вид-во — видавництво
 Викон. — виконавець
 Вип. — випуск
 ВК РФ — Водный кодекс Российской Федерации
 ВПЗ — вищий навчальний заклад
 Внутр. — внутрішні
 ВР України — Верховна Рада України
 ВС РФ — Верховный Суд Российской Федерации
 ВСУ — Верховний Суд України
 ГК України — Господарський кодекс України
 ГК РФ — Гражданский кодекс Российской Федерации
 Голов. ред. — головний редактор
 Гос. — государственный
 ГПК України — Господарсько-процесуальний кодекс України
 ДІДІ МВС України — Державний науково-дослідний інститут Міністерства внутрішніх справ України
 ДДУВС — Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
 Держ. — державний
 Доп. — доповідь
 Допов. — доповнене
 Доп. — доцент
 ЕК України — Екологічний кодекс України
 ЄС — Европейський Союз
 ЖК РФ — Жилищный кодекс Российской Федерации
 Зб. наук. пр. — збірник наукових праць
 ЗК України — Земельний кодекс України
 ЗМІ — засоби масової інформації
 ЗУ — Закон України
 Изд., перераб. и доп. — издание переработанное и дополненное
 Изд-во — издательство
 Ин-т (ін-т) — институт (інститут)
 Іст. — історичних
 Канд. — кандидат
 КАСУ — Кодекс адміністративного судочинства України
 КВК України — Кримінально-виконавчий кодекс України
 Кер. — керівник
 КЗпП — Кодекс законів про працю
 КК України — Кримінальний кодекс України
 КМ України — Кабінет Міністрів України
 КНУ ім. Т. Шевченка — Київський національний університет ім. Т. Шевченка
 КоАП РФ — Кодекс Российской Федерации об административных правонарушениях
 Конф. — конференція
 КПК України — Кримінально-процесуальний кодекс України
 КпШС — Кодекс про шлюб та сім'ю
 КСП — колективні сільськогосподарські підприємства
 КУ — Конституція України
 КУпАП — Кодекс України про адміністративні порушення
 Лаб. — лабораторія
 ЛК України — Лісовий кодекс України
 ЛНУ ім. І. Франка — Львівський національний університет ім. І. Франка
 Л-ра — література
 МК України — Митний кодекс України
 Моногр. — монографія
 Навч. — навчальний
 Наук. — науковий
 Нац. ун-т — національний університет
 НДС — налог на добавленную стоимость
 НК РФ — Налоговый кодекс Российской Федерации
 НУ ДПС — Національний університет державної податкової служби України
 ОБСЕ — Организация по безопасности и сотрудничеству в Европе
 Общ. ред. — общая редакция
 ОВС — органи внутренних справ
 ОДУВС — Одеський державний університет внутрішніх справ
 ОІПОА — Одеська національна юридична академія
 ОРД — оперативно-розшукова діяльність
 Отв. — ответственный
 Пед. — педагогический
 Переробл. — перероблений
 Політ. — політична
 Посіб. — посібник
 Прав. — правова
 Практ. — практичний
 Пробл. — проблеми
 Ред. — редактор
 Респ. міжвід. наук. зб. — республіканський міжвідомчий науковий збірник
 Сб. науч. тр. — сборник научных трудов
 СВК — сільськогосподарський виробничий кооператив
 Сер. — серія
 СК України — Сімейний кодекс України
 СІД — Співдружність Незалежних Держав
 Сост. — составитель
 СОТ — Світова організація торгівлі
 Ст. — стаття
 СЕЗ — свободная экономическая зона
 Т. — том
 ТК РФ — Трудовой кодекс Российской Федерации
 ТОВ — товариство з обмеженою відповідальністю
 Укр. акад. держ. упр. — Українська академія державного управління
 УК РФ — Уголовный кодекс Российской Федерации
 Ун-т — університет
 УПК РФ — Уголовно-процессуальный кодекс Российской Федерации
 Упоряд. — упорядник
 Упр. — управління
 Учеб. — учебный
 ФЗ — Федеральный закон
 ФРГ — Федеративна Республіка Німеччини
 ХПК РБ — Хозяйственный процессуальный кодекс Республики Беларусь
 ЦК України — Цивільний кодекс України
 ЦПК України — Цивільно-процесуальний кодекс України
 Ч. — частина
 Экон.-прав. — економіко-правовий
 Юрид. — юридичний

ЗМІСТ

Передмова	3
12.00.01 Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень	4
Теорія держави і права	4
Історія держави і права України	8
Історія держави і права зарубіжних країн	10
Історія політичних і правових учень	13
12.00.02 Конституційне право	16
Конституційне право України	16
Конституційне право зарубіжних країн	21
Муніципальне право	32
12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право	37
Цивільне право	37
Цивільний процес	49
Сімейне право	52
Міжнародне приватне право	54
12.00.04. Господарське право; господарсько-процесуальне право	59
Господарське право	59
Господарський процес	70
12.00.05. Трудове право; право соціального забезпечення	72
Трудове право	72
Право соціального забезпечення	81
12.00.06. Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право	85
Земельне право	85
Аграрне право	89
Екологічне право	91
Природоресурсне право	96
12.00.07. Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право	99
Адміністративне право	99
Адміністративний процес	108
Фінансове право	112
Митне право	118
Інформаційне право	120
12.00.08 Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право	122
Кримінальне право	122
Кримінологія	125
Кримінально-виконавче право	130
12.00.09 Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність	132
Кримінальний процес	132
Криміналістика	142
Судова експертиза	146
Оперативно-розшукова діяльність	149
12.00.10. Судовустрій; прокуратура та адвокатура	150
Судовустрій	150
Прокуратура	152
Адвокатура	155
12.00.11 Міжнародне право	158
12.00.12 Філософія права	169
Показчик імен	175
Показчик періодичних та продовжуваних видань	184
Список скорочень	186

Підписано до друку 08.12.2011. Формат 60×84/8. Папір офсетний.
Гарнітура «Літературна». Друк офсетний. Ум. друк. арк. 21,86.
Тираж 100 прим. Зам. № 24.

Видавництво і друкарня «Юридична література»
65009, м. Одеса, вул. Піонерська, 2. Тел. (048) 777-48-79
Свідцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 1374 від 28.05.2003 р.